

Lei 16,–

TRAIAN TANDIN • BOLIDUL VERDE

1982

TRAIAN TANDIN

bolidul verde

Editura Dacia

SCORPIONUL

Coperta de IOAN HORVAT BUGNARIU

TRAIAN TANDIN

BOLIDUL VERDE

Enigme

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA 1982

CUVÎNT ÎNAINTE

În general, nu este ușoară sarcina miliției judiciare de a-și îndeplini îndatoririle multiple, mai ales cînd misiunile îi duc pe ofițeri pe la răscrucile necazurilor, ale patimilor, ale „păcatelor" de toate soiurile, prin mlaștinile răutății omenești, de la nesaț, invidie, falsitate, intrigă, recalcitranță, la ură și răzbunare, la petele de sînge sau la mucegaiul unor cadavre . . .

În mod firesc, diferite situații sau stări de interes milițienesc care se produc mai mult sau mai puțin pe neașteptate, împrejurări felurite, adesea foarte complicate, pot surveni în desfășurarea vieții zilnice tot mai agitate, fiecare caz părînd a amplifica problemele vechi, punînd, uneori, altele noi. Dar ofițerii din miliția judiciară, prin truda lor, fac față cu succes dificultăților cu care se confruntă, fiindcă posedă, pe lîngă conștiinciozitate profesională, o pregătire deosebită, sprijinită, cu finețe psihologică, pe perspicacitate, logică, destoinicie.

În contextul acestor considerente, adiacent interesului crescînd al opiniei publice pentru căile de combatere a fenomenului infracțional și în urma succesului de care s-au bucurat primele două cărți: Enigmele căpitanului Roman *și* Dilemele căpitanului Roman, *vă invit din nou la drum, cu sprijinul Editurii „Dacia", într-o cursă lungă, alături de . . . căpitanul Roman!*

Cursa este plină de obstacole, de care n-a putut scăpa nici „Ali-Baba" la timpul său, țesute pe canavaua a 40 de întîmplări milițienești reale, pe cît de variate, pe atît de interesante. Enigmele de față n-au mai apărut pînă acum

în cunoscuta rubrică a căpitanului Roman din revista „Pentru patrie“, *astfel că postura dumneavoastră de a îmbrăca pe „viu“ haina ofițerului are un caracter și mai inedit. Rămîne doar să acceptați provocarea lui la un duel al minții și să vă „strîngeți mîna“ la sfîrșitul cărții, cînd, citind răspunsurile enigmelor, raționamentele și rezolvările dumneavoastră au coincis cu ale căpitanului Roman. În plus, ofițerul vă invită să meditați asupra aspectelor care au generat unele din întîmplările relatate, ca și asupra cansecințelor faptelor săvîrșite de către cei certați cu legea.*

Și dacă, în final, se mai naște, totuși, o enigmă, cine este căpitanul Roman — răspund în acest fel, deși îmi plac limitele modestiei, la sutele de scrisori primite la redacția revistei „Pentru patrie“ *— nu vă rămîne decît să mai citiți o dată numele autorului cărții.*

CĂPITANUL ROMAN

O SINUCIDERE IMPOSIBILĂ

Așa a fost etichetat mult timp un caz de sinucidere petrecut într-o garsonieră din centrul unui oraș. În jurul faptului plutea un mister total... Dar mai bine să derulăm faptele.

În sîmbăta aceea, Gabriel Moraru ajunse acasă pe la ora prînzului. Răsuci cheia în broască și deschise ușa. Se trezi în fața unei surprize cît se poate de neplăcute! Locuința era inundată. Se repezi la robinetul de la chiuveta din bucătărie, dar acesta era oprit. „Fir-ar să fie de necaz! rosti el supărat. Înseamnă că pe cel de la baie l-am uitat deschis!“. Se duse în grabă la baie, însă, ciudat, și acest robinet era închis. „Poate s-a spart vreo țeavă!“ se gîndi. Privind tavanul din dormitor, observă o crăpătură de un deget pe unde curgea apă.

Ieși din apartament și dădu să urce treptele la etajul următor. Șuvițe de apă o luau la vale pe scări. Urcă încet treptele, să nu alunece și apăsă prelung pe butonul soneriei. Nu-i răspunse nimeni. Mai sună de cîteva ori, însă același rezultat. Însemna că locatarul nu era acasă. Pe sub ușă, apa curgea întruna. „Ce-i de făcut? Mă duc să-l anunț pe administratorul blocului!“ hotărî Gabriel Moraru.

Coborî treptele pînă la parter și sună la ușa administratorului, care locuia în același bloc. Ușa se deschise larg.

— Bună ziua, iertați-mă că v-am deranjat! se adresă el agitat omului din pragul ușii. E inundație mare în bloc!

— Unde? holbă ochii administratorul.

— La apartamentul 13 și la mine! Se scurge apa prin tavan! Curge și pe scări!

— Beleaua asta ne trebuia acum nouă? își aruncă administratorul haina pe el. Hai repede!... La numărul 13, nu-i apartament, este o garsonieră, gîndi cu voce tare administratorul urcînd scările. Numai necazuri am avut cu garsoniera asta!

— Număr cu ghinion! zise Moraru.
— Ce număr cu ghinion, domnule, eu nu cred în asta! Oamenii sînt de vină, nicidecum numărul! ... Dar am uitat să vă întreb, ați sunat la ușă?
— Sigur că da, dar nu-i nimeni acasă!
— Poate locuința o fi goală!
— Goală?
— Da, fiindcă fostul locatar s-a mutat acum două zile din garsonieră. Și-a luat toate lucrurile. Mi-a spus că garsoniera a fost repartizată unei colege de serviciu. Pe noua locatară n-am văzut-o la față, deoarece nu s-a prezentat pînă acum la administrație.

Pe scări, apa curgea din treaptă în treaptă; își formase „vad". Ajunseră în fața ușii cu numărul 13. Administratorul sună și el la sonerie.
— Să mai anunțăm totuși cîțiva locatari, să avem martori, că este mai bine! spuse el. Trebuie să spargem ușa!

Chemară și alți locatari. Administratorul își făcu vînt și se aruncă cu umărul în ușă.
— A naibii ușă, parc-ar fi ferecată! se adresă el celorlalți, frecîndu-și umărul de durere.

Se avîntă din nou... Ușa se rupse din balamale și se răsuci într-o parte. Pătrunseră cu toții înăuntru. Apa ajungea pînă la glezne. Robinetul de la baie era oprit. Deschiseră ușa de la intrarea în cameră. Stupoare! ...
— Aah! Leșin! se auzi glasul sufocat al unei locatare din bloc, venită să dea și ea o mînă de ajutor.

De cîrligul din mijlocul tavanului camerei, destinat pentru montarea lustrei, atîrna cadavrul unei femei. Nimeni nu mai avu curajul să facă un pas mai mult. Anunțară miliția.

La fața locului sosi o echipă de cercetare. Se constată că garsoniera era goală, iar apa de pe jos provenea de la robinetul din bucătărie, ce era deschis. Se făcură măsurători, se examină cadavrul.

Garsoniera avea o înălțime de 3 m, iar distanța de la parchetul camerei, la picioarele cadavrului atîrnat, era de 1,20 m. Cadavrul avea o înălțime de 1,55 m. Diferența de 0,25 m o reprezenta sfoara legată de cîrligul din mijlocul camerei, cu care se spînzurase necunoscuta.
— Omorul este exclus! zise medicul legist. Leziunile din jurul gîtului cadavrului sînt tipice sinuciderilor prin spînzurare.

— Concluzia dumneavoastră este justă! completă șeful echipei de cercetare. Un agresor nu avea pe unde să pătrundă în garsonieră. Ușa de la intrare a fost închisă, iar cheia era în broască, pe dinăuntru. Cine putea să închidă ușa pe dinăuntru? Numai sinucigașa! Pe ferestre, de asemenea, nu se putea intra, erau închise; în plus, garsoniera era situată la etajul doi. Rămîne însă un mare semn de întrebare. Cum a reușit necunoscuta să se spînzure, fără să se urce pe un scaun sau pe altceva?
— I-ar fi trebuit un scaun de cel puțin 1 m înălțime! interveni un alt membru din echipa de cercetare.
— Da, așa este! încuviință medicul legist. Restul de centimetri să presupunem că i-a cîștigat prin ridicarea sa în vîrful degetelor! Dar unde este scaunul?

Nimeni nu-și putea imagina cum reușise victima să se spînzure singură la o asemenea înălțime. De pereții garsonierei nu se putea sprijini sub nici o formă, ei fiind la o depărtare de 2 m de mijlocul camerei.
— Va trebui să identificăm cadavrul, și poate, de la anturajul femeii să aflăm ceva care să ne conducă la dezlegarea acestei enigme, hotărî șeful echipei de cercetare. Vom începe verificările de la Vasile Anghel, fostul locatar al acestei garsoniere.

... Vasile Anghel fu adus să vadă locuința pe care o părăsise cu două zile în urmă.
— Garsoniera este goală, așa cum am lăsat-o! spuse el.
— N-ați uitat nimic înăuntru?
— Absolut nimic! Am și măturat-o, ca să las curat.
— Unde este mătura?
— Acasă, în noua mea locuință.
— Ce ne puteți spune despre colega dumneavoastră, căreia i-ați predat cheile acestei garsoniere?
— Este o fată bună, însă de cîteva luni ocolește colectivitatea și umblă solitară prin parcuri. S-a întîmplat ceva cu ea! Cînd i-am predat cheia garsonierei, am crezut că o să se bucure, dar ea mi-a spus sec: „Las-o și du-te!". De atunci, n-am mai văzut-o și nici la serviciu n-a mai venit!
— Asta e cheia?
— Da.
— Ancheta s-a împotmolit aici. Nu s-a putut afla nici un amănunt în plus care să poată contribui la descoperirea adevărului.

„O sinucidere imposibilă!" au spus unii.

Căpitanul Roman, care firește, a aflat și el despre acest caz, n-a fost de acord cu o asemenea etichetare. El a cerut să studieze dosarul. Apoi a cerut să i se facă o singură precizare.
— Ce sport făcea victima?
— Patinajul era pasiunea ei! i s-a răspuns.
— Atunci e limpede cum a procedat! spuse căpitanul Roman. Să vă explic...

Dumneavoastră știți, stimați cititori, cum a reușit femeia respectivă să se spînzure la o asemenea înălțime?

EXPERIMENTUL

Piața Romană, din București. „Preocupat" de ițele cazului pe care îl cerceta, căpitanul Roman se ciocni involuntar de cetățeanul Mihai Grecu, ce îl însoțea. Erau în fața marcajului de trecere a pietonilor.
— Iertați-mă! se scuză politicos ofițerul. Dar am atîtea treburi, încît...
— Nu face nimic.
— Vă rog, după dumneavoastră!... se angajă el pe „zebră", în spatele cetățeanului.
Ajunși la mijlocul bulevardului, îi fluieră eleganta agentă de circulație din centrul pieței, care le făcu semn să se oprească imediat ce vor ajunge pe trotuarul celălalt. Încercară să-și continue drumul, dar îi împiedicară un șir de autoturisme care le trecu prin față în mare viteză.
— Parcă vor să-ți treacă pe sub nas! Ai naibii!... spuse iritat însoțitorul căpitanului. Tu ești în regulă, iar ei te sfidează...
După ce trecură autoturismele, traversară și ei restul de bulevard. Agenta de circulație se îndrepta spre ei.
— Dînsa ce-o mai fi sesizat?... îl privi întrebător pe căpitan.

— Nu știu, răspunse Roman. Dumneavoastră rămîneți aici, că mă duc eu să văd despre ce este vorba. Sper să mă descurc...
— ...Doar sînteți colegi, îi făcu omul cu ochiul.
— Așa s-ar zice... strecură căpitanul și se îndepărtă.
Ajuns în fața agentei de circulație, ofițerul luă o poziție decentă.
— Bună ziua! i se adresă femeia.
— Bună ziua!
— De ce nu respectați regulile de circulație? se iviră cîteva cute pe chipul ei delicat.
— Vă rog să ne iertați. Sîntem grăbiți și de aceea...
— Graba nu este o scuză! Dimpotrivă, ea este una din cauzele care generează multe accidente de circulație, argumentă ea. Vă imaginați ce s-ar fi întîmplat dacă numai unul din acele autoturisme...
— Da, sînt deplin conștient, spuse Roman cu aerul vinovatului. Ar fi însemnat fatalitatea!...
— Și atunci?...
Ofițerul lăsă privirea în jos.
— Sîntem contravenienți și dacă dumneavoastră apreciați, vom plăti amendă.
— Nu, nu amenda este esențialul, ci viața dumneavoastră!... zise agenta pe un ton usturător. Dacă țineți la ea, să nu se mai întîmple...
— Vă mulțumesc, își ridică Roman privirea. N-o să se mai întîmple...
— Bună ziua! își duse ea solemn mîna la chipiu.
— Bună ziua!
„Ce *duș* rece! se-ntoarse Roman îndreptîndu-se spre locul unde-l lăsase pe însoțitorul său. Și cît adevăr în cuvintele ei..."
— Ei, ce-a fost?... îl întîmpină Mihai Grecu pe căpitan.
— Mai nimic! zîmbi Roman. Atunci cînd a fluierat, a atenționat un contravenient, un conducător auto care a trecut „nepoliticos" prin fața noastră. Observîndu-mă și pe mine pe „zebră", ne-a făcut semn să ne oprim pe trotuar, deoarece a ținut să-mi explice că la mijloc a fost o simplă coincidență și că, nicidecum, n-a fluierat la noi.
— Sigur că da... așa mi-am închipuit și eu, doar sînteți colegi!... își îndreptă Grecu ochelarii cu un aer jovial. Mergem?
— Mergem.

Ajunseră la sediul miliției. Căpitanul Roman îl rugă pe cetățean să aștepte puțin pe hol. După cet intră în biroul său, ofițerul formă numărul de telefon de la Spitalul de urgență. Ceru un interior.

— Da, îl chem imediat pe tovarășul doctor! îi răspunse amabil o asistentă medicală.

Așteptă puțin și la celălalt fir al aparatului, se auzi o voce sobră:

— Respectele mele, tovarășe căpitan! ...

— La fel, tovarășe Scarlat! ...

— Ce mai faceți? Nu v-am văzut cam de mult.

— Mulțumesc bine, dar dumneavoastră?

— Slavă domnului, nu mă plîng de nimic. Totul merge bine, dar sper că n-o să ne apuce 31 decembrie pînă cînd ne vom mai întîlni și noi la o cafea ... îmbunătățită.

— Nu, sigur că nu ... Poate ne găsim puțin timp, dar pînă atunci, ia spuneți-mi, cu ce vă pot fi de folos?

— Cu cîteva informații.

— Vă ascult.

— Acum o jumătate de oră au fost aduse la Spitalul de Urgență două persoane, soț și soție, care au intrat cu mașina într-un stîlp, undeva în apropiere de Piața Romană.

— Da, așa este. Sînt la mine în secție.

— Am bănuit.

— Vă interesează probabil starea sănătății lor.

— Exact.

— Vedeți, și eu „am bănuit"! glumi medicul. În ceea ce-i privește pe cei doi soți, pot să vă spun că sînt în afara oricărui pericol. Deși izbitura de stîlp cred că a fost foarte puternică, au avut totuși noroc că s-au ales doar cu cîteva contuzii și cîteva răni superficiale provenite prin tăiere cu geamul de la parbriz.

— Da, parbrizul a fost făcut țăndări, confirmă căpitanul.

— Dar mașina? fu curios medicul.

— E destul de zdrobită. Ca să vă puteți face o imagine, vă spun numai că primele două uși au fost strîmbate complet, iar botul ei aproape că s-a mulat după forma stîlpului.

— Hm, deci a fost o izbitură puternică, am presupus bine, căci Fiatul—850 are totuși o caroserie mult mai rezistentă decît alte tipuri de mașini.

— Da.

— Și care este cauza accidentului?

— ... Vedeți, tocmai aici este hiba, căci nici eu nu știu! răspunse Roman după o scurtă pauză. Accidentul s-a petrecut la o intersecție semaforizată din apropierea Pieței Romane. Singurul martor asistent, care tocmai traversa strada în acel moment, declară că mașina a trecut ca o nălucă pe lîngă el, după care a cotit brusc și a intrat în primul stîlp de pe trotuar.

— Oare așa să fie? se întrebă medicul.

— Nu știu, eu am o suspiciune în privința martorului, dar nu mă pot pronunța, deoarece încă n-am stat de vorbă și cu cei doi soți. Ei au fost transportați la spital imediat după accident, iar eu am ajuns la locul faptei după plecarea lor. De aceea, chiar voiam să vă întreb dacă-i mai țineți la spital și dacă se poate sta de vorbă cu ei.

— Da, îi mai țin, spuse doctorul. Îi țin sub observație medicală cel puțin trei zile, ca să mă conving pe deplin că nu vor surveni nici un fel de complicații. În cealaltă privință, puteți veni oricînd să stați de vorbă cu ei. Chiar vi-i pot aduce și la telefon dacă doriți.

— N-ar fi rău, îngînă Roman. Nu de altceva, dar am aici la miliție pe martorul asistent și poate aș clarifica mai operativ anumite probleme.

— Atunci mă duc să-i chem la telefon.

— Vă rog.

La puțin timp după plecarea medicului, în aparat se auzi o voce groasă.

— Alo!

— Căpitanul Roman, de la miliție, la telefon!

— Să trăiți, tovarășe căpitan! Eu mă numesc Mircea Albu și sînt proprietarul autoturismului angajat în accidentul despre care ați luat la cunoștință. Mă bucur că am scăpat cu viață, tovarășe căpitan ...

— Și eu mă bucur pentru dumneavoastră și pentru soția dumneavoastră, timbră cald glasul ofițerului.

— Vă mulțumim.

— V-am chemat la telefon, fiindcă doresc să aflu de la dumneavoastră ce s-a întîmplat. De fapt, am să vin mai tîrziu și pînă la spital, să vă iau o declarație scrisă în acest sens. Pînă atunci, ascult relatarea la telefon.

— Prea multe n-am ce să povestesc, deoarece totul se rezumă numai la cîteva cuvinte. Circulînd cu mașina pe strada Roma, înainte de a ajunge la intersecție, semaforul și-a schimbat culoarea pe verde, ceea ce-mi indica liberă

trecere. În consecință, m-am angajat în traversarea intersecției mergînd înainte și menținînd viteza constantă. Deodată, pînă să reușesc să traversez toată intersecția, cetățeanul acela s-a angajat în traversarea străzii pe roșu și mi-a apărut brusc în fața mașinii. Ca să nu-l calc, am ales singura soluție posibilă: am frînat și am virat în dreapta cît am putut. Virajul fiind mare, n-am mai putut însă menține controlul volanului și am intrat în primul stîlp de pe trotuarul din dreapta mea. Cam asta a fost tot, tovarășe căpitan...

— Mda, murmură Roman. Și cam ce viteză aveați?

— Limita maximă admisă în localități: 60 km/h! răspunse Albu. Cred că o expertiză tehnică a mașinii poate să confirme acest lucru.

— Fără îndoială. De fapt, am și luat o asemenea măsură spuse căpitanul. Mașina dumneavoastră se află acum la „Ciclop"...

— Vă mulțumesc.

— Spuneți-mi, au mai fost și alte persoane pe stradă care au văzut accidentul?

— N-aș putea să vă spun, vă rog să mă credeți, zise Albu cu o tonalitate scăzută, dar eu unul n-am observat pe nimeni. De altfel, nici pe cetățeanul în cauză nu l-am văzut de la început, deoarece era mascat de stîlpul de lîngă semafor. Dacă l-aș fi putut observa din timp și i-aș fi anticipat intențiile, cred că atunci eu și soția mea nu mai ajungeam la Spitalul de urgență. În plus, și mașina făcută praf...

— Bine, vă mulțumesc, se convinse căpitanul de sinceritatea lui Mircea Albu. Rămîne să vă fac o vizită la spital.

— Vă așteptăm... Tovarășe căpitan, aș avea și eu o întrebare dacă se poate.

— Vă ascult.

— Nu cumva cetățeanul acela a dispărut?... zise Albu cu îngrijorare în glas.

— Nu, n-a dispărut! îl liniști Roman. Este aici, la miliție. Chiar acum urmează să-i iau o declarație.

— Sper să confirme adevărul.

— Sper...

— Vă rog să nu închideți aparatul, căci tovarășul doctor dorește să vă mai spună ceva. Eu unul vă las și vă aștept aici, la spital, unde o să am plăcerea să vă cunosc în persoană. Să trăiți!

— Numai bine!

...

— Ale, ați aflat ceva interesant? întrebă medicul.

— Da, vă mulțumesc, răspunse căpitanul. Am aflat tot ceea ce-mi trebuia. Relatarea lui Mircea Albu mi-a confirmat suspiciunea vinovăției martorului asistent.

— Se poate, că am auzit și eu ce-a spus Albu, dar cred că nu este ușor de dovedit atîta vreme cît martorul susține că a traversat pe verde. Spun asta gîndindu-mă că nu există nici o persoană neutră care să fi văzut accidentul și care să poată confirma depozițiile soților Albu.

— S-ar părea că poblema este destul de dificilă, într-adevăr, dar mai există și alte mijloace prin care se poate proba fidelitatea sau infidelitatea unei depoziții. Spre exemplu, în cazul de față, infidelitatea afirmațiilor lui Mihai Grecu, martorul nostru, a fost „probată" de... însuși Mihai Grecu!

— Interesant! Cum ați ajuns la această concluzie?

— Cu ajutorul unui experiment, care m-a costat poate cea mai usturătoare critică pe care am primit-o din partea unei femei.

— ...din partea unei femei? se miră doctorul.

— Da, de la o agentă de circulație!

— Zău, devine din ce în ce mai interesant... îi plăcu prietenului căpitanului. Și despre ce fel de experiment este vorba?

— Un experiment din care mi-am dat seama că martorul a relatat cu multă fidelitate modul cum a „văzut" accidentul, că el se angajase în traversarea străzii în timp ce semaforul îi arăta culoarea verde.

— Nu prea e clar, zise medicul cu o voce scăzută. Puțin mai înainte ați spus că infidelitatea afirmațiilor lui Mihai Grecu, a fost „probată" de însuși cel în cauză, ceea ce înseamnă că a făcut o greșeală undeva, că s-a trădat cu ceva. Atunci cum se explică infidelitatea... tocmai prin fidelitatea modului său de a „vedea" cum s-a produs accidentul. Este o contradicție la mijloc!

— Este, confirmă Roman. Contradicția modului de „viziune"!

— Aha..., înțelese doctorul, dar totuși ar mai trebui adăugat ceva la explicație.

— Bineînțeles, un „ceva" medical!

— Sigur că da, frumos subiect de discuție: contradicția modului de „viziune" generată de un suport patologic!

— Nu, numai patologic... îl făcu atent Roman.

— A, da, pentru că „infidelitatea“ a fost generată nu numai de boală dar și de teama lui de a nu suporta eventuale efecte juridice.

— Efecte juridice nu, dar poate daune materiale, repararea mașinii...

— Ai dreptate, căpitane. Cred că-și va recunoaște vina, n-are încotro.

— Așa cred și eu.

— Bine, atunci aștept că detaliem subiectul la cafea. Nu știu, dar, cazurile de care te ocupi mi se par foarte interesante, iar maniera originală în care le dezlegi ițele mă face unul din admiratorii dumitale.

— Vă mulțumesc, vă mulțumesc! fu Roman epatat de compliment. Rămîne, așadar, să ne depănăm gîndurile în fața aburilor de cafea. La revedere!

— La revedere!

Mihai Grecu fu introdus în birou.

— Vă rog să mă iertați, dar am întîrziat puțin cu un telefon, îi spuse Roman. Am luat legătura cu Spitalul de urgență.

— Și cum se simt cei accidentați? întrebă Grecu cu emoție.

— Bine, sînt în afara oricărui pericol.

— Au avut mare noroc..., răsuflă el ușurat.

— Nu numai ei, dar și dumneavoastră! îl săgetă căpitanul. Altă dată, cu boala dumneavoastră, să nu mai traversați niciodată strada sau o intersecție pînă nu vă asigurați pe deplin.

— Ce boală? Ce...! rămase surprins martorul.

— Nu-i nevoie să vă prefaceți că nu știți, îl luă la sigur căpitanul. Dacă doriți și-o confirmare oficială, pot aranja să vă consulte un medic de specialitate, dar cred că nu-i cazul, fiindcă în ceea ce mă privește, eu m-am convins încă de cînd am fost opriți în Piața Romană de agenta de circulație. Acum cred că vă dați seama...

— Da... lăsă Grecu capul în jos. Sînt convins că eu port vina acestui accident. Îmi cunosc meteahna, dar am ținut să nu se afle...

Dumneavoastră vă dați seama, stimați cititori, de ce Mihai Grecu a purtat vina acestui accident?

MATERIA CENUȘIE

Noapte. În casieria unei întreprinderi, doi indivizi în vîrstă încercau să dea cea mai mare „lovitură“ din viața lor.

— Ce „matahală“! puse mîinile-n șold unul dintre ei cînd dădu cu ochii de casa de bani. S-au schimbat vremurile, neamule... Să vezi și să nu crezi, coane Fănică! ... nu-i lipsi nici umorul în asemenea condiții.

— Barie *ursoaică,* adevărat, o atinse cu mănușa „conu' Fănică“, însă acum se fac așa de mari ca să încapă bani mulți, îți dai seama?

— Îmi dau seama... dar mă-ndoiesc c-o să reușești, fu sceptic „Pandișpan“. Ia uite ce sistem! arătă el cu degetul la mecanismul de închidere al casei de bani. Ce de cifre, neamule! Pînă nimerești tu cifrul, cred că albesc de tot...

— Și dacă reușesc? îl privi Fănică optimist.

— Îți mai dau zece la sută din partea mea, să mor, făcu semnul crucii „Pandișpan“.

— Binee...

Fănică, fost cîndva un „as“ în deschiderea caselor de bani, se apucă de lucru sub privirile celui mai bun „colaborator“ al său. Trecură vreo două ore.

— E dată dracu, *ursoaica,* începu să dea semne de îngrijorare Fănică. Nu se lasă... asudase el. Pentru moment, avu intenția să-și scoată mănușile.

— Ce vrei să faci, coane Fănică? tresări „Pandișpan“. Ai uitat c-avem pomelnicu' și amprentele la miliție?

— Numai să mă șterg puțin, că parcă am mîinile băgate-n apă.

— Nu! Cine știe cum lași vreo urmă pe undeva și adio „suprafață“, fu prudent „Pandișpan“. Nu sîntem „mușcați“?

— Și-atunci ce să fac? zise Fănică iritat. Că zău dacă pot să mai suport mănușile...

— Faci pauză. Trec eu în locul tău și formez cifrele pe care mi le spui.

— Nu. O să mai încerc eu! se încăpățînă Fănică, dînd fila unui caiet în care avea scrise tot felul de combinații.

Mai trecu o oră. Nervos, Fănică închise caietul cu un gest brutal și se așeză pe podea, cuprinzîndu-și genunchii cu mîinile.

— Nu mai am răbdare, zău! făcu din mînă la „Pandişpan". Au trecut ani...

— Nu numai asta, dar a evoluat tehnica cumplit, de ce nu vrei să recunoşti? era acru şi prietenul său. Noi am „îmbătrînit" ... sîntem depăşiţi. Şi nu numai noi, toţi manglitorii, fie ei cît de „fragezi", ori de „specialişti". Au ăştia acum nişte metode de a-ţi pune piedică şi de a-ţi da „leapşa", de te cruceşti! Le mai bunghesc şi eu prin ziare, pe ici, pe colo. Uite, dacă luăm numai *ursoaica*, zi-i tu, poate s-o spargă vreo *hienă?*

— Imposibil... trebui să recunoscă Fănică. Îţi trebuie o noapte polară ca să reuşeşti.

— Atunci?... Tot serviciu' sau munca la domiciliu e baza. Pentru şuţi, sînt vremuri grele, coane Fănică! Acu' nu praftica, ci tehnica te omoară!...

— O fi, dar trebuie să existe o şansă şi pentru hoţ, îl mai încercau speranţele pe Fănică.

— Aşa ar fi normal, dar care? mişcă din cap „Pandişpan". Cum dracu să-i găseşti cifru' la comedia asta, cînd are şapte butoane pentru combinaţii, iar calculele tale de pe caiet sunt numai pentru trei butoane, ce, crezi că nu m-am prins eu? Ce-ai făcut tu pe caiet şi ce facem noi aici, e loterie curată, coane Fănică. M-ai trombonit degeaba. Mai bine stăteam acasă, că-mi făcuse nevastă-mea şi pandişpan, boala mea. Aveam şi-o grenadă la frigider, „Murfatlar", d'ăla roşu...

— Şi dacă aveam noroc la „loterie", tot aşa mai ziceai? încercă Fănică să mai „dreagă" lucrurile.

— E, cum dracu să mai fi zis? privi „Pandişpan" cu părere de rău la casa de bani. Îmi închipui ce de marafeţi sînt înăuntru, mai ales că-i zi de salariu la fraţii tăi.

— Pă uşor o juma' de milion! îi sticliră ochii lui Fănică.

— Mamă...

— N-ai vrea să mai încercăm?

— Vreau, se uită la ceas „Pandişpan". Ar mai fi vreo oră bună, dar cum?

— Loterie, ca şi pînă acum, dar umblăm la evenimente, că asta n-am încercat.

— Ce evenimente? se strîmbă „Pandişpan".

— Evenimentele vieţii, neamule. Ale mele, ale tale, şi poate că aici ne va fi norocu' vieţii că nici unul dintre noi n-a cîştigat vreodată la loterie.

— Aaa, acu' înţeleg, aprobă „Pandişpan". Combinaţiile noastre pe care le-am încercat la LOTO. Începe tu.

Fănică se apucă din nou de lucru, cu şi mai mult aplomb ca pînă atunci, dar după o suită de cîteva zeci de combinaţii de cifre, se dezumflă complet.

— Mă miram, eu şi noroc! ... Zi-i tu.

„Pandişpan" începu să-i dicteze „combinaţiile" lui. Începu cu ziua, luna şi anul naşterii: 7—03—1929. Nimic. Continuă apoi cu datele despre căsătorie, numerele de la pantofi pe care le purtase în decursul timpului, notele la purtare din şcoala primară, sumele de bani cîştigate la rişcă şi la barbut, cantităţile de pandişpan consumate, recordurile de sticle cu secărică şi de halbe cu bere pe care le băuse la viaţa lui, data cînd se trezise într-un şanţ şi-l linsese la gură un cîine negru sau data cînd fusese la dezalcoolizare, dar tot nimic.

— Auzi? mai avu el o ultimă idee. Ai să încercăm şi datele cînd am intrat la zdup, că astea nu le-am jucat la LOTO niciodată, fiindcă nu mi-au purtat noroc. Poate că, de...

— Bine, dar numai atît, îl părăsise răbdarea pe Fănică. Auzi, da nu cumva să pui şi data de azi, că asta ar mai lipsi din „loterie".

— Fugi, coane! bătu cu degetul în casa de bani „Pandişpan". Noroc că nu-i de lemn... se consolă singur. Aa... şa, ia formează: 5.09.1948. Fănică formă cele şapte cifre.

— Mai departe, zise el.

— Stai să mi le amintesc, că nu-s puţine. Aa... şa. Formează: 1.12.1949, ştii tu, cînd am „mîngîiat" împreună prima casă de bani.

— Aha... îl aprobă nostalgic Fane şi formă cifrul. Ce viaţă... În blindajul casei de bani se-auzi un ţăcănit uşor. Pfuu! O ia! se bucură el, lipindu-şi urechea de uşa casei de fier. „Pandişpan" amuţise. „Mamă, o juma' de milion!" îl iscodeau diavolii. Îşi lipi şi el urechea de un perete al „matahalei". Într-o linişte perfectă şi cu mare fineţe, Fane roti pe rînd fiecare buton înainte şi înapoi. Cinci minute de încordare şi de ascultare. Încă o manevră şi al doilea ţăcănit îşi făcu loc prin blindaj.

— Victorie şi lovelee! izbucni Fane îmbrăţişîndu-şi prietenul. Erau emoţionaţi. Unul dintre ei chiar lăcrima.

Fane se dezlipi greu din braţele „colaboratorului" său şi trase foarte uşor de mînerul uşii casei de bani pentru a prelungi această „plăcere". Uşa opuse însă rezistenţă.

— Trebuie să tragem mai tare, că e grea, zîmbi el. Trase. Uşa nici vorbă să se deschidă. Trase, apoi cu putere. Acelaşi rezultat. Traseră amîndoi. Beton! Nu se poate, n-ai auzit țăcănitul . . .nu-i venea să creadă lui Fănică.

— Fugi, bă. Asta-i frigider! se enervase „Pandişpan". Comedia dracului! . . . Fănică era verde. 'Ai să mergem, că nu mai ai tu materia aia cenuşie. Mamă, şi ce lacrimi mi-au scăpat . . . scoase el batista şi se şterse pe obraji.

A doua zi dimineață, căpitanul Roman fu anunțat despre tentativa de furt care avusese loc în casieria întreprinderii respective. Ofițerul se deplasă imediat acolo. Cînd văzu şi el casa de bani, zîmbi.

— Nici un hoț n-ar fi putut să-i facă ceva, spuse el, iar cifrul nu l-ar fi ghicit nici într-o viață, căci uşa se deschide numai după ce formezi şi-al doilea rînd de combinații, ceea ce el n-avea de unde şti.

— Adevărat, îl aprobă casierul, însă faptul că s-a-ncercat, înseamnă că există undeva, în întrepinderea noastră, un om cu intenții necinstite.

— Există, fără îndoială, şi numai din întreprindere, sublinie căpitanul, căci altul străin n-ar fi cunoscut amplasamentul casieriei şi faptul că sînt mulți bani în casă, fiind zi de plata salariilor.

Roman cercetă casa de bani din punct de vedere criminalistic, deşi constatase că atentatorul lucrase cu mănuşi. Perseverența care îl caracteriza îl duse la descoperirea a două amprente mai puțin obişnuite, care aveau însă aceeaşi valoare de identificare a infractorului ca şi amprentele lui digitale. Aceste amprente se înscriau pe coordonatele unei descoperiri ştiințifice din ultimii ani puse în slujba oamenilor legii, în lupta contra infractorilor.

— Aproape că nu-mi vine să cred ce mi-ați spus, se minuna casierul în timp ce ofițerul ridica cele două amprente.

— Şi nu e numai unul, sînt doi! zise căpitanul după ce făcu cîteva măsurători sumare. În viața lor nu s-au gîndit ei la aşa ceva . . . Puteau să lucreze cu zece perechi de mănuşi, că tot degeaba.

— Abia aştept să-i văd cine sînt.

— Ca să-i vedeți mai repede, vă rog să-mi întocmiți o listă cu toți salariații, bărbați, care lucrează aici, în pavilionul administrativ.

— Mă trec şi eu? îl trecu sudorile pe casier.

— Nu . . . Vai de mine . . . rîse Roman.

Casierul plecă. Ofițerul constatase că infractorii intraseră în încăperea casieriei folosindu-se de chei potrivite, ceea ce „traducea" că cel puțin unul dintre ei avea biroul sau lucra în apropiere. Numai aşa el se bucurase de „privilegiul" de a lua mulajele cheilor originale.

Casierul sosi cu lista. Căpitanul îi mulțumi şi plecă glonț la Cazierul judiciar. După numai o jumătate de oră, el era în posesia unei fişe de cazier foarte „bogate" în conținutul de pe verso. Reveni la întreprindere şi-l chemă într-un birou pe arhivarul şef, un om în prag de pensie.

— Fănică Rațiu, se prezentă el după ce salută.

— Căpitanul Roman! spuse rece ofițerul. Poftiți „cartea mea de vizită"! prezentă el legitimația. Fănică privi la legitimație mai mult formal. Şi a dumneavoastră! . . . îi înmînă fişa de cazier judiciar.

Fănică luă hîrtia cu o mişcare stîngace şi se schimbă brusc la față. Citi numai primele rînduri de pe verso şi o restitui cu capul plecat.

— Te-ai culcat pe-o ureche, că nu te descopăr, era sigur de el căpitanul. După atîta pauză, ți-ai zis că n-ar fi rău să încerci un „tun", că nimeni nu se va mai gîndi la tine şi la „fratele tău de cruce". Însă, după cum vezi, v-ați înşelat amarnic, chiar dacă ați lucrat cu mănuşi. În fața ştiinței, care este întotdeauna la cea mai mare distanță în fața voastră, toți sînteți „prăfuiți".

— Vă rog să mă iertați, dar nu înțeleg la ce vă referiți, se prefăcu Fănică.

— Nu înțelegi, zău? . . . Tocmai tu care ani de zile ai fost denumit de „intelectualii" dintre voi „Materia cenuşie"? Te-am dibuit după amprente, drăguțule! Materia cenuşie . . .

Fănică tresări, cu un aer discret în colțul buzelor, de triumfător, crezînd că-i vorba tot despre amprentele digitale. Era sigur că nu scosese mănuşile din mîini. Roman însă deschise un dosar, din care ieşi la iveală cu totul alte amprente.

— Vezi, „materia cenuşie"? îi arătă căpitanul.

Fănică era galben ca o lămîie. Îl frapa conturul urmei sale şi, în mod ciudat, materia aceea cenuşie cu care ea fusese ridicată! Strecură numai atît:

— A avut dreptate „Pandişpan" cînd a zis că ştiința de azi învinge, că te-ascultă cu urechea . . .

Despre ce fel de amprente era vorba?

CU OCHI... ȘI CU SPRINCENE

Într-un orășel de munte se produsese un incendiu. Căpitanul Roman se deplasă la fața locului.

Arsese aproape complet o cabană. Cineva uitase aprinsă o țigară care căzuse pe covor...

Ofițerul controlă atent terenul din jur. În apropierea cabanei, într-un loc curat, găsi o batistă plină de funingine ce purta inițialele M. V.

— Unde este cabanierul? întrebă Roman.

— Uitați-l acolo! E amărît rău, răspunse unul dintre oameni.

Afectat de cele petrecute, cabanierul era alb la față.

— Am intrat rău la apă, tovarășe căpitan, zise el abătut. O să trebuiască să-mi vînd și cămașa de pe mine...

— De ce vorbiți așa, îl privi îngăduitor ofițerul, întîi să stabilim cine a uitat țigara aprinsă și după aceea să discutăm în privința recuperării daunelor. Mai bine mi-ați da o mînă de ajutor, ca să-l găsesc pe vinovat.

— De acord, sînt la dispoziția dumneavoastră, se mai învioră cabanierul.

— Spuneți-mi ce persoane erau cazate în cabană.

— Numai doi turiști, atît. Mîine urma să primesc un grup de excursioniști de la Constanța.

— Cine sînt acești doi turiști, știți cum îi cheamă?

— Da, răspunse cabanierul ridicînd, de lîngă un morman de lucruri, un registru ars pe la margini. Dintre scriptele pe care le-am avut, este tot ce am putut salva. E tocmai registrul de cazare.

Omul coji cu grijă marginile arse ale documentului, apoi îl deschise la ultima filă completată. Spuse:

— Da, ambii turiști sînt din București. Pe unul îl cheamă Marian Vlăsceanu, iar pe celălalt Gică Mocanu. Locuiau în două camere vecine.

— Ei se aflau în cabană cînd s-a produs incendiul?

— Nu știu, dădu din umeri interlocutorul. Eu n-am fost aici cînd s-a pornit focul. Eram în oraș să cumpăr pîine.

— Cînd ați plecat dumneavoastră, turiștii erau în cabană?

— Da.

— Ei unde sînt, acum?

— Probabil în oraș, de vreme ce n-au apărut să vadă ce prăpăd îi așteaptă.

— Fumează careva dintre ei?

— Amîndoi. Și fumează ca turcii!...

Pentru căpitanul Roman, cabanierul era exclus din cercul de bănuiți. Singurii suspecți rămîneau, desigur, cei doi turiști, fumători pasionați. Îi așteptă.

Primul care sosi din oraș fu Marian Vlăsceanu, un tip cu o ținută impecabilă. Era impresionat de ce văzuse pe locul unde fusese frumoasa lor cabană.

— Cine dintre dumneavoastră doi a plecat primul în oraș? îl întrebă Roman.

— N-aș putea să vă spun, răspunse Vlăsceanu. N-am plecat amîndoi odată. Oricum, chiar dacă prietenul meu a plecat primul, el n-a venit în camera mea să mă anunțe, ca să nu mă deranjeze.

— La ce fel de deranj vă referiți?

— Profesiunea mea e de scriitor, iar pînă să plec în oraș am lucrat intens.

Căpitanul scoase batista găsită lîngă cabană și i-o arătă scriitorului.

— Vă aparține, cumva?

Tulburat, scriitorul îi răspunse afirmativ.

— Dar cum a ajuns batista la dumneavoastră, în timp ce lucrurile mele din cabană au luat foc? se miră el.

Ofițerul nu-i răspunse. Îl întrebă:

— Aveți batistă asupra dumneavoastră?

— Da... Poftiți! scoase el o batistă din buzunar și i-o înmînă căpitanului. Ambele batiste erau la fel, inclusiv monograma.

— Aveți cumva guturai și ați purtat două batiste?

— Nu, sînt sănătos tun. Dacă aveți îndoieli mă puteți prezenta la un consult medical, zise calm scriitorul. Cînd am plecat din cabană, m-am îmbrăcat cu ce vedeți pe mine și am plecat în oraș. Aveam o batistă în buzunar, vedeți bine că n-am folosit-o nici pe aceasta și atunci ce rost avea să mai iau încă una? Sînt destul de ciudate împrejurările în care a ajuns lîngă cabană batista mea, care se afla în cameră.

Pentru căpitanul Roman, un fin psiholog, împrejurările în care batista scriitorului ajunsese lîngă cabana arsă nu erau deloc ciudate. Marian Vlăsceanu era sincer și nu exista nici un motiv ca să poată fi bănuit. Batista sa fusese găsită într-un loc curat, unde nu ajunsese funinginea provenită de la

arderea cabanei. Vîntul bătuse în direcția opusă batistei și tot într-acolo se depusese și funinginea. Dar, faptul că ea era totuşi pătată de funingine, demonstra că acest fenomen nu avusese loc decît în interiorul cabanei, după izbucnirea incendiului. Or, în aceste condiții, dacă ar fi luat-o scriitorul, ar fi însemnat să aibă și hainele pătate de funingine. Cum el însă nu le avea și nu prezenta nici cel mai mic semn care să ateste că luase contact cu un incendiu cît de mic, principalul bănuit rămînea numai Gică Mocanu. Acesta, ca să scape probabil de vinovăţie, luase batista din camera vecinului său, cameră care era incendiată și o aruncase mai departe de cabană, încercînd astfel să înscenezе culpa exclusivă a scriitorului.

Trecură încă două ceasuri și Gică Mocanu nu-şi făcea apariţia. „Probabil că îşi curăță hainele undeva, se aranjează! . . ." intui căpitanul. Ofițerul bănuia că va avea ceva de furcă cu Mocanu. Din moment ce acesta se pricepuse să „aranjeze" figura cu batista, însemna că-i „umbla" mintea și că, desigur, n-ar fi recunoscut adevărul la o simplă învinuire fără probe. El trebuia dovedit cu lucruri palpabile, ceea ce Roman încă nu întrezărea în stadiul în care se afla.

În aşteptarea lui Mocanu, el se gîndi la alte cazuri, cînd fusese în situații și mai precare din punct de vedere probatorial, dar se descurcase de minune. Spera și acum să-i surîdă victoria mizînd pe flerul său, pe spiritul său de observație.

Și iată că Mocanu apăru. Era un tip voinic, cu sprîncene stufoase.

— Doamne, dumnezeule !... fu „uluit" acesta cînd văzu ce mai rămăsese din vilă. Și eu crezusem c-am greșit drumul, că nu vedeam cabana. Vai, și mi-au ars toate lucrurile! Bine că am actele! își continuă el „rolul" pipăindu-se în locul unde era portofelul. Bine că am actele . . .

Căpitanul Roman se legitimă și începu asaltul. Era o tehnică a lui să „atace" vertiginos încă din prima clipă, pentru ca adversarul să n-aibe timp să se dezmeticească.

— Mi-a plăcut înscenarea cu batista lui Vlăsceanu, aveți talent, domnule Mocanu.

— Ce înscenare? Vă rog să nu fiți insinuant! se ținu destul de tare Mocanu pentru un prim contact.

— Știți că și pe batistă rămîn urme digitale? îi studie Roman reacțiile.

— Știu, se arătă interlocutorul destul de inițiat, dar dacă admitem ipoteza dumneavoastră, nu trebuie să neglijați că între doi inşi care sînt prieteni, oricînd unul se poate atinge fără să vrea de obiectele celuilalt. Vă place? încercă el să treacă la „cîrmă."

— Nu-mi place! rămase sigur pe poziție căpitanul.

— Mă mir, doar sînt avocat.

— Cu atît mai mult, își pregăti Roman un nou atac.

— Ce nu vă place? tatonă avocatul.

— Costumul dumneavoastră!

— Costumul . . . Costumul meu? Își privi avocatul îmbrăcămintea, dînd primul semn de slăbiciune. Ce are?

— E prea „curat" și are miros de rufă călcată! zise căpitanul pe același ton tăios.

— Da . . . Sigur că da . . . începu avocatul să piardă din terenul psihologic. Am fost la baia comunală şi, cît m-am îmbăiat, am dat și costumul la curăţat. Se cam murdărise . . .

— De funingine! lansă o „torpilă" căpitanul.

— Nu chiar funingine, ceva apropiat . . . praf de cărbuni, avea Mocanu pregătit un alibi. Cu o săptămînă în urmă mi-au venit lemnele și cărbunii. Știți, eu nu stau la bloc. În ziua aceea, tocmai îmi uitasem cheile de-acasă la birou și pînă seara, cînd a venit nevastă-mea, am băgat lemnele și cărbunii în pivniță fiind cu costumul acesta pe mine. S-a cam murdărit de praf de cărbune și chiar de puțină funingine, că trecerea este prin cămăruța unde am centrala termică. Deci, vă dați seama că trebuia, totuşi, să-l dau la curăţat. Azi mi s-a ivit ocazia, și acum este ca nou, trase el ușor de poalele hainei, ca să se mai întindă puțin.

— Bun, zîmbi ironic ofițerul. Să zicem că sînt de acord cu explicația în privința costumului, dar cu cămașa cum rămîne? Ați purtat-o murdară de funingine o săptămînă?

— Nu . . . Nu se putea așa ceva . . . rîse fals avocatul, prelungind timpul de gîndire. Nu se aşteptase ca ofițerul să le observe pe toate. Cămașa pe care o port a fost spălată acasă de soție și abia azi am luat-o, nu reuși el să găsească o altă „pistă".

— Minți! fu necruţător căpitanul. Miroase și ea a rufă proaspăt spălată și călcată.

— Nu mint, să mor, se scăpă Mocanu.

„Hopa! I-al meu! . . ." își zise Roman. Schimbă tactica, deși nu-i plăceau cuvintele de mahala.

— Să-i sară ochii celui care minte? zise el cu capul plecat înainte.
— Să-i sară! se-mbăţoşă Mocanu.
— Atunci, vino mai aproape şi uită-te în ochii mei... îl făcu mărunt cu degetul căpitanul.
Mocanu se supuse ca şi cum ar fi fost hipnotizat.
— Acum, uită-te în ochii mei. Adversarii stăteau faţă-n faţă, ca doi cocoşi. Ceea ce Roman voise, obţinuse. Voise să-i vadă chipul avocatului ca la microscop. Ştia el ce-l interesa, ce căuta. Şi găsise... Găsise proba de care avea nevoie! Îl privi în ochi pe avocat cu tăişul învingătorului şi spuse doar atît:
— Finita la comedia! E cu ochi... şi cu sprîncene, domnule Mocanu!...

Dumneavoastră ştiţi, stimaţi cititori, care a fost proba pe care a descoperit-o căpitanul Roman?

INJECŢIA

Biroul căpitanului Roman. De afară răzbătea un aer rece... Ofiţerul se sculă de pe scaun şi se duse să închidă fereastra.
Privi zîmbind la copiii de peste drum, la joaca lor „voinicească“ cu o minge de fotbal prea mare pentru vîrsta lor. Apoi, închise ochii şi-şi masă uşor pleoapele... Şi el simţea nevoia unei „recreaţii.“ Săptămîna fusese grea. Alergătură, dosare, arestaţi... Şi, poate, s-ar fi bucurat şi el, în sfîrşit, de o după-amiază, dacă n-ar fi intervenit un telefon...
— Alo? Miliţia? întrebă o voce agitată.
— Da. Ofiţerul de serviciu.
— Veniţi, vă rog, urgent în holul blocului... strada... A fost jefuită poştăriţa noastră!...
— Cine sînteţi?
— O locatară din bloc, Coralia...
— Unde este poştăriţa, acum?

— În hol, i-am dat eu cîteva calmante.
— Bine, vă rog să ne-aşteptaţi. Venim imediat!
Curînd după aceea, o maşină demara din faţa miliţiei. Pe scaunul de lîngă şofer, căpitanul Roman privea din goana maşinii la oamenii de pe stradă care veneau de la serviciu. Era sîmbătă, urma o duminică, liniştită, pentru ei.
...Poştăriţa, o fată tînără, plîngea întruna. Şocul fusese foarte puternic.
— Nu vreţi să mergeţi la spital? o întrebă căpitanul.
— Nu... nu este cazul, răspunse ea printre lacrimi. Nu m-au lovit. Mi-au pus mîna la gură şi m-au ameninţat că mă omoară. Cu cuţitul!...
Geanta era alături răsturnată. Pe treptele care duceau spre etajul întîi, răvăşite tot felul de ziare, scrisori, mandate poştale, reviste, timbre, cupoane de pensii, ilustrate, borderouri.
— Banii, i-au luat pe toţi! spuse poştăriţa. N-am apucat să achit nici un mandat.
— Cîţi bani aţi avut?
— 5 950 lei! Uitaţi, aici, copia după borderoul de primirea lor, se întinse ea să ridice un imprimat scris la indigou.
— Vă rog să nu puneţi mîna! o opri Roman. S-ar putea să găsim amprente.
— Poate ale ăluia mai înalt, care mi-a smuls geanta şi a răsturnat-o, ca să găsească banii mai repede...
— Acum, că v-aţi mai revenit, n-aţi vrea să-mi povestiţi de la început cum s-a întîmplat?
— Ba, da.
— Vă ascult.
— Am intrat şi am urcat cu liftul ca să dau pensia unui locatar. Nu l-am găsit acasă. Atunci, am coborît cu liftul la parter ca să distribui corespondenţa la cutiile poştale din hol. Pe scară, coborau doi inşi care mi-au făcut impresia că se grăbesc. M-am dat la o parte să le fac loc să treacă. În acest moment, cel mai robust, s-a repezit la mine şi mi-a pus mîna la gură. Zadarnic am încercat să ţip. Mă strîngea tare... „Dacă s-aude musca, bag cuţitu-n tine!“ m-a ameninţat el.
— Şi a scos, cumva, cuţitul?
— Nu, dar după vorbă şi după chip, mi-am dat seama că era în stare.
— Mda!... Continuaţi.
— Celălalt mi-a smuls geanta de pe umăr şi a răsturnat-o pe scări, cum v-am spus mai înainte. După ce au luat banii, mi-au zis să intru în lift şi să nu strig după ajutor că mă

omoară. M-am conformat, ce era să fac! Bine că am scăpat cu viață...

— Acum, cîteva secunde ați pomenit cuvîntul „chip". Ca atare, presupun că le-ați reținut semnalmentele.

— Sigur că da, aprobă tînăra. Îi și cunosc!

— Îi cunoașteți?

— Vreau să zic că i-am văzut în sectorul meu, se corectă ea. În special pe cel care m-a ținut de gură.

— Și cum arătau?

— Amîndoi, bruneți, cu părul peste ceafă. Cel care m-a ținut de gură este mai în vîrstă decît celălalt și poartă un costum de culoare cafenie. Avea și o cravată roz. Al doilea nu mai rețin cum era îmbrăcat...

— Cum arătau la față?

Fata ridică din umeri.

— Nu știu.

— Încercați să mi-l descrieți cel puțin pe cel care v-a pus mîna la gură.

— Da, dar nu pot să-l descriu, vă rog să mă credeți! Era, așa, foarte fioros... L-aș recunoaște numai dacă l-aș vedea!...

Căpitanul nu mai insistă. Înțelese că șocul psihic alterase, evident, capacitatea de atenție a fetei.

— Și de ce l-ați recunoaște, dacă l-ați vedea?

— Fiindcă îmi este o figură cunoscută, pe de o parte, apoi „fotografia" lui o voi păstra „trează" mult timp...

„Perfect!" gîndi căpitanul, care cunoștea bine așa — zisa „psihologie a victimelor". Cercetase destule cazuri asemănătoare ca să-și dea seama că poștărița l-ar fi recunoscut pe infractor, într-adevăr, „pe viu", sau, de ce nu, după fotografie. Fie ea chiar și o fotografie — robot!...

O invită pe Magdalena Mihuț, acesta era numele fetei, la miliție.

— Am să vă aduc un album cu fotografiile infractorilor cunoscuți și care s-ar fi putut preta la o asemenea faptă, se adresă el poștăriței. Sper că...

— Îl recunosc și dintr-o mie de fotografii, nu vă fie teamă, spuse interlocutoarea sigură pe ea. Ca să nu spun dintr-o mie de persoane! mai adăugă, foindu-se nerăbdătoare pe scaun. Unde este albumul?

Căpitanul ieși și reveni cu un album sub braț.

— Ei, acuma-i acum! așeză el albumul în fața fetei. Te rog să fii calmă...

Poștărița înclină scurt din cap, apoi dădu în grabă prima filă. Trecură douăzeci de minute, pînă cînd închise ultima filă a albumului.

— Nu este! spuse ea cu amărăciune. Înseamnă că nu-i aveți aici pe toți tîlharii! completă, apoi, îndreptîndu-și basmaua.

— Tot ce se poate, se apropie ofițerul de fereastră. „Voinicii" erau în repriza a doua, echipele își schimbaseră porțile. Înseamnă că este un „primar".

— „Primar?!" se holbă fata.

— Ooo, să nu vă gîndiți prea departe, zîmbi Roman. Noi folosim termenul, atunci cînd vorbim despre infractorii care comit pentru prima dată o infracțiune.

— Cei care nu sînt cunoscuți de dumneavoastră, deci! se amărî fata.

— Nu chiar... Unii poate au cazier judiciar, dar sînt „primari" în săvîrșirea unui alt gen de infracțiuni.

— Aaa! Și cum o să-l găsiți?

— Cu ajutorul „fotografiei" făcute de dumneavoastră!

— Nu înțeleg...

— Avem două variante, veni ofițerul mai aproape de scaun. Prima...

Magdalena Mihuț înțelese repede prima variantă, cînd văzu aparatul acela care conținea în clasor tot felul de tunsori bărbătești, tot felul de frunți, ochi, sprîncene, nasuri, guri, bărbii, urechi... „Foarte interesant, foarte interesant!" își zicea ea, alegînd elementele faciale care corespundeau cu ale individului care îi pusese mîna la gură.

— Îmi place, lucrați ca-ntr-„Un șerif la New-York", zise. Își revenise complet, acum. Dar, reluă, cine a inventat metoda asta?

— Tot un ... șerif! i se destăinui Roman.

— McClaud?...

— Nu, rîse fin căpitanul. McDonald, și nu din New York, ci din Los Angeles! Metoda sa poartă numele „identi-kit" sau a desenului-compoziție.

— Acum, am înțeles și mai bine, clătină fata ușor din cap. Veți întocmi figura exactă, nu-i așa?

— Probabil exactă, sublinie ofițerul terminînd asamblarea figurii-compoziție.

— „Probabil", bine-ați zis, da, că nu prea ... nu seamănă deloc, al naibii! Nu ... Nu-i el. Dacă l-aș vedea, l-aș recunoaște dintr-o mie, v-am spus, dar ...

Căpitanului nu-i mai rămăsese decît a doua variantă... recunoașterea directă, „pe viu“, de către fată, a necunoscutului. Pentru puterea de intuiție practică a fetei, putea pleda însăși profesiunea ei. Poștașii au aproape întotdeauna o memorie vizuală foarte bună...

— Îl recunosc, că doar l-am văzut și-n salopetă, ce naiba! mai preciză fata.

— În salopetă?

— Da, cred că lucrează la un șantier pe aici, pe undeva, că prea am dat cu nasul de el!

Faptul că, în ultimul timp, poștărița prea dăduse cu nasul de infractorul care îi pusese mîna la gură, duce la un „iz“ de premeditare a tîlhăriei. Cei doi urmăriseră, studiaseră „prada“. Lovitura nu era, deci, întîmplătoare. Pentru asta pleda și faptul că fata fusese atacată imediat ce începuse achitarea mandatelor poștale și nu după, cînd banii s-ar fi împuținat.

Căpitanul Roman nu reuși, însă, să-și pună în aplicare planul său, să o însoțească din „umbră“ pe Magdalena Mihuț în peregrinările ei, căci este anunțat despre o nouă tîlhărie de același gen. Victima: de astă dată un poștaș!

— M-au lovit în plex! Aah... se ghemuise poștașul acuzînd dureri mari. Mi-au luat toți banii. Ce lovitură de pumn! Aah!... strîngea tare genunchii la piept pentru a-și alina crizele. Aici... sub capul pieptului mi-a plasat-o. Aah!!...

— N-am să vă supăr decît cu cîteva întrebări, pînă vine Salvarea, zise ofițerul.

— Dacă se poate să vină mai repede. Aah!...

— Salvarea este pe drum. Cîți inși v-au atacat?

— Doi inși, unul înalt, iar altul robust, spuse poștașul cu o voce stinsă. Cel robust m-a lovit...

— Cum erau îmbrăcați?

— Nu prea am avut timp să mă uit. Aah... M-au luat prin surprindere. Am remarcat că cel care m-a lovit era mai în vîrstă decît celălalt și purta un costum de culoare cafenie.

— Altceva?

— Avea și o cravată roz, mai reuși să spună poștașul. Și crizele se dezlănțuiră din nou. Aah!... Aah!... se ținea strîns cu mîinile de plex. Salvarea... Sal... varea...

Mașina Salvării sosi. Ofițerul îl însoți pe bolnav pînă la spital. Discută cu medicul, în prezența poștașului, în sensul să-i relată ce i se întîmplase omului și interveni pentru a i

se face un tratament adecvat. Bolnavul aproape că-și pierduse răsuflarea, acuzînd dureri groaznice de plex.

— Acum eu vă las, zise căpitanul. Trebuie să-i găsesc pe tîlhari! îi făcu medicului un semn discret, să-l urmeze. Însănătoșire grabnică! îi ură poștașului. Bolnavul, întins pe patul de consultații, mulțumi printr-o înclinare moale a capului.

Medicul ieși după ofițer și reveni destul de repede.

— E! Unde vă doare? încercă să apese ușor pe stomacul pacientului.

— Nu! Vă rog... îl opri poștașul cu mîna.

— Totuși... puțin, altfel nu pot să-mi dau seama, palpă fin medicul.

— Ah! ... se zvîrcoli bolnavul, strîngîndu-și genunchii. Nu! Vă rog... Aah!... întinse, apoi, genunchii foarte încet, lăsînd să-i cadă capul într-o parte.

Doctorul se privi o clipă cu asistenta medicală, după care spuse pe un ton puțin grav:

— Să nu fie ruptură... Fă-i te rog o injecție să prevenim hemoragia.

— Și durerea?... zise poștașul cu mișcări abia perceptibile.

— Întîi să prevenim hemoragia, este mai important. Trebuie să suportați durerile, n-aveți încotro... Mă duc să aranjez la radiografie, ieși medicul.

Asistenta medicală făcu injecția bolnavului, apoi părăsi și ea încăperea pentru puțin timp. Nu rămase surprinsă cînd în cabinetul medicului dădu peste căpitanul Roman. Își aprinse și ea o țigară.

— Ce părere aveți? o întrebă ofițerul.

— Că sînteți un „medic“ excelent, zîmbi ea.

— Oare?... trase căpitanul adînc din țigară.

— Vom avea confirmarea științifică în cel mult zece minute, îl admiră medicul. Dumneavoastră mi-ați cerut această „injecție“, pardon, probă! Totuși, mi-ați rămas dator cu argumentele în privința suspicionării poștașului... își dădu seama asistenta că cei doi erau într-o fază avansată cu discuțiile.

— A, da! făcu Roman. Ca să folosesc și eu termenii dumneavoastră, mi-am dat seama de „virus“ după două „simptome“. Primul: descrierea exactă, dar nimic în plus, a semnalmentelor agresorilor făcută de Magdalena Mihuț, colega

lui de serviciu, şi care, fără îndoială, din spirit de solidaritate colegială i-a prevenit pe toţi. Al doilea . . .

— Nu mai e nevoie, gata, fu satisfăcut medicul. Şi dacă colegul dumneavoastră, locotenentul . . . Muşat, parcă aşa am reţinut că i-aţi pronunţate numele la telefon, nu-i va găsi pe complicii poştaşului?

— Atunci ne lăsăm de „medicină"! îşi stinse ţigara căpitanul. Şi, bineînţeles, de „injecţii"! . . . zîmbi el.

— O.K.! Frumoasă meserie! îl bătu doctorul uşor peste umăr. Sînt un mare pasionat . . . Aş dori, dacă nu sînt prea îndrăzneţ, să ne mai vedem. Sînt un mare pasionat . . .

— O.K! îi dădu Roman cartea lui de vizită. Dar . . . fără injecţii!

— Fără . . . rîse medicul.

Doctorul şi asistenta medicală, intrară în salonul bolnavului.

— Cum merge? îl surprinse medicul pentru o clipă într-o poziţie de optimă relaxare.

— Doare rău! se schimonosi poştaşul.

— Ia să vedem, îi palpă fin stomacul.

— Ah! . . . Nu mă apăsaţi! Vă rog . . . Doare rău. Parcă sînt nişte suliţe înăuntru. Să se fi produs vreo ruptură? întrebă, apoi, cu privirea omului pierdut.

— Mare! se ridică medicul în picioare. Vei fi „transferat" de urgenţă!

— Unde? se „revitaliză" dintr-o dată poştaşul.

— La secţie!

— La secţie? . . .

— Secţia „anestezie totală"!

— Mă operaţi? se ridică pacientul.

— Nu eu, un „coleg", un „specialist", zîmbi doctorul la căpitanul Roman care apăruse în prag.

— Ce specialist? nu înţelese poştaşul.

— . . . În „operaţii" de simulare! arătă spre ofiţer. Prima „injecţie" ţi-a şi făcut-o! . . .

Poştaşul întoarse capul spre uşă . . . Ce-a urmat este lesne de înţeles. Fu invitat să se urce într-o maşină, care numai „salvare" nu însemna pentru el.

La miliţie, căpitanul Roman o întîlni pe hol pe Magdalena Mihuţ.

— I-am recunoscut! îl întîmpină ea. Ce v-am spus eu că-i recunosc pe viu. Lucrează la construcţii, la şantierul de lîngă poştă, i-a dovedit tovarăşul locotenent!

— Şi în „poză" de ce nu i-ai recunoscut?

— Erau prea urîţi, zău . . . Deşi, „fabricaţi", nici pe departe nu aduceau cu McClaud, cu „dendi-Kitul" lui . . .

Cum a fost demascat poştaşul că simula durerile abdominale (dovadă care l-a „trădat" că simulase pretinsa tîlhărie)?

O „AVERE" PENTRU CĂPITANUL ROMAN

Satul Tisău era situat de-alungul cîtorva văi cu ape line şi dealuri cu coame mari. În maşină, lîngă căpitanul Roman, colaboratorul său cel mai apropiat, locotenentul Muşat.

Maşina opri în faţa şcolii din sat. Coborîră. La biserică se băteau clopotele. Îi întîmpină plutonierul Ivan Cora, şeful de post. Căpitanul făcu semn să renunţe la formula de raport. Dădu noroc cu subofiţerul, apoi îi prezentă pe însoţitori.

— Cam mulţi curioşi, privi ofiţerul la mulţimea din apropiere.

— Tot satul! spuse şeful de post. Oamenii de-aici îi purtau un respect deosebit bătrînului şi nu vor pune capul pe pernă pînă nu-l vor afla pe asasin. Îi cunosc bine pe aceşti oameni . . .

— Cîţi ani avea bătrînul?

— 84. A fost un om de vază. Era pensionar şi locuia singur. Înainte a lucrat la Consiliul popular din comuna noastră.

— N-avea copii?

— Ba da: patru băieţi, însă toţi s-au stabilit la oraş, pe la Braşov şi Deva.

— Şi cine-i făcea menajul, cine avea grijă de el?

— Fosta lui noră, Ana şi cîţiva bătrîni, ca să zic aşa . . . mai tineri. De fapt, unul dintre ei, moş Gligor „administratorul", a dat peste cadavru. Văzînd sîngele, şi-a dat seama

repede că este vorba despre un omor și m-a anunțat direct pe mine.

— Asta-i bine, înseamnă că locul faptei nu este deranjat schiță un gest căpitanul.

— Desigur, îl aprobă șeful de post. Moș Gligor nu s-a atins de nimic, așa mi-a spus.

... Urcară o pantă de drum pînă la poarta celui care fusese Florin Coșlariu sau „domnu' Coșlariu", cum îl plîngeau sătenii adunați acolo.

Locul faptei fusese păzit de ajutorul șefului de post. Începu cercetarea.

Bătrînul era căzut lîngă pat, cu fața în jos. Fusese lovit în cap. În cameră era un pat, un dulap, o masă, o sobă de gătit, precum și alte lucruri mai mărunte, care mobilau o cameră modestă.

Căpitanul se uită pe masă: o lampă de iluminat, cu sticla afumată și gazul consumat, două păhărele mici și o sticlă goală de un sfert de litru, ce purta o etichetă verde cu inscripția „Lichior de vanilie".

— Moșneagul n-apucase să se culce, privi căpitanul la sticla afumată a lămpii de iluminat. Lampa a ars toată noaptea pînă s-a epuizat tot gazul din ea.

— Da, confirmă Mușat. Vedeți, victima este și îmbrăcată...

— Te rog ocupă-te de urme, pînă atunci nu ne vom atinge de cadavru, zise Roman.

Locotenentul Mușat își desfăcu trusa criminalistică și se apucă de treabă. Între timp, căpitanul Roman fotografia.

— Aici... avu Mușat o ușoară tresărire cînd ajunse să examineze sticla de pe masă.

Căpitanul își scoase lupa și se aplecă asupra sticlei. Privi foarte atent la pata pe care i-o arătase locotenentul.

— Este amprenta criminalului! exclamă Roman. O „avere"... se bucură în sinea sa. O vom ridica numai prin fotografiere, ca să nu pierdem materia biologică pe care o vom trimite la analiză, la laborator.

Locotenentul Mușat, meticulos, fotografie urma.

— Acum, descurcă-te cumva, pe aici, și developează filmul, îi zise căpitanul. Am mare nevoie de fotografia amprentei pentru excluderea operativă a suspecților. Restul lasă în seama mea...

Lîngă piciorul mesei, căpitanul Roman observă un pion de șah. Tabla cu celelalte piese era pusă pe bufet.

— Bătrînul obișnuia să joace șah? îl întrebă ofițerul pe moș Gligor.

— Cum să nu, răspunse „administratorul". Era un mare pasionat după acest joc. În ultimul timp, nu prea mai avea însă cu cine să joace. Eu unul nu cunosc jocul ăsta și bietul Coșlariu mă ruga mai mereu să-i găsesc parteneri. Uitați, are și reviste de șah pe dulap!...

— Și de ce ziceți că nu mai avea parteneri? Înainte cu cine jucase?

— Cu doi inși din sat, dar după cum s-au dovedit lucrurile, erau niște hoți. I-au furat moșului cinci mii de lei!

— Și dumneavoastră ce credeți de cînd n-a mai jucat bătrînul șah?

— Păi... de vreo săptămînă, ca să zic așa.

— Și atunci cu cine a jucat?

— A venit un prieten de-al lui, de la oraș. Erau de-o seamă...

— Cum îl cheamă?

— Marcu, așa știu că-i zise. Au lucrat cîndva împreună.

— Cine-i făcea curat bătrînului?

— Ana Coșlariu, fosta lui noră. Ea îi aducea și de mîncare. Noi mai mult îi țineam de urît și îi cumpăram băutură.

— Îi plăcea să bea?

— Așa cît își putea permite un om de vîrsta lui... Dar lichior nu l-am văzut bînd niciodată. Nu-i plăcea. Numai rachiu mai servea, așa, din cînd în cînd.

Căpitanul rămase puțin pe gînduri. Sticla de lichior de pe masă și cele două păhărele nu-i dădeau pace. Mirosi la gura sticlei. Parcă fusese lichior în ea, dar parcă mirosea a altceva...

— Sînteți sigur că numai rachiu consuma el?

— Absolut sigur, răspunse mirat moș Gligor.

Ofițerul o chemă și pe nora moșneagului.

— Cînd ați făcut curat în casă ultima dată? o întrebă pe femeie.

— Ieri! răspunse Ana foarte sigură.

— Ați observat cumva, pe jos, vreo piesă de șah?

— Nu. Am măturat bine... Cutia cu piesele de șah era pe noptieră.

— Bătrînul avea dușmani?

— Nu cred... cel puțin eu nu cunosc. Era un om tare bun, începu ea să plîngă.

— Cunoașteți ce bani sau lucruri mai de preț avea bătrînul în casă?
— Cum să nu, doar veneam în această casă aproape în fiecare zi. Apoi, el nu se ferea de mine...
— Atunci vă rog să mă însoțiți, ca să vedem dacă nu lipsește ceva.
Din casă nu lipsea nimic, nici măcar cheile de la locuință, care s-au găsit într-un sertar de la bufet. „Atunci care era mobilul crimei?"
Căpitanul se-ntoarse cu gîndul la pionul acela de șah. Poate că asasinul jucase șah cu bătrînul. Hotărî să înceapă verificările pornind de la sticla de lichior de vanilie și de la supoziția că criminalul știa să joace șah.
... Aurel Boca, gestionarul bufetului din sat, era și el foarte afectat de moartea bătrînului.
— Cînd îl demascați pe criminal, să ne lăsați să-l judecăm noi, satul! se adresă el căpitanului.
— Nu dumneavoastră, există lege care-l va pedepsi aspru, rosti calm ofițerul. Dar mai întîi, ca să-l putem afla, vă rog să ne dați cîteva relații.
— Vă stau la dispoziție.
— Spuneți-ne ce persoane au fost ieri la bufet și cine a cumpărat băutură pentru acasă.
Lista înșirată de gestionar era destul de mare.
— V-ați putea aminti dacă cineva din cei enumerați a cumpărat o sticlă de lichior de vanilie? Din aceea cu etichetă verde...
Aurel Boca se frămîntă puțin, apoi spuse:
— N-a cumpărat nimeni o asemenea sticlă de lichior, dar am dat-o eu!...
— Cum vine asta?... întrebă Roman foarte curios.
— Aseară, în jurul orelor 19,00, a venit la bufet Grigore Ancuța care a consumat 600 gr rachiu superior. A vrut să mă servească și pe mine, dar am refuzat. Aproape de ora închiderii a intrat și paznicul cooperativei, Ilie. Ancuța l-a servit și pe acesta cu băutură, dar și paznicul l-a refuzat. Inițial!... Că puțin mai tîrziu au băut împreună cîte 100 gr rachiu superior. Apoi, paznicul a mai comandat și el cîte un rînd. Le-am atras atenția că este ora închiderii, ora 22,00, și că trebuie să părăsească bufetul. Atunci, Ancuța a cumpărat un sfert de litru de rachiu superior amestecat cu sirop, pe care i l-am pus într-o sticlă goală de lichior de vanilie, cu etichetă verde... De-asta am spus că eu am dat sticla!

— Asta ar fi tot? sesiză Roman că pe gestionar îl frămînta ceva.
— Nu... făcu Aurel Boca o scurtă pauză. Aș vrea să vă mai povestesc și un alt aspect.
Căpitanul Roman ascultă aprinzîndu-și o țigară.
— După ce-am închis bufetul, l-am văzut pe Ancuța că rămăsese la discuții cu paznicul. Temîndu-mă ca Ancuța să nu spargă cumva bufetul, mai ales cînd văzusem că insistase ca paznicul să bea cu el, m-am retras în umbră și l-am urmărit să văd ce face. Paznicul a rămas în post, iar Ancuța a trecut podețul și a luat-o la dreapta, spre școală. M-am mirat că s-a îndreptat într-acolo, căci casa lui e pe drumul din stînga podețului. „S-a îmbătat!..." asta mi-am zis.
Detaliile furnizate de gestionar erau deosebit de prețioase pentru căpitan. Din fața școlii satului, se făcea un drum lateral, pe deal, care ducea la casa lui Florin Coșlariu... Îl trimise pe locotenentul Mușat să facă investigații în jurul lui Ancuța.
Tînărul ofițer sosi. Raportă că Ancuța nu fusese găsit acasă. Soția lui relatase că plecase de o oră ca să vadă un teren, unde aveau ceva semănătură. Mai afirmase că, în seara precedentă, Ancuța venise acasă pe la orele 22,30, fiind beat. Adusese și o sticlă cu etichetă de lichior de vanilie în care era rachiu, îmbiind-o și pe ea să bea, dar îi refuzase.
— Aspectul, acesta, cu sticla, l-a relatat singură, fără să fie întrebată? îl întrerupse căpitanul.
— Da, răspunse locotenentul. Și mie mi-a „mirosit"...
— Ai întrebat-o unde-i sticla?
— Nu. I-am lăsat impresia că o cred.
— Foarte bine. Acum, spune-mi cine-i acest Ancuța?
— Așa cum v-a raportat și șeful de post, n-are o reputație prea bună. Este bețiv și nu lucrează nicăieri. A fost angajat la cooperativa „Vlădeasa", în calitate de conducător auto, dar a fost dat repede afară, datorită bețiilor. Este prieten cu cei doi inși care i-au furat banii bătrînului.
— ... Și care jucau șah cu moșneagul, completă Roman.
— Da, înțelese aluzia Mușat. Și Ancuța știe șah, îi place acest joc...
Spre seară își făcu apariția acasă și Ancuța. Fu condus la postul de miliție. Susținea, ca și soția sa, că sosise acasă în jurul orelor 22,30 și voise s-o servească și pe ea cu rachiu din sticlă.

— Şi unde-i sticla? îl studie Roman.
— Acasă sau cred că am aruncat-o, mimă Ancuţa. N-aş putea să vă spun exact, că mă îmbătasem rău de tot...
— Ai aruncat-o? Unde...
— Prin grădină, pe deal, poate. V-am spus doar că nu sînt sigur...
— Nu vrei să căutăm sticla împreună?
— Ba da! se sculă el imediat de pe scaun.
— Nu-i nevoie. Stai jos... îl bătu uşor pe umăr căpitanul. Lasă-te, am găsit-o noi pe masa din casa mortului.
Ancuţa se lăsă moale pe scaun.
— Nu cred că-i sticla pe care am cumpărat-o eu de la bufet... îşi încercă el şansa. Asemenea sticle sînt cu miile.
— Asemenea amprente însă nu! scoase Roman fotograma urmei digitale găsită pe sticlă şi o aşeză peste una dintre amprentele proaspete luate lui Ancuţa.
— Am fost băut rău, zise el după ce-l mai privi o dată pe căpitan. Se apropia sfîrşitul, „desluşi“ el pe chipul ofiţerului. Acum îmi aduc aminte că am băut rachiul cu domnul Coşlariu... simulă, ducîndu-şi mîna la frunte.
— Deci varianta că i-ai dat să bea şi soţiei din sticlă a fost o minciună, nu-l iertă căpitanul.
— Nu, dar nu mi-am amintit.
— Tu, dar ea?
Ancuţa lăsă capul în jos.
— Poate-ţi aminteşti cum l-ai omorît pe bătrîn? îi căută privirea ofiţerul.
Ancuţa se ridică brusc în picioare.
— Dacă am băut cu el, asta nu înseamnă că l-am omorît eu! ripostă el. Faţa îi era încleştată. Amprenta nu-i o dovadă!
— Ba, tocmai ea este dovada, zîmbi căpitanul stăpîn pe situaţie.
— Ba nu, amprenta singură nu-i nici o dovadă de omor! gesticulă Ancuţa revoltat.
— Depinde de situaţie. În cazul tău, însă, continuă calm Roman, trebuie să-ţi dau satisfacţie. Bănuieşti de ce?
Ancuţa nu schiţă nici un gest. Era derutat.
— Fiindcă amprenta, într-adevăr, nu este singură. Ea este însoţită de o altă probă care, indubitabil, atestă chiar mai mult decît crezi şi anume nu numai că l-ai ucis pe bătrîn, dar după aceea ai continuat să bei de unul singur pînă ai isprăvit rachiul din sticlă. Este că am dreptate?
— Să văd proba, nu se lăsă prins Ancuţa.
Roman îi făcu semn lui Muşat să aducă sticla. Locotenentul o aduse şi o puse pe masă în faţa celui cercetat.
— Acum ce mai zici?... împinse şi mai mult sticla în faţa lui Ancuţa căpitanul. Ancuţa devenise livid la faţă. E greu „şahul“ ăsta... Eşti mat, domnule Ancuţa!
Asasinul îşi lăsă capul în mîini şi îl podidi un plîns neguros. Procesele de conştiinţă erau tardive.
— Băutura m-a nenorocit! Pentru o partidă de şah necîştigată, acum am pierdut tot. Am pierdut tot!...

Ce anume a însoţit amprenta lui Ancuţa şi l-a acuzat definitiv că el este autorul omorului?

FURTUL DIN GARA DE NORD

O sală de aşteptare din Gara de Nord. Trecuse de miezul nopţii. Pe bănci, oameni de diferite vîrste, bagaje... Somnul umbla pe la gene, la ora aceea tîrzie.
Un cetăţean care aţipise se trezi la auzul vocii de la difuzoare şi se frecă leneş la ochi. Visase că îl mîngîiase cineva. Se uită la ceas. Mai avea o jumătate de oră pînă la tren. Privi, apoi, în jur. Cei doi bărbaţi de lîngă el adormiseră zdravăn. Se gîndi să se uite la biletul de tren, ca să-şi memoreze vagonul şi locul pe care urma să-l ocupe în accelerat. Băgă mîna în buzunarul hainei, la piept. Portofelul nu era acolo. Se căută cu mişcări agitate şi în celelalte buzunare. Nimic. Se ridică în picioare şi se uită sub banchetă. Cotrobăi şi bagajele...
— Portofelul meu! Hoţii, mi-au furat portofelul! începu el să strige.
Cetăţenii din jur începură să se trezească şi să privească curioşi spre locul de unde veneau strigătele. Unii se apropiară de păgubaş.

— Ce s-a întîmplat? îl întrebă o femeie.
— Mi-a dispărut portofelul, în timp ce-am ațipit. Să vină miliția! Miliția!
— L-ați căutat bine?
— Da, doamnă, sînt om serios, ce naiba. Acum o oră, era aici, în buzunar! arătă el locul unde fusese portofelul. Nu mai e, gata! gesticulă cu ambele mîini.
— Poate că l-ați pierdut, se apropie și ceferistul de serviciu de la ușă. Eventual, înainte de a veni în sala de așteptare.
— Înainte de a ațipi, aici, pe bancă, mi-am numărat banii pe care-i aveam în portofel, zise omul.
— Atunci, într-adevăr e cazul să anunțăm miliția, aprecie ceferistul.
Căpitanul Roman se afla întîmplător în gară. Sosi curînd la fața locului. Își dădu imediat seama că cetățeanul nu-și pierduse portofelul și că fusese, așa cum pretindea, victima unui furt.
— În cele cîteva minute care au trecut pînă la venirea mea, a părăsit cineva sala de așteptare? îl întrebă pe ceferist.
— Nu, tovarășe căpitan. N-am dat drumul la nimeni, răspunse ceferistul. M-am gîndit c-ar fi putut ieși chiar hoțul.
— Vă mulțumesc. Într-un fel, mi-ați ușurat din sarcină.
— Tînărul acela, cu pulovărul roșu, a tot insistat să iasă pe peron, că pierde trenul. Cînd i-am cerut însă biletul de tren, mi-a spus că n-are.
Ofițerul ajunse la patru suspecți. Îi alesese dintre cei care stătuseră în apropierea celui furat. Unul dintre suspecți era tînărul cu pulovărul roșu.
— Dacă am vrut să plec, să nu credeți că eu i-am furat banii omului, ridică tînărul din umeri.
— Cum vă justificați prezența în sala de așteptare a Gării de Nord? i se adresă căpitanul.
— Tocmai voiam să mă duc la casa de bilete, se foi tînărul. Sînt din Slobozia și merg la Brașov.
Ofițerul puse aceeași întrebare și celorlalți suspecți.
— Eu sînt din Suceava! zise al doilea suspect. Am fost la mare și mă întorc acasă! Am permis de circulație pe C.F.R. Poftiți!
— Eu am venit de la Hunedoara, spuse al treilea, însă am aruncat biletul de tren la coș, că nu-mi mai trebuia.
— Nici eu nu mai am biletul de tren, afirmă ultimul suspect. Am venit de la Suceava, cu rapidul 55 „Ștefan cel Mare" și călătoresc mai departe, la Constanța!
Unul dintre suspecți, care era și autorul furtului, mințise. Căpitanul Roman îl percheziționă direct și găsi portofelul cu bani pe care acela îl furase.

Dumneavoastră știți, stimați cititori, care a fost hoțul și care a fost amănuntul sesizat de ofițer în acest caz?

„PAPILLON"

Vară. Căpitanul Roman împreună cu soția sa își petrecea o parte din concediul de odihnă la niște rude, într-o comună. Ofițerul trecu și pe la postul de miliție ca să-și vizeze ordinul de serviciu. După ce făcu cunoștință cu șeful postului, își povestiră ba una, ba alta. Se cam întinseră la vorbă cum se spune. Dar nu prea mult, pentru că, după un timp, cineva bătu la ușă.
— Poftim! Intră! strigă spre ușă șeful de post.
În prag, apăru un tînăr blond, timid.
— Poftim! îi făcu semn subofițerul să vină mai aproape. Ce s-a-ntîmplat?
— Să trăiți, tovarășe plutonier! N-aș vrea să vă deranjez, și privi spre căpitanul Roman. Vin mai tîrziu.
— Nu mă deranjezi. Ia loc pe scaun. Dînsul este tot de la miliție. Faceți cunoștință: tovarășul căpitan Roman!
— Fănel Dincu, se prezentă tînărul mai mult în șoaptă.
— Cel mai bun tractorist din comună, completă subofițerul. Lucrează la I.A.S.-ul nostru.
— Încîntat de cunoștință! spuse căpitanul. Te rog să iei loc. Dacă este vorba despre ceva confidențial, eu am să fac o plimbare și revin mai tîrziu.
— Nu, nu-i vorba despre ceva confidențial. Nu mă feresc de dumneavoastră, fiindcă sînteți tot de la miliție. Poate chiar îmi dați un sfat.
— Atunci, te ascultăm, îl îmbie ofițerul.

— Nu știu, dar ceva se întîmplă cu părinții mei! începu Fănel. De cînd vine achizitorul ăla pe la ei, tata s-a schimbat.

— Ce achizitor? întrebă șeful de post.

— Un cetățean cu barbă mare și cu părul cărunt care zice că achiziționează plante medicinale.

— Mda. Mi-l aduc aminte. Și la ce fel de schimbare te referi?

— La o schimbare în rău, în sensul că tata îl urăște de moarte pe fratele lui mai mare, nenea Gogu. L-a amenințat și cu cuțitul!

— Știu asta. Cînd am aflat, l-am chemat la post și i-am dat un avertisment scris.

— Tot degeaba, făcu Fănel. Pînă nu rupe legătura cu bărbosu', nu se astîmpără. Ăsta întreține „focu'". Și abia se împăcase cu nenea Gogu la o cumetrie.

— De ce crezi că „bărbosul" întreține starea de tensiune? se trase mai aproape căpitanul.

— Fiindcă după fiecare vizită a sa și care durează cam două ore, tata îl bălăcărește în fel și chip pe nenea Gogu și își face planuri de răzbunare. De mine se ferește, fiindcă știe că nu am aceleași concepții ca și el, că eu fac tot ce pot ca să-i împac. De aceea bărbosul și vine cînd eu nu sînt acasă.

— Nu văd totuși care ar fi contribuția bărbosului, zise Roman. Poate că au numai simple discuții, ca între prieteni.

— Nu prea-i așa, tovarășe căpitan. Și să vă spun de ce. Cînd tata iese din camera unde se-ntîlnește cu el, este lac de apă, e stors ca o lămîie. Mi-a spus și mie Marian, fratele meu mai mic. De el nu prea se feresc, că are numai nouă ani. Tot puștiul mi-a zis că bărbosul astupă ferestrele cu hîrtie roșie, iar în cameră este un abur mai abitir, ca la baia comunală. De fapt, a văzut-o și pe mama cînd a dus acolo un lighean cu apă clocotită, o foarfecă, tămîie și niște băligar de pe drum.

— Începe să devină interesant, se privi ofițerul cu șeful de post.

— Pe mine mă furnică pielea. cînd mă gîndesc, se cutremură Fănel. Aduce cu scene din *Vrăjitorul din Oz!*

— Cîte „ședințe" au avut pînă acum?

— Două. Iar astăzi urmează a treia și ultima!

— De unde știi?

— Azi-dimineață, l-am auzit pe tata spunîndu-i mamei: „Profiro, să te duci la magazin și să cumperi..." A scos apoi un bilet dintr-un buzunar și-a început să citească: „... patru metri de pînză albă, două kilograme de lumînări, un lacăt nou și un metru de lanț! Știi tu de ce, după-amiază..." Mama i-a răspuns făcîndu-și cruce: „Mă duc, bărbate, fiindcă abia aștept să văd și eu ultima picătură stoarsă din necuratu' care era să-ți macine trupul! Ce nenorocire era să cadă pe capul nostru, iar noi nu știam nimic. Ah, Gogule, ce i-ai pus tu în mîncare la cumetrie!... Ai să vezi tu cum se va-ntoarce răzbunarea și viermele lichid îți va biciui corpul cu lanțul și te vei zvîrcoli așa ca un șarpe, căci lacătul nu-i va da voie să iasă decît o dată cu duhul!" „Și pregătește banii, că asemenea bine nu ne făcea nici Dumnezeu! i-a mai zis tata. Păcat că de azi înainte n-o să-l mai vedem!"

— Mda. Acum, miroase clar a escrocherie! își puse Roman picior peste picior. Din cuvintele mamei tale, „viermele lichid", precum și din contextul dialogului dintre ei, am dedus că „Vrăjitorul din Oz" i-a convins că tatăl tău are în corp argint viu, „inoculîndu-le" ideea, exploatată tot dintr-o discuție, din casă, că i-a fost pus în mîncare, la cumetrie, de fratele său mai mare. Prin cele două „ședințe" avute pînă acum, șarlatanul i-a „scos" din corp o parte din argintul viu, urmînd ca după-amiază să termine operațiunea și să încaseze banii.

— Și cum procedează? întrebă tînărul cu răsuflarea tăiată.

— Foarte simplu, zîmbi căpitanul. În primul rînd creează acea înspăimîntătoare atmosferă diabolică, cu lumină roșie și ceață de aburi, prin care, folosind cuvinte magice și spiritisme, cheamă la ordine duhurile rele. Apoi, tatăl tău fiind dezbrăcat și întins pe un cearceaf sau o pînză albă, tot una, îi face un masaj de vreo jumătate de oră, pînă scoate untul din el! În acest timp, rostește mereu cuvinte magice, însoțite de zgomote și gesturi cît mai stranii, apoi ia hîrtia din geam și caută împreună pe cearceaf „viermele lichid". Desigur că-l găsește imediat, deoarece el îl toarnă în pat pe întuneric, în timpul masajului, iar omul nu-l simte, fiindcă el se confundă cu transpirația. De fapt, după un asemenea masaj, cearceaful e ud leoarcă, îți închipui!

— Pssî! Șarlatanul! exclamă Fănel. Tata n-a făcut masaj în viața lui, d'aia zburda el așa prin curte, de zicea că nu-l mai doare nici reumatismul!...

— Sigur că da, rîse căpitanul. Șarlatanul nu-i altceva decît un masor rutinat.
— Al dracului! Pentru două masaje, tata i-a dat pînă acum un butoi de trei sute de litri de vin, un porc de o sută de kilograme și douăzeci de gîște! Și azi vine să ia și bani, măgaru'!...
— Vine el, dar nu va mai apuca să-nșele pe nimeni, fiindcă o să-l facem să „dispară". Adică o să-l „ascundem"!
— Zău!... făcu Fănel, ca și cum ar fi fost vorba tot despre o vrăjitorie.
— Absolut, însă avem nevoie de ajutorul tău.
— Vă stau din toată inima la dispoziție, tovarășe căpitan.
— Bine. Te rugăm să ne anunți imediat ce vine bărbosul. Restul, lasă în grija noastră.
— Am înțeles, se ridică tînărul.
— Încă nu pleca. Vreau să te mai întreb ceva.
— Spuneți, că v-ascult.
— Ai văzut cumva biletul acela, de la tatăl tău, pe care scria ce „articole" trebuia să cumpere de la magazin?
— L-am văzut cînd am trecut pe lîngă tata. L-a împăturit repede și l-a băgat în buzunar, ca eu să nu-mi dau seama ce scria. Degeaba, văzusem ce trebuia!
— Al cui era scrisul?
— În nici un caz nu era al tatei și nici al lui Marian, că l-am întrebat pe urmă. Fiind un scris cu cerneală roșie, ăla micu, a fost de părere că l-a scris bărbosu' chiar cu stiloul lui, adică al lui Marian.
— De ce?
— Fiindcă în camera de „ședințe" se află și o măsuță unde Marian își ține cărțile și caietele și unde-și face lecțiile. El are acolo și un stilou cu cerneală roșie. Cel cu cerneală albastră îl poartă la el.
— Ai putea să intri cumva în posesia acestui bilet?
— Nuu! Nici n-aș îndrăzni. Dacă ar afla tata m-ar face zob.
— Bine. Înțeleg... N-o să participi nici la flagrantul delict.
— Să trăiți!
— Noroc.
Milițienii rămaseră singuri.
— Aveți trusa criminalistică aici? îl întrebă căpitanul pe subofițer.

— Da. E în fișet! Dar, tovarășe căpitan, nu vă deranjați. Dumneavoastră sînteți în concediu, lăsați, mă descurc eu! Și așa ați fost destul de amabil.
— Asta nu este o problemă. Îmi mai rămîn destule zile pentru odihnă. Flagrantul delict trebuie organizat cu toată grija. Cunosc din anchetele mele că acești infractori nu-și recunosc ușor fapta, iar acest gen de înșelăciune trebuie bine probat. Dacă nu știi să-i prinzi cu mîța-n sac, cum se zice, ei se apără că făceau rugăciuni, ceea ce n-ar fi nici o încălcare a legii. Haideți mai bine să discutăm în amănunt planul de acțiune.
— Tovarășe căpitan, vă mulțumesc. Nu degeaba sînteți renumitul căpitan Roman. Am auzit multe despre dumneavoastră. Și, iată, după ce m-am bucurat că ne-am cunoscut, am plăcerea să și lucrez, acum, alături de dumneavoastră.
— Plăcerea este și de partea mea. Explicați-mi, vă rog, topografia locului din jurul locuinței familiei Dincu.
Cei doi milițieni discutară planul de acțiune, în cele mai mici amănunte. Pregătiră împreună și aparatul de fotografiat.
— Nu ne mai rămîne, acum, decît să așteptăm sosirea bărbosului, spuse căpitanul.
— Și să mîncăm și noi ceva, completă șeful de post. Vă duceți la masă? Mai sînt destule ceasuri pînă după-amiază.
— Nu putem merge la masă. Am în vedere posibilitatea ca bărbosul să vine devreme. Și atunci?...
— Aveți dreptate, medită subofițerul. Nu m-am gîndit. Just, prevederea este mama înțelepciunii.
— Am totuși o propunere, își scoase ofițerul portmoneul din buzunar. Să cumpărăm ceva de mîncare și luăm masa aici, la post.
— Bună idee. Ce să vă cumpăr?
— Mă rog, ce găsiți și dumneavoastră, acolo, și-i dădu subofițerului o bancnotă de cincizeci de lei.
— Mă descurc eu, dar am o rugăminte.
— Vă ascult.
— După ce terminăm treaba, vreau să fiți invitatul meu la un pahar cu vin. Am un vin bun acasă. Apoi, sînteți în concediu, îi trase cu ochiul subofițerul. Vreau să veniți și cu soția.
— După ce terminăm treaba, da, de acord, însă, pînă atunci, am și eu o rugăminte la dumneavoastră. Trimiteți,

vă rog, pe cineva s-o anunțe pe soția mea că nu pot veni la masă și că mai am puțină treabă la post. O rog să nu se supere.

— Înțeles. O să apelez la omul de serviciu de la primărie.

Alimentara din comună.

— Ce aveți mai proaspăt? privi șeful de post în vitrina frigoriferului.

— Totul este proaspăt, răspunse vînzătoarea. Se poate?...

— Atunci, cîntăriți-mi, vă rog, o bucată de mușchi țigănesc, niște salam și puțină brînză.

— Dar ce, tovarășe plutonier, să trăiți, ați rămas văduv? auzi milițianul în spatele său.

Era bărbosul.

— Nu, n-am rămas văduv, îi zîmbi milițianul, dar trebuie să plec la județ. Mă grăbesc.

— Drumul e lung, iar stomacul nu-i dă ascultare, aprecie bărbosul.

— Adevărat. Tot cu achiziții de plante medicinale vă ocupați?

— Tot. Meseria, tovarășe plutonier!

— Pînă acum, ați strîns ceva?

— Mai nimic. Am contract cu „Plafar-ul" și nu știu cum să-l onorez. Consătenii dumneavoastră nu prea se-nghesuie să le strîngă, fiindcă nu se plătește chiar așa de bine. Am trecut pe aici, pe la Alimentara, deoarece am rugat-o pe tovarășa responsabilă că dacă află vreun amator să-mi dea de știre.

— Atunci, spor la treabă.

— Mulțumesc. Și dumneavoastră s-aveți spor!

— Mersi, spuse milițianul plătind alimentele. „O să am spor, nu glumă, o să vezi", îi replică el, în gînd. Apoi ieși.

— Băiat bun! auzi în urma sa.

La postul de miliție.

— Gata, a și venit bărbosul! spuse el, din prag, căpitanului. M-am întîlnit cu el la Alimentara.

— Nu-i bine dacă v-a văzut. Poate avea rețineri, ar putea să renunțe, să-ncerce altădată...

— Nu cred. M-a întrebat pentru cine cumpăr mîncarea. I-am spus că trebuie să plec repede la județ. Ochii îi sticleau de bucurie.

— Atunci, merge. Trebuie să plecăm, însă, din postul de miliție. S-ar putea să verifice, să-și caute de „lucru" prin apropiere, numai să vadă dacă este sau nu lacătul la ușă.

— Mda. Mergem într-o cameră la primărie. Am să-l rog pe omul de serviciu să-l întîmpine pe Fănel.

— De acord.

...Fănel Dincu sosi. Era îngrijorat. Cînd dădu, însă, cu ochii de milițieni, se liniști.

— Îmi era teamă că a intervenit ceva și că sînteți plecați, se șterse el de sudoare cu batista. A venit mult mai devreme decît se înțelesese cu tata. A astupat ferestrele cu hîrtie roșie, iar mama a pus apa la fiert. Eu am spus că mă duc la I.A.S., că am ceva de reparat la tractor, apoi intru în tură. Aș fi vrut să iau și eu parte la... dar...

— Am înțeles, ți-am mai spus. Noi îți mulțumim pentru tot.

Milițienii și însoțitorii lor ajunseră pe căi ocolite lîngă locuința familiei Dincu.

— Dumneata te ocupi de cîine, îi spuse Roman unui cunoscut de-al casei. Iar dumneavoastră să fiți atenți la ceea ce veți vedea pe masă, în cameră, pe pat și la mișcările bărbosului, îi instrui pe ceilalți doi săteni pe care-i aduseseră să fie martori. Gata!

Echipa acționă. Ușa camerei unde se aflau gazdele și bărbosul fu deschisă brusc.

— Nu mișcă nimeni! strigă Roman aprinzînd lumina.

Instinctiv, toți cei din cameră ridicară mîinile în sus, în timp ce aparatul de fotografiat, mînuit de șeful de post imortaliză scenele pe peliculă. Pe masă: lumînări aprinse, o ulcică, o candelă, balegă de vacă cu o cruce înfiptă în ea, o foarfecă, cruci de diverse dimensiuni, păr de om într-o hîrtie, tămîie, un lacăt prins în zala unui lanț, spirt, un cocoloș de mămăligă în chip de diavol și un teanc de sute. În mijlocul camerei: un lighean aburind, cu apă fiartă, înconjurat de lumînări aprinse. În pat: tatăl lui Fănel, în chiloți, întins pe o bucată mare de pînză, iar lîngă el, în slip și în genunchi, bărbosul. Mama lui Fănel rămăsese ca o stană de piatră lîngă ușă, cu o lumînare în mînă.

— Îi făceam masaj, zise bărbosul dezmeticindu-se. Să mor dacă mint! Pe fericirea mea!

— Zău! Și asta-i recuzita? arătă căpitanul la ce era pe masă și în cameră.

— A, nuu. Dînsa făcea rugăciuni.
— Pe bani? Așa-i, lele Profiro?
Femeia strîngea tare de lumînare și din dinți.
— Nu răspunzi?
— Nu eu. El! arătă spre vraci, tremurînd.
— Auzi, domnule „achizitor“ de duhuri rele. Prea cuvioasa Profira te invită să răspunzi.
— Nu știu nimic ce făcea ea, se apără șarlatanul. Eu m-am ocupat numai de masaj, atît!
— Masaj la lumînări! Bună...
— Nea Mitică a răcit rău, continuă el, și m-a rugat să-i fac un masaj, iar lelea Profira a insistat să facă și ea niște rugăciuni în acest timp, că-i deochiat. M-am supus, ce era să fac!
— Cine l-a deochiat?
— Nu știu!... făcu bărbosul pe prostul.
— Cine te-a deocheat, nea Mitică? se adresă Roman omului în chiloți. Aoleu, dar „deochiat“ mai ești! zise ofițerul cînd îl văzu la față.
— Nu știu, se rușină omul.
— E, cum nu știi... Duhurile rele! Văd că umblă pe-aici ca argintul viu.
Nea Mitică lasă capul în pămînt și vru să zică ceva, dar bărbosul sesiză pericolul și i-o luă înainte.
— Prea exagerați și dumneavoastră, ce dracu'!
— Sst! duse căpitanul în șoaptă degetul la gură. Nu pomeni cuvîntu' ăsta! și arătă discret spre cocoloșul de mămăligă. Se poate supăra, și pe urmă te invită pe la miliție să dai ochii cu el!
— Tovarășe...
— Dracu!
— Tovarășe... încercă să insiste șarlatanul.
— Dracu'! romanță Roman a doua oară. Apoi schimbă tonul: și nu te mai mira atîta, că dracu' mă cheamă, ca pe Vlad!
Escrocul era în dificultate.
— De, ce să-ți fac! Ai chemat duhurile rele și-am venit. Umblu repede, ca argintul viu din capul lui nea Mitică. Ia uite, am și lanț de la magazin cu care să te leg, am și lacăt cu care să te „închid“! Numai că lanțul ăsta mi se pare prea mic pentru dumneata. Da, chiar, ia hai să-l măsurăm!

Of, n-avem metru. Am eu însă altă idee. Nea Mitică, ia scoate matale hîrtia aia, scrisă cu roșu! că mi se pare că zice și de lungimea lanțului.
Trădat, Mitică Dincu, umblă în buzunarul pantalonilor de pe scaun și scoase o hîrtie. Mai aproape de el decît căpitanul, șarlatanul îi smulse hîrtia din mînă și o înghiți pe loc.
— Verba volant, scripta manent! radie el cu ipocrizie.
În pofida acestei situații neprevăzute, căpitanul nu se descumpăni. Trăsese cu coada ochiului pe măsuța lui Marian și văzuse acolo tocmai ce-i trebuia în acel moment. Calm, luă... de pe masă și o așeză în fața oglinzii.
— Privește în oglindă! îi ordonă escrocului.
Escrocul îl măsură cu dezgust, însă cînd privi în oglindă, mai că nu leșină.
— E tot una, vezi! triumfă Roman. Așa că pot să-ți mai dau să înghiți încă cinci tone de hîrtie dacă vrei. Ce ți-am spus: sînt dracu!
Bărbosul se moleșise de tot. „Sticluța cu mercur nu-i nici în cameră și nici în hainele lui!“ îi șopti căpitanului șeful de post. „Nu se poate, trebuie să fie la el, că urma să-l toarne-n pat!“ „Nu este“. „Să vedem în slip!“
— Și-acum jos slipul, șarlatanule, că-mi vin dracii!
— Da' de ce... încercă el să riposteze, strîngîndu-se de brațe.
— Jos slipul, am spus! tună glasul ofițerului.
Lelea Profira ieși afară. Escrosul se lăsă pe vine și își scoase slipul.
— Asta e, n-am nimic... gunguri el.
— Nu ține. Scoate tubul! intui Roman unde putea fi ascunzătoarea. Ți-am spus c-ai dat de dracu, „PAPILLON!“
Șarlatanul era demascat complet.
— Da' întoarceți-vă cu spatele, vă rog... fu ultima sa dorință.
Cînd văzu tubul cu mercur, Mitică Dincu încremeni.
— M-am făcut de rîsul lumii, îi alergau două lacrimi pe obraji. M-am făcut de rîsul lumii...

Ce anume a luat căpitanul Roman de pe măsuța lui Marian și ce urme trădătoare ale lui „Papillon“ purta ea?

O PREMIERĂ ABSOLUTĂ

Căpitanul Roman fusese cu ceva treburi la dispeceratul miliției, acolo unde este concentrată multă aparatură, mijloace tehnice dintre cele mai moderne și unde, de regulă, se recepționează evenimentele în premieră. Ofițerul avusese, însă, cu adevărat „norocul“ să ia parte la o „premieră“.

O zbughi în viteză pe ușa dispeceratului.

— Vreau o mașină! Vreau o mașină! strigă el în fugă pe scări.

Din întîmplare, îi ieși în întîmpinare șeful său.

— Ce este? întrebă acesta grav.

— Vin de la ... de la dispecerat, i se tăia răsuflarea ofițerului. Vreau o mașină! Vreau o mașină! repetă el agitat. Mă duc să iau cătușele!

— Bine, dar ce s-a-ntîmplat? ...

Pe scări apăru în grabă subofițerul de serviciu, de la dispecerat.

— Ce s-a-ntîmplat? îl întrebă șeful și pe-acesta.

— O crimă la Podul Roș, în plină intersecție!

— Înțeleg, făcu șeful. Mașina te va aștepta jos, se-ntoarse el spre căpitan. Degeaba. Ofițerul dispăruse ...

Roman intră ca o nălucă în birou, de-i sări inima din loc secretarei.

— Cătușele și îmbarcarea! îl trase el de mînă pe Mușat. Lasă dosarele!

„Doamne, ce s-o fi întîmplat?“ rămăsese secretara în picioare, neclintită.

— Iartă-mă, îi strecură căpitanul ieșind pe ușă.

În mai puțin de un minut, Roman și Mușat fură la mașină. Instinctiv, căpitanul se uită la fereastra biroului șefului său. Dincolo de geam, colonelul Chiriac îi făcu discret cu mîna. Însemna că-l iertase pentru mica sa impolitețe, se bucură Roman, dar el voise să cîștige timp. Fiecare fracțiune de secundă conta. Îi răspunse șefului prin același gest, apoi mașina demară ...

„Dacă ar fi toți ca el ...“ se-ntoarse mîndru colonelul, care aflase toate „amănuntele“ cazului.

În mașină, locotenentul Mușat găsi răgazul necesar ca să-l întrebe pe căpitan despre ce era vorba.

— Despre un omor, îi spuse Roman.

— Și acum mergem la fața locului? În strada Roșiori nr. 32? repetă el adresa ce-i fusese indicată șoferului.

— Nu. Mergem la o altă „față“ ... zîmbi căpitanul. Mergem la „cotețul“ lui Laurian Pandele, zis „Labă de gîscă“. Este un tip violent, un bișnițar cu mulți dușmani în anturajul în care se-nvîrte.

— Din moment ce-am luat și cătușele la noi, înseamnă că el este autorul, interpretă locotenentul. Roman îl aprobă din cap. Cînd a comis fapta?

— Acum ... Exact acum șase minute! privi căpitanul la ceas.

— Bine, dar acum șase minute eram la miliție, se miră Mușat.

— Eram ...

— Atunci cum ați aflat că el este autorul? V-a sesizat cineva?

— Nu m-a sesizat nimeni. M-am „sesizat“ singur ...

— Din birou? insistă Mușat neîncrezător.

— Nu. De la dispecerat! se-ntoarse Roman spre locotenent, atî cît îi permitea poziția. El stătea pe bancheta din față.

— Cum să vă sesizați singur de așa ceva? Nu se poate! crezu Mușat într-o glumă. Chiar rîse.

— Degeaba rîzi, că ăsta-i adevărul, zîmbi căpitanul.

— Nu cred. Cine-i victima? vru să-l prindă locotenentul.

— Victima n-o cunosc, răspunse sincer Roman.

— Păi, vedeți ... Știam eu că-i glumă, se amuză tînărul ofițer.

— Nu-i glumă, te rog să mă crezi. Victima n-o cunosc, în schimb l-am cunoscut pe autor. Iată și dovada, dacă vrei: ne îndreptăm pe urmele lui!

Locotenentul, care-și cunoștea bine șeful, își dădu seama că Roman vorbea foarte serios. Cît îl însoțise pe căpitan, luase de la el multe lecții de măiestrie profesională. Acum, însă, părea să fie teribil! ...

— Deci, v-ați sesizat dintr-o dată, atît despre faptă, cît și despre victimă și autor, recapitulă Mușat. Și toate astea în timpul cît vă aflați la dispecerat ...

— Întocmai, zîmbi Roman.

Locotenentul făcu un efort de gîndire, căutînd un răspuns acestui fenomen „miraculos“, însă nu reuși să găsească absolut nici o explicație.

— Incredibil! exclamă el. Încă n-am auzit, încă n-am întîlnit un caz în care milițienii să plece de la sediul lor după un infractor, chiar în momentul în care el a săvîrșit fapta. Se impune mai întîi ca ea să fie descoperită, să te deplasezi la locul unde ea s-a produs ca să o constați, medită Mușat și numai după aceea, în raport de date, să alergi după ajutor...

— Incredibil, dar adevărat! îl mîngîie ușor căpitanul.

— Înseamnă că ne aflăm în fața unei premiere, zîmbi tînărul ofițer.

— O premieră absolută pentru noi! adăugă Roman. Și asta datorită tehnicii moderne, își mută privirea la locotenent să vadă cum reacționează.

„... tehnicii moderne?" tresări Mușat.

— Pfuu... Ce chestie teribilă!... era el numai zîmbet, dezlegînd enigma. Nemaiauzit... Nemaiauzit... Cînd am să le povestesc poanta colegilor mei de la economic or să moară de necaz, se bucura Mușat. Îi termin... să nu mă mai sîcîie că munca lor e mai frumoasă.

— Da, tehnica... era vesel și căpitanul.

— Eu aș zice că nu tehnica, ci omul, privi admirativ locotenentul la șeful său. Poate că acest caz ne-ar fi răpit zile și nopți de căutări, dacă dumneavoastră n-ați fi fost omul care să-i cunoașteți bine pe cei care ne dau bătaie de cap, dacă nu l-ați fi cunoscut pe „Labă de gîscă". După cît mi l-ați descris, e un tip bine, care se poartă elegant și care în ochii neavizaților pare cel mai cinstit cetățean. Aici înțeleg eu că este arta, să poți să-i „deslușești" pe răufăcători și dacă se poate să-i știi pe toți.

— Ca să-i știi pe toți, nu se poate, spuse căpitanul, dar ca să-i „deslușești", cum spui tu, și să-i știi pe cei mai mulți dintre ei, este un lucru posibil, dar pe care nu-l poți realiza decît în timp și prin acumulare de experiență. Mai tîrziu, ai să ajungi și tu să cunoști tot mai mulți dintre ei.

— Sper, pentru că-mi place această meserie, zise Mușat, în timp ce mașina coti pe strada Roșiori.

Deodată, în raza vizuală a căpitanului, apăru un tînăr care fugea pe trotuar. Ofițerul îl recunoscu imedit, deși îl vedea din spate.

— Atenție! „Labă de gîscă"! zise el. Încetinește, îi făcu semn șoferului.

Șoferul încetini și din mersul mașinii, un „ARO", fără inscripția instituției, căpitanul escaladă bancheta din față și se așeză lîngă locotenent.

— Oprește în dreptul lui și întreabă-l ceva, îi spuse, apoi, șoferului. Noi vom ieși prin spate, să-l surprindem și să-l imobilizăm.

— Aoleu, intră-n curte! zise șoferul oprind mașina.

— Fă ceva și atrage-l! îi ordonă Roman pe un ton înăbușit. Descurcă-te, că de-aia lucrezi la judiciar!...

Șoferul deschise repede portiera. Infractorul intrase deja în curte.

— Hei, tinere! îl strigă șoferul. Infractorul privi peste gard. Nu știi unde stă Laurian Pandele?

— Nu știu, dădu să se-ntoarcă Pandele.

— Zis „Labă de gîscă"! pronunță sonor șoferul.

— Îl cunoști? se opri infractorul.

— Păi, dacă l-aș cunoaște, te-aș mai întreba?

— Da' ce-ai cu el?

— Am ceva „marfă" pentru el. Treaba mea... Dacă mă ajuți să-l găsesc acum, că am „marfa" în mașină și nu pot sta, îți dau și ție un pachet de „Kent".

— Da' unde lucrezi, matale?

„Hai că mușcă!" se bucură căpitanul, pregătindu-și cătușele.

— Unde lucrezi matale, ca să-ți spun unde lucrez eu! Dacă oi lucra la *presă?* Adică acolo nu poți lucra, că ai un păr... își dădu drumul la logoree șoferul. La „Comturist", dacă te interesează.

Infractorul mușcă din nadă. Deschise poarta și se opri pe trotuar.

— Dar nu te cunosc.

— Se poate, nu lucrez aici decît de două zile. Îmi fac plinu' și roiu... Zi-i, m-ajuți?

— Te-ajut... veni infractorul la mașină. Eu sînt „Labă de gîscă"! zise el cu mîndrie șmecherească.

— Nu cred... De ce n-ai zis de la-nceput?

— Doar nu eram fraier... Dar eu sînt.

— Arată-mi mîna.

Pandele întinse mîna stîngă. Avea niște excrescențe între degete, de unde i se trăgea și porecla. Șoferul îl apucă iute de mînă și i-o trase în mașină.

— Servește, șefule! îi zise căpitanului, care-i și puse repede cătușele. Și altă dată să nu mă mai dădăcești ...

— Scuză-mă, zise Roman, în timp ce Mușat sări din mașină, dar mi-ar fi părut rău să se-ntîmple ceva și să ne scape.
— Cum să scape, șefule? La noi nu se-ntîmplă așa ceva. Se poate?... „filozofă“ șoferul pe marginea reușitei. N-ați văzut cum v-am adus... laba, ia uitați-o, ca pe tavă...
— Bravo, te felicit, ținea strîns căpitanul de mîna care se smucea.
Locotenentul Mușat îl imobiliză cum trebuie pe infractor și Roman coborî din mașină.
— 'Trăiți, dom' Roman! îl salută Pandele pe căpitan. Mai avuseseră ei de-a face și-i era tare frică de ofițer. Știa că Roman cînd „atacă“ mergea la sigur și nu se lăsa pe „mînă moartă“, cum circula o expresie în rîndul bișnițarilor. N-am „marfă“, dom' căpitan. Puteți să-mi faceți și percheziție, ca să vă convingeți, crezu el că acesta era subiectul care va fi discutat. În privința a ceea ce făptuise cu puțin timp înainte, era convins că ofițerul nu știa nimic. N-avusese timp măcar să se deplaseze la fața locului.
— Te-am întrebat eu de marfă? îl studie Roman mai întîi.
— Atunci despre ce este vorba, de m-ați înșfăcat precum coloniștii pe Kunta Kinte? Vă aduceți aminte de serialul acela, „Rădăcini“...
— Apreciez tele-cultura ta, *sclavule!* apăsă căpitanul pe ultimul cuvînt.
„Ssîî... Să știi că m-a ghicit!“ dădu Pandele semne de neliniște. „În jargonul nostru, pe care căpitanul îl știe foarte bine, *sclav* înseamnă tipul care ia cei mai grei ani de pușcărie... Mamă!... Dar n-avea cum să se sesizeze așa de repede, sigur că da“, se-mbărbătă el deodată.
— Ai amuțit? înțelese Roman ce-l frămînta pe Pandele.
— Nu... Da' vorbiți așa, că eu nu-nțeleg nimic... scăpă el un rînjet.
— Chiar, așa, nimic?... îl privi căpitanul cu un aer teatral. Ți-am spus sclav, dar, mă rog, am uitat să-ți precizez de care: sclavul tehnicii!
— Eu fac bișniță, zău, recunosc și-n fața dumneavoastră, ce-aveți cu mine? mirosi Pandele că sabia lui Damocles era deasupra capului său.
— Ce am cu tine? Vreau să-i spui profetului tău, ce-ai făcut cu optsprezece minute înainte, se uită Roman la ceas.

Privește-ți și tu ceasul! Că nu vreau să greșesc nici măcar cu o secundă...
Pandele ezită. Știa el de ce, dar știa și Roman. Ofițerul observase mai înainte, în mașină, cînd îi pusese cătușele, că ceasul infractorului era spart și stătuse exact la ora cînd se întîmplase fapta. Victima, în reacția ei de apărare, îl lovise peste mîna stîngă.
— Ce faci, nu-ți consulți ceasul?
— Lăsați... se înroși Pandele.
— Uită-te la ceas și ascultă! îi ordonă căpitanul. Pandele se execută. Mîna îi tremura însă destul de tare.
— Ascultă-ți profetul, să nu-ți scape nimic, aruncă și Mușat.
— A fost odată ca niciodată, că dacă n-ar fi fost nu s-ar mai fi povestit, își începu Roman „profeția“, a fost odată un tînăr, Laurian Pandele, din Iași, strada... care astăzi, la orele 11,20, exact acum optsprezece minute, cînd i-a stat ceasul, aflîndu-se într-o mare intersecție a orașului denumită „Podul Roș“, din ură și răzbunare a înjunghiat cu un cuțit...
— Ajunge! Ajunge!... ridică glasul Pandele, lăsîndu-și capul în piept. Era uluit. Nu mai vreau nici o explicație, îmi dau seama că ați fost acolo și că m-ați văzut...
— Tu ce zici, oare așa a fost? îl întrebă locotenentul pe șofer.

Dar, dumneavoastră, ce părere aveți stimați cititori? Oare, așa a fost, cum a zis Pandele? Dacă nu, cum a fost?

CACEALMAUA

Telefonul de pe biroul unui cetățean sună strident.
— Da, vă rog... răspunse cetățeanul după cum îi era obiceiul.
— Alo, Costică! Ne-aude cineva?
— Nu ne-aude nimeni, se miră omul.

— Atunci e bine. Sînt eu, Gicu. Am adus carne, mă. Marfă a-ntîia. O dau mai ieftin, sub prețul oficial.

— Dar de ce sub prețul oficial? se lansă omul pe „orbita“ subiectului.

— Fiindcă am multă și trebuie s-o „rezolv“ repede.

— Ai și mușchiuleț și „vrăbioară“?

— Am de toate, și fudulii și ficat de care-ți place ție.

— Bine, atunci păstrează-mi cîteva kilograme de ficat. Măi, da' e proaspăt? Să nu mă păcălești.

— Ce dracu, bă, Costică! Parcă ai uitat că lucrez la abator. Te-am păcălit eu pe tine vreodată?

— Nu, mă, dar am zis și eu așa, că nu pot să sufăr carnea congelată.

— E proaspătă, cum nu s-a mai pomenit, tăticu. Azi-dimineață s-a tăiat un lot de porci și de vaci. Am ieșit cu autofrigorifica, și s-a blătuit treaba.

— Ai zis că ai și de vacă?

— Da, n-ai auzit?

— Bă, am niște cunoștințe care țin regim și numai carne de vită mănîncă. Așa le-a recomandat medicul.

— Aa, colegele alea de care ziceai tu?

— Aha. Sînt sigur c-o să vrea să cumpere. Și astea nu se încurcă cu un kil, două.

— Bune, tăticu! Vino cu ele cînd ieși de la serviciu. Bă, da pe șestache să n-am greţuri cu sticleții!

— Bravo Gicule! Mă știi pe mine... d'ăla?

— Nu, d aia te-am și sunat. Am nevoie de gorobeți, că e marfă multă.

— Atunci încerc să-ți mai fac rost de cîțiva clienți. Ești acasă?

— Da' unde dracu să fiu.

— Bine, eu am să sondez discret terenu' și pe urmă te sun, ca să știi cît vor să cumpere fiecare.

— Da, da, e bine, că vreau să-i mai sun și pe alții...

— Vezi! Să poți să-ți faci și tu un calcul.

— Bine, tăticu, aștept. Și-ți mai pun niște ficat în plus, acolo...

— Alo! Gicule?

— Zi-i mă.

— Bă, mi-am schimbat hainele azi-dimineață și mi-am uitat agenda de telefoane în costumu' vechi. Mai zi-mi numărul tău de telefon, că n-am memoria cifrelor deloc...

— Bă, da' ce fel de contabil ești tu? Nu poți să ții minte nici măcar șase numere ale unui prieten de afaceri?

— Lasă asta. Să te văd în locul meu cu atîtea cifre pe cap, și atunci să mai vorbești.

— ... Oi avea și tu dreptate. Notează: 16 29 42.

— Am notat, gata. Așteaptă, că te sun.

— Sa fé! Ai un kil de ficat în plus de la mine. Salut!

— Salut!

... Căpitanul Roman trimise după locotenentul Mușat, să vină în biroul său. Tînărul ofițer sosi.

— Să trăiți! observă el că șeful său era foarte bine dispus.

— Noroc! Ia loc, îl invită Roman.

— Dar ce s-a-ntîmplat, șefule, ați luat vreo primă?

Căpitanul rîse.

— Deci așa arăt eu cînd iau primă?

— Cam așa ... zîmbi Mușat.

— Ei află că n-am luat nici o primă, deși, sincer vorbind, nu mi-ar strica.

— Atunci, de ce sînteți vesel?

— Pentru tine.

— Pentru mine? se miră locotenentul. De ce?

— Ca să te pun în temă cu problema, spune-mi mai întîi cum ai ieșit în disputa cu colegii tăi de la economic, după cazul de la „Podul Roș“.

— Bine. Le-a plăcut grozav figura, dar încă nu se lasă ei convinși.

— Fiecare meserie este frumoasă, mai ales dacă-ți place și dacă o profesezi cu pasiune, comentă căpitanul.

— Sssst... Să nu v-audă locotenentul Minulescu, duse Mușat degetul la gură. El e adversarul meu cel mai înfocat.

— Nu mai spune ... se lăți Roman pe speteaza scaunului.

— Da ... Deși îi place munca noastră, l-am cumpărat eu. Mi-a spus că noi doi n-o să putem coopera niciodată, că avem munci distincte ...

— Zău? ...

— Da ...

— Și dacă veți coopera, vă veți împăca?

— Dar nu sîntem certați.

— Știu. Vorbesc, așa, la figurat.

— Ne vom „împăca“ și cred că vom ajunge la concluzia dumneavoastră că ambele specializări sînt frumoase, dar,

mă rog, fiecare cu problematica ei. Judiciarul..., scoase pieptul înainte locotenentul.
Amuzat, căpitanul își aprinse o țigară.
— Cheamă-l te rog, pe locotenentul Minulescu la mine.
— Dar de ce? Nu, vă rog...
— Cheamă-l, te rog, ai să vezi de ce.
Mușat execută ordinul. Se întoarse împreună cu locotenentul Minulescu.
— Uite de ce v-am chemat, veți executa o misiune împreună, le explică Roman. Judiciarul trebuie să coopereze cu economicul și invers. Locotenentul Minulescu se foi puțin. Și acum să vă pun în temă. Dar, de ce nu luați loc? observă căpitanul că ei rămăseseră în picioare. Vă rog...
Locotenenții se așezară.
— Operațiunea o vom codifica „Cacealmaua", reluă căpitanul.
— Interesant! nu rezistă Minulescu.
— Așa-i? îi făcu Roman cu ochiul. Mușat avea aerul atotștiutorului, deși era numai ochi și urechi. Îl plăcuse nespus „codul".
— Și de ce „Cacealmaua"? întrebă el.
— O să-ți dai seama la urmă, nu se destăinui căpitanul. Oricum, e o chestie foarte drăguță. Se aseamănă întrucîtva cu cea de la „Podul Roș". Acum o jumătate de oră, m-a căutat un foarte bun prieten al meu, care este contabil la o întreprindere. Negăsindu-mă, mi-a lăsat un bilet, într-un plic, la ofițerul de serviciu, cu mențiunea „F. F. URGENT". Să vă citesc ce-mi scrie, scoase Roman din buzunar o coală de hîrtie împăturită în patru. O desfăcu grijuliu și începu să citească foarte cursiv: „Dragă Romane. Te-am căutat și mi-a părut rău că nu te-am găsit. Acționează rapid. Uite despre ce este vorba. La orele 12,15, m-a sunat la birou un oarecare Gicu, care m-a luat drept un amic de afaceri, Costică. Curios cum mă știi, am intrat în joc drept Costică și am putut afla că Gicu este șofer pe o autofrigorifică la abator și că azi-dimineață a sustras multă carne, pe care o are la domiciliu. De fapt, Gicu dorea prin intermediul meu, adică al lui Costică, să facă rost de clienți pentru a-și vinde „marfa". M-am scuzat că mi-am uitat acasă agenda de telefoane și astfel am intrat în posesia telefonului lui Gicu... Dacă mă cauți la birou, nu mă găsești. Azi am zi de teren. Complimentele mele întregii familii. Pentru orice eventualitate îți scriu numărul de telefon de la care am vorbit cu Gicu... Cred că am procedat bine, nu?..."
— Pfuu!... Isteț contabil! exclamă Minulescu, în timp ce Roman împături hîrtia și o puse la loc în buzunar. Ce păcat că n-am primit eu informația asta.
— De ce... păcat? îl privi căpitanul pe sub sprîncene. Este suficient c-a primit-o unul dintre noi. Nu lucrăm la aceeași instituție, nu purtăm aceeași uniformă?
— Da, vă rog să mă scuzați, își dădu seama de greșeală Minulescu. Mușat nu se mai vedea de umflat în pene ce era.
— Mîine, poimîine, poate ai să primești și tu o informație despre un om de-al nostru, și iar ne vom strînge rîndurile... Nu crezi că aceasta este o formă de colaborare între noi?
— Da, trebui să recunoască Minulescu. Obrajii îi ardeau.
— Ei, acum strîngeți-vă mîinile, îi îmbie Roman. Nu mai vreau nici cea mai mică dispută...
Locotenenții nu numai că își strînseră mîinile, dar se și sărutară.
— Bravo! așa-mi place! se bucură Roman. „Băieți buni!" zise în gîndul său.
— Abia acum îmi dau seama de ce erați vesel pentru mine. Vă mulțumesc! spuse Mușat.
— N-ai pentru ce. Așa-i tinerețea...
— Și care este numărul de telefon al lui Gicu? era nerăbdător Minulescu să treacă la acțiune.
— 16 29 4, îi întinse căpitanul o hîrtiuță. Identificați adresa și la treabă!
La ieșirea din birou, locotenenții se invitară care să iasă mai întîi.
— Hai, hai! Oaspeții!... nu se lăsă Mușat.
După zece minute, căpitanul auzi cîteva bătăi firave în ușă.
— Intră!
Erau locotenenții.
— Am vrea să vă rugăm să veniți cu noi, îndrăzni Minulescu.
— De ce? trase Roman încet din țigară.
— Pentru că, după o lecție teoretică, se cuvine și una practică...

— Bine, bine, se lăsă căpitanul convins de argument. Pînă mă pregătesc, îngrijeşte-te să luăm cu noi şi un merceolog.
— Am înţeles!
Înainte de a se urca în maşină, căpitanul Roman îl întrebă pe Minulescu.
— Unde stă Gicu?
— Pe strada Răducăneni, la nr. 22. Îl cheamă Axente Gică.
— Adresa-i de la Telefoane, nu?
— Da.
— Verifică, te rog, şi la noi, la evidenţa populaţiei, să fim siguri.
Locotenentul Minulescu plecă şi reveni după cîteva minute. Era puţin schimbat la faţă.
— Pe strada Răducăneni stă, dar la nr. 42, zise el. Adresa de la telefoane este greşită.
— Atunci, sus.
Minulescu urcă în maşină. Era marcat evident de lecţia practică pe care o primise de la căpitanul Roman.
— Ce ţi-am zis eu, e *mare!* îi strecură Muşat, strîngîndu-l prieteneşte de braţ.
După ce îl luară şi pe merceolog, ofiţerii poposiră în strada Răducăneni la nr. 42. Intrară în curte şi bătură la uşă.
— Salut! apăru Gicu în prag.
— Salut! îi răspunse căpitanul. Nea Costică . . .
— Gata, ştiu, îi invită Gicu înăuntru. Dar, de ce dracu' nu mi-a mai dat telefon?
— E ocupat, zise Roman, aşa cum eşti şi matale sau, mai bine-zis cum o să fii! . . .
— Hai, bre, ce vorbă-i asta, rînji Gicu. Cum adică . . . o să fiu ocupat?
— Păi nu vezi cîţi „războinici" am venit.
— Hai, bre, lăsaţi-vă! Ziceţi cîte kile vreţi, ca să terminăm afacerea.
— Toate.
— Da, de unde ştiţi voi cîte kile am?
— Încă nu ştim, continuă Roman cu aceeaşi dezinvoltură, dar o să aflăm . . .
— Bă, voi îmi păreţi suspecţi! îi privi Gicu pe rînd.
— Tot ce se poate, îi răspunse căpitanul. Ceilalţi rîseră.
— Adică, tu eşti ăla mai şmecher? îşi puse Gicu mîinile-n şold.

— Nu ştiu dacă-i aşa, dar eu sînt şeful lor.
Amfitrionul era în mare dilemă.
— Măi fraţilor, o luă el mai uşor. Fiţi oameni de comitet şi ziceţi cine sînteţi, ca să batem palma.
— Sîntem foarte buni prieteni cu telefonul Costică! zise repede căpitanul.
— Deci, el v-a trimis direct la mine! nu sesiză Gicu.
— Bineînţeles. Altfel, n-am fi ştiut noi . . .
— Ia să-i dau eu un telefon ca să mă conving.
— De acord.
În timp ce gazda forma numărul de telefon al lui Costică, Muşat îi şopti căpitanului:
— Ce număr are contabilul?
— Scrie aici, scoase Roman biletul şi i-l dădu locotenentului.
— Sună ocupat, zise Gicu. Stai să mai încerc şi ne lămurim noi acu'.
Muşat despături biletul contabilului şi tresări brusc.
— Formidabil! zîmbi el la căpitan. E la fel de tare figura, ca cea de la „Podul Roş" . . . Îi dădu biletul şi locotenentului Minulescu.
— E *mare*, căpitanul, ai avut dreptate, îi şopti acesta lui Muşat. Trebuia să ne fi prins . . . cînd îl citea.
— Gata! Sună . . . Linişte! le făcu semn Gicu. „ — Alo! Costică?"
— „Da. Noroc, Gicule!"
— „Bă, cine-s ăştia pe care i-ai trimis?"
— „Eu? . . . Tu eşti nebun! Eu n-am vorbit cu tine de patru zile".
— „Bă, Costică. Lasă-te de chestii de-astea! N-am vorbit eu azi cu tine?" începu să-i tremure mîna în care ţinea receptorul.
— „Fugi, bă, oi fi băgat degetul greşit şi ai vorbit cu alt Costică. Să nu fie vreo cacealma . . ."
— Ce să-ţi fac, s-a prins şi Costică la cacealma! apăsă Roman în furcă.
— Şi eu cu care „Costică" am vorbit? voi Gicu să afle cine i-a „semnat" sentinţa.

V-aş ruga pe dumneavoastră să-i răspundeţi lui Gicu, stimaţi cititori.

O MICĂ ISTORIE... ROMANȚATĂ

Căpitanul Roman fu trimis în misiune pe meleagurile Vîlcei. Într-o noapte, fuseseră sparte două biserici, însă se bănuia că implicațiile acestor spargeri puteau fi mai largi decît cele obișnuite.

... Biserica din comuna Mihăilești. Ușa de la intrare, din lemn masiv, prezenta numeroase urme de forțare.

În biserică se găsiră mai multe jumătăți de bețe de chibrit arse, precum și o cutie goală de chibrituri. Căpitanul Roman le ridică. Cutia în care fuseseră bețele de chibrit înfățișa în desen un cerb și purta inscripția „Fabrica de chibrituri București".

Cercetarea continuă. În altar, pe jos, trei icoane vechi, mult deranj. Icoanele fuseseră ornate pe perete cu cîte un prosop de bumbac, țesut în casă. Prosoapele și încă două covoare lipseau. Unul dintre covoare, cel mai mare, servise la acoperirea mesei altarului.

— Altceva nu mai lipsește, zise preotul bisericii, dar observ că hoții au umblat cu cele două potire de pe masă de lîngă altar.

— Sînteți sigur?

— Absolut sigur! Amîndouă se aflau pe dulap!

— Ce valoare au potirele? îl întrebă căpitanul.

— Foarte mică. Sînt confecționate din fier și n-au o vechime care să le confere o valoare istorică.

Ofițerii mai constatară că se umblase și la cutia milei, dar infractorii nu găsiseră nici un sfanț.

... Comuna Ribița. Aici, infractorii pătrunseseră în biserică la fel ca la Mihăilești. Iluminaseră tot cu bețe de chibrit, arzînd două cutii de chibrituri cu același desen și aceeași inscripție. Numai că, de la această biserică, ei furaseră patru potire.

— Erau suflate cu aur, spuse preotul din Ribița. Suflate cu aur și au o mare valoare istorică...

— Altceva a mai dispărut din biserică?

— Da. Banii din cutia milei. N-am desfăcut cutia de multă vreme. De regulă găsesc în ea numai mărunțiș...

În ce direcție trebuia să-și orienteze căpitanul Roman cercetările? Cele două biserici se aflau în apropierea unor șosele asfaltate. Folosindu-se de un autoturism, cineva (mereu acel plin de întrebări *cine!*), după comiterea spargerilor, s-ar fi putut deplasa repede în județ, în județele vecine, sau și mai departe, la Cluj, la Bacău, la Constanța...

Ofițerul mai cercetase cîteva astfel de cazuri (furturi de potire), dar nu așa de „mari", cum obișnuia el să spună. Acum, însă, flerul său de ofițer la judiciar îi „șoptea" că „pontul" era mare. Își aminti de alte furturi din biserici, comise prin țară, în anii trecuți. Peste tot, același mod de operare și același mobil: furtul de potire. Nici acum, potirele fără însemnătate, „examinate" în biserica din Mihăilești, nu-i interesaseră pe infractori.

— E treaba unor infractori țigani, îi spuse căpitanul locotenentului Mușat care sosise mai tîrziu.

— Vă gîndiți la țiganii *corturari?* făcuse progrese tînărul ofițer.

— Da și nu! Da, pentru că la ei vom găsi potirele. Nu, pentru că, de regulă, ei nu fură, dar se ocupă cu traficarea potirelor. Autorii sînt țigani *necorturari,* care, cunoscînd „pasiunea" *corturarilor* pentru... colecționarea de potire, le-au furat tocmai pentru a le vinde acestora. Se plătesc sume mari pentru ele. Dar ce mai știi tu despre *corturari?* îl privi plin de bunăvoință pe locotenent.

— Că li se mai spune „lăieți" și au pasiunea potirelor, cum ați spus și dumneavoastră.

— Atît?

— Atît... ridică ușor din umeri Mușat.

— În fiecare caz pe care-l cercetezi, trebuie să știi mult mai multe lucruri despre adversarul din umbră cu care te confrunți, îl luă prietenește după umăr pe locotenent. Ești încă tînăr în meserie și numai cu timpul îi vei pătrunde toate tainele. Te voi ajuta și eu cu ceea ce știu... Revenind la cazul nostru, află că „lăieții" au un adevărat cult pentru paharele bisericești. Ei își atribuie respectul după numărul și valoarea potirelor deținute și tot astfel se categorisesc între ei ca bogat, mijlociu, ori sărac. Se spune că la ei o fată nu se poate căsători dacă nu are un astfel de potir. La sărbători, potirele sînt scoase din ascunzișuri și se bea cu ele vin. Cei bolnavi, ca să atingă o singură dată un potir foarte vechi, act prin care cred că obțin vindecarea, trebuie să-i plătească posesorului o sumă de bani, în raport de valoarea potirului. La bătrînețe, închid ochii cu potirul în mînă. Cultul acesta a ajuns să confere potirelor o

valoare în plus, astfel că, uneori, un potir ajunge să se vîndă destul de scump.

— Foarte interesant, fu epatat Mușat. O mică „istorie" romanțată...

— Adevărat... îl aprobă Roman. Apoi după o scurtă pauză: Hai, acum, să analizăm datele pe care le avem. De unde crezi că vom începe verificările?

— De la bețe, de la cutia de chibrituri, răspunse locotenentul după ce analiză puțin.

— Nu numai de la ele.

— Și de la cutia milei! completă cu spontaneitate tînărul ofițer.

— Foarte bine, zîmbi Roman. Tu te vei ocupa de chibrituri, iar eu de mărunțiș. Ai grijă să stabilești exact cînd a sosit acest lot de chibrituri, în ce comune, cine a cumpărat ș.a.m.d. Știi tu...

— Lăsați pe mine.

Începură verificările. Nici un suspect, deocamdată, care să fi schimbat undeva mărunțiș, însă numărul celor care cumpăraseră cutii de chibrituri din lotul acela cu „cerbul" devenise tot mai mare. Ei trebuiau verificați, triați, căci altă pistă ofițerii nu aveau. Și în loc să le apară o rază de lumină în aceste cazuri, se ivi... o nouă spargere! De data aceasta, nu la o biserică, ci la Muzeul de artă din orașul care se afla între comunele Mihăilești și Ribița. Ce se furase de acolo? Șapte potire aflate în vitrina muzeului și aparținînd secolului XV.

Căpitanul Roman și locotenentul Mușat se deplasară imediat la muzeu. Îi întîmpină administratorul muzeului, Leon Drăghici.

— Cum a fost posibil una ca asta? îl privi sever căpitanul.

— Au întrerupt curentul și sistemul de alarmare n-a mai funcționat, se tîngui administratorul. Aștia sînt specialiști!

— N-avem asemenea „specialiști" la noi, afirmă Roman pe un ton rece, și nici nu se pot forma dacă ar dori vreunul dintre ei, căci nu ne cunosc „secretele".

— Mă rog... cum credeți dumneavoastră, zise moale Drăghici. Dumneavoastră știți mai bine. Eu așa am crezut...

Ofițerii cercetară interiorul muzeului.

— Tot bețe de chibrit. Tot cutii de chibrituri cu „cerb"... îi strecură Mușat căpitanului.

— La o asemenea „mînă" de „specialist", care s-a priceput să întrerupă curentul electric, s-ar fi cuvenit să se folosească la iluminat de o lanternă, de ceva și nicidecum... de bețe de chibrit! Ce zici, am dreptate? se aplecă Roman și începu să recolteze chibritele arse într-un plic?

— Da... medită locotenentul, uitîndu-se la vitrina spartă unde fuseseră potirele. Aveau nevoie de o sursă de lumină adecvată.

— Și-atunci?... insistă căpitanul încercînd perspicacitatea colegului său.

— Tovarășe căpitan...! izbucni Mușat privind la bețele de chibrit de pe jos. Aici e...

— Sssst!... Să nu ne audă administratorul, îi făcu semn Roman. Este... Dar încă nu „atacăm", că nu știm cine sînt țiganii...

Administratorul își făcu și el apariția. Cercetarea locului faptei se terminase.

— Și care sînt concluziile? se dădu el mai aproape de căpitan.

— Trebuie să recunosc că ați avut dreptate, îndulci Roman vorba de astă dată. Aici a lucrat un „specialist".

— Păi, vedeți, ce v-am spus eu... se bucura în sinea sa Drăghici. Dar de ce-au luat numai potirele? arboră el un aer de novice.

— Fiindcă e „specialist", sublinie din nou căpitanul. A știut că au cea mai mare valoare dintre piesele expuse, aici, în muzeu.

— Da, un argument în plus... specialist. Specialist!... radia administratorul.

Căpitanul Roman și locotenentul Mușat își împărțiră din nou sarcinile.

O zi călduță de primăvară. Spre seară, obosit, căpitanul se opri la bufetul din comuna Leiculești, să mănînce ceva. Mînca fără poftă, fiindcă truda sa fusese zadarnică pînă atunci. Uitîndu-se spre tejghea, văzu o femeie care deznodă o batistă și scoase din ea banii pentru a-și plăti berea. „O idee..."

— Faceți vînzare serioasă! intră el în vorbă cu gestionarul. Bani berechet, adăugă, arătînd cu coada ochiului spre femeia care număra un pumn de mărunțiș.

— Asta nu-i nimic, răspunse gestionarul. Să mă fi văzut alaltăieri. Număram de-mi mușcam buza!...

— Zău?

— Cum dracu', 62 lei! Și numai de-ăștia, vorba cîntecului, dacă-l știi matale: cinci bani, zece bani... cinci bani, zece bani...

— Și cine a făcut gluma asta?

— Nu-i glumă. Valeria, nevasta lui Fieraru, ea... Sînt amărîți, dă-i încolo.

— Amărîți și cumpără băutură?

— A luat patru litri de vin și a băut și ea două lichioruri. A vrut, pe urmă, să cumpere și mîncare, dar cînd am văzut altă legătură cu măruntiș, i-am zis: „Du-te și cumpără de la Alimentara, că mă îmbolnăvești de cap cu ei!“ A plecat supărată, zicea că ea n-are nici o vină dacă așa i-a primit Pîrciu de la serviciu.

— Soțul ei lucrează?

— Da, e zidar pe un șantier, la Orbasca.

Valeria Fieraru de cum intră în biroul postului de miliție o și luă înainte cu vorba.

— Da' șe aveți cu mine, conașule? M-așteaptă copchilu' acasă!

— Mai nimic, spuse aspru căpitanul. Să ne spui de unde ai avut alaltăieri atîția bani mărunți ca să cumperi patru litri de vin, două lichioruri, un kg de salam, un kg de pește, două pîini și trei pachete de țigări „Mărășești“?

Țiganca tresări puțin la auzul acestor amănunte — fapt sesizat de căpitan —, apoi începu să se vaite.

— Sarmana de mine, maiculița mea, am visat eu că vin belelili. Luai-ar dracu' de jeologiști!

— Ce amesteci geologii?

— Ei sînt de vină, conașule, dar-ar benga-n ei!

— De ce?

— Păi nu ei mi-au dat biștarii? Lăsați-mă să vă spui. Alantăieri, după ce-a trecut demeneața, m-a opritără doi jeologiști faini lîngă casili ălea noi. Masurau. Me-au spusără că-s de la orași și să li-aduc beutură și mencare să nu-i ochiască șifu' lor. Me-a datără o poală dă maruntiș șe-am cumperat ce-ați zisără matali, conașule, doamna sa-ți traiască, bate-te-ar focu', ca tari ești frumos.

— Lasă vorbele dulci! o opri căpitanul. La bufet ai spus că ai banii din salariul soțului. De ce minți?

— Io!... Manca-m-ar pămîntu' dă vie, daca mințăsc. Dar-ar șoșoiu' în el, ca el minţește!

— Lasă boceala. O să-l aducem aici pe gestionar, și o să vedem care minte...

Locuința Valeriei. Percheziție. Într-o șură de paie din fundul curții sînt găsite covoarele și prosoapele care fuseseră în biserica din Mihăilești.

— Și potirele de la biserica din Ribița?

— No știu, no știu! jelea Valeria. Noi no santem *corturari*.

Soțul Valeriei, Pîrciu, este luat direct de la serviciu și condus la miliție. N-avusese timp să afle ce se-ntîmplase acasă.

— Potirele! îi ceru Roman să le predea arătîndu-i lucrurile găsite la percheziție. Unsprezece potire: patru de la biserica din Ribița și șapte de la muzeu!

— Io nu știu, dom' șăf, de alea dă la muzeu, pe mine să nu mă băgați tari la apă! reacționă Pîrciu. Potirili de la Ribița le-am vîndut lui Axente Căldărar, *corturaru'*. Io numa' patru am șparlit, atîta...

Axente Căldărar era cotat în rîndul *corturarilor* ca foarte bogat, astfel că percheziția domiciliară trebuia efectuată cu mare atenție și migală, bănuindu-se că ascunsese potirele într-un loc bine ales și destul de sigur pentru el. Căpitanul Roman solicită în acest sens și un detector de metale.

— Șintem țăgani așăzați, dom' șăf, îi spuse Căldărar căpitanului. N-am furatără nemica, noi batem drumurili dupa triburi d'ali noastre!

— Știu că voi nu furați, dar vreau potirele furate de alții și cumpărate de voi. Unde-s potirile de la Pîrciu?

— Vai dă mene, noi n-am cumpăratără nemica dă la nemeni.

Percheziția începu. Trecuseră mai bine de două ore și țiganii își dădeau discret coate, bucuroși că nu ieșea nimic la iveală.

„Faptul că ei se bucură, înseamnă că am trecut de locul cu pricina, își zise Roman. De fapt, de cînd am ieșit cu detectorul din casă le-a apărut primul zîmbet“.

— Ne întoarcem în casă! îi ordonă el, deodată, lui Mușat. Acolo sînt!

Axente Căldărar se-ngălbeni imediat.

„Hm, deci tot în casă!“ interpretă bine reacția lui Căldărar.

Ajunseră cu detectorul din nou lîngă patul de fier din bucătărie. Detectorul începu să semnalizeze prezența metalului de la pat.

— Dați patul la o parte! vru căpitanul să se convingă.
Patul fu înlăturat, iar ofițerul plimbă detectorul pe locul rămas gol. Deodată, în cască, primi un semnal. Plimbă aparatul mai încolo, apoi îl readuse în locul cu pricina. Din nou același semnal.
— Aici! îi făcu semn locotenentului să-nceapă să sape.
Țiganii amuțiseră. Îngropat la o adîncime considerabilă, ieși la iveală un cufăr metalic, care „ascundea“ nouă pahare bisericești aurite. Un adevărat tezaur . . .
— Și-acum să facem „inventarul“, zise Roman bucuros.
Axente Căldărar, însă, aproape că încremenise pe pat. După *legea* lui, era un om sărac . . .
Patru potire erau de la Pîrciu, de la spargerea bisericii din Ribița. Căpitanul le puse de-o parte.
— Fantastic! De cînd le urmăresc . . . mîngîie căpitanul alte trei pahare bisericești. Realmente radia. Unul este de la spargerea . . . altul de la . . . începu el să înșire de unde fuseseră furate potirele și pe unde el umblase luni de zile fără rezultat.
Mai rămăseseră ultimele două potire despre care nu știa nimic. Pe inscripția lor descifră numai anii: 1416 și 1419.
— Deci, secolul XV . . . murmură mai mult pentru sine și întoarse un pahar. Din el căzu un bilet împăturit în patru. Curios, repetă figura și cu celălalt potir. Și din acesta căzu un bilet. Țiganii se foiră. Căpitanul desfăcu biletele. Erau schițele celor două potire din fața sa. Gîndul îl duse imediat la spargerea muzeului. Ce-i cu astea? îl întrebă pe Căldărar.
— Schițe, ce altceva să fie! tresări acesta. Schițe dă potire, că doar lucrăm în fer. Noi nu furăm!
— Și potirele?
— Nu mai îmi amentesc dă la șine le-am cumpăratără.
— Sînt de la muzeu . . . A fost spart acum o săptămînă, știi bine. Unde sînt celelalte cinci?
— Io le-am cumpăratără acu' vreo doi ani, zise Axente sigur de el. Noi nu furăm! completă, apoi, cu o mină senină. Nu mai îmi amintesc dă la șine le-am cumpăratără.
Căpitanul Roman știa foarte bine că „lăieții“ nu furau, dar mai știa că Axente Căldărar îl ascundea pe vînzătorul acestor potire. „De ce oare? v-ați putea întreba. Unde erau celelalte cinci potire? Și-apoi cum se explică faptul că spargerea muzeului avusese loc cu o săptămînă în urmă, iar Căldărar cumpărase paharele bisericești de doi ani? Enigmă . . .“

Dar, ca toate enigmele, trebuia să i se găsească și ei un răspuns, mai ales că ofițerul lăsase la urmă“ „plățile“ cu Leon Drăgichi, „specialistul“ care înscenase spargerea muzeului. Intuiția căpitanului de a-i găsi mai întîi pe țigani fusese de bun augur, căci, acum, apărea clar legătura dintre administrator și *corturari*. Faptul că *corturarii* confecționau potire din metal după schițele celor aflate în muzee, nu numai că constituise o surpriză pentru Roman, dar îi oferise însăși dezlegarea enigmei într-un caz destul de dificil. Îi rămînea numai să probeze . . .
Administratorul muzeului fu adus la cercetări.
— Oho, „specialistul“! . . . îl luă tare căpitanul Roman.
— Eu?! . . . nu se așteptase Drăghici la un asemenea „tratament“.
— „Specialist“ în înscenări! îl atacă în trombă ofițerul. Credeai că vei scăpa, nu? scoase pe birou cele două potire ale muzeului găsite la Căldărar.
— Aa! Ați găsit hoțul! o-ntoarse Drăghici, crezînd într-o portiță de scăpare.
— Da, l-am găsit. Dumneata ești! . . .
— Cum . . . eu?! Eu? . . . nu găsi administratorul o altă replică.
— Cît ai primit de la *corturari?* îi tăie Roman respirația.
— Eu?! . . . persistă Drăghici în atitudinea sa.
Începuse, însă, să tremure.
— Vino mai aproape și privește-ți opera! îi făcu semn căpitanul, gradînd momentul psihologic.
Drăghici păși mecanic spre biroul cu potire, dar se împiedică de covor.
— După cum se vede, ai nevoie de un sprijin, de un băț! nu-l slăbi Roman. De un băț de chibrit! . . . scoase el niște fotografii și un plic. Privește-ți și-a doua operă: înscenarea!
— Unde . . . Cum . . .
— Privește fotografiile mărite ale jumătăților de bețe de chibrit arse, așa cum au fost găsite în muzeu. Poți deschide și plicul ca să le vezi în realitate. Lipsuri mari, domnule Leon! . . .
— Pot să iau loc? simți administratorul că nu-l mai țineau picioarele.
Fusese demascat de o greșeală atît de elementară . . .
— Dacă e ceasul destăinuirilor, da, îi arătă Roman scaunul.

Leon Drăghici încuviință din cap, apoi se așeză.

— Cu doi ani în urmă, nu mai avea el acum ce ascunde, am vîndut *corturarilor* toate cele șapte potire ale muzeului, însă pentru a avea acoperire în vitrină, ei și-au făcut schițe după fiecare și le-au contrafăcut din fier, acoperindu-le cu un strat subțire de alamă. Cunoscîndu-vă faima care vă însoțește și auzind că ați poposit pe meleagurile noastre și că vă ocupați de problema potirelor, am intrat în panică și am înscenat spargerea muzeului de teamă să nu descoperiți fapta mea. Auzisem că vă interesau bețele și cutiile de chibrituri care aveau desenate pe ele un „cerb"...

Acestui ceas al destăinuirilor, i-a mai urmat o percheziție la fiica lui Axente Căldărar, care se căsătorise nu de mult și care primise ca dar de nuntă din partea tatălui ei cinci pahare bisericești, de mare valoare pentru ei, dar inestimabile pentru istorie...

Care a fost greșeala elementară care l-a demascat pe administratorul muzeului că el a înscenat spargerea?

AMĂNUNTUL ESENȚIAL

Căpitanul Roman fu anunțat că este căutat la telefon de medicul legist Sandu Aldea.

— Să trăiești, dragă colega! preluă el receptorul.

— Mulțumesc, la fel! îi răspunse medicul care era foarte bun prieten cu ofițerul.

— E vreun bai?

— Încă nu știu, răspunse Aldea enigmatic.

— Ai vreun caz cu probleme?

— Încă nu știu, repetă medicul pe același ton.

— Of, n-o să mai scap niciodată de enigmele astea, dacă și medicii legiști îmi dau de furcă, spuse Roman pe un ton glumeț.

— Da, iubitule...

— Hai, zi-i, te rog.

— Bine, bine, rîse fin Aldea. Uite despre ce este vorba. Sînt de gardă și am fost sesizat de un cetățean că dintr-un apartament vecin cu al său se degajă un miros cadaveric foarte pătrunzător. Acolo ar locui un bătrîn.

— Ai adresa?

— Sigur că da. Strada Zarandului, Bloc P, scara B, etajul II, ap. 32.

— Noi n-am fost sesizați despre acest eveniment.

— Știu.

— De unde știi?

— De la cetățean. El s-a prezentat direct la mine, spunîndu-mi că n-a mai sesizat pe altcineva. N-a știut.

— Și ce propui? îl sondă căpitanul deși cunoștea foarte bine ce urma.

— Eu știu?... Avînd în vedere că și medicii legiști ajută miliția, aducîndu-i la cunoștință cazuri în premieră, după cum se vede, poate că te înduplеci să mă însoțești pînă acolo. Ce zici?

— Fie. O fac drept recunoștință pentru urmașii lui Hipocrate care sînt alături de noi și care se grăbesc să ne dea o mînă de ajutor, se „înduplecă" ofițerul, dar mă asiguri că nu mă voi confrunta din nou cu o enigmă?

— Asta vom vedea, sau, mai bine-zis, *vei* vedea, zise Aldea un un timbru șăgalnic. Meseria, iubitule...

Ușa apartamentului în cauză era închisă. Ofițerii îl chemară pe cetățeanul care-l anunțase pe medicul legist ca să asiste ca martor. Din interiorul apartamentului emana, într-adevăr, un miros specific de cadavru intrat în putrefacție. Căpitanul privi pe gaura cheii. Orificiul era liber. Pătrunseră înăuntru, constatînd că ușa fusese închisă numai cu yala, iar cheia se afla pe masă, în bucătărie. În patul din dormitor, zăcea pentru totdeauna un bătrîn cu părul argintiu. Apartamentul era compus dintr-un vestibul, două camere — sufragerie și dormitor — baie și bucătărie. În timp ce medicul legist se ocupa de bătrîn, căpitanul Roman și locotenentul Mușat începură să cerceteze apartamentul.

— Nu-i nici pic de deranj, spuse Mușat privind în jurul său.

— Nu este, într-adevăr, dar asta nu înseamnă că nu trebuie să cercetăm totul cu atenție. Nu cunoaștem cauzele morții bătrînului ca să știm ce căutăm sau dacă nu mai este cazul să căutăm ceva.

— Just, dar eu nu la asta m-am referit.

— Atunci, la ce?
— Era un început de bănuială, în sensul că atîta ordine mi se pare puțin suspectă.
Roman îi zîmbi. Tînărul ofițer simțise „pulsul".
— Totuși nu este o ordine perfectă, își spuse părerea căpitanul, arătînd spre ceașca cu urme de cafea de pe masa din sufragerie. O examină cu multă atenție. Relevă cîteva urme digitale, apoi o duse la nas. Cianură! ...
Martorul asistent, care stătea mai deoparte, ciulea urechile pentru a prinde cel puțin unele frînturi din discuția ofițerilor. Îi urmărea curios să vadă ce fac. Locotenentul se ocupă să cerceteze bucătăria, iar Roman se duse în dormitor.
— N-are nici un fel de urme de violență, îi zise medicul legist căpitanului. În schimb, nu încape nici o îndoială că a fost otrăvit cu cianură. Mirosul cianurii este foarte caracteristic și încă persistă.
— Ești maestru în meseria ta, îl aprobă Roman pe deplin. Asta este cauza morții, însă la mijloc este o mare enigmă.
— Zău? În ce privință? nu-și putu da seama medicul legist.
— În privința stabilirii diagnosticului juridic al cazului. Dacă tu te-ai pronunțat cu certitudine asupra diagnosticului medico-legal, eu însă nu pot s-o fac în ceea ce privește partea mea. Este totuși ceva putred în Danemarca.
— Te referi, desigur, la împrejurările în care a ingerat otrava, intui Aldea.
— Exact. În sufragerie, pe masă, este o ceașcă cu urme de cafea, nu știu dacă ai observat.
— N-am observat.
— Ei bine, ea conține cianură. Poți să miroși și tu.
— Nu-i nevoie, te cred. Da, da, da... enigmă! medită medicul legist. Ai luat amprentele de pe ea?
— Da, însă vreau să am certitudine, să le compar cu ale bătrînului.
— Bine, îți dau eu o mînă de ajutor să-l amprentăm pe moșneag.
Intrat în posesia amprentelor celui decedat, căpitanul reveni în sufragerie fiind urmat de medicul legist. Se așeză la masă sub privirile atente ale martorului asistent și începu să compare amprentele bătrînului cu urmele digitale ridicate de pe ceașca de cafea.
— Ale lui sînt, puse el lupa jos. Nu-și continuă însă ideea, căci, din bucătărie, se auzi glasul lui Mușat: „Am găsit ceva! Am găsit ceva!" Martorul asistent avu o tresărire, în semn de mulțumire, ceea ce nu-i putu scăpa experimentatului căpitan.

Locotenentul intră în sufragerie, ținînd de colțuri o bucată de hîrtie.
— Am găsit-o pe jos, spuse el. Este scrisoarea de adio a defunctului. Un scris tremurat. Citi: „Scumpa mea soră. Cînd vei citi această scrisoare, eu nu voi mai fi printre cei vii. Am recurs la acest act disperat, întrucît n-am mai putut îndura suferințele bolii mele, care, după cum știi, este incurabilă. E peste puterile mele. Sper că mă vei ierta, dacă mă vei înțelege. Adio, Mihai".
— S-a sinucis! zise martorul impresionat. Săracu', suferea de cancer. De-aia îmi zicea el mereu, în ultimul timp: „O să treacă. O să treacă pentru totdeauna..."
— Dumitale, însă, n-o să-ți treacă! îl luă căpitanul fără menajamente, surprinzîndu-și colegii de echipă. L-ai omorît prin otrăvire, premeditîndu-ți fapta!
— Eu...?! Nu se poate așa ceva! reacționă pe loc „martorul". Doar ați văzut, sînt amprentele lui, e scrisul lui.
— În privința scrisului nu m-am convins, dar ar putea să fie al lui și dacă așa este, el constituie o dovadă în plus că ai inscenat sinuciderea, „judecînd" fiecare amănunt, însă l-ai omis din „calcul" pe cel mai esențial.
În continuare, Roman îi explică în ce consta „amănuntul esențial", apoi îi spuse:
— „Frigurile" faptei nu ți-au permis să ai tihnă pînă nu știai că ești la adăpost în urma anchetei care urma să se efectueze. Or, cum zilele treceau și nimeni nu observa moartea bătrînului, ai hotărît s-o faci tu, prezentîndu-te ca „neștiutor" direct la morgă și ocolind miliția. N-ai fi avut „șanse" în nici un caz din cauza... amănuntului esențial. Ce să-ți fac, singur te-ai pus la „adăpost"!

Care a fost amănuntul esențial pe care „martorul asistent" l-a omis din calculul său?

Ca de obicei, în parcul „Cişmigiu" era linişte, iar soarele dimineţii încălzea tot mai plăcut. Odată cu soarele, apărură şi veşnicii lui prieteni, pensionarii... Mulţi vedeau în el o adevărată „oază" de destindere şi recreere, de care nu se puteau lipsi în nici o zi. Copiii erau şi ei pretutindeni...

Undeva, pe o alee, o bătrînică cochetă şi cu ochii verzi se plimba alături de o căţeluşă zglobie. Nu era un cîine obişnuit, ci un malteser schosshund (maltez), cu aspect de bibelou datorită părului său, imaculat, stufos şi foarte lung, care îi ajungea aproape de pămînt. Ochii abia i se vedeau de atîta păr...

Mîndră de preţiosul ei animal, ca să-l admire mai bine şi să dea frîu gingăşiei lui native, femeia se aşeză pe o bancă din apropiere şi-l eliberă din lesă. Jucăuşă, căţeluşa începu să facă tumbe şi să se zbenguie fericită la picioarele stăpînei sale.

— Vai, nebunatico, te murdăreşti! o admonestă dulce bătrînica. Doar aseară te-am spălat. Fii mai atentă, Scumpiţo!

„Scumpiţa" nici vorbă să-i dea ascultare. Ea asculta numai de „glasul" instinctelor sale, iar ochii îi străluceau de bucuria libertăţii pe care n-o putea avea niciodată într-un apartament, fie el foarte luxos şi cu balcon de zece metri. Femeia înţelese şi ea sentimentele cîinelui şi îl lăsă în legea lui. „E, o să-i facă mama băiţă! O să-i facă mama toaleta cînd ajungem acasă! E şi ea un copil..." îşi supraveghea stăpîna căţeluşa pentru a nu se îndepărta prea mult de bancă.

Pe alee apăru un tînăr, care, dînd cu ochii de frumosul animal, îi plăcu atît de mult, încît începu să se joace cu el.

— Cuţu! Cuţu!... se aplecă tînărul pe vine, încercînd să-l mîngîie pe cap. Cîinele însă nu se lăsa şi începu să-i facă fiţe. Cuţu! Cuţu!... Cuţu!... Cuţu!... se rotea el după căţel. Cîinele nimic. „Bă, da al dracului mai eşti!" îşi zise în sinea sa cînd începu să-l mîrîie. Schimbă tactica. Scoase din buzunar un pachet cu miros de mezeluri şi amăgi animalul, plimbîndu-i-l pe la nas de cîteva ori. Cuţu, cuţu, na Grivei! Mămăligă dacă vrei! Mămăligă şi cu nucă, însă nenea are şuncă...

Adulmecînd hrana, cîinele se opri şi-ntinse botul spre pachet.

— Nu!... răsună ca o trompetă glasul femeii de pe bancă. Nu-i daţi! se ridică ea iritată în picioare. Pe undeva o nemulţumise însuşi modul „impersonal" cu care tînărul se adresase cîinelui: „Cuţu! Cuţu!"... Nu aşa trebuie să te adresezi unui cîine de rasă. Are şi el un nume. Are şi el mîndria lui... „Cuţu! Cuţu!"... merge la alde Grivei, ăia, nu la... cavalera de la Malta.

— De ce, doamnă?... privi tînărul piezis, rămînînd cu mîna întinsă.

— Dacă nu-i proaspătă şi face viermi intestinali! smuci ea căţeluşa, luînd-o apoi în braţe. Dumneata ştii ce îngrijire specială cere această cavaleră?

— Nu ştiu, se prefăcu interlocutorul. „Auzi, cavalerică!" îl trecu un gînd ilar. „Las' că ţi-o mărit eu!"

— Păi, vedeţi!... făcu bătrînica cu un aer erudit. Nu ştiţi, fiindcă n-aveţi de unde să ştiţi!

— Nu ştiu, da... o aprobă tînărul pios. Eu ştiu numai că-mi plac cîinii şi că mor după ei. Uitaţi, drept dovadă îi oferisem drăgălaşului ăsta mic, pachetul meu pentru servici.

Bătrîna doamnă, pe cît părea de răutăcioasă, fu mişcată de vorbele tînărului.

— Şi matale ce mai mîncai, dacă-i dădeai ei şunca? privi ea miloasă la figura de om muncit a tînărului.

— Eu, ce să mai mănînc... arboră el mina amărîtului. Mîncam chiflele...!

— Numai atît?

— Da... că asta era mîncarea mea pe ziua de azi.

— Atunci să nu-i dai! Mă opun categoric.

— Nu se poate... Măcar o felie. Vă rog! insistă băiatul.

— Fie, se-nduplecă bătrîna. Dar numai o felie, atît.

— Bine, simulă el că se bucură de această îngăduinţă.

— E proaspătă? interveni însă, deodată, femeia pe acelaşi ton tăios ca mai-nainte.

— Vai de mine! Se poate!... Doar am luat-o acum zece minute. E „de Praga". Şase lei suta, mămicule!... se scăpă el, dar femeia nu dădu atenţie.

— Scuză-mă! Ai dreptate, doar ai luat-o pentru dumneata. Săracu'...

„Las' că vezi ce te sărăcește Nae cu șase lei!" rînji tînărul în gîndul lui și-i așeză cățelușei în față toată șunca.

— Halește, zgambiro! nu reuși să-și frîneze vocabularul său obișnuit.

— Ce faci? I-ai dat-o pe toată! Vai! ... fu impresionată femeia.

— Lăsați, doamnă. Eu mor cînd văd cîte un cîine d'ăsta! Vorba olteanului, i-aș da și haina de pe mine, numai să nu mi-o muște.

— Dar ce, ești oltean?

— Nu, doamnă. Sînt din Alexandria.

— Aha ... Teleorman.

— Da.

— Dar bun suflet ai cu animalele ... Ce meserie ai?

— Lucrez în construcții, doamnă. Sînt parchetar.

— Aha ... Dar nu prea te-arată mîinile, observă bătrîna că tînărul n-avea bătături în palme.

— Aaa ... Meseria mea e un pic mai fină. Dai lustru, dai în dreapta, dai în stînga. Nu e ca la zidărie, doamnă, deși se muncește foarte greu și aici ...

— Da, da, înțeleg, făcu mărunt din cap. Și cîștigu'?

— Slab, din moment ce pe ziua de astăzi mi-au rămas numai chiflele, zise el cu o voce de milostiv.

— Și eu am fost cîndva săracă, îl compătimi bătrîna. Dar mai bine să luăm loc pe bancă și să-ți povestesc. Era mulțumită în sinea ei că avea prilejul să-și depene amintirile, că avea cu cine sta de vorbă.

— Îmi face o deosebită plăcere să v-ascult ... o măguli tînărul așezîndu-se pe bancă. Privirile îi fugeau, însă, undeva, spre un tufiș. Am atîtea lucruri de învățat de la dumneavoastră ... inclusiv despre căței, că îi iubiți ca și mine după cum văd ...

— Da, îi iubesc mult, îl aprobă bătrîna cu gesturi afective, dar te rog să nu le mai zici cățel. Termenul se confundă cu oamenii lingușitori, ori cîinele nu este un lingușitor. El este cel mai credincios animal. Am observat, apoi, că pe scumpița mea, o strigi la genul masculin. Află că nu-i băiat, e fetiță.

— Zău! Și chiar așa o cheamă „Scumpița"? se bucură tînărul la gîndul că scăpase de cicăleala femeii.

— Nu. Așa o alint eu, dar o cheamă Peggy.

— „Peggy?" Aoleu!

— Da, de ce te miri?

— Lucrează? puse băiatul o întrebare nefirească. Gîndurile-i o luaseră aiurea ...

— Nu, cum să lucreze, rîse fin bătrîna.

— Da, sigur ... cum naiba să lucreze, se-nveseli și tînărul. Ce dracu, am început să mă prostesc! scutură el ușor din cap. Mi-a venit în minte serialul acela, *Mannix*, care a fost cîndva la televizor. Avea ăla o secretară foarte isteață pe care a chema Peggy. Nu-mi plac polițiștii doamnă, d'asta m-am gîndit la Peggy!

— Acum gîndește-te la scumpița asta albă, las-o p'aia, se așeză bătrîna mai comod pe bancă. Ia, uite, ce frumos se joacă, mînca-o-ar mama!

Femeia n-avea de unde ști că în realitate tînărul se gîndea tot timpul la „scumpița", că pusese ochii pe cățelușă de cîteva zile, că avea planuri mari cu ea ...

— Vai, dar e superbă, doamnă ...

— Pupangelu! își aduse aminte femeia că nu se prezentase.

— Nae, din Alexandria! se înclină tînărul. Doamnă Pupa Angela, aveți o cățelușă extraordinar de frumoasă. Ptiuu! Să nu fie de deochi! ... scăpă într-o parte cîțiva stropi de salivă.

— Pardon, Pupangelu! îl corectă femeia pe un ton nazal. Ăsta-i un nume vechi, de arhitecți. Ce știi mata, ești tînăr.

— Pupa, am înțeles eu, că-i de la pupic, de la sărut-sărut mîna, să trăiți! dar restul e nume bărbătesc. Mai cunosc eu pe cineva cu numele ăsta, trase Nelu cu coada ochiului spre același tufiș știut de el.

— ... De Pupangelu? se miră bătrîna.

— Nu, de ... Gelu!

— A, credeam că ... răsuflă femeia. Dacă ai ști dumneata ce nume-i ăsta, cîte case a făcut răposatu-meu în București ... Dacă-ți povestesc, cazi jos.

— Nu mă lăsați! zise Nae într-un amestec de mirare și umor.

— Înainte de a-ți povesti, vreau să-ți atrag însă din nou atenția asupra unui lucru. Nu-i mai spune cățelușă, zi-i pe nume, Peggy.

Auzindu-și numele animalul veni imediat la stăpîna sa. Bătrîna se bucură, Nae însă nu. De fapt, acesta era și motivul pentru care evita să-i pronunțe numele, căci animalul venea imediat la bancă, ori interesul său era ca

„scumpița“ să se depărteze cît mai mult, să dispară din raza vizuală a femeii.

— Peggy! Peggy! o alintă de data aceasta și tînărul, mîngîind-o pe după cap. Îi trase, însă, și un cot, fără să vadă doamna Pupangelu. „Du-te dracului de aici!“ Cere o îngrijire specială, da... se-ntoarse, apoi, spre bătrînă, bucuros că animalul o luase din loc și tocmai în direcția tufișului aceluia.

— Nu specială, ci extraordinară! gesticulă larg femeia atrasă de subiect. Cam așa era felul ei, nu aborda bine un subiect sau chiar nu-l începea, că se-apuca de altul. Principalul era că avea cu cine discuta, că avea cui să-și destăinuie experiența, mai ales că „domnul Nae“, era un fel de „domnule Goe“ ca pricepere în materie de cîini. Malteser schosshund, continuă ea, nu este un rehpinscher (pinscher pitic), un afghanischer windhund (ogar afgan), un irish-setter (setter irlandez), un englische bulldogge (buldog englez) sau un deutsche dogge (dog german)... „Asta o fi nemțoaică, bă, frate!“ își zise Nae în gîndul lui. „Da' de ce dracu-mi vorbește de sertare, buldozere și doage? Hî! Doage... o fi vreuna d'aia!...“ Malteser schosshund este o rasă academică, domnule Nae! concluzionă femeia cu emfază.

— Și doagele? Cu ele cum rămîne?...

— Care doage? se miră bătrîna.

— Hai, bre, lasă... N-ai vorbit matale la urmă de doage?

— Ha, ha, ha! rîse cu poftă doamna Pupangelu. Da întunecat la minte mai ești, tinere, nu se dădu ea în lături să-l jignească. Cred că ți-ar trebui un far care să te lumineze. „Farul din Alexandria“! Săracu... și se porni din nou pe rîs.

„Care va să zică, eu sînt prost, ai? se schimbă Nae la față. Și tocmai mie-mi zici așa, eu care sînt un «far» printre toți șuții din Alexandria! Tocmai mie, care-mi umblă bibilica în șapte felii! Săracu, ai? Las' că vezi, matale: «Om sărac, om bogat». Și pe românește, nu pe nemțește!“

— De ce rîdeți, sînt singurul care nu știu străinește? zise Nae îmbufnat.

— Scuză-mă! își dădu seama femeia că abuzase de incultura lui. Te-ai supărat?

— Nu, cum să... îi sticliră ochii, deodată, cînd privi spre tufiș. „Hopa! Gata, mamaie, s-a aranjat!...“ își zise el în

gînd, înveselindu-se. Acum să te văd cum stai cu doagele! Și mă credeai țugulan, ai? Credeai că te suport așa... degeaba. Ah, vedea-te-aș eu cum dai lovelele!...“

— Și chiar nu mai ești supărat? îndulci glasul bătrîna.

— Deloc! privi Nae la ceas. Vai, se ridică brusc în picioare. Ne-am luat cu vorba și-ntîrzii de la serviciu. Săru' mîna!

— Stai, nu pleca, o auzi pe doamna Pupangelu. Ia, aici, șase lei pentru șuncă!

— Nu, mulțumesc! acceleră ritmul pe alee. „Pentru fiecare leu, o să dai, matale, cîte-o mie!“ rînji el în sinea lui și dispăru.

„Peggy! Peggy! striga bătrîna în urmă. Peggy, unde ești? Peggi, Nu mă lăsa mamă singură! Peggy!...“

Căpitanul Roman fu anunțat de ofițerul de serviciu, că o femeie în vîrstă avea de reclamat un caz deosebit.

— Ce fel de caz? întrebă căpitanul.

— Nu știu, nu vrea să spună. Vrea să vină la dumneavoastră.

— De ce la mine? Mă cunoaște?

— Probabil.

— Invit-o, te rog, în birou.

Cum intră în birou, bătrîna se porni pe plîns.

— Luați loc! Ce s-a-ntîmplat? se așeză Roman pe scaunul din fața ei.

— Vreau să reclam un caz de dispariție, tovarășe căpitan Roman. Dar nu un caz obișnuit...

— Vă ascult.

— Poate vă mirați că dumneavoastră nu mă cunoașteți, iar eu vă cunosc. V-am citit cartea *Enigmele căpitanului Roman* și de-acolo vă cunosc. Am considerat că sînteți un om plin de înțelegere și de-aceea am venit la dumneavoastră. Trebuie să mi-o găsiți pe Peggy. Era singura mea alinare...

— Peggy este probabil fiica dumneavoastră, anticipă ofițerul.

— Este mai mult decît o fiică, este sufletul meu...

— Și totuși, ce rudă este cu dumneavoastră? insistă căpitanul.

— Nu-i nici o rudă. Este o cavaleră de la Malta!

Roman căută mirat privirea locotenentului Mușat, care scria ceva într-un dosar. Nu descifră mare lucru, căci locotenentul Mușat rămăsese cu ochii ațintiți la bătrînă.

— Este un cîine mic de rasă, asta am vrut să zic, se văzu nevoită femeia să-i scoată din încurcătură. Esta un maltese schosshund, un cîine foarte rar, originar din insulta Malta. Fiind femelă și de o eleganță rară, am denumit-o așa, pentru mine, cavalera de la Malta!
— Aha, se luminară milițienii la față.
— Și de ce ați venit tocmai la miliție? zise Roman.
— N-am venit la miliție, eu am venit la dumneavoastră! îl privi bătrîna încrezătoare.
— Dacă-i așa ... atunci vă ascult, se lăsă moale căpitanul pe spătarul scaunului.
Timp de mai bine de douăzeci de minute femeia îi povesti ofițerului, cu detalii enervante, despre întîlnirea sa din parcul „Cișmigiu", cu domnul Nae, ce discutaseră, cum o căutase apoi pe biata Peggy peste tot.
— Chiar și la ecarisaj am fost! adăugă ea în final.
— Și nu v-a rămas decît la noi, îi zîmbi Roman cu bunătate.
— Da, la dumneavoastră! Pentru ce anume, nici eu nu știu, dar am venit la dumneavoastră ca la o ultimă speranță.
— Bine, doamnă, acum mergeți acasă. Vom face tot ce vom putea, n-o descurajă ofițerul. În orice caz este bine să-mi dați și mie un telefon dacă apare ceva. Poate că în urma anunțului pe care l-ați dat la „Mica publicitate", cineva s-ar putea s-o găsească pe Peggy înaintea noastră.
— Bine-ar fi! își făcu cruce bătrîna.
— Vom ține legătura telefonic.
— Da, da. La revedere!
— La revedere!
Roman rămase singur cu Mușat.
— Aveți o răbdare de fier, spuse locotenentul.
— Răbdarea tipică ofițerului de judiciar, nu se lăsă flatat căpitanul. Oamenii trebuie înțeleși, că nu de dragul nostru vin ei la miliție. Unii ne privesc, ai văzut, ca ultima lor speranță ...
— Da, dar bătrîna a venit la dumneavoastră!
— Nu contează, eu nu lucrez tot la miliție? Faptul că oamenii vin la mine mă bucură, deoarece avînd încredere în mine, au încredere implicit și în instituția pe care o reprezint. Oare nu spune proverbul că haina face pe om? ...
— Spune ... îl aprobă Mușat, dar nu văd cum o putem ajuta pe bătrînă. Oricine-ar fi în locul nostru poate să-și dea seama că e cum nu se poate mai dificil să găsești o cățelușă într-o metropolă. Pe de altă parte, nici nu-i de competența noastră ... Dar, mă rog, vrem s-o ajutăm ...
— De unde știi că nu-i de competența noastră?
— Din povestea ... cavalerei de la Malta.
— Ai fost destul de atent?
— Nu pot spune că am fost chiar așa de atent. Am lucrat la referatul cu traficanții de aur, dar am tras totuși cu urechea.
— Atunci află, dragă Mușat, apropo de răbdarea de fier, că nu întotdeauna îți poți da seama dacă un anume fapt este sau nu de competența noastră, pînă nu ai paciența să asculți ce-ți spune reclamantul.
— De acord, dar bătrînica o luase ...
— Nu-i nimic. Așa sînt unii oameni. Au metehnele lor și n-ai încotro, trebuie să-i asculți. Totuși aceste metehne, cum le-am denumit, ne creează nouă, milițienilor, și un mare avantaj. Din bogăția de amănunte, uneori excedentare și plictisitoare, adevărat, poți „extrage", prin deducție, unele date care pentru tine pot fi revelatoare, care pot constitui semnele de întrebare ale începutului unui caz.
— Deci, cu alte cuvinte, dumneavoastră considerați că ne aflăm în fața unui caz de competența noastră?
— Foarte posibil, zise Roman. Și dacă n-aveam răbdarea s-o ascult pe bătrînă, această posibilitate ar fi dispărut, deoarece aș fi putut interpreta dispariția „maltesei" ca o întîmplare oarecare. Cîți cîini, fie ei de rasă, fie obișnuiți, nu sînt pierduți de stăpînii lor? ...
— Eu chiar am crezut că v-ați gîndit la o pierdere cînd i-ați pus bătrînei că după anunțul la „Mica publicitate", Peggy poate fi găsită de cineva înaintea noastră.
— Mă rog ... jocul probabilităților! își aprinse căpitanul o țigară. Femeia a procedat foarte bine cînd a venit la noi. Deși nu bănuie o clipă că „Farul din Alexandria" ar putea avea un amestec necurat în dispariția „maltesei", instinctul ei a îndemnat-o, totuși, să mă caute.
— Și care ar fi „punctele nevralgice" ale acestui neobișnuit caz de dispariție? fu nerăbdător locotenentul.
— S-o luăm pe „puncte", scoase Roman o coală de hîrtie: 1) „Farul din Alexandria" a scos pachetul cu șuncă din buzunar, fără a avea asupra sa o servietă sau, mă rog, ceva în care să-l transporte. De aici, se poate ajunge prin deducție la supoziția că pachetul fusese pregătit anume pentru Peggy.

Şunca trebuia consumată la scurt timp de la cumpărare, altfel ar fi umplut de grăsime pantalonul „domnului Nae". 2) În atari condiţii, stimabilul n-a avut asupra sa şi chifle, căci n-avea unde să le pună. Deci, odată în plus, şunca nu fusese cumpărată pentru el. 3) Mai mult, un om care ştia că pachetul cu şuncă reprezenta hrana sa pentru acea zi, neavînd alte posibilităţi materiale, s-ar fi limitat într-un fel, adică i-ar fi dat căţeluşei numai o felie de şuncă. Şi dacă totuşi „prea milostivul" său suflet l-a îndemnat să i-o dea pe toată, n-avea nici un motiv să refuze cei şase lei de la bătrînă cu care ar fi putut să-şi cumpere hrana cea de toate zilele, şi cu atît mai necesară unui om care practică meseria de parchetar. 4) A avea mîinile „curate", fără nici cea mai mică bătătură, exclude profesarea meseriei pe care şi-a atribuit-o. Nu ştiu dacă ai văzut vreodată o rindea de raşchetat... 5) Cei care lucrează în construcţii au regim de zece ore şi încep serviciul la şase, pe cînd el la ora nouă era în „Cişmigiu". 6) Cînd eşti un mare iubitor de cîini, nu poţi pleca nepăsător, ba chiar să iuţeşti pasul, cînd în urma ta o femeie caută şi strigă disperată tocmai după animalul pentru care te-ai oprit din drum cu o jumătate de oră mai devreme şi pentru care ţi-ai „sacrificat" hrana pe acea zi. 7) Reacţia de a corela tam-nesam numele de „Peggy" cu cel al lui „Mannix", respectiv de a te şoca orice rezonanţă acustică ce are legătură cu detectivii, cu poliţia, o au îndeobşte cei „păţaţi". 8) Şi, în final, nu este lipsit de importanţă că... „Haleşte, zgambiro!" face parte din vocabularul tipilor care, de regulă, sînt cei mai susceptibili de a ne deveni clienţi, bineînţeles, dacă nu ne şi sînt. Ei, îţi place cum se prezintă „punctele nevralgice"?

— Îmi place, da, răsuflă Muşat. Era impresionat. Regret că n-am fost destul de atent la tot ce v-a relatat bătrîna. Mi s-a părut cam plictisitor... Astfel cred că aş fi fost şi eu în stare să descopăr ceva dintre aceste „puncte", zise el cu părere de rău.

— Nu-i nimic, îl bătu prieteneşte Roman pe umăr. Era necesar să lucrezi la referatul din dosarul cu traficanţii de aur. Trebuia făcut.

— Dar ştiţi ceva? Am o idee, tovarăşe căpitan! atinse el uşor cu pumnul de birou. Noi am putea face o verificare care mi se pare foarte simplă.

— Care? Te ascult, fu curios Roman.

— Am putea verifica finalizarea anunţurilor la „Mica publicitate" care privesc pierderi de cîini. Am putea lua, să zicem, pe trei luni în urmă sau chiar mai mult.

— Excelentă idee! îi plăcu căpitanului. Deci mergi pe premisa că ar mai putea fi cazuri de „pierderi", dar care n-au fost reclamate la noi.

— Şi normal, din moment ce păgubaşii nu s-au gîndit la ceva dubios, fiind mulţumiţi că au existat „binevoitori" care le-au găsit odraslele şi le-au adus acasă. Recompensele, poate chiar foarte substanţiale, au contat mai puţin pentru ei...

— Bravo! N-ar fi exclus să dăm peste *„filiera franceză"*. Pardon, *filiera „Cişmigiu"*, îi făcu Roman cu ochiul. La treabă!

După două zile de verificări, locotenentul Muşat îi raportă şefului său.

— Sîntem pe urmele *filierei*, tovarăşe căpitan. Am găsit patru cazuri.

— Modul de operare?...

— Identic. Şuncă de Praga la pachet!

— ...Deci „Farul din Alexandria" nu-i chiar aşa de ...neluminat.

— Nici poveste! El este şeful *filierei*, el este „creierul".

— Şi complicii?

— Cred că are numai unul singur. Un tînăr blond, cu o cicatrice liniară pe obrazul stîng. Acesta s-a prezentat cu pechinezii şi a încasat recompensele. De fiecare dată a fost îmbrăcat cu blugi şi cu un tricou roşu pe care scria numele unei asociaţii sportive, „Ştiinţa".

— Zău! Şi ce recompense au încasat pentru „ştiinţa" lor?

— Mari. Între trei şi cinci mii de lei!

— Nu mai spune...

— Da, pentru că nu s-au „încurcat" decît cu cîini de rasă şi s-au tîrguit la preţ. Ca să obţină banii doriţi, vorbeau la telefon cu păgubaşii, cărora le strecurau printre altele că animalul s-a ataşat de ei şi că mai bine îl păstrează, mai ales că este şi un exemplar foarte rar. Disperaţi, păgubaşii ridicau preţul şi-uite aşa...

— Nu i-ai întrebat pe aceşti oameni de ce n-au reclamat la miliţie?

— Ba da, însă peste tot am primit acelaşi răspuns: „Bine că ne-am găsit cîinele, ce să mai umblăm şi pe la miliţie!"

— Ce optică greşită... Şi cred că mai sînt şi alţii care judecă aşa.
— Tot ce se poate.
În birou sună telefonul.
— Alo! Tovarăşul căpitan Roman?
— Da, eu.
— Doamna Pupangelu la telefon.
— Sărut mîinile, v-am recunoscut. „Pst", îi făcu lui Muşat. Bătrîna cu „Peggy".
— V-am dat telefon ca să vă mulţumesc pentru osteneala pe care presupun că aţi depus-o. Am găsit-o pe Peggy.
— Daa, mă bucur. Şi unde-a fost?
— Încă nu ştiu. Mi-o aduce, la douăsprezece, cel care a găsit-o, da-i-ar Dumnezeu sănătate!
— Sînteţi sigură că e Peggy?
— Da, am vorbit cu ea la telefon!
— Cum?...
— Vă rog să mă scuzaţi, m-a luat gura pe dinainte. Am vrut să spun că cel care mi-a telefonat era cu „scumpiţa" lîngă el. Ca să mă conving, i-am cerut să-i pună receptorul la ureche şi cum am strigat „Peggy! Peggy mamă!..." în început să latre ca din gură de şarpe. Ea era, săraca!... scăpă femeia un scîncet.
— Şi cam ce recompensă vreţi să-i daţi binefăcătorului? Vocea de la celălalt capăt al firului amuţi. Aţi închis telefonul? „forţă" Roman.
— Nu... zise bătrîna cu glas subţirel, dar nu cred că are vreo importanţă.
— Ba are, doamnă. Ştiu că vă vine greu să spuneţi, ştiu că sînt în joc cîteva mii de lei, dar trebuie să aflaţi că „binefăcătorul" dumneavoastră nu este altcineva decît un mare hoţ. „Peggy" nu s-a pierdut. Ea a fost furată! E vorba despre o bandă! Nu pot să vă spun mai multe la telefon. La douăsprezece fără ceva sînt la dumneavoastră. Vă rog să m-aşteptaţi.
— Nu la douăsprezece! sări locotenentul privind la ceas. Era ora 9,30. Acum mergem! Vă explic eu... zise apoi în şoaptă.
— Alo! Cred că este mai bine să venim mai devreme, doamnă, zise Roman. Într-o jumătate de oră sîntem la dumneavoastră. La revedere!
Căpitanul închise telefonul şi se întoarse spre locotenent încrucişîndu-şi braţele.

— Mai făcut să mă treacă apele. Ce-i?...
— N-am avut timp să vă raportez că hoţii de cîini sînt destul de prudenţi la „strîngerea recoltei". Întotdeauna au venit cu două ceasuri înainte de ora fixată.
— Buun! Bine că ţi-ai dat seama, se bucură căpitanul. Atunci schimbăm şi noi tactica. Eu am să urc la bătrînă, iar tu ai să te postezi undeva în jurul blocului, ca să observi care-i „mişcarea". Ţinem legătura prin staţie.
...La colţul unei străzi, drumurile celor doi ofiţeri se despărţiră. Locotenentul Muşat se îndreptă spre un părculeţ, iar căpitanul Roman spre intrarea unui bloc vechi.
Ajuns în hol, căpitanul se uită pe lista locatarilor, apoi se îndreptă spre lift. Urcă în lift, dar nu închise uşa, deoarece auzi că mai intrase cineva în hol. „O! Ce surpriză!" constată în sinea sa. Era un tînăr blond, cu o cicatrice liniară pe obrazul stîng, blugi, cu... „Ştiinţa" pe tricou ş.a.m.d. N-avea însă nimic în mîini. „Înseamnă că Peggy e afară, cu celălalt!" presupuse Roman. „Îl abţiguieşte Muşat!..."
Tînărul făcu cîţiva paşi cu intenţia vădită de a citi lista locatarilor, însă dînd cu ochii de tipul din lift, se văzu nevoit să înainteze, căutînd să-şi păstreze un aer cît mai natural.
— Vă aştept, crăpă şi mai mult uşa căpitanul.
Blondul n-avea de ales. Trebuia să joace rolul unui om de-al casei. Intră în lift zîmbitor.
— Vă mulţumesc. Sînteţi foarte amabil.
— Mai sus de şapte? se-ntoarse Roman cu faţa spre butoane.
— Mai sus... arboră tînărul acelaşi zîmbet forţat.
— Parcă vă cunosc de undeva. Nu ştiu de unde să vă iau! îl privi căpitanul cu un aer „inocent".
— Normal că ne-am mai văzut. Dacă locuiesc aici...
— A, mai sus! arătă Roman cu degetul.
— Mai sus... rînji blondul înclinînd din cap. Liftul se opri.
— Bună... deschise uşa căpitanul fără să-şi mai termine urarea.
— Bună... mimă şi tînărul.
Roman ieşi din lift şi închise uşa după el. Aşteptă cîteva fracţiuni de secundă apoi o deschise brusc.
— Bună!... rînji ofiţerul. Bună poantă, nu? începu apoi să rîdă. Blondul era galben ca lămîia şi tremura ca varga.

— Nu coborîţi? Doar avem acelaşi drum, după cum se vede! În uşa apartamentului din faţa liftului apăruse doamna Pupangelu.

— Cobor, ce să fac... zise tînărul, cu o voce sugrumată. Am luat leapşa!

— De, asta „ştiinţă“, făcu Roman, nu aia din piept! Apoi se-ntoarse spre bătrînă: Doamnă, vi-l prezint pe „maestrul Gelu!“

— Aa! Deci ăsta era! holbă ochii femeia. Dar Peggy? se cutremură ea, deodată.

— V-o aduc imediat, doamnă!

... În părculeţul din faţa blocului, pe o bancă, stăteau liniştiţi doi tineri. Parcă nimic nu se-ntîmplase.

— Bravo, locotenente, te-ai „înfrăţit“ cu el? observă căpitanul că erau legaţi de cătuşe. Da... cu „farul“ din Alexandria... merită! Deşi... dacă stau să mă gîndesc bine, el este pentru noi ca o lumînare la capul mortului. Luminează... dar nu deşteaptă!

Căţeluşa stătea şi ea pe bancă, dar privirea îi era speriată.

— Ce faci, zgambiro? Nu mă recunoşti? o apucă Roman fin de lăbuţă. Căţeluşa îl privea fix, dar nu dădea din coadă. „Peggy“, eu sînt salvatorul tău, „Mannix“!

— Ham! Ham! ... Ham! Ham! ...

După această întîmplare cu moravuri, cu năravuri şi... o cavaleră de la Malta, dumneavoastră v-aţi dat seama, stimaţi prieteni ai căpitanului Roman, care a fost trucul folosit în lift de ofiţer pentru a-l demasca pe blond? De ce a luat Gelu „leapşa“?

VRĂBIILE MĂLAI VISEAZĂ ...

— Informaţia pe care ai primit-o mi se pare interesantă, îi zise căpitanul Roman locotenentului Muşat.

— Interesantă, interesantă, dar vagă!

— Mie nu mi se pare chiar aşa. Uite, mai citesc odată: „În oraş există un grup de tineri, fără ocupaţie, care locuiesc clandestin într-un loc pe care-l denumesc «Hotel Vrabia»“. Hai să analizăm puţin. Din experienţa pe care am acumulat-o de cînd lucrez la judiciar, am constatat că „aventurierii“ din rîndul minorilor şi tinerilor definesc acţiunile lor cu nume bombastice, enigmatice, adesea împrumutate din cărţi şi din filme. Acest rod al imaginaţiei lor, sau al împrumuturilor, are totuşi o caracteristică: nu depăşeşte ca sonorizare limitele unei potenţe de acţiune sau de „bravură“, prin care ei încearcă o tentă de superioritate faţă de cei din jur. Inversînd logica, ajungem la raportul 1 = 1, adică ei exprimă ceea ce gîndesc şi, deci, trădează „poziţia“. În speţă, „Hotel Vrabia“ înseamnă un loc undeva la înălţime...

— Doar nu vreţi să spuneţi că în pom!

— Nu, vai de mine. Mă gîndesc la ultimul etaj al unei clădiri, poate chiar o mansardă sau un pod.

— S-ar putea să aveţi dreptate, rămase gînditor tînărul ofiţer. Ar fi şi un loc bun pentru a ascunde casetofoanele furate.

— Încercăm?

— De acord.

Ofiţerii se lansară pe... poziţie. Verificările înaintau greu, dar miliţienii nu dădeau înapoi. Ele fură întrerupte de o nouă spargere la magazinul „Hermes“. Se furaseră patru casetofoane.

— Aceeaşi preferinţă, rosti Muşat.

— Şi aceeaşi „claviatură“ confirmă Roman. După cum se vede, „vrăbiile“ s-au cam pus pe „ciugulit“... dar, lasă, că le vom tăia „aripile“! Am prins noi „vulturi“, vorba aia... Eu voi căuta „cuibul“ lor în continuare, iar tu ocupă-te de Arghir Beldeanu. „Popic“, îl ştii tu.

— Da...

— A fost semnalat că vrea să vîndă un casetofon.

După o jumătate de zi, ofiţerii se reîntîlniră în birou.

— „Popic“ nu mai locuieşte unde-a stat! îi raportă Muşat şefului său.

— Ai verificat la evidenţa populaţiei?

— Da. Nu apare nicăieri cu viză de flotant.

— Ba cred că da.

— Unde? se miră locotenentul.

— La „Hotel Vrabia“! zîmbi căpitanul.

— L-ați găsit?
— Bănuiesc. Am stabilit că la internatul liceului „Liviu Rebreanu“ au fost văzuți cîțiva tineri care nu au nimic comun cu acest internat. Paznicul de-acolo susține, însă, că nu calcă picior de străin înăuntru. Mă îndoiesc de afirmația lui, deoarece el asigură paza în special la intrarea principală, în timp ce ușa din spatele internatului este deschisă în permanență. Apoi, am mai aflat și altceva: în podul internatului sînt abandonate niște saltele rupte, pe care se poate dormi, însă, în voie. Ce părere ai?
— N-ar fi exclus ca tocmai aici să fie „Hotel Vrabia“. Acest internat este cuprins în zona de vest a orașului, exact în perimetrul cu probleme.
— Cred că este bine să faci o vizită în podul internatului. Aș fi făcut-o eu, dar m-am gîndit că tu ești mai tînăr și nu bate la ochi.
— Am înțeles.
— Eu mă duc pe la sectoriști să-i întreb dacă nu l-au văzut pe undeva pe „Popic“.
Plecară amîndoi. Misiunea lui Roman fu neașteptat de ușoară față de a locotenentului, deoarece, într-un birou al sectoriștilor, avu marele noroc . . . să dea chiar peste „Popic“! Fusese prins cu speculă de țigări străine.
La intrarea în cameră a ofițerului, „Popic“, care-i știa de frică mai mult ca la „cei șapte magnifici“ la un loc, se ridică brusc în picioare.
— 'Trăiți, dom' comisar! salută el, cu una din poreclele pe care Roman le avea în rîndul lumii „a treia“. Marmeladă! . . . făcu spre pachetele de țigări „Kent“ de pe masă.
— . . . Cu unt! îl primi Roman pe unde scurte.
— Nu. Să mor că nu, înțelese el unde bătea căpitanul. Eu nu-s d'ăia care pleacă dimineața la „tîrg“ cu mîinile goale și cînd vin acasă deschid ușa cu umărul . . . Eu mă mulțumesc cu un pic de verdeață autohtonă, de-un mizilic, acolo.
— Ai deschide și tu ușa cu umărul, dacă ai avea „casa“ ta și n-ai sta pe la unul și pe la altul ca a „vrabie “! îl luă Roman într-un stil gen „Popic“ și la care însuși bișnițarul nu-i putea rezista. Dar, „ciugulești“ destul și așa!
— Eu . . .! Vai de mine, dom' comisar. Dacă aș „ciuguli“ cum ziceți dumneavoastră, n-aș fi așa de slab: patruzeci de kilograme cu bretele cu tot. Și sînt din import!

— Înseamnă c-ai trecut la categoria . . . Cocoșelule! îl apucă Roman ușor de sub bărbie. Pe unde dormi sub cap cu casetofonul, pe unde strigi dimineața cu-cu-ri-gu?
„Popic“ începu să transpire.
— Care casetofon, dom' comisar? privi el chiorîș.
— Ți-am spus că nu-i simplă „marmeladă“ la mijloc, cocoșelule!
— Să mor dac-am mai văzut vreo felie de cozonac de nu știu cînd, bănui el că ofițerul merge la sigur.
— Și pe unde dormi, cocoșule? îl privi căpitanul în ochi. Pe la ce bibilică? C-ai învățat și englezește de cînd clocești pe lîngă hotelurile cu turiști străini.
— Nu, n-am în stînga nici un decor, zău! se trase el mai înapoi.
— Atunci, unde dormi?
— Acum . . . dorm la un prieten în Floreasca, căută să fie cît mai natural.
— Pe ce stradă?
— Ăla care minte . . . nu știu cum naiba îl cheamă!
— Arghir Beldeanu?
— Nu, dom' comisar, nu eu. Mă luați peste picior . . . E vorba de stradă, ce dracu'.
— Atunci, zi-i.
— Are o denumire, așa, cu Hau . . . Hauhausen.
— Dacă-i cu „hau — hau“, atunci e Münhausen.
— Exact, dom' comisar! nu intui „Popic“ ce urma. Le bunghiți la mare fix. Sînteți mahăr, știu eu.
— De ce însă nu le „bunghiți“ și dumneavoastră, baroane Münchausen? schiță Roman un început de reverență. „Popic“ tăcu, dezorientat. Strada dumneavoastră nu se află în cartierul Floreasca, cum bine hau-hau ați susținut. Poftiți, vă rog, în biroul meu să-ntindem untul între patru ochi!
— Nu, dom' comisar, începu să tremure Arghir. O stropesc aici.
— S-aud! lăsă capitanul ironia la o parte.
— Casetofonul îl am de la unu' „Sache Campionul“. E un băiat solid, care dacă-ți dă un pumn te-apucă somnul . . . Are pirostriile pe Covaci și în Piața Unirii. Casetofonul l-a cumpărat de la un bibic ce a locuit în hotelul „Dorobanți“ la etajul patru, camera . . . Stați să mă uit puțin în agendă, că mi-am notat treaba! Am prevăzut și eu, de . . . ca orice muritor între zidurile dreptății. Mda, camera 16.
— Ești drăguț să-mi arăți și mie?

— Dumneavoastră? Vai... Se poate?... îi înmînă el agenda. Căpitanul Roman citi și se convinse de autenticitatea însemnării. „Deci... cocoșelul vrea să mă tămîieze cu un alibi“! își zise ofițerul.

— Mișcă în biroul meu! tună căpitanul, băgînd agenda în buzunar.

— De ce, dom' comisar?...

— Mișcă! Mișcă, n-auzi!

— Acu' o stropesc pe bune, fără ovăz! zise el repede, înspăimîntat.

„Dom' comisar“ nu înghițea să fie mințit și-a doua oară.

— Sache le-a furat împreună cu niște tufănele și mi-a dat și mie unul să-l plasez.

— Cine-s „tufănelele“?

— Niște începători, cu furnale pe față. S-adună seara în parc, la Regie. Sache îi strunește. Au și-o melodie de recunoaștere.

— Ce melodie?

— „Bălălău“.

— Cum se numesc ceilalți?

— Nu le știu numele întreg, decît așa... Gioni, Nelu, Coco, Strutul, Lușcă...

— Ei mă cunosc?

— Haoleu!... Și pă dom' Mușat.

...Se-ntoarse și locotenentul.

— Cum e? fu curios Roman.

— Acolo-i „Hotel Vrabia“. Am găsit într-o saltea două dintre casetofoanele furate. Nu m-am atins de ele. Am luat măsura instalării unui post de pîndă.

— Foarte bine-ai procedat. Vom descinde acolo, mai tîrziu, după ce vom face o „plimbare“ prin parcul Regiei. Acum, hai să bem o cafea, că mai avem o oră pînă vom ieși să luăm puțin aer...

...Parcul Regiei. Întuneric. Pe o alee lăturalnică, apărură două siluete, cu mîinile în buzunare. Fredonau o melodie:

„...Lasă mamă săă-i mănînce,
Că tot Bă-lă-lău i-aa duce.
Haida, haida, Bălălău,
Nu mai bea, băiatu' meu,
Danga, danga, danga da“.

— Care sînteți, bă! se auzi dintr-un tufiș.

— „Campionule“, tu ești? întrebă una dintre siluete.

— Aha...

— Ești singur?

— Cu „Strutul“.

— Sînt „Popic“, am adus unu' nou... Fă-te-ncoa'!

Siluetele se-mpreunară, apoi se-ncolăciră brusc, auzindu-se vîrtejul unor pași care rupeau zgomotos crengi de tufiș în calea lor.

— Iartă-ne, dom' comisar! Lasă jujițu', mă doare mîna...

— Cînd ai furat, cînd i-ai pus la cale pe-ăștia mici, nu te-a durut?

— Aaah!...

— Să nu cobori legalitatea, dom' locotenent, se auzi și glasul „Strutului“. Ciripesc tot... O parte din casetofoane sînt la noi. Sînt ascunse în tufiș.

— Și-o parte din „vrăbii“?

— Care, bre! Aaah!... Nu mai strîngeți!

— Hotel...

— „Vrabia“, „Vrabia“! Au plecat la „lucru“. Unii vin aici, iar alții se duc acolo, ca să nu ni se ia urma. La zece trebuia să-mpărțim mălaiu'...

...În final, „vrăbiile“ fură adunate. Capii ajunseră în fața instanței de judecată, iar „începătorii“, după ce li se tăiară „aripile“ la miliție, fură redați pe garanție societății, fostul grup fiind astfel destrămat complet.

Ce a fost nereal în relatarea lui „Popic“, cînd a vrut să-l inducă a doua oară în eroare pe căpitan?

ULTIMA STAȚIE

Seară de decembrie. Duminică. Dinții babei te... trimit, parcă, spre gura sobei. În Gara de Nord din București, forfotă. Scormonind amănuntele, ochii celor doi milițieni din patrulă se opresc, deodată, asupra unui cetățean

care iese din restaurant. Tipul îi vede, își mută privirea în altă parte și se alătură cîtorva călători în drum spre ieșirea din gară. După cîțiva pași, plutonierul Stoica și soldatul îi apar în față.

— Să trăiți! zice tipul, salutînd cu mîna la bască și oprindu-se.

— Bună ziua, îi răspunde Stoica. Vă rog să-mi prezentați buletinul de identitate.

— Mă rog. Dacă așa vreți dumneavoastră, ridică tipul din umeri, nedumerit. Își pune cu grijă servieta între picioare și scoate portofelul din buzunarul de la piept al hainei. Poftiți!

Subofițerul ia actul, îl deschide și citește: „Dumitru Simion, 45 ani, din comuna Letcani, județul Tulcea, necăsătorit . . .“ Îl închide.

— Ei, l-ați văzut? Dați-mi-l, că mă grăbesc, zice Simion.

— Încă n-am văzut . . . servieta și și . . . paltonul! accentuă subofițerul pe ultimul cuvînt.

— A! Deci asta era? se pipăi Simion ca și cum uitase că n-avea palton pe un asemenea frig. Vin de la serviciu. Sînt navetist! se forță el să stoarcă un zîmbet. M-am luat cu țuiculița și-am uitat șuba la lucru. Brr! . . . E frig, da, caută s-abată discuția despre servietă.

— Vă rog să ne însoțiți pînă la miliția gării.

— Gata, știu de ce m-ați . . . săltat! zice Simion către subofițer. Ați aflat „schema“ cu barbutu'! . . .

. . . Miliția Gării de Nord.

— Asta e, ați aflat schema cu barbutu'! repetă Simion, cînd, din servieta sa maro, ieși la iveală un teanc de bani.

— Cîți bani sînt? îl întrebă subofițerul fără să-l privească.

— Să mor dacă știu exact, se strîmbă „oaspetele“.

— Atunci . . . neexact, îi aruncă plutonierul o privire mascată de ironie.

— Nici așa pe ne . . . nu știu. Au fost poturi mari, să mor, și le-am adunat fără să număr banii. Oricum, am cîștigat gras, este?

— La valoarea ta . . . flutură milițianul un bilet. Numai că l-ai „adunat“ din altă parte. În plus, mai aveai nevoie și de un palton!

— Nu, să mor că de la barbut sînt banii! ridică glasul Simion. Mi-ați găsit biletul de liberare din penitenciar, și acu', gata, după numai cinci zile, să mă și bag în serviciu? Aflați că chiar după serviciu am venit la București.

— Și poate după un palton! îi opri logoreea subofițerul. Ia o coală de hîrtie și scrie de unde ai banii și ce-ai făcut în aceste cinci zile, de cînd te-ai liberat din penitenciar.

— Am jucat barbut, altceva nimic! reacționă Simion.

— Scrie și taci! îi ordonă milițianul.

Dumitru Simion se apucă de scris declarația, aruncînd priviri sticloase spre celălalt colț al biroului. Acolo se aflau obiectele găsite asupra sa cu ocazia percheziției corporale: un portofel, un bilet de tren, o batistă, o sticluță cu parfum „Farmec“, un pieptene și o adresă. Ceva dintre acele „prezențe“ de pe birou îl deranja.

Din celălalt birou, ofițerul de serviciu îl chemă pe plutonierul Stoica.

— Ce s-a întîmplat? întrebă subofițerul închizînd ușa după el.

— Buzăul, la telefon. Ne anunță că azi s-a dat o spargere la un complex comercial de la ei, de unde s-au furat treisprezece mii de lei și altele. M-am gîndit la omul de alături . . .

— Treisprezece mii? tresări Stoica.

Preluă receptorul. Ascultă relatarea colegului său de la Buzău, iar la un moment dat, învolburat, săltă în sus de cozorocul caschetei.

— Cred că ăsta e! zise el. Am găsit în servietă 12 840 lei, iar pedeapsa de doi ani închisoare, pe care a executat-o, a fost pentru furt prin spargere. Dar, ia spuneți-mi . . . o mie de lei din banii furați, au fost împăturiți în vreun monetar?

— Da, da, se auzi vocea agitată a milițianului de la celălalt capăt al firului. Au fost furați mai mulți bani împăturiți în monetare!

Conversația continuă.

— Cum? S-a furat și parfum „Farmec“? nu se putu abține Stoica. Cred că ăsta-i autorul. Veniți să-l luați!

Închise telefonul și își aprise o țigară. Intră în cealaltă cameră, unde Simion terminase de scris.

— Barbut, nu? luă declarația Stoica și o băgă într-un dosar fără s-o citească. Știi că ai . . . „Farmec“, domnule Simion! . . .

. . . Dumitru Simion fu escortat la Buzău, iar plutonierul Stoica și soldatul primiră felicitările de rigoare pentru destoinicia lor profesională. Cazul „Dumitru Simion“ fu preluat de căpitanul Florea de la Miliția județeană Buzău, care conducea cercetările în legătură cu spargerea despre care

fusese anunţat şi biroul de miliţie T.F. din Gara de Nord. Iniţiativa sa, de a conlucra operativ cu celelalte organe de miliţie, se dovedise de bun augur; avea în faţă un suspect „forte", poate chiar autorul spargerii.

— N-am avut niciodată treabă cu Buzău', tăticu! fură primele vorbe ale lui Simion, de cum intră în birou. Vă pierdeţi timpu' cu mine, zău!

— Ce te face să crezi asta? îl invită Florea să ia loc pe scaun.

— Fiindcă bibicu' nu-i cu mizilicu'! ... răspuns cel reţinut, vorbind în argou.

Florea nu se supără. Zîmbi şi spuse:

— Ba da, bibicu' e cu mizilicu'! Treisprezece mii s-au furat, treisprezece mii s-au găsit la tine. Asta-i una. Apoi, parfumul „Farmec" ...

— Aha, de-asta-mi ziceau că am ... farmec. Nu ţine! se aşează Simion mai bine pe scaun. Pe sticluţa cu parfum veţi găsi amprentele vînzătoarei de la magazinul „Modern", din Galaţi, de unde am cumpărat parfumul în ziua cînd m-am liberat.

În birou intră un ofiţer, care-i întinse şefului său o coală de hîrtie.

— Am primit-o de la Tulcea, pronunţă noul sosit.

Florea mulţumi şi citi hîrtia. Dumitru Simion suferise şapte condamnări, toate pentru furturi prin spargere, însumînd treizeci de ani închisoare. Ofiţerului îi atrase atenţia, de pe coala de hîrtie, o adnotare a colegului său de la Tulcea: „ATENŢIE! Mod de operare: pătrunde prin forţarea sistemelor de închidere, uneori foloseşte unelte de la pichetele de incendii, urmăreşte numai bani. Nu se «încarcă» cu altceva. Operează numai de unul singur, este recalcitrant şi nu recunoaşte nici în faţa probelor. N-a recunoscut niciodată!"

„Hm, deci ... stilul casei!" îşi zise Florea ridicînd privirea spre tenul creol al lui Simion. Împături hîrtia cu un gust amar, căci acum era convins că nu Dumitru Simion era autorul spargerii de care se ocupa el. Autorul „lui" folosise un alt mod de operare şi furase tot felul de bunuri. Apoi, nici monetarul găsit în banii lui Simion nu corespundea celor dispărute de la Buzău odată cu banii. La Buzău, fuseseră folosite monetare tipizate. Singura legătură a lui Simion cu spargerea de la Buzău o constituia biletul de tren găsit asupra lui.

Ofiţerul îl scoase din dosar, iar dintr-un sertar luă o lupă. Văzînd biletul, Simion îşi înghiţi răsuflarea, iar Florea îl surprinse tresărind. „Aha! Deci, aici e cuiul" îşi zise el. Citi pe bilet: Iaşi—Bucureşti Nord, clasa ..., ... lei, data ... timpul ...

— N-am văzut un om mai tăcut şi mai meticulos ca dumneavoastră, aruncă Simion sesizînd încordarea ofiţerului deasupra lupei, dar vă canoniţi degeaba. Biletul nu-i al meu. E al tipului pe care l-am lefterit la barbut. Cînd jucam, el şi-a scos pe masă tot ce avea în buzunare şi, probabil, cînd am strîns poturile, i-am luat, din greşeală, şi biletul de tren.

Ofiţerul ceru „Mersul trenurilor", de la secretară, şi-ncepu să-l răsfoiască. Calculul care urmă fu foarte scurt. În raport cu ora la care fusese depistat în Gara de Nord, Simion nu putuse întrerupe drumul la Buzău, ca să comită spargerea. El mersese cu un singur tren pînă la Bucureşti. Însemna că la Iaşi era „putregaiul" ...

— Degeaba, zise Florea. De data asta ai încurcat-o, căci la Iaşi vei avea de-a face cu căpitanul Roman. Cred că ai auzit de el.

Simion se foi pe scaun, îl trecu un fior rece, apoi zise:

— N-o să am treabă nici cu căpitanul Roman. Tocmai pentru că este *mare* şi cunoscut în toată ţara, o să mă salveze ... Va fi singurul care îşi va da seama că sînt nevinovat.

... La Iaşi, căpitanul Roman se ocupa de cazul spargerii magazinului „Supercoop", din Podul Iloaei. Îl ajuta un proaspăt coleg, locotenentul Muşat, însă cercetările „pedalau" în gol. Existau suficiente temeiuri care îl conduseseră la concluzia că infractorul nu era „din partea locului", dar din verificări nu se întrezărea, încă, nimic îmbucurător. Spărgătorul acţionase destul de abil, părea o „mînă cu experienţă". În ziua spargerii a vizitat magazinul să-şi cumpere un palton. Dar în reuşita acţiunii sale, el se bucurase de o suită de neglijenţe ale altora, neglijenţe care îi aduseseră foloase neaşteptate.

... Telefonul primit de la Buzău renăscu mari speranţe pentru căpitanul Roman. După o noapte, el şi locotenentul Muşat sosiră la Iaşi, cum se spune ... cu infractroul în „dinţi".

— Da' ce sînt eu bre, paparudă, de mă plimbaţi aşa, de la Ana la Caiafa? De la Bucureşti la Buzău ... acu' de la

Buzău la Iaşi... Te pomeneşti că mîine, poimîine mă duceţi în Australia.

— Ai vrea tu, rîse Roman, apoi se şterse la ochi de oboseală. Spune-mi unde ai fost acum trei nopţi, în 7 spre 8, începu el „asaltul".

— Ha, ha, vreţi să mă prindeţi în colţul roşu, dar o să trebuiască să vă recunoaşteţi învins prin abandon şi încă în primul minut, jongla Simion. Adevărul loveşte fulgerător!... Unde să fiu, reluă el, în acceleratorul 422, Cluj-Napoca—Bucureşti! Plecarea din Cluj la 22,59 şi sosirea în Bucureşti la 7,15. Mai doriţi şi alte amănunte?

— Biletul de tren.

— Nu-l mai am, l-am aruncat. Dar poate vreţi să ştiţi pe ce loc am stat, ca să mă prindeţi cum l-aţi prins pe-ăla, care a zis că a ocupat într-un vagon locul 9, pe cînd numerotarea începe de la 11, rînji Simion. Nu merge... Băiatu' ştie mai multe. Mai ştie, spre exemplu, că numerotarea locurilor se termină la 108, aşa că vă pot spune fără greşeală că am stat pe locul 98. De fapt, acesta este adevărul.

— Ai avut bani de tren?

— Gîrlă... 1 500 lei! Aşa că mi-am permis să merg onorabil la clasa I-a. Banii i-am avut din puşcărie, se poate verifica.

— De ce nu ţi-ai luat un palton?

— Dacă-mi luam palton, nu-mi rămînea mai nimic pentru barbut, şi şmecherii ăia din Bucureşti joacă tare, pe miză mare, nu glumă. Da' tot i-a lefterit, băiatu'. Am un „os"...

— O să vedem la sfîrşit, îi aruncă Roman o privire mascată de ironie. Şi de la Iaşi de ce-ai plecat cu trenul tot în noaptea de 7 spre 8?

— Lasă, şefule, că ştiu că sînteţi glumeţ, dar vă rog să mă credeţi că niciodată n-am avut treabă cu Iaşu'. Consultaţi „autobiografia" mea, că e-n dosar, şi vă veţi convinge că n-am nici o condamnare de pe meleagurile astea. De cînd sînt eu, m-am ferit de Moldova, ca turcii de Ştefan cel Mare!

— Zău? zîmbi Roman. Şi ce ştii tu despre Ştefan cel Mare?

— Păi, ştiu că era isteţ şi că a cîştigat toate bătăliile.

— Ai auzit de „bătălia" de la Podul Iloaei?

Simion îngălbeni, dar cu tupeul său de infractor versat, ieşi repede din „corzi".

— Hai, bre, ce dracu', întoarcem noi, acum, istoria pă dos. Doar n-am furat nimic! se revoltă Simion.

— Ba ai furat.

— Nu recunosc nimic! se ridică infractorul în picioare.

— Atunci „bătălia" de la Podul Iloaei abia acum începe. Prima gherlă, ca să vorbesc în limbajul tău, ai dat-o cu locul pe care zici că l-ai ocupat într-un vagon din acceleratul de Cluj-Napoca. Urmează celelalte...

Dumitru Simion tăcea. „Na! să ştii c-am înghiţit linguriţa... Nu degeaba are faimă acest căpitan. Unde m-a răsucit?!"...

Comuna Podul Iloaei. „Bătălia" începu. Locotenentul Muşat sosi de la Iaşi cu trei bărbaţi, asemănători la înfăţişare cu Dumitru Simion. I se indică infractorului să-şi aleagă orice poziţie vrea între cei trei bărbaţi sau alături de ei. Se supuse în cele din urmă, rînjind batjocoritor. Martora Virginia Lazăr, vînzătoare la magazin, îl recunoscu fără şovăire pe infractor, ca fiind persoana care, în ziua premergătoare spargerii, intrase cu o servietă maro la raionul de confecţii bărbaţi — raion cu autoservire — spunîndu-i că vrea să cumpere un palton. Părîndu-i-se suspectă comportarea tipului, care nici vorbă să probeze vreun palton, vînzătoarea mai anunţase două colege să fie cu ochii pe „dezbrăcat". Aceste două colege ale Virginiei îl recunoscură din grup.

— Vrăjeală! Înscenare! izbucni Simion după ce a treia femeie îl arătă cu mîna din grup. Totu-i aranjat! Sînt singurul dintre cei din rînd care nu sînt din Podul Iloaei. Sînt străin de loc şi e şi normal ca pe mine să m-aleagă vînzătoarele! Ei se cunosc între ei cu toţii...

Cînd martorii îi arătară buletinele şi dădură declaraţii că sînt din Iaşi, că nu se cunoscuseră între ei pînă atunci şi că nu aflaseră adevăratul scop pentru care fuseseră invitaţi la miliţia din Podul Iloaei — de fapt, fuseseră şi puţin cam speriaţi pînă atunci — infractorul îşi muşcă buza de jos.

— Nu recunosc! şuieră el.

Negarea sa era însă de prisos, căci căpitanul Roman sosi cu o nouă probă.

— Cine mai e şi asta? Ce-aţi mai înscenat? privi infractorul cu răutate la martora care intră în birou.

— Mă numesc Elena Tătar, nu fu impresionată femeia de „personalitatea" hoţului. În ziua dinaintea spargerii, am

cumpărat de la magazin un palton pentru soțul meu, care este preot în comună. Îmi făcusem calculele de acasă și, o mie de lei, în bancnote de cîte zece, i-am dat vînzătoarei, așa cum o avusesem împăturită într-o jumătate de coală de hîrtie. Eu am scris pe hîrtie, cu cerneală: 100 × 10 = 1 000 lei. I-am și dat probă de scris, tovarășului căpitan Roman.

— Minciună! se agită Simion în colțul său. Ați ajuns să faceți apel și la biserică, numai să mă-nfundați!

Infractorul n-apucă să-și termine bine replica, căci în birou apăru preotul însoțit de locotenentul Mușat.

— Ziua bună! salută el pe cei de față. Aș vrea să văd și eu bancnotele de zece lei, pe care le-a împăturit soția mea în hîrtie.

Roman îl privi pe Mușat „pe unde scurte". Mușat zîmbea.

Bancnotele de zece lei fură întinse pe masă. Preotul se uită atent la fiecare și, foarte calm, alese trei dintre ele:

— Priviți! arătă el ofițerilor. Sînt pătate cu colivă!

Intervenția preotului căzu ca un trăsnet pentru Simion. Se-ntoarse furios cu fața la perete și lovi tare cu pumnul în zid.

— Nu recunosc! dădu el sălbatic din cap, încleștîndu-și pumnii.

— Ba eu recunosc... bancnota asta! tresări, deodată, vînzătoarea Virgina Lazăr, uitîndu-se pe masă. Vai, eu am lipit-o cu scotch în felul acesta, căci cumpărătoarea mi-a dat-o ruptă!

— Așa-i... Da, uitasem, se lumină la față și Elena Tătar. Ați tăiat de-a lungul o bucată de scotch. Cu o jumătate ați lipit bancnota, iar cu cealaltă, un act de-al dumneavoastră.

— Da, da, un bon de marfă! Îl am la magazin! spuse vînzătoarea exaltată. Tăietura bucăților de scotch se va potrivi exact, veți vedea!

Dumitru Simion tăcea. Corsetul probelor îl împresurase. În lunga sa „carieră" nu întîlnise nici un ofițer care să-i „lucreze" atît de repede și într-o asemenea manieră. „Ce zar are!..." trebui să se recunoască înfrînt. „Cînd auzi de numele lui, mai bine să dai și să fugi, că nu-ți ajunge nici 100 de ani de *experiență* ca să-l înfrunți! M-a *luxat* din primul foc. Unde dracu am dat gherla cu locu' din tren?!"

„Bătălia" de la Podul Iloaei se încheiase. Căpitanul Roman, intuind ce-l frămînta pe Simion, îi explică unde făcuse gafa prin care se dăduse de gol că nu fusese în trenul de Cluj-Napoca. Dumitru Simion tăcea. O tăcere gravă...

— Mai ai ceva de *spus?* îl trezi căpitanul. Dar mai repede, că alături mă așteaptă un tovarăș redactor de la ziarul „Flacăra Iașului". Dorește să scrie un reportaj despre acest caz. Apropo! Ce titlu crezi că ar merge mai bine?

Infractorul rîse scurt, apoi strecură flegmatic:

— Ultima stație!...

Dumneavoastră ați sesizat, stimați cititori, care a fost gafa făcută de Dumitru Simion, gafă prin care s-a trădat că nu călătorise cu trenul pretins de el?

O „HOAȚĂ"... SILUETĂ

Într-un oraș se înregistrau tot mai multe furturi de obiecte mărunte de îmbrăcăminte și lenjerie ușoară. Lucrurile, ce erau scoase la aerisit, dispăreau de pe pervazul ferestrelor ca prin minune... Și, interesant, se fura numai de la ferestrele situate la etajul I al clădirilor. Era foarte greu de presupus cum dispăreau aceste lucruri, din moment ce ferestrele erau amplasate la o distanță apreciabilă de sol, iar hoțul nu avea practic cum să ajungă pînă la ele.

Un nou furt, la un bloc. Căpitanul Roman sosește la fața locului.

— Mi-a dispărut un furou și o față de pernă, spuse întristată păgubașa, o femeie în vîrstă. Nu pot să-mi explic cum le-a furat! Totul s-a întîmplat în decurs de două, trei minute. Le-am așezat pe pervazul ferestrei și m-am dus pînă la bucătărie. Am stat puțin acolo și, cînd m-am întors, ia-le de unde nu-s!

— V-ați uitat pe fereastră?

— Da. N-am văzut decît un cetățean, care trecea pe trotuar.

— Ați observat ceva suspect la el?

— Nu. Ținea în mînă o sacoșă neagră, umflată.

— Cum ținea sacoșa?

— O ținea, cum să zic, strînsă la gură și parcă avea un bandaj înfășurat după mînă.

— V-a mai lipsit și altceva?

— Nu. Am scos pe fereastră și un cearceaf, dar nu mi l-a furat.

Căpitanul Roman cercetă cearceaful și observă într-un loc cinci urme de înțepături fine. Patru dintre ele erau dispuse în forma unui semicerc, cu raza de aproximativ doi centimetri, iar ultima era mai retrasă.

„Curios!“ își zise ofițerul. „Ce naiba să fie asta?!“

La un moment dat, crezu că urmele de înțepături proveneau de la ace pescărești. În această ipoteză, infractorul putea trage lucrurile de la ferestre, folosindu-se de o gută terminată la un capăt cu ace pescărești. Își dădu însă seama că nu despre asemenea ace era vorba. Pe de o parte, ele ar fi trebuit să rămînă înfipte în cearceaf, rupîndu-se probabil guta, iar pe de altă parte, dispunerea lor nu putea lua forma pe care o constatase ofițerul.

Căpitanul Roman cercetă și mai atent cearceaful. Descoperi un fir de păr, de culoare neagră. Îl ridică grijuliu cu penseta și îl privi la lumină. Nu părea să fie de om. Apoi gazda, care locuia singură, avea părul alb.

— Ați putea, doamnă, să-mi împrumutați cearceaful? îi spuse el femeii. Intenționez să-l dau să-l examineze un zoolog.

— Da, vi-l dau, sigur că da, dacă este de trebuință..., acceptă amabilă gazda. Dar de ce să-l arătați tocmai unui zoolog?

— Fiindcă am o anumită bănuială în privința provenienței acestor urme de înțepături.

— ... Hm! exclamă mirată femeia, neputîndu-și imagina unde-l dusese gîndul pe căpitan.

Ofițerul plecă. Înainte de a trece pe la un zoolog, se abătu pe la laboratorul criminalistic. Aici i se spuse că firul de păr găsit pe cearceaf era de origine animală. Ipoteza căpitanului începuse să prindă viață...

... Cabinetul de zoologie. Expertul studie atent urmele de înțepături de pe cearceaf, le măsură la milimetru, la fel distanțele dintre ele, și consultă, apoi, un manual de specialitate.

— Mda, zîmbi el, ridicîndu-și privirea de pe o planșă din manual. Ipoteza emisă de dumneavoastră se confirmă întocmai, tovarășe căpitan. Urmele sînt ale animalului... Pentru a avea o imagine exactă asupra „gabaritului“ său, spuse, apoi, pe un ton glumeț, vă recomand să consultați și un fizician.

— Vă mulțumesc!

Fizicianul zîmbi și el cînd află care erau datele problemei. Zise:

— Cearceaful era mult mai dificil de sustras, în raport cu greutatea „hoației“. Ea nu „atîrnă“ mai mult de cinci sute de grame.

— O „hoață“ ... siluetă! se amuză căpitanul.

Fizicianul rîse.

— Ați dezlegat totuși enigma unui caz foarte interesant.

Și așa a fost. Au urmat cîteva pînde, dimineața, în jurul blocurilor și autorul furturilor a fost prins: era tocmai trecătorul pe care îl văzuse păgubașa pe trotuar. La mîna în care ținea sacoșa avea, într-adevăr, un bandaj, dar nu medical...

Dumneavoastră v-ați dat seama, stimați cititori, cum reușea el să sustragă lucrurile mărunte scoase pe pervazul ferestrelor, la aerisit?

PRAGUL CEL MARE

„... cu adîncă durere, vă aducem la cunoștință că sîmbătă, noi fiind la o nuntă, a dispărut de acasă fiica noastră Ileana, în vîrstă de 16 ani...“

— Unde sînt părinții fetei? îl întrebă căpitanul Roman pe ofițerul de serviciu.

— În hol, așteaptă.

— Invită-i, te rog, înăuntru.

În ușa biroului, apărură doi bărbați. Unul mai înalt, uscățiv, iar altul de statură potrivită. Fură invitați să ia loc pe scaune.

— Eu sînt tatăl fetei, spuse bărbatul înalt. Dumnealui este cumnatul meu. O să vedeți de ce am venit împreună.

— Vă ascult.
— Sîmbătă seara, am plecat cu soția la o nuntă în oraș. Fiica noastră a rămas acasă cu cumnatul și soacra mea. După un timp, cumnatul a plecat. Dimineața, cînd ne-am întors de la nuntă, fata nu era acasă. Am găsit un bilet, pe care scria că e plecată la carnavalul din oraș și că, de acolo, va merge direct la serviciu. N-a mai apărut... Ulterior, am găsit o scrisoare adresată soției mele, prin care o roagă s-o ierte că a plecat, dar ea vrea să-și schimbe viața. Spunea să nu anunțăm miliția, că tot n-o s-o găsească în nordul Moldovei, unde se duce ea. Astăzi, am aflat că a fugit împreună cu Viorel Bondea, un tînăr din oraș, coleg de serviciu cu ea. Cred că intenționează să treacă granița...
— De ce credeți asta?
— Cumnatul meu știe mai multe, răspunse interlocutorul, pe fața căruia se putea citi o tristețe, care parcă se accentua continuu.
— Și eu cred că vor încerca să treacă granița, interveni bărbatul. Sîmbătă seara, cînd am rămas acasă cu mama și fata, ea ne-a întrebat, dintr-o dată, dacă personalul nostru vamal și grăniceresc își face datoria așa cum trebuie. Am întrebat-o pentru ce o interesează lucrul acesta așa, tam-nesam. Mi-a răspuns că întreabă numai cu titlu informativ. M-am mirat...
— Spuneți-mi, îl întrerupse ofițerul, tinerii se iubeau?
— Nu știu. Probabil! răspunse tatăl fetei pe un ton aspru, încruntat.
Ofițerului nu-i plăcu mina omului. Ascundea ceva, iar din voce răzbătea o ură grea, periculoasă. De ce, pînă acum, Ion Luca nu reacționase astfel? Se abținuse? Îl asigură că se vor lua toate măsurile pentru găsirea tinerilor. Cei doi plecară.
Rămînînd singur, căpitanul Roman medită. Îl cunoștea pe băiatul cu care fugise fata. Mai făcuse el niște „șotii", dar părea exclus să încerce trecerea frauduloasă a frontierei, împreună cu fata.
Ofițerul plecă să stea de vorbă cu tatăl și cu prietenii băiatului, în ideea de a afla eventualele relații dintre cei doi tineri și adresa la care tînărul ar fi putut merge cu fata. Cînd se întoarse din oraș, ofițerul de serviciu îi raportă că Nicu Luca, cumnatul tatălui dispărutei, îl aștepta să-i comunice ceva foarte urgent.

Nicu Luca nu mai avu răbdare să se așeze pe scaunul oferit de ofițer. Rămase în picioare, transfigurat.
— E de rău, tovarășe căpitan! spuse el. Mi-e teamă că-i omoară pe tineri!
— Cine?
— Ion Luca, tatăl fetei. A aflat că Ileana a dat un telefon la magazinul unde lucra, spunînd că se află cu Viorel în București și că s-au cazat la hotelul „Intercontinental", camera 1313.
Căpitanul Roman zîmbi, apoi spuse:
— Tinerii nu sînt cazați la „Intercontinental", la camera pe care au pomenit-o. Acest lucru este cert și nicidecum o supoziție... vă asigur. Cred că ei sînt pe aici, pe undeva prin jur și bănuiesc că au recurs la această stratagemă tocmai pentru a nu fi căutați pe lîngă casă.
— Și de ce credeți că nu s-au cazat unde au zis? se miră Nicu Luca.
— Nu numai că nu cred, dar este o certitudine, v-am spus, zîmbi din nou ofițerul. Deși nu sînt superstițios, de data aceasta trebuie să cred în superstiție, n-am încotro, mai ales că ea este absolută.
— Nu vă înțeleg...
Căpitanul îi explică în ce consta superstiția absolută și care îi „trădase" pe tineri că ei nu erau cazați în hotelul „Intercontinental" din București la camera indicată de ei.
— N-am știut... spuse Nicu Luca după ce ascultă explicația, însă trebuie să știți că nu ne mai putem înțelege cu tatăl fetei. Parcă a înnebunit. E-n stare de orice... S-a jurat c-o omoară și umblă cu cuțitul la brîu.
— Nu se poate. Un om ca el?!... Unde-i acum?
— Acasă. Se pregătește să plece după tineri la București. Bine ar fi de nu i-ar găsi! Mai tîrziu, cred că s-ar împăca cu gîndul, dar acum...
— Dar nu-i va găsi la București.
— Acum știu, însă el tot îi va căuta pînă îi va găsi.
— Vă mulțumesc, spuse căpitanul. Mergeți acasă. Mă ocup eu...
Își puse pălăria în grabă și părăsi sediul miliției. Făcea legătura între mimica tatălui fetei, care nu-i plăcuse, mai ales atunci, în final, și evoluția conflictuală a stării lui psihice. „Să-i omoare? Durerea sufletească, fie ea cît de mare nu trebuie să-ntunece omului rațiunea..."

Ajuns la locuința lui Ion Luca, îl găsi pe acesta, într-adevăr, foarte schimbat. Abia își descleștă fața...

— I-ați prins? Unde sînt?

— Calm, calm! îl îndemnă căpitanul.

— I-ați prins? Unde sînt? repetă scrîșnind tatăl fetei.

— N-avem de ce să-i „prindem", spuse ofițerul. Doar nu sînt niște răufăcători. O să-i găsim, dar pentru asta trebuie să mai discutăm ceva. De aceea am și venit, să vă invit pînă la miliție.

Ofițerul își dăduse seama că nu era momentul să atace frontal, să încerce, atunci, oprirea apei care alimenta o moară de măcinat nervi. Terapia morală trebuia începută după obținerea unei prime acalmii, după un respiro dirijat cu multă grijă de el. De aceea-l invita la miliție. Pe drum, discută cu el, ca doi prieteni, ofițerul încercînd să-i distragă atenția de la întîmplarea care-l adusese în starea aceea. Discută cu el despre ceea ce întîlneau pe drum, despre oraș, despre muncă, despre bucuria de a trăi... La miliție, ofițerul nu mai luă loc, ca de obicei, pe scaunul de la biroul său. Se așeză pe scaunul din jurul măsuței, vizavi de Ion Luca. Îl privi, apoi, încercînd să citească pe fața lui. Încleștarea dispăruse, dar chipul mai era totuși mohorît.

— Ce doreați să mai discutăm? întrebă omul deodată.

— Despre copii, răspunse căpitanul.

— De ce să vorbim despre copii, doar dumneavoastră n-ați pățit rușinea mea?!

— Nu, n-am pățit. O fată am și eu. Dar tinerii mai greșesc. Ce-ar însemna să nu-nțeleg lucrul ăsta? Poate că n-ați înțeles-o pe fiica dumneavoastră întotdeauna!

— Eu? Doar pentru ea... În casa mea, să n-o mai prind! O omor! O omor! Nu i-a lipsit nimic și...

— Dacă nu i-a lipsit nimic, nu înseamnă că a avut tot! De ce ați crescut-o? În afară de aceasta, vă atrag atenția că amenințarea cu moartea se pedepsește.

— Sînt de atîția ani în acest oraș. Nu m-a știut nimeni. M-a făcut de rușine, m-a jignit, îmi torturează sufletul. Decît să fi pățit rușinea asta...

— Aveți dreptate, ceea ce a făcut ea este foarte urît, desigur. Dar greșeala se poate îndrepta. Rușine vă va fi dumneavoastră, dacă vă veți murdări mîinile cu sînge... De ce uitați că ați fost tînăr? Oare n-ați greșit niciodată?

— Așa, n-am greșit!

— Și n-ați iertat niciodată? Sau n-ați fost iertat?

— Eu sînt om cinstit, cu necazurile mele, și așa ceva nu iert, să fie clar!

— Ce nu iertați? Iubirea? N-ați iubit?

— Nu-i vorba de asta.

— Vă înțeleg, v-am mai spus, gestul fetei este foarte urît. Dar poate nu știți: tinerii se iubesc de cînd erau copii și le-a fost teamă să spună. Ați fi fost, poate, împotrivă!

— Orice-ar fi fost... Decît cu rușinea asta, mai bine să intru în pămînt!

— Și cine o să v-aducă flori, dacă vreți să ucideți iubirea?...

Vorbele ofițerului îl mișcară pe interlocutor. Lacrimile îl înecau.

— Nu mă înțelegeți, spuse el clătinînd din cap. Nu înseamnă că nu-mi iubesc copila...

— Vă înțeleg perfect, rosti căpitanul, strîngîndu-i mîinile. Iubirea dumneavoastră trebuie să trăiască... Fata își va da seama că a greșit și își va cere iertare.

Cuvîntul „iertare" aduse o undă de zîmbet pe chipul lui Ion Luca. În acel moment, ar fi vrut, probabil, s-o vadă pe fată lîngă el, s-o îmbrățișeze, s-o sărute, s-o ierte...

Ion Luca plecă. Aerul rece de afară îi limpezea chipul.

A doua zi, cumnatul tatălui fetei veni, însă, din nou la miliție.

— S-a întîmplat ceva? întrebă ofițerul ridicîndu-se în picioare.

— Fata și băiatul au dat telefon la magazin de la Focșani. Avem acolo o rudă. A aflat și Ion Luca.

— Cum a reacționat?

— După ce a stat de vorbă cu dumneavoastră, s-a mai liniștit. A fost convins de argumentul dumneavoastră în legătură cu pretinsa lor cazare la hotelul „Intercontinental" din București, dar acum... mi-e frică... A hotărît să mergem amîndoi să-i căutăm. Nu-l pot opri. A luat din nou cuțitul la el. „Nu-i de ajuns că o să afle tot orașu, acum o să mă afle și toată țara..." zice întruna.

Deși îi părea suspect și al doilea telefon dat de tineri la magazin, mai ales că orașul Focșani nu putea fi o țintă de frontieră, căpitanul Roman se gîndi să-i acorde totuși credit acestei versiuni, avînd în vedere starea psihică deprimantă a tatălui fetei, coroborată cu riscul, în lipsa altor date palpabile, ca îndrăgostiții să se fi dus chiar acolo. La Focșani aveau o rudă și momentan nu se putea exclude

din calcul chiar afirmația scrisă a fetei de a intenționa să se ducă în nordul Moldovei, în acest sens Focșaniul reprezentînd numai o „haltă“. Luă legătura imediat, telefonic, cu miliția Focșani. Transmise datele tinerilor, adresa unde urmau să meargă și sublinie pericolul care putea surveni din partea tatălui fetei.

Ion și Nicu Luca veniră la miliție. Erau pregătiți de plecare.

— Nu le voi face nimic, tovarășe căpitan! spuse Ion Luca. Am înțeles sfaturile dumneavoastră și m-am calmat! Puteți să-l întrebați și pe cumnatul meu. Cuțitul l-am lăsat acasă.

Pentru căpitanul Roman nu era suficient că Ion Luca îl asigura că se calmase și că lăsase cuțitul acasă. Privirea glacială și graba nefirească, cu zvîcniri agresive, ale lui Ion Luca îl neliniștеau. La plecare îi șopti lui Nicu Luca:

— Ai grijă, să nu-l scapi din ochi...

Neliniștea îl făcu pe ofițer să ia din nou legătura cu miliția din Focșani. Anunță plecarea tatălui fetei. Fu încredințat, din nou, de colegii săi de acolo că se vor lua toate măsurile pentru identificarea tinerilor și supravegherea tatălui fetei.

Ofițerul hotărî să-și intensifice investigațiile în oraș, „mergînd“ pe pista cea mai plauzibilă pentru el că îndrăgostiții se „învîrteau“ tot pe lîngă casă, însă frica de tatăl fetei, care era un om foarte dur, îi făcuse să se „asigure“ într-un fel că nu-i va găsi pînă nu-i va mai trece din supărare. Avea și un punct de plecare foarte bun. O mătușă din partea fetei care le aprobase „suferințele“ tinerilor...

Noapte. Gara C.F.R. Focșani.

— Vă salut! îi întîmpină, pe peron, pe Ion și Nicu Luca un subofițer de miliție. Cei doi străini rămaseră surprinși. Ruda dumneavoastră din Focșani, unde speram să-i găsim pe tineri, este plecată din localitate de două zile. Vă rog să poftiți la mașină, am să vă conduc pînă la miliția municipiului.

Străinii tăcură și se supuseră invitației. Miliția Focșani.

— Faptul că ne-ați condus aici înseamnă că i-ați găsit! spuse Ion Luca ofițerului de serviciu.

— Încă nu, dar fiți fără grijă. Sînt bine, sănătoși!

— De unde ați tras concluzia asta?

— Cu puțin timp în urmă, am luat legătura cu toate spitalele din oraș, inclusiv morga și salvarea! Așadar, deocamdată să ne bucurăm cu toții că trăiesc... Nu asta-i prima grijă a unui părinte? întrebă ofițerul de serviciu privindu-l atent pe Ion Luca.

Tatăl fetei tresări, ocolind privirea ofițerului. Simțise o săgeată anume. Vru să spună ceva, dar nu reuși. Aprobă, numai, de cîteva ori cu mișcări largi ale capului. Sesizînd că Ion Luca își freacă cu nervozitate mîinile la spate, ofițerul vorbi din nou:

— Și eu sînt de vîrsta dumneavoastră, și eu am copii mari. Mă bucur în fiecare zi că trăiesc lîngă ei, chiar dacă-mi fac fel și fel de pozne.

Ion Luca ceru permisiunea să ia loc pe scaun.

— N-are rost! spuse ofițerul. V-am rezervat o cameră la hotelul „Unirea“. E foarte aproape... De fapt, pentru asta ați fost conduși pînă aici. Doar nu era să dormiți în gară...

Ion și Nicu Luca se priveau cu uimire. Nu se așteptaseră...

— Vă odihniți și, mîine dimineață, veniți la tovarășul comandant să vedem ce mai putem face, le spuse ofițerul, conducîndu-i spre ieșire. Mai lăsați gîndurile rele...

Cei doi bărbați porniră tăcuți spre hotel. N-aveau de unde ști că oameni în uniformă albastră răscoleau, în plină noapte, locurile unde puteau fi găsiți tinerii.

Hotelul „Unirea“. În hol, un plutonier de miliție abia se așezase pe un fotoliu, după ce fusese sunat la telefon, la recepție. Își făcură apariția, în acest timp, doi bărbați. Auzind numărul camerei rezervate, plutonierul se apropie de ei.

— Sînteți din Piatra Olt, nu?

— Da! răspunse Ion Luca. Văd că aici știe toată lumea.

— Oaspeții întotdeauna sînt bine primiți la noi. Am o bucurie pentru dumneavoastră!

— ?!

— Fata și băiatul au fost găsiți la Piatra Olt! Acum două minute am primit telefon de la căpitanul Roman. Dînsul i-a găsit. Cît privește... intenția lor de a pleca din țară, nici vorbă. Le era frică de dumneavoastră, atîta tot. Vă odihniți bine la noi și dimineață, cînd veți pleca cu mintea limpede, altfel veți judeca lucrurile. Noaptea e un sfetnic bun!...

...Într-o cameră de la miliție, supravegheați de căpitanul Roman, tatăl și fiica se reîntîlniră. Ion Luca vru s-o lovească, dar fata i se aruncă în brațe.

— Tată, iartă-mă, iartă-mă!
Pragul cel mare fusese trecut...

În ce consta superstiția absolută care îi „trădase" pe îndrăgostiți că ei nu erau cazați la hotelul „Intercontinental" din București camera 1313?

„JUCĂRIA" ANTI-FURT

— Cheile le-am pierdut, sînt sigur că le-am pierdut! spuse căpitanului Roman omul din fața sa.

— De ce sînteți așa de sigur? îl întrebă ofițerul.

— Ieri am băut prea mult la „Răscruce", altfel nu-mi explic! Nici nu știu cum am ajuns acasă...

— Și cu cine ați băut?

— Nu-mi aduc aminte decît de Ion Fotache. Mai rețin că a mers cu mine într-o mașină. Cred că el m-a dus acasă...

— Ion Fotache, șoferul?

— Da, el!

Iosif Tatu, șeful unei stații de benzină, nu observase mimica ofițerului cînd pronunțase numele lui Ion Fotache. Acesta era un infractor versat, pe care căpitanul Roman îl cercetase de mai multe ori și îi cunoștea „metehnele". Ofițerul bănuia că prezența acestuia în anturajul gestionarului nu fusese întîmplătoare. În noaptea chefului, folosind chei potrivite, cineva intrase în biroul stației de benzină a Întreprinderii de transporturi auto și furase bonuri de benzină în valoare de 130 000 lei... Dar ofițerul nu avea probe. Trebuia să continue cercetările.

— Habar n-am, pă cinstea mea, dom'căpitan, că doar nu ne cunoaștem de ieri! zise Ion Fotache. Cînd a fost vorba, ați văzut, le-am ciripit pe toate!

— Tocmai că te cunosc, să-mi spui de ce ai plătit consumația magazionerului și de ce l-ai condus spre casă o bucată bună de drum?

— Mă decepționați cu întrebări d-astea, dom'șef, vă știam altfel!... Păi, nu sînt șofer la aceeași întreprindere cu el? Păi, n-am și eu nevoie de benzină, mai ales acu', pe penuria asta?

— Nu știu dacă ai avut nevoie de benzină, dar de bonuri de benzină, da!

— Eu?! Nu ține, dom'căpitan! În primul rînd nu mai profesez decît... șoferia și, apoi, dacă chiar mă vreți vinovat, știți dumneavoastră cum e treaba cu probele...

— Vezi, ai ajuns unde trebuia, spuse ofițerul. Cuvîntul „probă" te șochează și ai toate motivele să fii îngrijorat, fiindcă mă cunoști... Drept dovadă, mîine la ora 8, să vii la stația de benzină pentru a dezlega împreună, prin experiment, secretul cheilor lui Iosif Tatu. Va fi una dintre probe...

— Glumiți! zise Ion Fotache, apoi rînji. Dacă este așa, de ce nu mă arestați?

— Este tot treaba cu... probele, doar o știi bine! îi răspunse căpitanul. Dar să nu mai lungim vorba. Mîine la ora 8, te prezinți unde ți-am spus. Și să fii îmbrăcat la fel ca la „Răscruce". Ești liber!

— ?!

„Ești liber deocamdată!" auzi infractorul în urma sa.

Deși nu avea nici o dovadă împotriva lui Fotache, căpitanul Roman mizase în acest joc psihologic pe flerul său, țesut pe canavaua unor detalii ale comportamentului infractorilor în general, și ale „clientului" său în special. O greșeală din partea celui suspect, fie ea cît de mică, poate constitui, de cele mai multe ori, o dovadă prețioasă pentru cel care cercetează. Așa a fost și în cazul lui Ion Fotache. Căzînd în plasa jocului psihologic, el nu se mai prezentase la locul indicat și dispăruse.

Urmărirea infractorului începu...

Septembrie. O zi caldă. Amiază. Pe o stradă circulată din oraș, o mașină particulară, Dacia—1100, frînă brusc... De la motor ieșea fum, dar, spre surprinderea trecătorilor, șoferul, în loc să se îndrepte spre motorul mașinii, o luă la fugă după un tînăr bine făcut. „Prindeți hoțul! Prindeți hoțul!" striga șoferul alergînd, dar parcă nimeni nu-l auzea. Unii chiar se amuzau, ca la un spectacol neobișnuit. Căpitanul Roman continuă urmărirea de unul singur, dar distanța era prea mare și pierdu urma infractorului... Se întoarse la mașină dezolat. Îl durea atitudinea pasivă a celor care îi

refuzaseră orice ajutor. Fusese un gest urît al unor oameni lipsiți de opinie, care preferă să rămînă pe poziția „nu mă bag, nu mă amestec" atunci cînd nu sînt lezate interesele lor, dar care, ei înșiși, ar fi strigat după ajutor și ar fi fugit după hoț dacă ar fi suferit un prejudiciu. Ofițerul încercă să pornească mașina. În zadar...

— Dar nu mai fi supărat, omule! spuse Elena. Dă-o încolo de cutie de viteze. Ce dacă s-a stricat, cumpărăm alta!

— Nu pentru cutia de viteze sînt trist, răspunse soției sale căpitanul Roman. E vorba despre oamenii aceia, despre Fotache...

— Lasă, mai lasă-le încolo de necazuri. Hai la culcare, că-i tîrziu.

— Nu mă prinde somnul. Mă gîndesc cine era individul din mașina care l-a lăsat pe Fotache pe strada aceea. N-am putut prevedea că Fotache e în mașină și, în consecință, nu m-am uitat la număr. Totul a fost întîmplător...

— O să-l prinzi tu, știu că n-o să-ți scape.

— Ușor de zis. Dacă nu-l prind cu bonurile de benzină asupra lui, atunci, într-adevăr... adio somn!

— O să-l prinzi. O să-l prinzi, întări Elena, Eu mă duc să mă culc. Să nu stai mult...

Peste noapte Elena se trezi. Întinse mîna peste pernă. Soțul ei lipsea...

Barul „Melody". Căpitanul Roman găsi la o masă pe omul pe care-l căuta. Se așeză discret lîngă el.

— De cînd te caut... îl privi ofițerul ca pe o pradă.

— Pe mine?... se miră cel care era poreclit „Roșeață": un bișnițar mai „evazat".

— Fără tangouri! i-o scurtă căpitanul pe „limba" bișnițarului și-l strînse bine de încheietura mîinii. Nu ne potrivim la manșete! Zi scurt și repede unde l-ai dus pe Fotache cu mașina? Unde l-ai ascuns?

— Eu, dom'șef? Ce mașină... N-am mai umblat cu hîrbu de trei zile. Nu prea mai ține treaba cu benzina.

— Dar cu bonurile...? îl fixă Roman.

— Vă arde de glume, văd eu...

— Glume? La mașină!...

Căpitanul Roman și „Roșeață" plecară cu mașina miliției în direcția locuinței bișnițarului. „Roșeață" venise la bar numai cu cîteva minute înaintea ofițerului, de unde Roman trăsese concluzia că pînă atunci el circulase cu mașina. Căpitanul spera să-l dovedească cu ceva, că mințise.

— Oprește lîngă mașina aceea! îi arătă Roman șoferului „Dacie—1300" parcată în fața curții unei locuințe. Este mașina care l-a „plimbat" la ascunzătoare pe Fotache.

„Roșeață" tăcu. Ofițerului îi plăcu această tăcere, fiindcă o interpretă ca pe un semn care îi indica că se afla pe „drumul" cel bun. Coborîră, apoi căpitanul începu să examineze mașina bișnițarului. Dădu cu degetul pe caroseria autoturismului.

— Asta-i praf de trei zile sau „prafuri"? îi arătă lui „Roșeață".

— Ieri am șters-o, dom'căpitan, se „descurcă" bișnițarul. Îmi place s-o îngrijesc. Țin la ea ca la o fată mare, așa că... de unde atîta praf!

— Nu mai spune! Dar pe la numere e murdară.

— E mai aproape de pămînt... fu ironic „Roșeață". Apoi, oricît ai lustrui-o, prafu-i tot praf...

— Dar nu și „murdăria", îl ironiză Roman.

Preț de cîteva minute, ofițerul încercă mai multe „combinații" pentru a-i dovedi bișnițarului că circulase cu mașina, însă acesta se ținea „tare". Căpitanul se srpijini cu corpul de capota mașinii și își încrucișă brațele la piept, gîndindu-se la o nouă „combinație" și anume să caute în interior urmele digitale ale lui Fotache. Dar, în momentul cînd se sprijini mai bine, sări ca ars. În același moment se declanșă o puternică alarmă sonoră. „Roșeață" începu să rîdă cu gura pînă la urechi.

— Ha, ha! V-a speriat „jucăria" anti-furt. Ha, ha... Nici un hoț nu poate să-mi fure mașina.

— În afară de tine, rîdea și Roman de pățania prin intermediul căreia îl demascase pe „Roșeață". Numai că era vorba de altă pățanie, nu cu „jucăria" anti-furt. Te-ai „încins" degeaba! îi făcu bișnițarului, pe „pielea" acestuia, demonstrația de rigoare.

— Abia am venit cu ea din cursă, trebui să recunoască „Roșeață". Am alergat-o tare toată ziua. Pe Fotache l-am dus aproape 400 km, tocmai la Videle, la o paparudă de-a lui, da' să mor dacă știu ceva despre afacerea cu bonurile de benzină. Mie mi-a dat bani, inclusiv pentru benzină.

Deci Ion Fotache era destul de isteț și nu se juca cu „probele". Vînduse bonurile de benzină.

Videle. Mașina miliției intră pe strada gazdei lui Fotache, ... surpriză! Infractorul tocmai ieșea dintr-o Alimentară. Zărindu-l pe căpitanul Roman, o luă la fugă cît îl

țineau picioarele. Sărind din mașină, ofițerul intră în cursă... Picioarele căpitanului Roman prinseseră parcă aripi în acea fugă teribilă. În fața ochilor, i se perinda în imagini rapide prima urmărire, cetățenii aceia... Fugea... Fugea copleșit de senzația că, acum, infractorul nu-i va mai scăpa. Probabil că același lucru îl simțea și Ion Fotache care, după un maraton pe multe străzi, văzîndu-se ajuns, coti brusc și dispăru în curtea unui imobil cu nr. 52. Era o curte largă, cu multe magazii și cotețe pentru păsări.

„Unde poate fi?“ se întrebă ofițerul. Începu scotocirea magaziilor și cotețelor. Nimic. Se culcă la pămînt și privi sub cotețele pentru păsări. „Uite-i picioarele...“ murmură el. Culcat pe burtă, căpitanul Roman își lipi capul de pămînt și închise ochii pentru cîteva clipe. Oboseala îl ajunsese... Dar infractorul nu-i mai putea scăpa. Se ridică.

— Ieși afară! se auzi somația ofițerului. Altfel, trag!

Cu gesturi chinuite, Ion Fotache ieși din ascunzătoare. Fu percheziționat. În ciorapi: 4200 lei!

— Unde sînt ceilalți bani? îl întrebă căpitanul Roman pe un ton ridicat.

— La dumneavoastră! răspunse ironic Ion Fotache. Ce, nu i-ați găsit? Nu sînteți satisfăcut că m-ați prins? Acum, aveți și probe...

— Banii! i-o reteză milițianul.

— Nu mai am nici un sfanț. I-am aruncat pe o stradă, înainte de a mă prinde. De aceea v-am întrebat dacă nu i-ați găsit dumneavoastră, doar erați primul în urma mea și trebuia să-i găsiți!

— Minți! Unde sînt?

— Dar v-am spus: pe stradă! Acu'mai știu eu pe unde am fugit? I-o fi luat cineva. Dacă nu mă înșeală memoria, parcă i-am aruncat, din fugă, într-o curte. Eram speriat...

Ipotetic, Ion Fotache putea avea dreptate. Mai știi, în fuga aceea deznădăjduită... Dar căpitanul Roman, omul cel mai „apropiat“ de infractor, nu-l crezu. Cuvîntul „curte“ fu interpretat, acum, de ofițer cu rezonanță de simfonie, cu sentimentul melomanului care se regăsește în partitura pe care o ascultă. Căpitanul intui, logic, că infractorul, știindu-l pe ofițer în urma sa, nu avusese posibilitatea să arunce banii decît în curtea în care dispăruse și unde, de altfel, fusese prins. Roman se culcă la pămînt, în fața cotețului de păsări. Revăzu fazele acelea, ale urmăririi și prinderii lui Ion Fotache. Privi sub coteț: nici un ban. „Dacă“... Hotărî să intre sub coteț, așa cum îl găsise pe infractor. Banii nu erau, doar un petic de hîrtie... „Da, da, un petic de hîrtie...“ Îl luă. „Cine știe?...“ Ieși din „ascunzătoare“ și îl studie. Era un bon de predare a bagajelor de mînă la gara C.F.R. Videle.

...Cu o valiză nouă în mînă care conținea 120 000 lei și cu Ion Fotache „la braț“, căpitanul Roman se urcă în accceleratul de noapte. Era ultima sa noapte albă în acest caz...

Care a fost „jucăria“ (de fapt, o întîmplare) prin intermediul căreia căpitanul Roman l-a desmascat pe „Roșeață“ că abia venise din cursă cu mașina?

URMA DE FRÎNARE

— Tovarășe căpitan, este aici, în anticameră, un cetățean de care nu pot scăpa! intră buzna secretara în biroul lui Roman. E foarte agasant. L-am îndrumat să meargă la Circulație, dar el refuză categoric.

— De ce la „Circulație“?

— Fiindcă ce reclamă dumnealui este o problemă legată de un accident de circulație.

— L-ați îndrumat foarte bine.

— Da, dar refuză categoric, nu v-am spus?

— De ce?

— Fiindcă el vrea să stea de vorbă numai cu dumneavoastră. Nu știu ce i s-a năzărit...

— El e cumva vinovatul accidentului de circulație?

— Sigur că da, dar e foarte încăpățînat.

— Zău?... Și de ce, mă rog?

— Nu știu. O ține întruna că el n-avea 62 km/oră în momentul cînd a frînat și l-a lovit pe biciclist. „Vreau să discut cu căpitanul Roman și numai cu el.“ V-a citit cărțile. Mare pacoste v-au mai adus și cărțile astea...

Ofițerul zîmbi, apoi spuse:

— Nu i-ați explicat că noi nu ne ocupăm cu cazurile deja rezolvate?

— I-am explicat, dar nu e chip să te-nțelegi cu el. Susține că al lui nu este rezolvat.

— Dacă-i așa ... atunci invită-l în birou, ridică din umeri ofițerul ca și cînd n-ar fi avut altă soluție.

— Bine, tovarășe căpitan, acum vă transformați și în agent de circulație? era nedumerită secretara.

— Numai *agent,* întări Roman. Apoi cu o voce moale: E cititorul meu, de ce nu mă-nțelegi ...

— Uff! ... închise femeia ușa în urma sa.

În ușa biroului se auziră cîteva bătăi firave, de unde căpitanul deduse că omul nu era chiar așa de „agresiv" cum îl descrisese secretara. Își întîmpină cititorul în prag și-l invită să ia loc. Bărbatul se așeză pe scaun cu mișcări stîngace, necontenind să-l studieze pe ofițer. În mintea sa făcea tot felul de comparații cu ceea ce citise despre el. Bunăvoința și amabilitatea căpitanului îl făcură însă să-i dispară repede tracul și să intre în miezul problemei care-l frămînta.

— Am venit la dumneavoastră, un superpolițist ...

— Vă rog, fără asemenea metafore, fără prea multe vorbe dulci, îl întrerupse ofițerul. Spuneți-mi direct ce vă „doare", întocmai ca la medic. Dacă o să mă pricep să vă ajut, o voi face cu cea mai mare plăcere, dacă nu, vă voi da un bilet de trimitere la un *specialist.*

Musafirul înghiți puțin în sec, apoi își descărcă sufletul.

— Sînt posesorul unui autoturism „Dacia 1100", iar ieri la prînz am plecat din București ca să-mi vizitez părinții la țară, la Crevedia. Afară plouase și șoseaua era umedă. După ce am intrat în Buftea, deci în localitate, am observat în față un biciclist care circula în același sens cu mine. Mi s-a părut puțin cam suspectă conduita lui pe bicicletă, deoarece nu ținea o linie dreaptă. La un moment dat, cînd mă lansasem în depășire, observînd că dorea să traverseze șoseaua de la dreapta spre stînga, deci să-mi taie calea, am frînat puternic pentru a evita tamponarea, dar nu m-am oprit, ci am continuat să rulez, deoarece el se înscrisese din nou pe marginea din dreapta. După ce a parcurs pe dreapta cîțiva metri, iar eu aveam viteză în urma lui, a virat din nou bicicleta spre stînga, intrînd spre mijlocul șoselei. În speranța că voi evita accidentul, am frînat a doua oară, dar, totuși, l-am lovit. L-am accidentat mortal și nu din vina

mea ... începu omul să se agite. Nu sînt vinovat! Vă garantez că n-am avut decît 30 km/oră.

— De unde știți?

— ... Instinctul m-a determinat să mă uit la indicatorul de viteză în acele clipe, spuse bărbatul cu o voce pierdută. Vă jur că n-am avut mai mult.

— Deci aici e cuiul, legănă Roman din genunchi.

— Aici ... Expertul tehnic-auto, care a venit la fața locului la solicitarea organului de miliție și care a întocmit un act constatator, a stabilit după lungimea urmei de frînare că am avut o viteză de 62 km/oră. Vă dați seama ce înseamnă asta, depășirea limitei de viteză în localități cu 2 km/oră și în consecință, responsabilitate penală. Sînt un om nenorocit! se ridică bărbatul în picioare, trecîndu-și mîna prin păr. Sînt un om nenorocit, deși nu port vina accidentului! N-am avut decît 30 km/oră, dar asfaltul era umed și n-am putut evita. Biciclistul era beat, ce vină aveam eu! ...

— Calmați-vă! veni căpitanul îngă el.

— Degeaba, că nu mă va crede nimeni, deși acesta este adevărul, era omul un pachet de nervi. Sînt chemat la biroul „Circulație" și precis mi se vor întocmi acte de trimitere în judecată. Lăsați-mă, sînt un om nenorocit! Sînt un om nenorocit! ...

— Mă rog, atunci de ce-ați venit la mine? schimbă tactica ofițerul văzînd că nu-l poate calma.

— Să restabiliți adevărul, să mă salvați! pronunță el rugător.

— Atunci luați loc și dați-mi actul de constatare întocmit de expert! se impuse Roman. Și fără nervi, că nu ajută la nimic.

Bărbatul se mai domoli și scoase dintr-o mapă un act pe care i-l înmînă ofițerului.

— Acesta este. E plin de formule pe care nu le înțeleg.

— Nu-i nimic. O să vă ajut eu să le înțelegeți, luă hîrtia căpitanul și o citi cu multă atenție. Reținu că urma de frînare care măsura 31 m, era o urmă întreruptă. Prima urmă avea o lungime de 24 m, iar a doua de 7 m, între ele fiind o distanță de 8 m, nemarcată de caracteristici de frînare. Acum să verificăm dacă s-a calculat bine, spuse el.

— Nu s-a calculat bine, vă asigur eu! își trase omul scaunul îngă biroul ofițerului. O să vedeți ...

Roman verifică dacă formula de calculare a vitezei era exactă, apoi transcrise cifrele pe o coală de hîrtie. Înmulți, împărți, extrase radical și-i dădu 62 km/oră.

— Nu se poate, am avut 30 km/oră, se-ngălbeni bărbatul.

— S-o luăm și altfel, nu se-arătă căpitanul descurajat. Șoferului îi mai veni inima la loc.

— Vom calcula lungimea urmei de frînare în raport de diferite valori de viteză.

— Vă rog... zise șoferul, ca și cînd aceasta ar fi fost ultima speranță. Se apleca mai mult peste birou ca să urmărească operațiunile de calcul.

— Așa... Deci L.u.m. (lungimea urmei de frînare) $= \frac{K \cdot V^2}{254 \cdot Q}$ scrise mai întîi formula.

— Dar ce înseamnă „K", „V²", „254", „Q"? privi omul cu mirare la ofițer.

— Bine, întîi am să vă explic termenii, și-apoi vom calcula, spuse Roman îngăduitor. „K" reprezintă coeficientul de exploatare a frînelor, „V" viteza autovehiculului, „254" este un coeficient invariabil, iar „Q" este simbolul coeficientului de aderență.

— În afară de viteză, ceilalți termeni nu-mi sînt totuși suficient de clari. Sper să nu vă agasez.

— Nu mă agasați deloc. Am să vă explic mai pe îndelete semnificația acestor termeni.

— Sînteți un om bun, nu se putu abține șoferul. Nu degeaba... Vru să mai spună ceva, dar renunță la complimentul care urma, fiindcă nu i-ar fi plăcut căpitanului.

— Coeficientul „K" începu Roman să detalieze, reprezintă valoarea proprietăților frînelor, fiind variabil în funcție de genul vehiculului și sistemul de frînare folosit. În medie este egal cu 1 pentru autoturismele de capacitate mică, clasificare în care intră și autoturismul dumneavoastră. Coeficientul „254" este produsul vitezei la pătrat exprimată în km/oră $(3{,}6)^2$ cu de două ori accelerarea forței gravitații $(2 \times 9{,}81)$ obținîndu-se: $2 \times 9{,}81 \times 3{,}6^2 = 254$. Coeficientul „Q" reprezintă gradul de aderență al pneurilor la terasamentul șoselei, variabil în funcție de felul și umiditatea învelișului acesteia. Deși valorile sale au un anumit grad de variabilitate, în sensul că au o limită superioară și una inferioară, erorile ce se obțin în acest caz nu sînt semnificative.

— Și care este coeficientul „Q" la asfaltul umed? întreabă șoferul.

— Valorile coeficientului „Q" sînt indicate într-un tabel nu le știu pe dinafară. Să ne uităm, deschise Roman fișetul și scoase o carte albastră intitulată *Cercetarea accidentelor de circulație*.

— Sînteți „înarmat"... se bucură omul.

Căpitanul răsfoi cartea pînă găsi tabelul căutat.

— La asfalt umed, coeficientul „Q" este exprimat în valorile 0,4—0,5. Noi vom lua de bază 0,5.

— Vă mulțumesc mult pentru explicații, nu știa cum să-și exprime mai bine satisfacția șoferul. Așa profesor mai zic și eu... Am înțeles perfect. Nu vreți să mă lăsați pe mine să pun datele în ecuație? fu el nerăbdător.

— Cu plăcere, îi întoarse Roman coala.

Omul luă creionul și înainte de a pune cifrele în ecuație, zise:

— Acum să mi-l prind eu cu greșeala pe domnul expert, care a zis că am circulat cu 62 km/oră.

Căpitanul zîmbea pe sub mustață, cum se spune, fiindcă-și dăduse seama că expertul făcuse, într-adevăr, o greșeală în calculul său.

Șoferul dădu drumul la condei. Deci, L.u.m., fiind egală cu $\frac{K \cdot V^2}{254 \cdot Q}$, murmura el, rezultă în continuare $\frac{1 \cdot 62^2}{254 \cdot 0{,}5}$ Și acum să calculăm. $\frac{3844}{127} = 31$ m.

— Nu se poate! sări el ca ars. Eu n-am circulat cu 62 km/oră. Undeva e o greșeală, vă rog să mă înțelegeți, intrase din nou în panică.

— Undeva este o greșeală, da, confirmă căpitanul, spre surprinderea totală a șoferului. Este vina expertului. Dumneavoastră, înainte de coliziune, ați circulat, într-adevăr, cu 30 km/oră.

Dumneavoastră v-ați dat seama, stimați cititori, care a fost vina expertului? Calculați!

URGENȚĂ PENTRU VIRGIL ȘI ROBI

La căpitanul Roman se prezentă un cetățean înalt îmbrăcat în haine de țară.

— Vreau să vă sporovăiesc despre niște țînci! zise el într-o ardelenească plăcută. Nu li s-a uscat bine nasu' în batistă, că a început să le umble prin bostan niscaiva trăsnăi, de s-ar fi crucit și Mitu al lui Surdu de le auzea, săracu'.

Îi relată ofițerului că, după ce își terminase treburile cu care venise la oraș, intrase la „Tic-Tac" să bea „un cafè". Se așezase la o masă, stînd cu spatele la doi puștani. Sorbindu-și cafeaua și trăgînd cu urechea la discuția lor, „deslușise" că puneau la cale spargerea magazinului „SHOP". Cel mai mare studiase magazinul și întocmise o schiță, prezentîndu-i detaliile celuilalt.

— Sînteți sigur? se foi Roman pe scaun.

— La fel de sigur cum mie-mi zice Avram Necula, dar nu și „Deochiatu", cum își mai dau coate babele din sat, că dintr-un pirpiriu ce-am fost, un „deochiat", cum sporovăiesc ele, de eram mai mic decît covrigu', am ajuns ca „Beșleagă" să dea mîna cu mine de la balcon, că are casă cu etaj.

— Ce ați mai reținut din discuția lor? zîmbi căpitanul.

— Mai pomeneau ceva de Arad, dar n-am auzit ce, deși îmi desfundasem urechile ca soacră-mea la nunta mea, cînd se striga daru'.

— Cum erau îmbrăcați?

— Pe „Ruby" nu l-am văzut bine, dar pe „Tulei" l-am studiat viceversa, că se vedea-n oglindă, deși cam aplecat... Avea o bundă verde, cu galoane de militar sărac și pantaloni roșii, Da, roșii, de i-ar fi sărit ochii și taurului nostru de la montă pînă nu-și băga coarnele în ei!

După ce Roman primi explicații suplimentare în legătură cu bunda, care era, de fapt, o canadiană cu epoleți, mai întrebă:

— Poreclele băieților vă aparțin?

— Numai „Tulei", că abia îi nechezase niște fire de păr pe față, dar ăluia mai mic așa îi era numele: „Ruby", așa i-l pomenise „Tulei". M-am și gîndit ce nume o fi ăsta, reclamă de halviță, dar m-am lăsat păgubaș cînd mi-am adus aminte că și nașu Lică, om în toată firea, și-a „botezat" un ăla gras, un juncan, cu numele de „Garson". S-au cam încurcat unele litere în ziua de azi...

Căpitanul Roman mulțumi simpaticului său interlocutor pentru cele sesizate și, după ce luă unele măsuri, se prezentă la șeful său.

— Cine crezi că sînt? îl întrebă șeful.

— Greu de spus, zise Roman gînditor. „Raza" este destul de mare. Cred că „Tulei" este puștanul care a încercat aseară să taie lacătul de la un chioșc de răcoritoare. S-a folosit de un bomfaier, dar cînd mai avea puțin, a renunțat fiindcă venea un cetățean care a reușit totuși să rețină unele semnalmente ale minorului. Cel puțin pantalonii...

— S-ar putea ca ei să fie din altă localitate?

— Nu-i exclus, și în această situație lucrurile se complică, deoarece nu-i putem preveni că în urma măsurilor pe care le-am luat, ne vor cădea în „plasă" la numai cîteva secunde de la forțarea ușii magazinului.

— Așa este, aprobă șeful. Și, totuși, trebuie să-i găsim înainte de a încerca să dea „lovitura". Doi infractori mai puțin, și mai ales minori, este un succes însemnat pentru noi...

— Înțeleg. Tocmai de aceea mi-am trimis „băieții" să răspîndească zvonul că noi știm despre ce se pune la cale în legătură cu magazinul „SHOP". Dacă zvonul va ajunge și la urechile lor, atunci ei vor intra în panică și le va pieri gîndul de la o asemenea spargere.

— Este adevărat, dar dacă zvonul nu ajunge la urechile lor, sau, aflîndu-l, își vor muta gîndul asupra altui „obiectiv"?...

— Cred că-i vom găsi la timp.

— Pe ce te bazezi?

— Pe ajutorul oamenilor. Voi alerta toți factorii care ne pot ajuta, iar în final, chiar și... pe foștii „clienți".

— ...Nu-i rău, îi plăcu șefului. Dar cu Aradul?

— În legătură cu Aradul, bănuiesc că acolo vor să valorifice „marfa". Au auzit probabil, sau știu despre „faimosul" talcioc de acolo. Le-am pus în gardă pe fetele de la agenția de voiaj C.F.R. ca să fie pe „recepție" în cazul cînd se vor solicita bilete pentru Arad, de către persoane dubioase. Este vorba, bineînțeles, de bilete pentru cele două trenuri de noapte care circulă la Arad, și anume acceleratul 211, cu plecare la ora 1,40 și personalul de la ora 4,31. Mizez pe

faptul că spargerea fiind planificată, probabil, în cele mai mici amănunte, „autorii“ își vor cumpăra din timp și bilete de călătorie.

— Mda. Bună idee. Ai verificat dacă există vreun caz de minor-problemă care să fi fugit din vreo școală de reeducare?

— Nu. La asta nu m-am gîndit. E o șansă...

— Bine. Atunci știi ce-ai de făcut. Acum, la treabă. Succes!

— Mulțumesc!

...Se scurseră două zile și două nopți grele pentru ofițerii de la judiciar. Spargerea magazinului „SHOP“ nu se produsese, dar încă nu se aflase cine erau cei doi minori care poate nu renunțaseră la ideea de a-și căpăta trista faimă de spărgători. Ei trebuiau identificați pînă să ajungă la „fapte“. Așa că... alertă!

— Tovarășe căpitan, v-a sunat la telefon tovarășa Ileana, de la agenția de voiaj C.F.R., îi spuse ofițerul de serviciu șefului judiciarului. E vorba de niște bilete...

— Cînd m-a căutat? întrebă Roman.

— Acum un sfert de oră. I-am spus că sînteți plecat în oraș și că o să vă comunic eu cînd veniți.

— Mulțumesc.

Agenția de voiaj C.F.R. Căpitanul află că un puștan, cu o ținută neglijentă, cumpărase două bilete, la clasa I-a, la acceleratul 211.

— Pentru ce dată?

— Pentru la noapte, răspunse funcționara.

— Și ce anume vi s-a părut suspect la el?

— Păi, tovarășe căpitan, se cunoaște omul care... În primul rînd s-a scotocit prin toate buzunarele pînă a adunat banii cu care a plătit biletele. „Dacă n-are bani, de ce ia totuși bilete la I-a“? m-am întrebat. Mi-a dat numai mărunțiș... Apoi, îmbrăcămintea...

— Cum arăta?

— Poate fi recunoscut ușor. E brunet, părul... și e îmbrăcat cu o canadiană verde, cu epoleți, cum mi-ați spus dumneavoastră. N-avea însă pantaloni roșii.

— După accent, cum vi s-a părut, este de prin părțile noastre?

— Sigur că da, are vorbă ardelenească. El e ăla cu „SHOP“-ul?...întrebă femeia curioasă.

— Nu știu, zîmbi ofițerul. Bine-ar fi...

Din nou căutări: restaurantele din oraș, barurile, cafenelele, unitățile de alimentație publică, magazinele, piața, centrul, gara, autogara, cinematografele, parcurile, ș.a.m.d. „Tulei“ și „Ruby“ parcă intraseră în pămînt. Era urmărit în special, Tulei, căci el era organizatorul și despre el existau cele mai bune date de identificare. Unii foști „clienți“ ai miliției, întrebați și ei dacă cunosc un puștan cu semnalmentele descrise, ridicau neputincioși din umeri. „Nu știm, zău, nu știm! Ce, nu v-am spune noi, se poate?“... încercau ei să-l convingă pe căpitan asupra sincerității lor. „Tocmai cu un puști...“

— Nu știu. Asemenea „marfă“ s-ar putea să intereseze... nu contează cine o „scoate“. Dacă o să constat că vreunul dintre voi îl cunoaște și nu mi-a spus, gata, s-a dus cu „tratatul de pace“!...

— Vai, dom' căpitan, se poate? Dăm sfoară imediat și vi-l aducem în dinți!

— Dacă-l găsiți nu vreau să-l „tulburați“, ci veniți să mă anunțați unde este. S-a făcut?

— Gata, șerifule!

Și, astfel, „grupa de sprijin“ a miliției se mări simțitor. O parte din „foști“, transformați ad-hoc în detectivi, răscoleau acum toate ungherele orașului, gîndindu-se care dintre ei va avea norocul să-l găsească pe tip și ca atare să crească în ochii „șerifului“. Norocul îl avu Bebe Cora, zis „Geană“. Pînă la miliție veni tot într-o fugă.

— L-am dibuit, șerifule! intră el gîfîind în birou. E la „Ada-Kaleh“, la cafenea. Acu' a sosit. Nu-i din orașul nostru că i-aș fi cunoscut eu *fotografia*, să fiți sigur...

— E singur la masă?

— Nu. E cu „Robi“, un soi de păpădie care de cîteva săptămîni bate clapa pe la baruri și cafenele.

— Și ce-nvîrte acest „Robi“?

— Zice c-o să se înscrie la liceu. Știu că n-are tată, ci numai mamă. E muncitoare la „Avicola“.

— Bine, mersi.

— Mergem să-i săltăm?... se ridică Bebe de pe scaun (Se vede treaba că-și luase în serios rolul de detectiv).

— Lasă pe noi, rîse scurt căpitanul.

— Nu, dar puteam să vă dau şi eu o mînă de ajutor, zău...

— Ne-ai ajutat suficient, îi strînse mîna ofiețrul.

— Dar care-i pontul, şerifule, de lucraţi cu cărţile pe faţă, mi-l spuneţi şi mie? Este că ne-aţi aruncat ovăz cu „SHOP"-ul? Unde s-a mai pomenit ca miliţia să-l pună în gardă pe şut, în loc să-l înşface? Ovăz... M-am gîdilat eu.

— Dacă se confirmă, o să ţi-l spun la sfîrşit, îţi promit, rîse căpitanul. Acum eşti mulţumit?

— Mulţumit. Şi dacă cumva mai aveţi nevoie de mine...

— Bine. Am să ţin cont.

— Să trăiţi!

— Noroc!

Afară se lăsase întunericul. Trebuia acţionat rapid pentru a se afla dacă „Robi" şi însoţitorul său erau cei care intenţionau să spargă magazinul „SHOP". Se obţinuse, în plus, indiciul cu biletele de tren pentru Arad şi aprecierile lui „Geană" despre apucăturile lui „Robi" din ultimul timp. Căpitanul Roman hotărî să stea de vorbă cu mama lui „Robi". Se duse la ea acasă. Îl întîmpină cu amabilitate pe ofiţer. Îşi iubea fiul şi se zbătea să-i aducă de toate.

— Băiat bun, spuse ea. Acum e în vacanţă, iar în toamnă dă examen la liceu. Acum, îl mai las şi eu să se mai destindă...

— Ştiţi că umblă pe la baruri, pe la cafenele?

— Da, şi cred că nu-i ceva rău în asta. Îmi spune întotdeauna pe unde umblă. Astăzi, mi-a spus că vrea să plece la un prieten, la Arad. A venit să-l ia, îi plăteşte şi trenul...

— Cu ce tren pleacă?

— Cu acceleratul de la orele 21,14.

— Dumneavoastră aţi văzut biletele?

— Nu. Dar de ce întrebaţi? Bănuiţi ceva necurat?

— Poate.

— Ce anume?!... se întristă femeia.

— Spuneţi-mi, mai dau pe acasă înainte de a pleca?

— Sigur că da. S-au dus numai să bea o cafea. Prietenul lui „Robi" trebuie să-şi ia şi bagajul, că doar îl are aici.

— Ce bagaj?

— O geantă de voiaj. Uitaţi-o, acolo, lîngă noptieră!

— V-aţi uitat în ea?

— Doamne... cum mi-aş permite?

— Atunci îmi permiteţi să mă uit eu în ea?

— Cum să nu, dacă credeţi...

Căpitanul căută în geanta de voiaj. Printre alte obiecte, găsi o pereche de pantaloni roşii, cu manşetă, o pereche de mănuşi din nylon şi o pînză de bomfaier.

— Doamne, la ce le-or trebui? se gîndi femeia. Cum, Robi al meu!... îşi duse ea, deodată, mîinile la gură, intuind la ce puteau fi folosite aceste obiecte.

Ofiţerul examină atent, cu lupa, pantalonii lui „Tulei" şi găsi proba care îl învinuia pe minor că încercase să taie cu bomfaierul lacătul de la chioşcul de răcoritoare. Nu mai încăpea, acum, nici o îndoială, că cei doi puştani erau cei care intenţionau să spargă şi magazinul „SHOP".

— Fiţi liniştită, vă rog, îi spuse femeii. Încă nu s-a întîmplat nimic grav. Urma...

— Vai!... se aşeză ea încet pe scaun. Ce bine că aţi intervenit dumneavoastră în faţa prăpastiei... să le-arătaţi calea omeniei.

Cînd mama lui „Robi" rostise aceste vorbe, ea nu ştiuse prin cîte trecuse căpitanul şi subalternii săi, ca să ajungă la acest rezultat. Cîte ore de muncă consumate, cîte verificări în păienjeniş, cîte eforturi în slujba unei idei: A PREVENI comiterea unui act antisocial; A PREVENI ca cineva să ajungă INFRACTOR!

La uşă se auzi soneria.

— Mă duc eu să le deschid, se oferi ofiţerul.

În prag apărură „Robi" cu prietenul său. Ochii le fugiră pe masă la pantaloni, la mănuşi, la pînza de bomfaier şi apoi la tristeţea de pe chipul mamei lui „Robi". Îngălbeniră.

— Intraţi! îi invită „civilul". Să facem cunoştinţă: căpitanul Roman de la miliţie! şi îi întinse mîna.

„Robi" îi întinse mîna, mai mult mecanic. Mîna sa era moale.

— Nu aşa se strînge o mînă, ci bărbăteşte. Hai!... îl privi ofiţerul fix pe „Robi".

Pe chipul lui „Robi“ apăru un zîmbet sincer, de adolescent. Îi strînse mîna „bărbăteşte“ căpitanului şi izbucni în plîns. Se lăsă în genunchi la picioarele mamei sale.

— Mamă, iartă-mă mamă! Nu mai fac niciodată!...

Căpitanul întinse mîna şi celuilalt.

— Cum te cheamă? îl întrebă.

— Virgil, răspunse minorul privind în podea.

— Eşti în vacanţă?

— Da. Am intrat în treapta a doua la liceu...

— Unde-i schiţa „spargerii“ magazinului?

— La mine, aici... Poftiţi!

— Acum strîngeţi bagajul. Mergem la miliţie să dăm un telefon la Arad.

— Cum, nu m-arestaţi?... se miră puştanul.

— Nu!

— Nu meritaţi asemenea omenie, spuse mama lui „Robi“ pe un ton duios. Trebuia... De azi înainte fiul meu nu va mai pune piciorul în bar sau în cafenea, tovarăşe căpitan. Vă asigur.

— Da, da! repeta „Robi“ printre suspine.

— Şi multă vreme cred că nu va avea curajul să se uite în ochii mei!

...Căpitanul Roman şi Virgil părăsiră sediul miliţiei.

— Ai bani ca să ajungi acasă? îl întrebă ofiţerul.

— Nu, răspunse Virgil cu capul plecat.

— Atunci, hai la agenţia de voiaj, să pun o vorbă bună şi să-ţi returneze banii pe bilete.

Pe drum, Virgil nu scoase o vorbă. Ruşinea îl copleşise. El care fusese gata să devină infractor, mergea, acum, alături tocmai de un ofiţer de miliţie. Şi nu unul oarecare, ci omul care-l salvase... Nu merita să stea lîngă acest om, aşa simţea el. Ajunseră la agenţia de voiaj.

— Deci, el e cel cu... „SHOP“-ul, aţi văzut?... spuse funcţionara privindu-l lung pe Virgil.

— Nu, nu-i el, îi luă apărarea căpitanul. Altfel nu veneam împreună să vă rugăm să-i returnaţi banii pe bilete.

— Atunci de ce plînge?...

Care a fost proba ce îl învinuia pe „Tulei“ că el era persoana care încercase să taie cu bomfaierul lacătul de la chioşcul cu răcoritoare?

QUOD ERAT DEMONSTRANDUM

Seară. Tîrziu. Căpitanul Roman împreună cu soţia şi fetiţa sa, Isabela, ieşiseră de la un spectacol şi se îndreptau în direcţia de unde urmau să ia autobuzul care să-i ducă spre casă. Pe drum, comentau foarte aprins pe marginea spectacolului care îi absorbise. Isabela, cel puţin, fusese deosebit de încîntată. Tăticul ei o mai dusese la operă, dar niciodată seara, la spectacole pentru cei mari. Fuseseră numai duminica, la matineu, la *Motanul încălţat*, la *Răpirea din serai*, la *Flautul fermecat* şi la alte opere care se potriveau pentru vîrsta ei. În seara aceea, însă, avusese marea onoare de a fi printre domni şi doamne, ceea ce o făcuse în sinea ei să-şi dea o anumită importanţă, fără ca să observe mămica şi tăticu. În pauză, se plimbase prin hol cu paşi calculaţi şi cu gesturi „furate“ de la unul şi de la altul, făcîndu-se că nu observă şi alţi copii care erau în situaţia ei. Pe doamne le studiase în mod special şi fusese surprinsă deseori de privirea şireată a tăticului, cum trăgea discret de poalele rochiţei în ideea unui „maxi“. La bufet mîncase un cataif atît de încet, încît mămica crezuse că nu-i mai plac prăjiturile, iar din oranjadă mai lăsase ceva în pahar. Nimic nu-i scăpase fetiţei din acele obiceiuri alese ale oamenilor mari, din manierele de bonton.

— Să mă mai duci şi altă dată la spectacol, tăticule, îl ţinea ea de mînă. Să ştii că şi copiii înţeleg operele de seară.

Ofiţerul rîse fin, apoi spuse:

— Nu ştiu dacă-i chiar aşa.

— Ba da, se grăbi Isabela. Ai văzut ce atentă am fost. N-am scăpat nimic. Şi a avut o muzică aşa de frumoasă...

— Baletul din seara aceasta, *Don Quijote*, sînt sigur că l-ai înţeles şi am observat că ţi-a plăcut foarte mult, dar l-am ales în mod special ca să fie şi pe „măsura“ ta.

— Nu, eu cred că şi celelalte piese sînt pe măsura mea, dădu fetiţa uşor din cap. Tu-mi citeşti subiectul după program, iar eu numai urmăresc. Unde chiar nu-nţeleg, n-o să fii tu aşa de rău să nu-mi explici.

— Nu, aşa de rău n-am să fiu, dar tot n-ai să-nţelegi multe lucruri. Înţelegerea vine odată cu timpul, cu îmbogăţirea cunoştinţelor. *Don Quijote* te-a fascinat fiindcă e un

spectacol foarte accesibil. Costumaţiile sînt superbe, dansurile au un parfum popular, iar muzica este numai în ritm de castaniete. Un adevărat recital de muzică şi de dans spaniol.

— Fie cum zici tu, dar dintr-un repertoriu aşa de mare cum este înşirat pe foaia din program, cred că se mai găsesc cîteva opere frumoase care să se asemene cu asta şi pe care să le-nţeleg şi eu.

— Bine, am să tatonez... îi făcu cu ochiul căpitanul.

În timp ce purtau aceste discuţii, undeva, mai departe de ei, se auzi scrîşnetul unor roţi de autobuz şi un ţipăt de femeie.

— Accident! tresări Roman şi grăbi pasul într-acolo. Ai grijă de Isabela să nu se apropie prea mult, îi spuse el soţiei şi o luă la fugă.

Un autobuz fără călători accidentase o femeie. Căpitanul ajunse la victimă înainte ca şoferul autobuzului să apuce să coboare. Se aplecă deasupra ei şi o ridică în şezut. Avu impresia că respiră şi se forţă să o cuprindă cu amîndouă braţele pentru a o urca în autobuz şi a o conduce la spital. O ridică de la pămînt, însă, cînd îi privi ochii, simţi un fior rece pe şira spinării. I se mai întîmplase... O lăsă încet jos şi rămase cîteva clipe nemişcat, cu privirea în gol. Se „remontă" psihic şi îi închise pleoapele. Femeia fusese lovită de autobuz la nivelul unui antebraţ şi apoi proiectată cu capul de asfalt.

— Ce s-a-ntîmplat? Accident?

Începură să se adune oamenii. Majoritatea erau dintre cei care ieşiseră de la spectacol.

— Vai! A omorît-o?

— Şi nu era bătrînă...

— Or fi aşteptînd-o copii acasă, săraca.

— Criminalul!

— Şi care-i şoferul, dragă?

— El! arătă spre ofiţer o femeie blondă, fardată din abundenţă şi fără gust. Nu vezi că-i plin de sînge pe haine, ştiu eu.

Căpitanul îi aruncă blondei o privire piezişă.

— Vai, e şi fioros! dădu ea din mîini.

— Nu vă e ruşine? interveni un bătrîn înalt, cu papion la gît. Dînsul a încercat s-o salveze pe femeie, iar dumneavoastră vă arde de asemenea aprecieri deşarte. A fost cu noi la spectacol. A stat lîngă mine.

Femeile se retraseră jenate pe trotuar fără să mai scoată un cuvînt.

— Cum s-a-ntîmplat? îl întrebă Roman pe şofer.

— Într-un mod cu totul neprevăzut, răspunse acesta frămîntat. Mă retrăgeam la garaj, cînd mi-a făcut cu mîna, într-o staţie, această femeie. M-am înduplecat şi am luat-o în autobuz. Mi-a spus că merge pînă la operă. Am oprit aici, în apropiere de staţie, ca să coboare. După ce mi-a mulţumit şi a coborît, am ambalat tare motorul, fiindcă mă grăbeam, ăsta-i adevărul. N-am parcurs însă nici doi metri şi am frînat cît am putut. N-am observat că femeia, după ce a coborît, s-a angajat în traversarea străzii, spre stînga, prin faţa autobuzului. Era de aşteptat ca ea să facă acest lucru după ce plecam eu. Dar aşa e să se-ntîmple cînd vine ceasul rău pe care nu poţi să-l prevezi. Am vrut să fac un bine şi, cînd colo, uite ce-a ieşit: o nenorocire!

— Dacă aşa stau lucrurile, vina nu vă aparţine, îi zise căpitanul. Şi asta cu atît mai mult cu cît accidentul nu s-a întîmplat la un pasaj de trecere pentru pietoni, ci într-un loc nemarcat.

— Nu ştiu dacă va fi chiar aşa, dacă e normal, încercă şoferul să pară că ar accepta oricum vinovăţia, din moment ce la mijloc era viaţa unui om.

— Nici eu nu ştiu dacă va fi chiar aşa şi... n-ar fi normal! schimbă tonul ofiţerul.

Şoferul îl privi încurcat. Îi dispăruse de pe chip acea nuanţă caritabilă.

— Nu vă înţeleg, schiţă el gestul omului neştiutor.

— Ba mă înţelegi foarte bine. N-ar fi normal să rămîi nepedepsit din moment ce porţi toată vina accidentului. Cetăţenilor din jur, care auziseră discuţia între şofer şi căpitan, li se tăie răsuflarea. Ai improvizat povestea relatată aici şi auzită de atîţia oameni, calculînd că în acest fel vei ieşi de sub incidenţa legii. Dar socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din tîrg, cred că cunoşti bine acest proverb. Şoferul tăcea. Femeia n-a fost în maşină. În momentul producerii accidentului, ea traversa strada, într-adevăr, dar nu în sensul indicat de dumneata, ci invers. Ce părere ai, am dreptate? îl privi Roman fix în ochi.

— Da' cine eşti dumneata de vii cu baliverne astea? căută şoferul să iasă din „corzi". Să vină miliţia şi o să constate că am dreptate.

— Miliția a venit mai repede decît ai crezut dumneata și a constatat deja care-i adevărul, se legitimă căpitanul.

„Vai, e ofițer de miliție!“ se auzi vocea blondei. „E ofițer de miliție!“ se auzeau murmure.

— Acum am dreptate?

Șoferul se îngălbenise, dar nu era decis să recunoască.

— Demonstrați-i, tovarășe căpitan! interveni bătrînul cu papion, care-i luase apărarea ofițerului. Sîntem atîția oameni de față și n-are cum să nege la proces. Vom fi martori.

— Drăguță intenția dumneavoastră, îi plăcu lui Roman, dar chiar și-n lipsa oricărui martor el n-are cum să nege adevărul.

— De ce? fu curios bătrînul.

— Fiindcă îl acuză cadavrul! Vă demonstrez.

În rîndul cetățenilor se făcu din nou liniște. O liniște mormîntală. Toată lumea privea la corpul neînsuflețit al femeii accidentate. Ofițerul arătă pe cadavru leziunea produsă în urma impactului cu autobuzul.

— Quod erat demonstrandum! conchise bătrînul deasupra vocilor celorlalți.

În ce a constat demonstrația căpitanului Roman?

NATURA INUMANĂ

— Nu... N-arăt rău!... monologa în fața oglinzii Tinel Popescu, un tip trecut de-a doua tinerețe. Ce-i drept, m-a cam obosit ultima „călătorie“, dar nu se poate nega că spița mea genetică nu se trage din Adonis... Și corpu' încă e frumos! inspiră el pînă la refuz ca să-și pună în relief triunghiul cutiei toracice. Ia, uite, ce umeri! Ce șarjă de pectorali!... Bașca barbișonul. O *ucid* pe domnișoara... made in moisselle cînd mi-o zări numai profilul! Bașca elegantul costum arămiu cumpărat cu mari greutăți financiare de la „SHOP“... Mi-au cam găurit buzunarele javrele alea de bișnițari pînă-am făcut rest de *verdeață*, își

aduse aminte cît îl costase costumul. Sînt niște caise, n-au stil. D'aia cad așa de ușor în mîinile poliției. Cu băiatu' însă-i altceva... Are sector delicat... smulse cu penseta un fir rebel de lîngă mustață. Pătrunjel inteligent! își atinse apoi tîmpla cu degetul de cîteva ori. Faci pe pinguinul, pe îndrăgostitul și le încălzești pînă dă în clocot... Și-atunci să vezi ce-ți crește nivelul de trai, tăticule!... În plus, ai și avantajul că lucrezi solo, solo *baterie* și nu cazi, așa, la întîmplare, pe mîna oricărui polițist, ca alde nea caisă, ăștia. Ai numai cîțiva nași. De fapt, nașul meu... Bine că-i plecat în concediu! tampona aerul cu mîinile spre oglindă. Cînd aud de numele de Roman, mi se ondulează părul, iar carnea se face smochină... Nu cred c-o să mă mai ghicească. Sînt destule OZN-uri, care-și vîntură fustele după străini și care-i dau de lucru, c-am auzit eu că tot pe la baruri și-a făcut de lucru în ultimul timp, căută Tinel să se consoleze. Apoi, dacă lucrez *cu mîinile curate* și Mițișor nu stoarce nici o lacrimă pe sugativa de pe biroul căpitanului, mai trăiesc și eu sub cerul fără gratii... Oo, dar trebuie să mă grăbesc! privi la ceas.

Se apucă de îmbrăcat. După ce-și puse cămașa cu guler lat, de un alb impecabil, mîinile sale meșteriră un nod modern la cravata de mătase pe care o purta acum, pentru prima oară.

„Parcă ar trebui cu o idee mai mare, strînse el de nodul cravatei. Da... un pic mai mare... dar nici prea-prea, ca la un caporal în rezervă.“ Refăcu nodul după plac și aruncă ochii pe fereastră. „Hai, că și timpul ține cu mine! zîmbi mulțumit la cerul încărcat cu nori grei. Precis că ea nu și-a luat umbrela, că azi-dimineață era senin, frumos... Gata, la treabă, că poate iese mai devreme de la serviciu și pe urmă mă trezesc ca un peron în urma trenului!“ Îmbrăcă haina, își luă umbrela, instrumentul lui magic, și ieși.

În jurul Institutului de proiectări, de unde trebuia să vină prada, nu erau prea mulți trecători. Ei începură să se-nmulțească abia după orele 15,00, cînd funcționarii își terminaseră programul. Pe treptele maiestoasei clădiri, apăru o brunetă gingașă, puțin cam trecută, adevărat, îmbrăcată cu o rochie superbă, bleu-deschis, croită după ultimul catalog de modă. Aruncă o privire nu prea prietenoasă norilor plumburii și, după ce-și petrecu geanta peste umăr,

studențește, porni cu pași grăbiți spre stația de autobuz din apropiere.

Autobuzul era ticsit de călători și cu greu reuși să ajungă mai în față, ca să poată coborî. În sfîrșit, mașina opri și în stația ei. Își făcu loc cu coatele, ca de altfel și ceilalți care o urmară, dar se-ntîmplă ceva neprevăzut sau care poate fi prevăzut numai în aglomerație ...

— Vai, domnule, mi-ați agățat ciorapul cu umbrela! privi ea la tipul care o seconda. S-a rupt! ... zise, apoi, cu cel mai nevinovat aer posibil.

— Vai, scumpă domniță! .. gesticulă teatral Tinel. Vă rog să mă iertați, dar n-am vrut ... M-au împins și pe mine din spate, odată cu valul. Era să și cad ... Vai, cum am putut fi atît de neghiob? ... simulă el cu talent. Mai bine o lăsam acasă!

— Trebuia să fiți și dumneavoastră atent! mai îndulci vorba femeia, cînd observă că tipul nu era chiar, așa, un terchea-berchea.

— Știu, e vina mea, nu-i vina lor. E vina mea! ... luă toată răspunderea asupra lui. Eu trebuia să ... mai ales că aveam în fața mea o doamnă! schiță cîțiva fiori de remușcare. Aș merita chiar pălmuit, fiindcă îmi dau seama ce groaznic este pentru o femeie drăguță ca dumneavoastră să meargă pe bulevard — auzi unde, tocmai pe bulevard! — cu ciorapul rupt.

— Vai, dar cum credeți că mi-aș putea permite să vă pălmuiesc? fu atrasă bruneta de cuvintele lui Tinel.

— Doar e secolul vitezei! ... „uită“ bărbatul pentru o clipă de micul incident.

Femeia nu se putu stăpîni și rîse fin.

— Atunci, cam așa dispar și ochiurile de la ciorap ... nu-i lipsi nici ei simțul umorului.

— Da, sigur ... numai că ciorapii se pot înlocui, pe cîtă vreme palmele ... surîse Tinel.

— După cîte văd eu ... zîmbi ea cu un aer cuceritor, țineți morțiș ...

— Vai, nu la palme ... la ciorapi! îi răspunse el pe aceeași lungime de undă. Și vă rog să fiți dulce, de fapt așa vă arată chipul și firea, și să-mi permiteți să-mi răscumpăr greșeala de neiertat.

— Eu știu? ... mai privi o dată, melancolică, la ciorapul rupt.

„Acum e momentul să apăs pe accelerator!“ își zise Tinel.

— Vă rog, vă rog ... insistă. N-aș dori ca să vă stric ziua pentru o întîmplare pe care o regret sincer. Am fost și eu căsătorit și știu cît de mult o indispuneau pe răposata mea soție, Dumnezeu s-o ierte, asemenea tragice pasaje ale vieții. De aceea, n-aș dori ca soțul dumneavoastră să se indispună și el pentru că vă va vedea supărată.

Rozalina Matei, acesta era numele brunetei, îl compătimi în gînd pe elegantul domn, cu chip de june-prim, dar nu se destăinui că și ea era văduvă. Și tot prin deces ... Se lăsă asaltată în continuare.

— Găsim imediat un magazin, pe-aici, pe aproape, și cumpărăm o pereche de ciorapi! Nu puteți merge așa pe stradă ... E ceva brutal! Vă rog, nu mă refuzați ... Nu durează mai mult de zece, cincisprezece minute.

— Eu știu? ... Am și eu bani.

— Vă rog ... n-o slăbi Tinel. Nu despre bani este vorba, bani avem toți, ci despre bunăvoința dumneavoastră de a acorda o șansă cavalerismului meu, de a-mi șterge pata gestului necugetat. Nu durează mai mult de zece, cincisprezece minute, v-am spus. De fapt, peste o jumătate de oră trebuie să fiu la Exterior ...

Rozalina îl privi puțin nedumerită.

— A, mă scuzați! sesiză junele prim. Lucrez ca plenipotențiar la Ministerul Comerțului Exterior, iar prescurtarea se datorează unor obișnuințe de serviciu, de natură colegială.

— Înțeleg ... făcu bruneta încîntată de personalitatea bărbatului.

„Hai, c-a luat-o!“ se bucură Tinel.

— Deci, să mergem ... forță el puțin ca să fie sigur de companie. Ah, dar nici n-am observat că a început să picure! vru să deschidă umbrela, însă renunță printr-un gest stîngaci. Merită, oare, să-i acordăm atenție acestei vinovate? zîmbi șăgalnic la umbrelă. Să ne împace tocmai ea? ...

— Merită ... strecură Rozalia cu un aer complice.

Tinel încercă să deschidă umbrela, dar ea avea un defect la mecanismul de glisare. Forță din nou și reuși. Plecară. Avea grijă s-o țină mai mult deasupra doamnei ...

— Dar nu m-am prezentat, vai ... zise el după ce parcurseră o bucată de drum. Vicențiu Scarlat-Titulescu! sărută solemn mîna brunetei.

— Rozalina Matei! se prezentă ea mult mai simplu. Sînteți cumva rudă cu . . .

— Da, doamnă, îi sînt nepot, arboră Tinel un aer de epocă. Numai că el a fost mare om în politica internațională, iar eu în politica comercială . . .

— Și de ce vă exprimați despre dumneavoastră la trecut?

— Fiindcă nu-i bine să te lauzi singur, cu atît mai mult acum, cînd acțiunile mi-au crescut considerabil peste hotare.

— Vai, sînteți modest . . . aprecie Rozalina. Și de ce v-ați dedicat politicii comerciale și n-ați urmat principiile unchiului dumneavoastră?

— Principiile sînt aceleași, scumpa mea domniță, eu am ales, însă, latura rentabilității! foi Tinel din degete.

— Da, vă înțeleg . . . murmură femeia. În ziua de astăzi, nimic nu merge fără rentabilitate.

— Vedeți . . .

— Și de ce pe dumneavoastră vă cheamă și Scarlat? nu-și putu stăpîni ea o curiozitate.

— Dar și pe el l-a chemat Scarlat! ieși Tinel din încurcătură, privind-o mirat. În cartea ce i-a fost dedicată, cartea aia babană, pe care cu siguranță ați citit-o, documentele vremii amintesc și despre numele de Scarlat. El a renunțat la acest nume, fiindcă i s-a părut greoi și străinii întîmpinau mari greutăți în pronunțarea lui. Cred eu, că i-a ajuns numai un nume și-un prenume ca să devină celebru . . .

— Da . . . da, îmi amintesc și de numele de Scarlat. Aveți dreptate . . . se prefăcu Rozalina, de teamă să nu se facă de rușine.

. . . Întîlniră în drumul lor cîteva mercerii, dar toate erau închise. Magazinele se deschideau abia după orele 16,00.

— Mai bine renunțăm! spuse ea, deși, sincer vorbind, i-ar fi plăcut și pe mai departe compania stilatului domn Titulescu. Apoi dumneavoastră trebuie să mergeți și la serviciu! . . .

— Nu, nu pot renunța, din moment ce am avut deosebita onoare să-mi acordați șansa reabilitării, iar eu nu mi-am putut-o înfăptui. Asta ca să nu mai vorbesc de plăcutul parfum al prezenței dumneavoastră . . . V-aș ruga să-mi acordați două minute, să dau un telefon la birou și

va putea începe consiliul și fără mine. Am să fiu pus mîine în temă cu ce s-a discutat . . .

— Bine . . . dar dacă prezența dumneavoastră este absolut necesară? Eu n-aș dori ca din cauza mea . . .

— Nu . . . Să nu vă gîndiți că . . . Am un locțiitor foarte isteț, dar care mai are încă multe lucruri de învățat de la mine, și-am să-l rog să mă suplinească el.

Tinel găsi o cabină telefonică, formă numai cinci numere, și după ce purtă o conversație imaginară, presărată cu indici de plan și cu aluzii la producția globală, ca să audă cîte ceva și Rozalina ce aștepta în apropiere sub magica lui umbrelă, închise telefonul și veni spre femeie zîmbind.

— Gata, s-a aranjat! Pînă mîine dimineață mi-am luat gîndul de la serviciu. Acum nu mă mai preocupă decît . . . Nu-și mai continuă fraza, în schimb sărută destul de aprins mîna plină de bijuterii a Rozalinei. Putem merge pe Lipscani sau pe Calea Victoriei! zise el după ce scăpă un oftat ușor.

Femeia simți în corp cîțiva fiori și se supuse docilă, acceptînd direcția de mers pe care o alesese el.

Ajunseră la magazinul „Victoria", unde domnul „Titulescu", mai puțin priceput ca toți bărbații în lucrurile de damă, o lăsă pe Rozalina să-și aleagă ciorapii care îi plăceau.

— Cînd faceți bonul, să treceți două perechi! îi făcu el cu ochiul vînzătoarei. Aceasta-i răspunse ștrengărește prin același gest.

Bruneta își alese o pereche de ciorapi, iar Tinel se duse la casă să achite bonul. Reveni cu bonul și-l predă vînzătoarei împăturit, semn că mai conținea ceva înăuntru.

Rozalina rămase uimită cînd văzu că primește două perechi de ciorapi.

— De ce două?

— Dacă se-ntîmplă să mai fac vreo mișcare greșită cu umbrela pînă mă despart de dumneavoastră? o luă el fin pe după umăr. Deși, vă mărturisesc cinstit, n-aș dori să ne despărțim așa de repede. V-aș propune . . .

— Mari pezevenghi sînt bărbații ăștia! mișcă ea din cap. Pe chip nu i se citea, însă, vreo intenție de refuz.

— V-aș propune să-i *udăm!* reluă Tinel, ocolind s-o întrebe dacă nu cumva o aștepta soțul acasă. Știa că nu are, dar bruneta i-ar fi putut răspunde afirmativ și se năruia totul.

— Cum vine asta, să-i...! Nu s-a udat destul umbrela pînă acum? se prefăcu Rozalina că nu înțelege.

— Nu să-i udăm, dar să-i stropim! îi conveni lui mai mult această explicație. Așa este o vorbă care circulă în popor.

— Adică? insistă ea în jocul său.

— Adică, orice lucru nou cumpărat, trebuie cinstit într-un fel, pentru ca bucuria posesiei lui să dăinuiască cît mai mult.

— Drăguț. Și ce propuneți?

— Să vă invit undeva, la un restaurant.

— La restaurant? Nu, nu pot să merg! zise ea pe un ton puțin agitat. De cînd a murit soțul meu, nu mi-am permis să intru într-un restaurant.

— Vai! Cum, și dumneavoastră sînteți în situația mea? îi veni lui rîndul s-o compătimească. Necazuri mari, știu... filozofă apoi cu o mină de om deznădăjduit. Și cum s-a-ntîmplat? întrebă în timp ce porniră cu pași mărunți spre ieșirea din magazin.

Rozalina începu să-i explice cîte ceva din tragedia sa, care, după cum o aproba „domnul Titulescu", semăna în mare parte cu a lui.

La ieșirea din magazin, Tinel zări o florăreasă, cu un buchet foarte mare de trandafiri roșii. Era tocmai ce-i trebuia lui. Era faza următoare, care-i intrase în calcul încă de acasă...

— Scuzați-mă puțin, o lăsă pe brunetă lîngă ușă.

Se duse la florăreasă.

— Cîte fire de trandafiri ai în buchetul ăsta?

— Două'ș'cinci!

— Atunci, aruncă-le repede! „E la fix. Exact data de azi..." remarcă el.

— Cum să le arunc, conașule? se strîmbă țiganca, strîngîndu-și florile la piept.

— Adică, dă-mi-le mie, că ți le cumpăr! asta înseamnă. Nu prea cunoști...

— Cunosc, bre, că doar în stradă am lucrat toată viața mea, dar te-am văzut cu cravată și mi-a sticlit ideea că ești vreunul d'ăla... înțelegi matale. Da' cum, bre, le iei așa fără să-ntrebi prețu'?

— Las' că știu eu prețu', că m-am interesat mai dinainte, n-ai grijă.

— Trei lei firu'! făcu precupeața.

— Lasă-te. Doi lei cincizeci!... știe mandea, că-i d'ăla..., dar renunț la exercițiul funcțiunii, fiindcă uite colo ce m-așteaptă!

— Mișto gagică! se uită țiganca. Ți le las la doi lei, dar să ai grijă și de mine, cînd vei trece p'aici în exercițiu' funcțiunii, făcu ea cu ochiul. Baftă delo!

Tinel luă florile și se întoarse la Rozalina, care se înroșise de emoție, văzînd cîți trandafiri urma să primească.

— Pentru tine, draga mea, pentru ziua cînd ne-am cunoscut și... pentru scumpa noastră umbrelă! îi puse el buchetul în brațe și îndrăzni s-o sărute pe obraz.

Femeia abia cuprinse buchetul de flori cu o mînă, mulțumi emoționată. „Baftă delo!" auzi de undeva, din spate.

Merseră la un restaurant, la un bar de noapte, apoi a doua zi la fel, a treia zi alte distracții... pînă cînd le dispăru orice trac, dar le apăru un alt sentiment: dragostea!

Rozalina era din cale afară de fericită și cu toată pasiunea ei pentru muzica ușoară, uitase orice altă melodie, în afară de una singură, cîntată de Dan Spătaru și pe care ea o fredona și-n somn: „Eu, tu, și-o umbrelă... Noi, doi, la, la, la!..."

Îndrăgostită, ea îl introduse repede pe Tinel în inima și apartamentul ei singuratic, copleșindu-l cu toate onorurile ce se cuveneau unui mare intelectual, dar mai ales unui mare diplomat. Căci nu-i dădea mîna oricărei femei să se întîlnească cu un nepot... un nepot al marelui Scarlat..., chiar dacă acesta nu-i putuse da decît numărul său de telefon. Adresa lui? Ea era secretă, că așa-i la „Exterior"... iar o femeie care-l viza ca soț ideal nu trebuia să-l agaseze cu întrebări banale, ci înțelegea perfect rolul unui asemenea „plin potențiar" în viața ei. După părerea ei, ca să poată fi cucerit, trebuia să înalți în fața lui, ca o baricadă din timpul revoluției franceze, cele mai plăcute grații și cele mai frumoase vorbe dulci.

— Ah, Vicențio al meu. Vicențino del Lorenzo! îl șerpui Rozalina cu îmbrățișări, făcînd apel la cunoștințele ei despre epoca Renașterii, căci simțea pînă-n rărunchi cum renăștea de fericire. Ah, Vicențucă del Grande! care ești prețuit în politica comercială ca și în dragoste... M-ai magnetizat ca pe o floare de colț ce eram și m-ai adus de pe înaltul crestelor singurătății pe pămîntul roditor al iubirii, pe care nu mai speram să-l mai sărut vreodată. Ce folos

că am un apartament luxos, că răposatul mi-a lăsat bani și cîte-n lună și stele, dacă nu e dragoste... Dar acum te am pe tine, te sărut pe tine... pămîntul meu fertil!

— Știu cît ai suferit, Rozalina mea dulce și amăgitoare, o îmbrobodea cu sărutări și Tinel, mîngîindu-i fin aurul de pe mîini și din urechi. Știu... știu... îl electrizaseră lucrurile scumpe din cameră și din șifonier. Știu că lîngă mine vei găsi elixirul fericirii de care ai nevoie mai mult ca o adolescentă felină și seducătoare ce ești. Ah, adorata mea neprețuită, care mă va însoți de-acum încolo prin toate țările calde și reci, prin toate marinele și submarinele lumii...

— Vai, pisicuțul meu Lorenzo, să mă iei cu tine peste tot, și pe sus și pe jos, dar să mă ferești de pieile roșii, c-am văzut un film și tare mi-e frică de ei!

— Te voi feri cu pielea mea, pe care o voi băga și-n saramură de centaur, dacă va fi să le țin piept spre triumful frumuseții tale... Dar nu te duci la serviciu, că spuneai că ești de gardă în noaptea asta, îi zise Tinel după o sărutare prelungă, iscodind ceasul din perete.

— Vai, întîrzii!... se ridică Rozalina brusc din pat, îndreptîndu-și părul răvășit. Ajută-mă să mă îmbrac! Unde naiba sînt ciorapii?...

Cu chiu, cu vai, Rozalina reuși să se îmbrace în mare viteză.

— Na, ține cheile! îi zise ea din prag lui Tinel, sărutîndu-l le plecare. Vin în zori și vreau să te găsesc în pătucul nostru, ca să-ți facă puicuța ta cafeaua... Lasă-mă, nu mă mai îmbrățișa atîta, diplomatul meu, te rog... scăpă ea de tentaculele lui. Ne mai rămîn cîteva ceasuri bune dimineață. Pa!...

Rămas singur în apartament, penultimul punct din planul de muncă al escrocului sentimental, Tinel se luă cu mîinile de cap. Nu, nu pentru că l-ar fi durut capul...

„Mămicule, aici e bazarul lui Ali Baba! adulmecă el nesățios. Cît am de *lucru!*... Trebuie să aibe undeva și lovele ascunse. Cum dracu' să lucrezi cu mîinile curate, cînd vezi ce are asta-n casă! Și-auzi, ei îi e frică de pieile roșii în loc de cei patruzeci de hoți!... se amuză singur. Gata, la treabă!" își trase o scurtă palmă ca să se trezească la realitate.

Ce-a urmat cred că este lesne de închipuit.

Cînd Rozalina a venit acasă, adio diplomat, adio bani, adio lucrușoare scumpe.

...

— Nu mai plîngeți atît, vă rog, încerca s-o liniștească căpitanul Roman frapat și el pe undeva de o astfel de lovitură.

— Cum să nu plîng! se dezlănțui Rozalina printre șiroaie de lacrimi. Mi-a luat tot ce-am avut mai bun în casă! Mi-a luat toți banii! Toți banii, înțelegeți!...

Roman înțelegea foarte bine și era de acord cu durerea ei, dar mai știa însă că nu s-ar fi ajuns la această situație dacă Rozalina ar fi fost mai prudentă în relațiile ei sentimentale, dacă ar fi încercat cît de cît să-și dea seama cine era stimabilul domn Vicențiu Scarlat-Titulescu. Ar fi avut la îndemînă cel puțin două posibilități foarte simple.

— Care?... se arătă ea frapată.

— În primul rînd puteați procura biografia celebrului Nicolae Titulescu și de-acolo ați fi aflat că niciodată nu l-a chemat și Scarlat.

— Mda... așa-i..., îl aprobă femeia cu capul plecat.

— În al doilea rînd puteați verifica la „Informații" numărul de telefon pe care vi l-a dat și ați fi aflat foarte ușor că este numărul de la cabina telefonică din colțul străzii dumneavoastră, și unde el aștepta la ore fixe să-l sunați „acasă".

Rozalina se cutremură la cele auzite și se porni din nou pe plîns.

— Semne de întrebare ar mai fi fost și altele, mai accentuă ofițerul ideea sa. De pildă, de ce poartă perucă, cînd are un păr foarte frumos? ș.a.m.d.

— ...Deci ăsta era motivul de nu mă lăsa să-l pieptăn! se-nvioră ea pentru un moment. Faptul că știți și figura cu peruca, că mi-ați pomenit atîtea lucruri curioase despre el, înseamnă că-l cunoașteți. Nu-i așa că-l cunoașteți? ridică ea glasul într-o ultimă speranță. Vă rog, salvați-mă!...

— Nu știu dacă „celebrul personaj" este cel pe care-l bănuiesc eu, dar să-ncercăm.

Căpitanul Roman îl bănuia de această faptă pe un oarecare escroc sentimental Tinel Popescu, zis „Parașută". În afara semnalmentelor descrise de păgubașă, precum și a altor date care țineau de modul lui de operare, exemplu corelația figurativă „umbrelă — parașută" și care indicau au-

torul escrocheriei și al furtului, Tinel, cu o săptămînă în urmă, se interesase la telefon dacă căpitanul Roman era în concediu sau la serviciu.

Locotenentul Mușat, care primise telefonul, interpretase bine cam ce-l interesase pe Tinel și-i spusese că șeful său trebuie să fie foarte bronzat după zilele pline cu soare ce se scurgeau pe Litoral.

Tinel era însă inteligent ca mai toți escrocii de teapa lui și își luase probabil măsuri de precauție estetică, creîndu-și cu siguranță și un alibi. Duelul dintre două inteligențe, diferite însă ca scop, urma acum să-și spună cuvîntul...

— Oo, ce plăcere!... intră căpitanul în biroul în care Mușat îl adusese pe Tinel, un tip tuns scurt și proaspăt bărbierit.

— 'Trăiți! se ridică Tinel mecanic în picioare, cînd dădu cu ochii de căpitan. Chipul i se-nverzi îndată. Vă știam... vă știam în concediu, se bîlbîi el.

— Pentru cine-ntreabă, îi trimise Roman un surîs larg. Pentru cine cumpără...!

Escrocul era destul de stînjenit.

— Dar cum ai ajuns, maestre, aici? nu-l slăbi ofițerul. Cu parașuta sau cu umbrela?

Tinel dădu semne de slăbiciune. Răspunse:

— Lăsați că știți foarte bine. Din moment ce tovarășul locotenent Mușat m-a luat așa... fără stil, ce să mai zic, înseamnă că iar roiesc fluturii deasupra lămpii mele. Și să mor dacă știu ceva.

— Poate că fluturii roiesc deasupra umbrelei tale!

— Hm, lăsați. Umblați la leuștean! Umbrela e lîngă mine. Nu știu de ce dom' locotenent a ținut s-o iau cu mine. Și-așa o luam. E obiceiul meu, d-aia mi se zice „Parașută". Intrați mai bine în subiect și lăsați „parașuta".

— Nu pot, zise căpitanul pe un ton foarte serios. Umbrela ta magică mă ține-n loc. Apoi, e și defectă...

Tinel tresări și se admonestă în gînd.

„Bou am fost. Cu ce-am pigulit de la ursoaică puteam să-mi iau un camion de umbrele. Na că s-a ginit! Fir-ar a dracu' de umbrelă, că mă țin de ea ca de-o parașută!"

— Nu mușcă băiatu' dom' Roman! Ce dacă „parașuta" mea e defectă? și altele... Renunțați la serpentine, vă rog.

— Bine, domnule Titulescu, făcu Roman sigur de sine. Recunoașterea umbrelei o s-o facem la urmă, așa cum prevede procedura, pînă atunci spune-mi unde-ai fost noaptea trecută?

— Hm, de la parașută mă luați drept B-dul Titulescu, încercă Tinel să se țină tare. Rău am ajuns... Nu fac bulevardele, dom' șef, îmi văd de treaba mea.

— Răspunde la întrebare!

— ...Noaptea trecută, ați zis? Noaptea trecută... Da, e clar! Am fost în vîjîială pe la Ploiești. Am fost cu un prieten, Cornel, care are mașină.

— Serios?...

— Vai de mine... Am și martori de la miliție dacă vreți. Da, da, de la miliție! sublinie el cu emfază.

Pentru moment căpitanul avu o clipă de îndoială asupra vinovăției lui Tinel. Nu lăsă să se întrevadă nimic pe chipul său și continuă același joc ironic.

— Nu mai spune... S-auzim.

— Noaptea pe la trei, cînd ne întorceam la București, la postul de control-circulație de la Sinești, am redus viteza la minim, ca de altfel toate autoturismele din fața noastră.

— Interesant...

Tinel continuă cu un nod în gît.

— Nu știu dacă-i interesant, nu mă pricep în treburi de circulație, dar am fost nevoiți să trecem foarte încet prin fața postului de control, deoarece milițianul din cabină nota numărul autoturismelor care treceau prin fața lui. Cu siguranță că l-a notat și pe-al nostru, 7—B—... La urmă, ne-a atenționat pe fereastră să respectăm întocmai regulile de circulație, că afară era o ceață foarte deasă.

— Dacă-i așa, atunci mă văd obligat ca să verific, îl chemă căpitanul pe locotenentul Mușat.

— Verificați și vă veți convinge, se foi Tinel pe scaun plin de siguranță.

Locotenentul Mușat merse la circulație, verifică informația și veni rîzînd înapoi. Tinel nu prea știa ce să creadă văzîndu-l cum rîdea. De fapt, sincer vorbind, și căpitanul Roman era cam în aceeași situație.

— Citiți! așeză tînărul ofițer o hîrtie în fața căpitanului. Rîsul îi cuprinsese toată făptura. Numai ceață... ho-hoti.

Roman își aruncă privirea deosebit de curios pe peticul de hîrtie și izbucni și el în rîs.

— Ha, ha, ha. A fost ceață mare! ...Ha, ha, ha...

Pe fața lui Tinel era o „ceață" și mai mare decît poate

scria în hîrtia aceea. Era „ceața“ conjuncturii în care se afla, deoarece înțelesese bine că fusese trădat. Nu-i mai rămînea decît jocul de circumstanță.

— Și cum, domnule Vicențiu Scarlat—Titulescu, agentul de circulație din cabina de control v-a notat numărul mașinii?

— Da: 7—B— . . . . , răspunse Tinel aproape paralizat.

— Află că nu l-a notat.

— Înseamnă că-i vina milițianului, mai găsi el resurse să se apere.

— Nu din vina lui, făcu căpitanul din sprîncene.

— Dar din vina cui? se prefăcu curios Tinel.

— Din vina naturii!

— Care . . . natură?!

— Natura inumană! primi un răspuns sec.

— ! ? ! . . .

— Din același motiv nici n-a putut să vă vorbească pe fereastră, să vă ceară respectarea regulilor de circulație. E mare *ceață,* domnule Titulescu, așa-i? sesiză căpitanul starea cumplită de derută în care se afla escrocul.

— Mare, dom' căpitan! depuse armele Tinel. Și să mor dacă-mi cade fisa unde m-am *înțepat!* Mergem să vă dau *vreascurile* luate de la Rozalinda. Iar am căzut cu „parașuta“.

— Pardon, poate cu umbrela!

— Aa, deci tot umbrela, chestia cu defecțiunea, este proba dumneavoastră nr. 1! crezu el că fusese prada jocului psihologic în privința alibiului ce-l întremase.

— Nu dragă, Tinele. Umbrela este și ea probă valoroasă, dar ceea ce te-a denunțat este tot figura cu agentul de circulație, din cabina de control. Oricine ar fi, nu se poate opune naturii inumane! . . .

Dumneavoastră v-ați dat seama, stimați cititori ce reprezenta „natura inumană“, care l-a trădat pe Tinel Popescu că alibiul său cu milițianul era fals?

SALATA DE VINETE

Marți, 26 octombrie. Căpitanul Roman și locotenentul Mușat cercetau un caz de moarte suspectă.

— V-a căutat la telefon tovarășul procuror Preda, îl anunță locotenentul pe căpitan. M-a rugat să vă comunic să-l sunați dumneavoastră cînd veniți.

— A spus cumva în ce problemă?

— Nu.

— Bine, am să-l sun, dar, ia spune-mi, s-a făcut autopsia?

— Da.

— Ai asistat pînă la sfîrșit.

— Absolut.

— Concluzia?

— Medicul legist nu se poate pronunța asupra cauzei morții.

— Și ce-l ține în loc, mă rog?

— Rezultatul examenului histopatologic. A recoltat probe din țesuturi și le-a trimis la laborator.

— Bine, dar asta înseamnă cel puțin o săptămînă, zise căpitanul pe un ton mai ridicat.

— Știu, ridică din umeri Mușat.

— N-a încercat să formuleze nici măcar o concluzie provizorie?

— Nu. Afirmă că moartea femeii este, într-adevăr, foarte suspectă și că nu-și permite să se hazardeze în anumite presupuneri fiindcă, în cele din urmă, oricare dintre ele poate fi infirmată de examenul de laborator.

— Bine, bine, dar noi nu putem aștepta o săptămînă, înțelese Roman postura delicată în care se afla medicul legist. Ne frige rău pe jar medicul ăsta. Și mai e și prietenul meu . . . glumi el. Ai vreo idee cum să-i dăm de capăt acestui caz?

— Să mergem să mai cercetăm o dată locuința femeii. Poate că ne vine acolo vreo idee.

— Mda. Nu-i rău. Și pe mine mă bătea gîndul la acest lucru. Nu odată mi s-a întîmplat ca la recercetarea locului faptei să găsesc „cheia“ rezolvării cazului. Nu te mai stresează cadavrul, ai un cap mai limpede și dispui, în plus, și de cîteva date. Dar poate că și soțul femeii o să ne ajute

cu ceva. Sper că azi va sosi din delegație. Apropo, ai verificat dacă a fost anunțat despre moartea soției sale?
— Da. L-au anunțat telefonic colegii lui de serviciu.
— Bun. Hai acum să-i dăm un telefon procurorului, să vedem despre ce este vorba și pe urmă mergem din nou la fața locului.
Căpitanul ridică receptorul telefonului și formă numărul procurorului.
— Respectele mele, îl salută Roman recunoscînd vocea magistratului.
—Oo, să trăiești căpitane de județ! îi răspunse procurorul în „stilul" lui. Oamenii te caută cu probleme importante, iar tu te plimbi prin oraș, ce-ți pasă.
— Nu ți-aș dori „plimbările" mele, care ieri s-au prelungit pînă tîrziu, după miezul nopții.
— Iar încurcături?
— Da. O moarte suspectă. Nu te-am anunțat, fiindcă nu sînt în posesia unor date mai „palpabile" care să îndreptățească o anumită concluzie. Deocamdată „vid" peste tot, inclusiv la autopsia cadavrului.
— Și nu crezi că ai avea totuși nevoie de ajutor?
— Vai de mine... l-aș aștepta ca pe pîinea caldă, dar nu văd cum.
— Spre exemplu, soțul femeii nu ți-ar fi de folos?
— Aha... Deci s-a prezentat la tine, intui Roman imediat. Noi îl așteptam la miliție.
— A venit la procuratură. Spune că el așa a înțeles de la colegi.
— Mă rog... Și ce părere ai, să vin acolo?
— Nu. Vin eu cu el la tine, zise Preda.
— Zău? se miră căpitanul. Înseamnă că ți-a mirosit ceva.
— Nuu... „mască" procurorul. Ca vechi prieteni și colaboratori, vreau să te ajut efectiv.
— Drăguț din partea ta, zise Roman șiret.
— Da. Mă gîndesc să-ți mai reduc din „plimbări", mai ales cele de noapte, ca să nu intre soția ta la vreo idee că ești îndrăgostit.
— De meserie, poate... Oricum, soția mea îți va mulțumi mult pentru acest „ajutor" și va dori cu siguranță să fiți invitații noștri. Dar pînă atunci, în afară de o cafea, spune-mi cu ce să mă pregătesc pînă vii cu soțul victimei.
— Cu puțintică răbdare, cum spune Caragiale și, bineînțeles, cu stăpînirea datelor cazului.

— De ce ești rău?
— Nu sînt rău, dragă. M-am referit la datele pe care le deții în urma autopsiei, mai puțin cauza morții. Am luat și eu legătura cu medicul legist. Mi-a spus că nu ne poate da rezultatul cauzei morții pînă în 7—8 zile, însă mi-a descris celelalte date, care sînt cît se poate de revelatoare.
— Bine, te aștept.
— Salve!
— Noroc! închise Roman telefonul, rămînînd cu gîndul la spusele magistratului.
Locotenentul tăcu și el un timp, apoi spuse:
— Am auzit toată discuția. Ce date o avea?
— Nu știu. După cum se pare, nu medicul legist, ci procurorul ne frige tare rău pe „jar". Să-i dau un telefon medicului?
— N-are rost. N-am fost eu la autopsie?
— Ai dreptate. Fă-mi, te rog, o descriere a celorlalte date rezultate la autopsie.
— Dar nu sînt prea multe, să știți... se foi Mușat.
— Atîtea cîte sînt.
Locotenentul își deschise carnețelul și începu:
— La examenul extern nu s-au constatat nici un fel de semne de violență. Victima suferea de hepatită, boala fiind într-o formă destul de avansată.
— Poate că aici o fi cuiul.
— Nu știu.
— Mai departe.
— Semnele morții evidente, cicatrice post-operatorie, sarcină extrauterină, discrete sufuziuni sanguine la nivelul buzelor...
— Sufuziuni sanguine?
— Da, însă medicul are rezerve în privința lor. Nu trebuie să uităm că victima a fost găsită cu fața în pernă și că ele se puteau produce după instalarea unei stări de comă, cînd femeia putea rămîne în această poziție.
— Interesant, totuși.
— Foarte interesant. Moartea s-a produs în seara zilei de 23, la circa două ore după ce a servit masa, alimentele nefiind complet digerate.
— Mda. Noi am fost sesizați ieri dimineață. Și ce-a servit la masă?
— Salată de vinete, roșii și foarte probabil pîine prăjită.

— Rău. Salata de vinete era contraindicată pentru ficat.
— Da.
— Altceva?
— Altceva mai nimic.
— Atunci te rog să mă crezi că nu sînt în măsură să-mi dau seama care sînt acele date „relevatoare" la care s-a referit amicul meu, procurorul. Tu „vezi" ceva?
— Nu.
— Atunci să-l așteptăm.
Procurorul sosi împreună cu soțul victimei, Sabin Florescu. Acesta din urmă era foarte trist și pășea greu. După conversațiile preliminarii, intrară în tema propriu-zisă.
— Cred că salata de vinete i-a jucat festa, zise el după ce află de la căpitan ce se găsise la autopsie. Îi plăcea grozav, deși medicul i-a interzis categoric. Duminică seara, am sunat-o de la hotel, de la automatul din hol, și mi-a spus că tocmai se pregătea pentru masa de seară. „Am ceva bun" mi-a zis. „Păcat că tu ești în delegație". N-am fost curios să aflu ce urma să servească, însă am rugat-o să se-ngrijească și să urmeze cu strictețe tratamentul și regimul indicat de medic. Salata de vinete i-a fost fatală . . .
— Ba nu salata de vinete, ci dumneata! reacționă Roman, dîndu-și seama pe loc de datele „relevatoare" de care dispusese procurorul. Din acest moment, această simplă discuție se va transforma într-un interogatoriu pe care ți-l va lua tovarășul procuror, fiindcă dînsul are marele merit că te-a demascat.
— Bravo, căpitane de județ! se așeză procurorul în locul ofițerului pentru a începe interogatoriul.

Cum s-a demascat soțul victimei?

MAI ÎNTÎI . . . COMPLICELE

Un oraș de pe malul Dunării. Noapte. O ploaie măruntă și deasă spăla asfaltul din centrul civic al orașului. Trecătorii erau rari . . .

— De ce-or fi zăbovind tinerii aceia doi, fără umbrele, lîngă magazinul „Modern"? se întrebă o locatară dintr-un bloc, după ce deschise fereastra de la bucătărie.
După un timp, vru să plece la culcare, dar auzi zgomotul unui geam spart. Privi din nou pe fereastră. Tinerii fugeau de lîngă vitrina magazinului, îndreptîndu-se spre statuia din apropiere.
— Cred că au spart geamul magazinului! presupuse femeia și rămase la fereastră.
Tinerii reveniră. Ajungînd în dreptul boscheților de lîngă magazin, se culcară pe burtă, apoi se tîrîră pînă în fața vitrinei. Unul dintre ei se strecură în magazin, celălalt rămase afară.
Locatara se duse în dormitor și mișcîndu-l ușor pe soțul ei îi șopti:
— Scoală-te! Scoală-te! Se comite o spargere!
— Unde? . . .
— În fața blocului nostru, la „Modern"! Am văzut totul. Cum anunțăm miliția?
Sunară la ușa a doi vecini care aveau telefon. Nu li se răspunse.
— Trebuie să dăm într-un fel alarma, zise soțul. Nu mult după aceea, de la balconul apartamentului lor, în noapte răsunară strigăte: Săriți, hoții la magazinul „Modern!" Săriți, hoții la magazinul „Modern"!
Hoțul care rămăsese de pază lîngă magazin dispăru. Auzind strigăte, hoțul din magazin abandonă geanta în care burdușise „marfa" furată și ieși prin spărtură luînd-o la fugă. După colț, apăru și paznicul magazinului care se lansă în urmărirea acestuia din urmă. Cu toate eforturile sale, nu reuși să-l prindă . . .
Așa au scăpat doi hoți în noaptea aceea ploioasă de noiembrie, în ciuda regretelor celor doi locatari cinstiți care dăduseră alarma așa cum se pricepuseră.
La fața locului s-a deplasat imediat căpitanul Roman și locotenentul Mușat. Cercetarea locului faptei începe cu gustul amar produs de scăparea infractorilor. În geanta de voiaj, o geantă veche și uzată, care aparținea, desigur, infractorilor, s-au găsit ceasuri și alte mărfuri din magazin care valorau 50 000 lei. Pe vitrine, cîteva urme dinamice lăsate de un obiect cu suprafața poroasă. În privința semnalmentelor infractorilor, paznicul era cel mai în măsură să le descrie. El îi văzuse cel mai bine.

— Hoţul din magazin pe care l-am urmărit era mai sprinten decît mine şi n-am putut să-l prind, a relatat paznicul. Celălalt fugise mai înainte. S-au întîlnit la maşină.

— Ce maşină? îl întrebă căpitanul.

— Era un „Renault 10“ de culoare gri, răspunse paznicul. Mă pricep la maşini.

— Aţi reţinut cumva numărul?

— Nu l-am reţinut, strada aceea nu prea-i luminată...

— Cum arăta cel pe care l-aţi urmărit?

— Era înalt, subţire, să fi avut 22 — 24 ani. La faţă era slăbuţ şi avea o cicatrice liniară care-i brăzda obrazul stîng.

— Interesant amănunt. Cum era îmbrăcat?

— Cu un fîş gri şi pantaloni de culoare închisă. Pe cap purta un fel de şapcă fără urechi, ca sportivii.

— Cel care fugise înainte?

— Era robust, mai mult nu pot să spun, că nu l-am văzut prea bine, îngînă paznicul. Cînd am apărut după colţul străzii unde era parcată maşina, el tocmai arunca un sac în portbagaj, la spate. Apoi s-a urcat repede la volan şi l-a „cules“ pe celălalt mai mult din mers. Neisprăviţii!...

— Ce să fi avut în sac?... îngînă Roman mai mult pentru sine.

— Probabil tot ceva de furat, presupuse paznicul privind la căpitan.

Ofiţerul stă de vorbă şi cu cei doi locatari din blocul de peste drum de magazinul „Modern“, care îi „deranjaseră“ pe hoţi.

— L-am văzut pe paznic cînd a luat-o la fugă după hoţul din magazin, completă femeia relatarea ei. Era o distanţă apreciabilă între ei, apoi paznicul nu se arăta prea iute la fugă. Probabil că e şi mai în vîrstă.

— Este, da, confirmă căpitanul, totuşi trebuia să strige ca dumneavoastră. Mai era o şansă...

— Poate că de emoţie nu i-a mai dat prin gînd.

— Şi asta este posibil. Oricum, eu vă mulţumesc! le strînse Roman mîinile. V-aţi făcut datoria de cetăţeni, atît cît aţi putut.

... Căpitanul Roman şi locotenentul Muşat intrară în acţiune. Un prim criteriu de selecţie a suspecţilor, de fapt cel mai valoros, o cicatrice pe obrazul stîng. Urmează apoi hoţii proprietari de autovehicule şi hoţii din maşini. Obiective: restaurante, baruri, cafenele, faleza oraşului, gara C.F.R., autogara, hotelul „Delta“, gazdele de infractori, punctele NAVROM, domiciliul suspecţilor... şi toate locurile din oraş unde presupuneau că puteau da de urma lor. Concomitent, ofiţerii şi-au îndreptat atenţia şi asupra genţii de voiaj abandonată de infractori. Ea avea cîteva caracteristici de identificare şi, lucru foarte curios, era murdară de sînge în interior. A fost trimisă, fireşte, la laborator...

... Restaurantul „Delta“.

— Hopa, potera! se îngălbeni la faţă un tînăr de la o masă. Încercă să pară dezinteresat, amuzîndu-se cu cîteva rotocoale de fum de ţigară.

„Ce-ar fi dacă aş încerca să mă duc la toaletă? se gîndi el. De acolo pot s-o şterg mai repede afară. Nu cred că se prinde căpitanul. La baftă!“ îşi zise şi se ridică de pe scaun, îndreptîndu-se spre toaletă.

— Staţi puţin, vă rog! îl opri Roman.

— Mă duceam la toaletă, dom' şef. Nici atîta nu se poate, ce naiba!

— Ba da, însă numai după ce prezentaţi buletinul.

— De ce?

— Fiindcă toaleta este în hol, la ieşire...

— Aaa! Şi vă este teamă să nu fug... Ha, ha! rîse el şmechereşte. Păi, de ce să fac tocmai eu lucrul ăsta? Pentru ce să fug? Nu vedeţi că am pe masă paharul plin de coniac? Mă duc numai pînă la toaletă şi mă întorc, doar am dat destui bani pe el, nu?...

„Deci şi-a plătit coniacul înainte!“ sesiză imediat ofiţerul. Spuse categoric:

— Prezentaţi buletinul şi după aceea puteţi merge unde doriţi!

— Mă rog..., se strîmbă tînărul, căutîndu-se în buzunar, dacă dumneavoastră vedeţi în oamenii cinstiţi nişte...

— Buletinul!

— Poftiţi! Sînt bucureştean, Ion Constantin mă cheamă.

— Şi cu ce ocazie la Tulcea? studie ofiţerul cu atenţie datele din buletinul de identitate.

— Am venit să mă angajez în Deltă, la recoltat stuf.

— Cînd aţi sosit în oraş?

— Abia ieri.

— Şi unde vă sînt bagajele?

— N-am bagaje, doar ce-i pe mine, atît! Vedeţi, sînt sincer...

... Miliţia.

— Da' aveţi geană mare, dom' şef, spuse Ion Constantin căpitanului Roman. Ce m-a trădat?

— Printre altele, însuşi vocabularul tău. „Dom' şef“ şi „dumneavoastră“ n-au acelaşi sens.

— Păi nu dumneavoastră sînteţi dom' şef?

Ofiţerul rîse. Ion Constantin era urmărit de Circumscripţia 15 Miliţie din Capitală, fiind condamnat la un an închisoare pentru un furt prin spargere. În noaptea spargerii magazinului „Modern“, fusese în oraş. Motivele invocate de el spre a justifica timpul critic încercau să împingă verificările spre aşa-zisul „punct mort“. Era un tip robust, iar cu dantura stătea bine, astfel că, în situaţia participării sale la furt, el ar fi putut fi cel care stătuse de pază.

— N-am dat eu, şefule, „lovitura“ asta! se apără el în faţa ofiţerului. Nu e de mine. Numai un „guguştiuc“ s-a pretat să spargă ditamai vitrina în plin centrul oraşului, unde este lumină ca ziua!

— Şi spargerile tale au fost tot de „guguştiuc“. Apoi de unde cunoşti atîtea amănunte?

— Peste tot, aici, numai de spargerea asta se vorbeşte. Ştie tot oraşul. Cetăţenii sînt convinşi că o să-i prindeţi pe hoţi. Auzindu-le comentariile favorabile la adresa miliţiei, mi-am şi zis imediat că am dat-o strîmb aici. Credeam că este un oraş mai „liniştit“ şi că aici sau în Deltă mă pot ascunde mai bine ca să nu execut pedeapsa despre care văd că ştiţi destule. Dar am picat tocmai unde nu m-am aşteptat . . .

Ion Constantin era un spărgător versat. Începu verificarea temeinică a „activităţii“ sale, cît peregrinase prin oraş . . .

Acţiunile miliţienilor erau în plină desfăşurare, cînd se primi o comunicare de la miliţia judeţului vecin. Fusese arestat infractorul Gheorghe Blaj, care spărsese magazinul universal din comuna Ianca. Avea mai multe urme de tăieturi de cioburi la un picior . . .

Ofiţerii se deplasară imediat acolo. Gheorghe Blaj nu era un infractor „neînsemnat“. Mai fusese condamnat de trei ori, tot pentru furturi, ultima dată eliberîndu-se, cu două luni în urmă, din penitenciarul aflat în raza aceluiaşi oraş unde se afla şi magazinul „Modern“ cu pricina. Însă alte indicii, mult mai „palpabile“, i-au făcut pe ofiţeri să întrevadă în persoana lui pe autorul spargerii magazinului „Modern“. Corespundea, în general, semnalmentelor celui căutat şi avea o particularitate interesantă la obrazul stîng: o

cicatrice liniară foarte pronunţată! Apoi, în haina pe care Gheorghe Blaj o abandonase cînd fugise, înainte de a fi fost prins, se găsise o pereche de mănuşi de lînă.

— Unde ai fost în noaptea de 19 spre 20 noiembrie? îl întrebă căpitanul Roman.

— Ştiind că eram urmărit pentru spargerea de la Ianca, am stat ascuns în jurul casei. Am dormit pe cîmp, prin apropierea Dunării.

— Cam pe unde?

— Păi, la Smîrdan, prin baltă . . .

— În oraşul nostru n-ai fost?

— Eu?! De cînd am scăpat la „suprafaţă“, am stat numai în acest judeţ. N-am fost niciodată în oraşul dumneavoastră!

Gheorghe Blaj era nesincer. Cercetările continuară.

Paznicul trebuia să-l recunoască dintr-un grup de persoane. Intrară într-o încăpere, unde erau aşezaţi în linie şase tineri cu semnalmente oarecum asemănătoare. Paznicul trecu în revistă pe cei din faţa sa, apoi îl indică fără şovăire pe Blaj.

— El este! Uitaţi şi cicatricea! . . .

Gheorghe Blaj ieşi din grup şi vru să se repeadă la paznic să-l lovească, însă căpitanul Roman interveni la timp.

— Măgarule! Cum să fiu eu . . .! ripostă Blaj. Eu în noaptea de 19 spre 20 noiembrie am fost în altă parte. Apoi, adresîndu-se ofiţerului: Care-i valoarea pontului, şefule?

— Peste 50 000 lei . . . răspunse Roman.

— Mamă, îi scăpă hoţului. Atunci să-l anchetaţi pe el! îl arătă cu mîna pe paznic. Eu în acea noapte am săltat o butelie din strada Paris nr. 14. Roman vru să spună ceva. Nu, nu! Nu vă grăbiţi! Încă n-aveţi reclamaţie, că omul e în concediu şi vine abia la întîi.

— Dacă-i aşa, de ce te-ai mulţumit numai cu butelia? îl sondă Roman.

— Numai după ce veţi vedea ce are omu' în casă, să-mi puneţi această întrebare, rînji Blaj.

Ofiţerul îl chemă pe locotenentul Muşat şi-l trimise să verifice. Gheorghe Blaj fusese sincer. Atunci? . . .

„Poate că paznicul nu l-a văzut bine pe infractor şi de aceea a făcut o confuzie!“ se gîndea Roman. „Poate l-a atras cicatricea . . .“ Cu toate acestea, îi rămăsese undeva imprimată vocea aceea, de acuzare, a lui Blaj: „Atunci să-l anchetaţi pe el!“

Ofițerul rămase cîteva clipe cu capul sprijinit de mîini și „derulă" toate discuțiile pe care le avusese cu paznicul. Ideile se interpuneau. „Oare n-a fugit mai tare că n-a putut?" începură să apară cîțiva „colți". „Dar putea să strige?..." Se ridică de pe scaun și începu să se plimbe prin încăpere. „Formidabil! exclamă el deodată. Cum de nu mi-am dat seama pînă acum! Mașina..."

Paznicul este adus la miliție. Îl chema Manu.

— Umbli serios cu mașina..., domnule Manu, îl privi tăios căpitanul Roman, fără a-l mai invita, ca de obicei, să ia loc pe scaun.

— Ce ma... intui acesta că s-au schimbat cărțile.

— Cu mașinațiuni! nu-l slăbi din ochi căpitanul.

— Vă rog...

— Pardon, cu „Renault"-ul! se „corectă" ofițerul.

— Cu... nu vă înțeleg, i se tăie respirația paznicului.

— Mașinațiunea „Renault"!... era chipul căpitanului numai un surîs sarcastic. Doar te pricepi la ele... așa mi-ai spus la început.

Paznicul înverzise.

— Zi-i repede de ce i-ai acoperit pe hoți! schimbă tonul, deodată, ofițerul. Dar să nu-mi arunci minciuni... cu sacul.

Manu înțelese că fusese demascat. Mai bine-zis se demascase singur prin propriile lui... afirmații. Lăsă capul în jos și spuse cu o voce stinsă:

— Urma să împărțim prada, asta a fost...

— Cum îi cheamă? renunță Roman la alte comentarii.

— Pe cel înalt îl cheamă Victor Cioară și stă pe strada Soveja nr. 18. Mi-a arătat buletinul. Celălalt nu s-a legitimat.

— Sînt cunoștințe apropiate?

— Nu... dădu paznicul moale din cap. I-am cunoscut abia în seara aceea.

Rămas singur, căpitanul Roman zîmbi. Se afla în fața unui caz cu valențe unice în felul lui: contrar „uzanței", mai întîi pusese mîna pe complice!...

Plecă în strada Soveja nr. 18, mînat din umbră de un gînd că acest caz nu va fi încă lipsit de surprize. Și... conform presimțirii... într-adevăr, surpriză! La adresa indicată de paznic locuia un cetățean în vîrstă de 40 ani căruia îi dispăruse buletinul de identitate în împrejurări suspecte.

Hoții se dovediseră, deci, destul de „prudenți" și aveau mult tupeu, însă căpitanul Roman știa că nu există infracțiune perfectă. Trebuia numai să caute și iar să caute greșeala...

... Din nou la „drum". Sosi și rezultatul analizelor de laborator. Fiind puțin material biologic, ele n-au putut stabili dacă petele din interiorul genții de voiaj au fost produse de sînge uman sau animal. După forma și intensitatea petelor, era de presupus că în geantă se scursese o cantitate apreciabilă de sînge. Or existența sîngelui uman ar fi dus la explicații paradoxale sau la gîndul unei mîini criminale. Așadar, cea mai plauzibilă ipoteză pe care a emis-o căpitanul Roman a fost aceea că în geantă fusese sînge animal. A urmat un raționament: Din moment ce geanta aparține unor hoți, iar în ea s-a transportat probabil un animal tăiat, atunci ea se „leagă" de furturile de animale rămase cu autori neidentificați. În evidența miliției figura un singur caz de furt de animale. În luna octombrie se furase, într-o noapte, de la o crescătorie particulară, de pe malul Dunării, din apropierea orașului, un porc în greutate de 60 — 70 kg. Hoții încă nu fuseseră identificați.

Începură noi investigații. Doi tineri de pe strada Runcului nr. 48, din oraș, vînduseră la vecini, în luna octombrie, carne proaspătă de porc cu 15 lei kg.

Unde erau ei, acum? Dispăruseră în dimineața zilei de 20 noiembrie. Locuiseră în gazdă la un cetățean, Victor Vasiliu. Geanta din vinilin, abandonată la spargerea magazinului, fu recunoscută de Victor Vasiliu ca aparținînd unuia dintre foștii săi chiriași, pe nume Tudor Ghica. Pe celălalt îl chema Nelu Caraivan, zis „Babanu". Amîndoi dispăruseră de la Fabrica de conserve de pește, unde lucraseră pînă atunci.

Verificări la domiciliul infractorilor: de asemenea dispăruți!

„Înseamnă că tot în Deltă s-au dus!" gîndi căpitanul Roman. Infractorii mai lucraseră la recoltat stuf și cunoșteau bine rosturile prin Deltă. De la șeful postului de miliție Nufărul, în urma ordinului de urmărire a apariției în localitate a celor doi tineri, se primi o comunicare de maximă importanță: la Coloana a șasea stuficolă, figurau doi muncitori cu datele respective. Simțiseră, probabil, pericolul, deoarece n-au mai fost găsiți.

Se impuneau măsuri imediate pentru prinderea infractorilor în Deltă. În dimineața aceea zgribulită, afară era o

ceață deasă, prezentînd un pericol iminent pentru o șalupă care ar fi plecat în cursă pe Dunăre. În ciuda acestui risc, căpitanul Roman și locotenentul Mușat plecară în cursă pe Dunăre.

... Șalupa miliției înainta greu, dar prudent.

— Mă gîndesc să ne abatem pe la Unitatea stuficolă Rusca, spuse Roman. Coloana a șasea stuficolă aparține de această unitate și numai aici se fac plățile pentru cei care solicită lichidarea...

— Nu-i rea ideea, se exprimă locotenentul Mușat. S-ar putea să avem șansa să-i găsim chiar aici.

La Unitatea stuficolă Rusca, doi tineri așteptau să fie strigați la casierie.

— Tudor Ghica și Nelu Caraivan! își auziră numele. Intrați înuntru. Invitația casierului li se păru tinerilor cam prea amabilă.

— Lăsați...

— Intrați, că sînteți căutați. Dînșii sînt de la miliție! arătă casierul către doi bărbați, care-i și luară de braț.

Tinerii îngălbeniră.

— „Baban"! îi strînse Roman și mai tare de braț. Apoi, ironic, spre locotenent: Mai este cineva pe-aici?

— O... „cioară", intră Mușat în jocul căpitanului.

— Atunci la *întuneric* cu aceste „sperietori"!... arătă spre cala șalupei.

Dumneavoastră ați sesizat, stimați cititori, care a fost inadvertența remarcată de căpitanul Roman în relatarea paznicului și prin care, bineînțeles, a dovedit că afirmațiile lui erau mincinoase?

VARIANTA NR. 2

„Vă mulțumim pentru atenție", scria cu majuscule pe biletul găsit în biroul său de Vasile Turcu, responsabilul restaurantului „Calul bălan". Biletul fusese scris de „binevoitorul" care spărsese restaurantul în acea noapte.

Care fusese „atenția" responsabilului? „Atenția" fusese, de fapt, neglijență. (Broasca de la ușa casei de bani a localului se defectase. Responsabilul lăsase, totuși, în casa respectivă 31 000 lei!) Și hoțul, după ce luase atîția bani, mulțumise...

Cercetarea locului faptei fu condusă de căpitanul Roman. Din biroul responsabilului localului se mai furaseră patru cartușe de țigări „BT". Pe masa din aceeași încăpere se găseau trei sticle de bere, goale, și două pahare cu bere, din care se băuse circa jumătate din conținut.

— Hoții au consumat bere aici! spuse Vasile Turcu. Aseară, înainte de plecare, am lăsat curat pe masă. Hm, ce tupeu!...

Căpitanul Roman relevă cîteva urme digitale pe sticlele de bere. Erau... ale femeii de serviciu!

— Să nu credeți că eu am vreun amestec! privi înspăimîntată femeia de serviciu. Azi-dimineață, am venit prima la restaurant și m-am apucat de curățenie ca de obicei. Văzînd sticlele de pe masa responsabilului, le-am luat să le pun într-o ladă cu sticle goale. Cînd să strîng și paharele, am văzut că atîrna un lacăt tăiat de mînerul casei de bani. Era lacătul de la grila de fier, de la intrarea în birou. Abia atunci mi-am dat seama că este ceva necurat la mijloc și am pus sticlele la loc, așa cum au fost. De pahare nu m-am atins!

Paharele nu prezentau urme digitale. Se observa foarte clar că ele fuseseră șterse cu o cîrpă. La fel și una dintre sticlele de bere. Această sticlă fusese luată dintr-o ladă neîncepută, de pe holul din fața barului, iar celelalte două dintr-o ladă cu sticle goale de bere. Însemna, indubitabil, că se consumase o singură sticlă cu bere sau mai exact o jumătate, ținînd cont și de cantitatea de bere care mai era în cele două pahare. Atunci, de ce infractorii așezaseră pe masă și celelalte două sticle de bere, goale? Pentru ce această manevră?

Căpitanul Roman se gîndi la conținutul „felicitării" de pe biroul responsabilului. „Vă mulțumim..." Deci, se folosise pluralul. Apoi, făcu imediat legătura cu ciudata proveniență a celor două sticle de bere, goale.

— Aici a operat un singur infractor! spuse căpitanul. El a recurs la aranjamentul cu sticlele de bere și cele două pahare, pentru a ne sugera că „lovitura" a fost dată de mai mulți infractori și, ca atare, să ne îndreptăm atenția numai

la grupuri de suspecți, dar nu și la cei solitari. De aceea a folosit și pluralul în biletul adresat responsabilului.

Pînă să dea de „pradă" hoțul cotrobăise prin mai multe încăperi în căutarea de bani sau de „articole" care-l interesau. Intrase și-n magazie, care era situată după un hol întunecos, neluminat, dar aici nu avusese succes din motive independente de voința lui.

— Spărgătorul n-a avut nici o sursă de lumină asupra sa, concluzionă Roman. El s-a folosit de lumina electrică din încăperi, avînd grijă să șteargă întrerupătoarele pentru a nu lăsa amprente.

Verificările căpitanului Roman erau în plină desfășurare, cînd fu anunțată o nouă spargere a restaurantului „Calul bălan". Modul de operare semăna cu două picături de apă cu cel de la prima spargere. Atîta doar că, de data aceasta, hoțul nu mai lăsase nici un bilet. Nu mai putuse mulțumi pentru „atenție". (Broasca de la ușa casei de bani fusese reparată și, deci, „conținutul" din interior nu-i mai surîsese). Luase numai țigări și ciocolată. Hoțul dăduse dovadă de mult tupeu, din moment ce spărsese restaurantul a doua oară. Nu era exclus să fie „de-al casei"...

Căpitanul Roman începu investigațiile în rîndul clienților restaurantului. Stabili cîțiva consumatori care frecventau des localul. Unii dintre ei se împrieteniseră cu personalul localului și se ofereau să ajute la diverse treburi. În felul acesta, ei cunoșteau foarte bine dependințele localului și, implicit, posibilitățile de pătrundere prin spargere. Cel mai suspect era un tip în jur de 35 ani, Ilie Burcă, zis „Piuliță", cunoscut de mai multă vreme de către organele de miliție. Fu „întîlnit" de ofițer.

— Să trăiți, dom' comisar! îl salută supus pe căpitan. Merge treaba, merge?

— Noroc. Ce treabă?

— Schema cu spargerea. Doar n-a fost închis localul pentru inventar?

— Mda. Am auzit că tu știi cine-i hoțul, așa-i?

— Eu?! De unde să știu! Cine v-a spus? începu „Piuliță" să se agite.

— Cine să-mi spună, oracolul! Doar și tu ai „oracol", ți-l cunosc destul de bine...

— Eu nu, dom' Roman. Știți că eu numai...

— Unde ai fost ieri noapte?

— La „Calul bălan".

— La „Calul bălan"?

— Aoleu, ce prostie era să zic! Stați, că nu mi-aduc aminte... Știți că eu nu... Am vrut să zic că eu am fost în local pînă la închidere.

— Bine, atunci hai pînă la miliție. Poate o să-ți amintești pe drum cine a dat „lovitura".

„Piuliță", fost client al căpitanului, știa cît de tare juca ofițerul și că odată „vizat" și adus la miliție pentru cercetări nu va putea scăpa de el și îl va dovedi. Nu ținuse varianta cu „pluralul". Își puse în aplicare varianta nr. 2, din planul său de acțiune, o variantă infailibilă după ce o dichisise cu atîta migală și cu care n-ar fi dat greș nici în fața agenților de la INTERPOL. „Mi-a clocit mintea destul cît am fost *ascuns*..."

— Sînt dispus să purtăm „tratative", se așeză el pe scaun fără să i se permită și își aprinse o țigară.

— Zău? Și de cînd lupți tu pentru „pace"? își trecu Roman piciorul unul peste altul.

— De cînd m-am lăsat la „vatră" ultima dată. Am rupt-o cu „lumea a 3-a".

— Ar fi frumos să fie așa, dar nu cred din moment ce nu ți-ai luat servici.

— Lucrez cu ziua, dom' comisar, și-mi iese destul ca să pot să trăiesc. Știu c-ați aflat că am „vad" pe la „Calul bălan", dar de acolo îmi iese cel mai mult. Car lăzi, încarc, descarc... În privința cealaltă, sînt omul legii. Tovarășul sectorist și nea Anghel, care umblă noaptea pe acolo, însoțit de un soldat, pot să vă confirme cîți bețivi și scandalagii am dat pe mîna lor. Sînt ca și „brevetat" ca om foarte cinstit.

— Dacă-i așa, de ce-mi propui un tîrg și nu-mi spui din capul locului ce știi?

— Fiindcă, vedeți dumneavoastră, dom' comisar, spargerile astea sînt cu schepsis mare, și nu se compară cu o sesizare despre unul care joacă barbut sau care face un scandal public. E altă „cremă"... *ciocolată!* Este că s-a luat și ciocolată?

— Bine, aștept propunerea, însă eu îți spun de pe acum ce-ți pot oferi în schimb: un serviciu într-o întreprindere!

— Dacă asta este, într-adevăr, o răsplată pentru „munca" mea, atunci vă spun fără să mai facem nici un tîrg! zise iritat „Piuliță". Așa sînteți dumneavoastră, ăștia de la miliție... Nu vă gîndiți deloc la oamenii „muncii" ca mine,

care numai ei știu prin cîte trec ca să... C-am intrat în rîndul oamenilor drepți și slujim „presa“ ca pă tatăl nostru, că...

— Fără *așternut,* „Piuliță“! i-o scurtă căpitanul în limbajul interlocutorului. Toarnă direct în pahar. Și fără să verși pe margini, știi că nu-nghit...

— Gata, dom' comisar, zic, dar vă rog să nu-mi faceți bucata cu serviciu', c-am auzit eu de ceva obligatoriu, ceva cu 25.

— Vom vedea după ce vom consulta legea despre care zici tu. Toarnă-n pahar!

— Zic, dar fără 25, vă rog frumos. Căpitanul tăcu. Așa... deci fără 25, gaura cred că a dat-o un puști de pe strada mea, care încă n-a fost „înțărcat“ la miliție.

— Cum îl cheamă și cîți ani are?

— „Guturai“, că mai tot timpul e gripat, și nu cred să aibe mai mult de 16 ani, dar e un vlăjgan... Halește ciocolata cu ambalaj cu tot.

— Ești, totuși, convins că el e...?

— După „experiența“ mea... zic că nu dau greș.

„Guturai“ fu ridicat de acasă și adus la miliție. Nu împlinise 14 ani, însă era foarte dezvoltat pentru vîrsta lui. Provenea dintr-o familie dezorganizată, iar la percheziție se găsise mai multe ciocolate, un cartuș de țigări „BT“, început, precum și aproape 2 000 lei în buzunare. Cum intră în biroul căpitanul, începu să tremure și se destăinui rapid cum comisese prima spargere.

— După ce-am tăiat lacătul de la grilajul ușii responsabilului, l-am agățat de mînerul casei de bani, preciză el.

Era un amănunt semnificativ care se corobora perfect cu ce declasare pînă atunci asupra modului de comitere al faptei.

— Și cu ce-ai scris biletul?

— Cu pastă! scoase „Guturai“ un pix din buzunar. L-am scris cu mîna stîngă. Pot să dovedesc, să mai scriu o dată.

— Nu-i nevoie, era Roman convins că băiatul scrisese biletul. Dar de ce l-ai scris?

— N-am putut să rezist să nu-i mulțumesc responsabilului, rîse știrb „Guturai“. Era prea mare pomana...

„Cîtă maturitate infracțională!“ era uluit căpitanul.

— Ai avut vreo lanternă, ceva?

— Nu, nimic. Am aprins lumina și am stins-o, dar am șters urmele... rînji el din nou.

— Și de ce-ai luat numai două cartușe de „BT“ din magazie, cînd erau atîtea acolo?

La această întrebare, „Guturai“ se gîndi puțin, apoi răspunse:

— Pentru un începător ca mine, îmi ajungeau patru cartușe, că două le-am găsit în biroul responsabilului.

Deși cercetase, în activitatea sa, infractori cu „state de servicii“ serioase și obținuse succese de anchetă răsunătoare, căpitanul Roman se bucură mai mult ca niciodată de acest răspuns pe care îl primise de la un minor. Fusese ultima întrebare a ofițerului care, dacă „Guturai“ ar fi depășit „obstacolul“ l-ar fi convins că el este autorul spargerii mai ales că se găsise la fața locului indubitabil și scrisul lui.

— Păcat de tine, că ești un „aluat“ atît de ușor de modelat... îl mîngîie ofițerul pe cap, cuprins în sinea sa de cea mai nestinsă ură împotriva infractorilor care corup sufletele cele mai nevinovate. Sper că acolo unde am să te trimit, departe de „duhurile“ rele, ai să-mi porți o recunoștință de care îți vei aminti toată viața... Nu tu ai comis spargerea, respectiv spargerile, ci „Piuliță“, care ți-a dat pe la „nas“ cu bani mulți pentru vîrsta ta, cu ciocolată și cu altele, învățîndu-te ce să declari, în cele mai mici amănunte. Numai că, un creier electronic să fi avut, tot n-ar fi putut „manevra“ toate amănuntele, și s-a „ars“ uitînd de magazie.

— De ce? ridică privirea „Guturai“.

— Deoarece nici un cartuș de țigări nu s-a arătat la vedere! Erau ascunse de...

— Înțeleg, nene căpitane, era destul de isteț „Guturai“. S-a „ars“...

— Vezi în ce-ai intrat?

— Da' s-a „ars“ nenea „Piuliță“! Și făcea pe șmecherul cu mine... E mai deșteaptă dreptatea, nu-i așa?

— Tu ce zici? îl privi Roman cu blîndețe.

— Este și încă prea mult. Nu era mai bine dacă te cunoșteam pe matale înaintea lui? Zicea că eu sînt sub 14 ani și că pe mine nu mă pedepsește legea, că trebuie să mănînc multă ciocolată pînă să mă deștept. Și mă tot punea să repet cum să declar...

— Acum mai ai ceva de „declarat“? îl luă după umăr căpitanul.

— Da, că vreau acolo, unde ați zis, la recunoștință...

De ce nu s-a putut lua din magazie cele două cartușe de „BT“ despre care afirmase „Guturai“?

... CEI 40 DE HOȚI

Un infractor se eliberase de scurtă vreme dintr-un penitenciar și fiind chemat de căpitanul Roman pentru a-l ajuta să se încadreze într-un serviciu, „onorabilul“ dispăruse. Întîmplarea a făcut, însă, să-i joace un renghi și să-l scoată, într-o zi, chiar în fața ofițerului. Căpitanul îl privi tăcut, fără să scoată un cuvînt. Aștepta cu mîinile în buzunare...

— **Iertați-mă**, dom' comisar, dar am vrut să-mi „refac“ și eu viața cîteva săptămîni! se lamentă cel care era poreclit „Guriță“. Dumneavoastră n-ați trăit „viața de-apoi“ ca să vă dați seama ce-nseamnă dorul de libertate...

Roman tăcu și o luă înainte. Hoțul după el.

— Gata, dom' comisar, mă bag în serviciu, murmură „Guriță“. N-am de ales... Da' nu la construcții, vă rog, că nu-mi convine regimul... duse el, discret, mîna la buzunarul de la spate al pantalonilor.

— Încă nu ți-am pus cătușele! sesiză „mișcarea“ căpitanul. „Guriță“ lăsă mîna lejeră.

— N-am nimic din „învîrteală“, să mor, se trădă singur, dorind să abată atenția ofițerului.

Căpitanul Roman fu, însă, cu ochii pe el și pînă la miliție îi dejucă planul de a arunca „marfa“ pe undeva, pe drum.

La miliție, îl obligă să scoată din buzunarul cu pricina un pumn de bijuterii din aur.

— Nu-ți convine regimul, da...? Să vedem cînd o să intri în „porție!

— Nu le-am zulit, să n-am parte...

— De libertate! îl contracară ofițerul în „stilul“ său. Scurtează-o, că mă șifonez!...

— Mi le-a dat aseară un tip, la cîrciuma aia, „Doi colonei“. Era și „Balaurul“ de față, căci cu el mă dusesem să-ncercăm ceva untdelemn. Tipul mi le-a dat să le plasez. A mers pe barbă, fiindcă nu l-am prăjit nici prima dată, acum vreo trei ani.

Roman tăcu din nou. „Guriță“ înțelese că ofițerul voia numele și adresa bișnițarului pomenit de el.

— Știu numai că-l cheamă „Bilei“, atîta tot... se strîmbă „Guriță“. Să n-am parte... Poate „Balaurul“ să știe mai multe despre el.

Căpitanul nu-l mai întrebă nimic fiindcă „Guriță“, prin alibiul său, îl „trimitea“ la „Balaurul“. Probabil o „convenție“ între cei doi ca, în caz de pericol, să-i bage pe oamenii legii pe linia moartă. Ceea ce reprezenta totuși o curiozitate pentru Roman era faptul că pe Iosif Dragomir, zis „Balaurul“, îl ajutase cu un an în urmă să intre într-un serviciu bun și nu primise despre el decît numai referințe bune și foarte bune. Comportarea lui să fi fost, oare, numai o mască? Parcă nu-i venea să creadă ofițerului...

Dintr-un birou alăturat, îl sună imediat pe „Balaur“ la serviciu.

— Ce-i, „mareșale“? îi răspunse acesta cu o voce stinsă.

— Probleme... îngînă căpitanul.

— Nu știu dacă sînt mai mari ca ale noastre!... De trei zile nu dorm. S-a spart conducta principală de aducțiune la bazinul de apă și producția merge strîmb. Sîntem pe calea cea bună...

— Atunci, și eu la fel... se bucură Roman mai mult pentru „Balaur“. Aș putea să te deranjez, totuși cu o întrebare?

— ...Pînă nu mi se închid ochii, deslușí un timbru vlăguit.

— E vorba de „Guriță“...

— Gata, m-am bunghit! îl întrerupse Dragomir. Aseară m-am dus acasă numai să fac un duș, și m-am pomenit cu *guşteru'* la ușă. Semăna la față c-o ridiche, atît era de *drogat*. Numai a „Milcov“ mirosea... Mi-a *vîndut* un pont de prepeliță și m-a rugat să-l „acopăr“... Ceva cu „Doi colonei“...“, c-o să-mi dea și mie din „zaț“. Ca să mă lase-n pace, că eu trebuia să mă întorc acolo unde mă che-

ma datoria, şi-n plus îmi cădea ochii-n gură de somn, i-am dat „zer", numai să scap de el. Nu ştie că sînt afişat la panoul de onoare al întreprinderii, ca fruntaş în producţie. Pe el, afişaţi-l dumneavoastră la alt „panou".

— ... Cu cea mai mare plăcere, îi răspunse Roman zîmbind, dar n-am probe.

— Off! Tot „Balaurul"... recepţionă căpitanul un oftat „prietenesc". Mi-a plăcut totdeauna de dumneavoastră, că vă gîdilaţi la schemele de pură „fineţe" şi vă garantez că vă fac jocu' din respectul pentru că am ajuns ceea ce sînt. În paranteză fie zis, dar să n-o luaţi ca o laudă, sînt şi membru în Comitetul oamenilor muncii pe întreprindere. Mă simt *bariu*, „mareşale"! Sînt sentimente pe care numai matale le-ai „eliberat", ajutîndu-mă. Nu te voi uita toată viaţa mea, aşa că nici eu nu te las! Tovarăşul director mă sfătuieşte întruna să mă duc să mă culc: „Măcar o jumătate de oră", spune dumnealui. Îi voi spune că mă duc, dar eu vin la dumneavoastră. Prietenii nu se uită niciodată.

— Nu numai că sînt mulţumit, dar sînt onorat de înfăptuirile tale, „Balaure", zise Roman. N-ai putea, totuşi, fără să lipseşti de acolo, să-mi vinzi pontul, că ai pomenit de o „schemă". În rest, mă voi descurca singur.

— Nu, „mareşale", fără mine nu se poate. Te vei convinge... Am planul meu în faţa căruia „Guriţă" va fi mat. Nu ştii matale ce-mi sticleşte mie mintea. Cînd o să afli, şi asta la timpul cuvenit, poate că o să mai scrii o carte, deşi eu n-am îndrăznit să vă cer un autograf. Mi-e greu, însă am toate cărţile dumneavoastră. Sînteţi *grandi*...

— Atunci, sper că o să mă prind la schemă.

— Vă dau şi-un punct de reper. Voi veni cu un om din echipa mea, care e aşa cum e... dar e un om dintr-o bucată. Acesta e „alibiul" meu. V-a picat fisa?

— Sper că da, dacă ştie să vorbească frumos...

— Te-ai gîdilat, „Bariule", o să „refuze" să vorbească, dar e ce ne trebuie...

— Bine, te aştept.

„Balaurul" sosi cu „alibiul" său, un tip docil şi foarte tăcut. Cei doi fură introduşi în camera în care se afla „Guriţă".

— Acum cred că sînteţi convins de adevăr, din moment ce-aţi apelat şi la martori! radia „Guriţă" în faţa căpitanului.

— E şi normal, îi luă apărarea „Balaurul". L-am adus şi pe Anton să fie martor. Nu voi v-aţi înjurat aseară şi pe urmă v-aţi luat la poceală?

— Bineînţeles... confirmă imediat „Guriţă" ridicînd din sprîncene. Avea o limbariţă la-njurături...

— Zău? Şi ce ţi-a zis? interveni Roman.

— Ăhă... Cîte nu mi-a zis. D'aia m-am enervat şi l-am plesnit. Pînă la urmă ne-am împăcat noi.

— Aşa-i? căută Roman o confirmare în ochii tipului tăcut. Tipul zîmbea. Un zîmbet larg, greu de înţeles.

— Hai, măi, zi-i, că nu mori! îl îndemnă infractorul.

Tipul îl privi foarte curios, apoi se aşeză pe scaun.

— Eşti şmecher, vrei să nu zici, ca să mă afunzi! făcu o glumă „Guriţă". Hai, dă-i bătaie...

Tipul îşi aprinse nepăsător o ţigară, apoi se întoarse cu spatele, privind pe fereastră.

„Guriţă" era puţin derutat.

— De ce nu vrea să vorbească? căută o explicaţie la „Balaur".

Acesta rîdea.

— Are un „alibi" prea puternic faţă de tine, de aceea nu „vorbeşte", strecură „Balaurul". Te-a *tradus*... rîse el din nou.

— Tu m-ai *tradus!* se răsti infractorul dîndu-şi seama în ce fel de cursă intrase. Tu! De ce-ai făcut asta? Zi-i! De ce-ai făcut asta?... aproape că-l podideau lacrimile.

— Fiindcă nu mai sînt omul pe care-l ştii, îi răspunse calm „Balaurul". Sînt alt om şi asta numai datorită dînsului, arătă spre căpitan. Am vrut într-un fel să-l răsplătesc şi poate şi pe tine dacă, după ce „ieşi", vei dori să lucrezi în echipa mea. E mult mai cinstit aşa...

„Guriţă" rămase multă vreme cu gîndul la vorbele „Balaurului". El trebui să spună adresa de unde furase bijuteriile. Merse împreună cu căpitanul Roman să-i arate cum procedase, dar ofiţerul se trezi în faţa unei surprize nemaiîntîlnite pînă atunci. Cetăţeanul de la adresa respectivă nu confirmă că-i dispăruse ceva din casă şi cu atît mai mult bijuteriile. Căpitanul se afla într-o situaţie foarte delicată.

— Să mor că de-aici le-am zulit! căuta să-l convingă „Guriţă". Mă cunoaşteţi... Ştiţi că nu mint la ceasul destăinuirilor.

Căpitanul, însă, era în continuare derutat.

— Descrie-mi lucrurile din casă, dori el o confirmare.

— De acord, se învoi imediat „Guriță“, însă dacă vă mai dau și-un pont pe deasupra, cred c-o să puneți o vorbă bună la judecătorie, să primesc o pedeapsă cu muncă corecțională, fie ea cît o fi de mare, și să ajung în echipa „Balaurului“. Vreau să mă las... Dacă „Balaurul“ s-a lăsat, eu de ce n-aș reuși? Mă va ajuta el...

— Am să-ncerc, zîmbi Roman. De fapt, de la început am vrut să te-ajut.

— Știu, plecă „Guriță“ capul în pămînt. Am fost un nătărău...

Mai departe, el îi explică ofițerului, cu foarte multe amănunte, cum erau așezate camerele și lucrurile din casa păgubașului.

— Dar ca să vă conving că am un gram de omenie în mine, că merit să fiu ajutat, mai completă el, aflați că eu n-am luat din grămada aia de bijuterii decît un pumn. Altul în locul meu...

— Aha, deci ăsta-i pontul.

— Da. Cred că pe ușor era un kilogram de bijuterii, plus cîte alte lucruri. Boacterul nu-i cinstit, de-aceea nu recunoaște că a fost furat. Nu-i convine nici un fel de „vizită“ din partea miliției.

— S-ar putea să ai dreptate, îl bătu Roman ușor cu palma peste umăr și merseră la un telefon.

Un sfert de oră mai tîrziu, ofițerul, împreună cu mai mulți colegi de-ai săi, de la economic, făceau o percheziție la „ac“ în casa păgubașului, care era gestionar la un depozit de vinuri. Pe atunci, la asemenea depozite se vindea vin vărsat. Rezultatul percheziției: peste 2 kg de aur în bijuterii, mai multe cecuri și un milion de lei în numerar. Plecînd de la această percheziție, în urma anchetei care s-a făcut, au fost trimiși în judecată 40 de infractori care, „organizați“ fiind, au delapidat sume importante de bani prin falsificarea de vin sau prin valorificarea plusurilor create în gestiune. (Detaliile au fost date în presă la vremea respectivă).

Dumneavoastră, însă, stimați cititori, căpitanul Roman vă pune o întrebare: care era „alibiul“ tipului adus de „Balaur“, pentru care el nu voia să vorbească?

AMPRENTA

La un mare magazin „Muzica“ se dăduse o spargere. Hoțul cît „lucrase“ la dislocarea unui geam, se tăiase, probabil, la o mînă. Sîngele găsit făcea parte din grupa sanguină A2...

— Cîți bani a furat? se interesă căpitanul Roman.

— 16 000 de lei! spuse plîngînd Sanda Aelenei, gestionara principală a raionului de instrumente muzicale. Banii îi țineam ascunși aici!... arătă ea cu mîna la un sertar ce era forțat zdravăn. Erau banii magazinului. Proveneau din vînzări...

— De ce nu i-ați predat la casierie?

Femeia lăsă capul în pămînt. Trebuia să declare adevărul.

— Banii se predau zilnic, după terminarea orelor de program, la casieria magazinului. Ieri pînă la orele 19,00 am făcut vînzare de 3 500 lei. Deși mai era o oră pînă la închiderea magazinului, i-am predat, totuși la casă.

— Bine, dar banii se predau după ora de închidere a magazinului și nu înainte, chiar dumneavoastră ați spus acest lucru.

— Așa ar trebui, dar se mai grăbesc și casierițele, ne mai grăbim și noi ca, la orele 20,00, după închidere, să plecăm imediat acasă.

— Vă ascult...

— După ce-am predat banii la casierie, am mai vîndut de 2 000 de lei. Banii i-am pus aici, în sertar, alături de ceilalți 14 000 lei. Pe aceștia mulți, îi oprisem din vînzările realizate în ultima săptămînă. Nu i-am predat, deoarece îmi îndeplinisem planul de vînzări pe luna martie și voiam să-i depun în aprilie, ca să fiu sigură că-mi fac planul și pe această lună.

Așadar, un „furt de căciulă“, din care hoțul se alesese cu... o căciulă de bani! O suită de „ascunzișuri“ (a se traduce încălcarea unor dispozițiuni legale) din partea unor salariați ai magazinului care aduseseră astfel, prejudicii circulației financiar-bancare și contribuiseră, fără voie, într-un anume fel, la crearea unor daune avutului obștesc. Dacă hoțul n-ar fi găsit acești bani, n-ar fi luat nimic din magazin, așa cum avea să declare în final. El se călăuzea numai

după un singur proverb, citise undeva, acela că: „Banii n-au miros!“

Căpitanul Roman îl rugă pe ofițerul de la tehnico-științific să caute cu atenție urme pe sertarul din care se furaseră banii. Acesta relevă cu praf galben o urmă digitală foarte clară. O ridică prin transpunerea ei pe o hîrtie de foliu neagră.

— Ce-mi poți spune, dragă Traiane, despre această amprentă?

— Că după forma generală a crestelor care alcătuiesc regiunea centrală este un monodeltic, respectiv un laț cu coada în partea stîngă, „citi“ cel întrebat pe hîrtia de foliu. Amprenta provine de la mîna dreaptă a infractorului, de la degetul mijlociu. Mulțumit?

— Prea mulțumit! făcu Roman semnificativ din cap. După ce te retragi la laborator, te rog să-mi trimiți fotograma urmei digitale. După aceea îți urez o vacanță plăcută, fiindcă știu că de mîine ești în concediu.

— Vă mulțumesc.

Căpitanul Roman începu verificările. Un fir îl duse pînă la Poiana Brașov.

... La „Capra Neagră“, programul de la bar era în toi. Învăluită de priviri admirative, solista interpreta melodia „Banii n-aduc fericire“.

— Ce faceți, luați sau nu luați bilet de intrare? îl întrebă casierița barului pe tînărul în haine ponosite, din holul de la intrare.

— E cam scump. Și, apoi, n-auziți... melodia: „Banii n-aduc fericire“!... glumi el.

— Dacă nu intrați, vă rog să părăsiți localul! Eu n-am nevoie de spectatori aici, îl repezi femeia.

— Nu mă lua așa, duduie! Ce, dacă mă vezi îmbrăcat prost, înseamnă că eu sînt un terchea berchea? Eu nu mă dau în spectacol, ca alții. Poftim o sută de lei! Dă-mi un bilet și oprește restul... Sînt „lord“.

Casiera îi dădu biletul, refuzînd restul de bani. „Lordul“ intră în bar și se așeză la o masă. „Știu eu cum e treaba cu haina care face pe om! conversa el de unul singur în fața unui pahar de whisky. Băiatu' nu-i fără cucuvea, că tocmai haină bună de trădează, și-i faci pe frați să se *ginească* la tine... Cel mai la fix e cînd ai *talciocul* pe tine!...“

Cei doi milițieni, civili, care intraseră în bar, fură, însă, de altă părere. Tocmai... „haina“ și whiskyul le atrăsese lor atenția. „Lordul“ fu invitat în holul barului de la intrare.

— De unde sînteți? fu întrebat el.

— Din Cîmpina!

— Și cu ce ocazie la „Capra Neagră“?

— Turist! răspunse el ironic.

— Aveți buletinul de identitate la dumneavoastră?

— Nu, mi l-a oprit la miliție, că era deteriorat.

— Lucrați undeva?

— Nu, dar sînt în perspectivă...

— Atunci de unde aveți bani, să-i cheltuiți la bar?

— Dar, n-am bani! Cîțiva lei acolo...

— Minte! interveni casiera barului. Are bani. A vrut să-mi lase restul de la o sută de lei. Zicea că-i „lord“...

— Bine. O să vedem la miliție dacă-i „lord“, că și așa nu are la el acte de identitate, spuse căpitanul Roman.

La miliție se constată de ce Tudorel Vlase se considerase „lord“.

— Ziceați că nu aveți bani? Și acum, iată: 10 650 lei! De unde-i aveți?

— Sînt ai mei, i-am economisit în cîțiva ani!

— Atunci, de ce i-ai ascuns în căptușala hainei?

— De frică să nu mi-i fure!

— Dacă-i așa, de ce nu i-ai pus la C.E.C.?

— Mă simt mai bine cînd îi știu asupra mea!...

Tînărul nu lucrase niciodată și, de-o săptămînă, fusese exmatriculat dintr-o școală de șoferi profesioniști pentru absențe nemotivate.

La percheziția corporală s-a găsit asupra „lordului“ și un bilet de predare a bagajelor de mînă la gara Brașov. Se verifică la gară conținutul bagajului. În fond era o servietă. În ea se afla o sticlă de colonie „Cristal“, trei pachete cu țigări „Rothmans“, o agendă, cîteva scrisori, un bilet de tren București-Brașov, diverse obiecte personale și 500 de lei (!)

— După cum se vede, lordul se respectă, nu glumă! ridică Roman de pe birou cele trei pachete cu țigări „Rothmans“. De ce nu le-ai pus și pe acestea la căptușeală, că aveau loc?

— Mi-am permis și eu să cumpăr niște țigări mai... La căptușeală mi-am băgat numai banii!

— Toți banii!
— Toți, în afară de cei pe care îi planificasem să-i cheltuiesc la bar.
— Cîți bani ai avut cînd ai plecat din București?
— 11 000 lei! răspunse tînărul fără șovăire.
— Atunci, ia o coală de hîrtie și socotește ce-ai cheltuit de la București pînă cînd te-am găsit noi.
„Lordul" se conformă. Se cam încurca la socoteli... Privea însă, șiret, cu coada ochiului la ofițer, ca să-și dea seama dacă îl interesa cu adevărat aceste socoteli. Mai făcu cîteva calcule, apoi, întinse foaia căpitanului.
— Poftiți, e gata!
— Să vedem, zise Roman care terminase de citit însemnările din agenda tînărului.
Ofițerul citi calculele de pe coala de hîrtie. Deodată, privirea îi deveni severă.
— De unde i-ai furat? îl luă la sigur pe tînăr.
— Păi, păi...
Căpitanul se ridică în picioare și scoase din servieta tînărului cinci sute de lei.
— De unde ai furat banii? repetă el categoric.
— De la o femeie, din poșetă! răspunse „lordul", tremurînd. Nu știu cît a avut în portofel, cred că mai mult de 11 000 de lei, că nu i-am numărat...!
— Cînd i-ai furat?
— Azi-dimineață în gară la Brașov!
— Cum arăta portofelul?
— ...
Căpitanul Roman era sigur că „lordul" nu spusese adevărul. Suma de 11 000 lei, nu încăpea într-un portofel de forma și dimensiunile descrise de infractor. Abil, „lordul" lansase această versiune, știind că nu se va prezenta nimeni la miliție să reclame un asemenea furt. Miza pe faptul că, în lipsa unui reclamant, banii vor fi confiscați iar lui i se va da drumul. Dar ofițerul nu așteptă să apară „reclamantul". Bănuia că „lordul" este un spărgător. Într-un fel, îl trădase chiar „testamentul" lui din agendă, care se încheia cu următoarele cuvinte: „... mă iau de spargeri, gata!" Banii erau furați din altă parte, foarte probabil de la magazinul „Muzica".
„Lordul" fu amprentat.

— De ce mi s-au luat amprentele? zise el cu o nuanță de revoltă.
— Nu-ți dai seama?
— Nu, e pentru prima dată cînd mi se iau amprentele. N-am fost niciodată condamnat.
— Acum, însă ai să fii! Și... nu pentru furt „închipuit", ci pentru un furt prin spargere! De, ce să-ți fac, dacă ți-a plăcut... muzica!
— Eu?
— Îți cunoști grupa sanguină? nu-l slăbi Roman.
— A2.
— Perfect. Citește acum și buletinul de analiză al sîngelui pe care l-am găsit în magazin cînd te-ai tăiat la geam.
— Cred că grupa de sînge este A2, altfel n-ați zîmbi dumneavoastră așa de triumfător, presupuse Vlase. Dar nu mușcă băiatu', să știți! Grupa sanguină A2 o pot avea cinci milioane de oameni, așa că...
— Însă aceeași amprentă nu o pot avea doi oameni de pe glob! i-o reteză căpitanul.
— Vorbe! zise Vlase cu tupeu. Eu n-am comis nici o spargere și deci n-are cum să apară amprenta mea unde susțineți dumneavoastră.
— Atunci, să-ncepem „procesiunea", scoase Roman dintr-un sertar fotograma unei urme digitale și o lupă.
Calm, căută pe fișa cu impresiunile digitale luate de la bănuit amprenta degetului mijlociu de la mîna dreaptă. Apoi o examină atent, comparativ cu cea din fotogramă. Încet, încet, ofițerul începu să transpire, iar cutele de pe frunte să se-nmulțească.
— Vedeți că nu-i amprenta mea! tălmăci Vlase imediat reacțiile căpitanului.
— Nu se poate, e urma ta, zise el convins. Ceva însă s-a-ntîmplat! nu-și putea da seama care era explicația contradicției.
Curios, amprenta luată de la Vlase cu zece minute înainte, corespundea ca desen papilar cu descrierea pe care o făcuse ofițerul de la tehnico-științific, atunci, la locul faptei, în sensul că centrul era un laț cu coada în partea stîngă. În schimb, amprenta de pe fotogramă avea în centru tot un laț, însă dispus invers, cu coada în partea dreaptă!
— Nu vă mai chinuiți, dom' șef, că nu-i amprenta mea, ce dracu'! insistă tînărul cu scopul de a-l deruta și mai mult pe ofițer.

Căpitanul Roman se afla în fața unei dileme pe care n-o mai întîlnise niciodată în cariera sa. Cu toate acestea era convins că Tudorel Vlase era autorul spargerii magazinului „Muzica".

„Ce naiba s-a-ntîmplat?!" se chinuia el să găsească rezolvarea. Îi veni o idee. Se duse la criminalistic și căută hîrtia de foliu ce purta amprenta ridicată de la fața locului. Cum își aruncă ochii pe amprentă, începu să zîmbească.

— Fir-ai tu să fii, Traiane. Cu gîndul la concediu, cu graba ta, m-ai făcut să transpir de emoție.

Roman reveni în biroul său.

— „Lordule", te-am degradat! îi puse el mîna pe umăr învingător. Amprenta este a ta. Privește-o! îi întinse hîrtia de foliu.

Infractorul privi amprenta de pe hîrtie, dar nu înțelegea nimic.

— Ești cam tare de cucuvea! cum zici tu. Întinde degetul mijlociu de la mîna dreaptă și privește-i desenul papilar prin lupă. Uită-te în special în centru unde este un laț.

„Lordul" se execută. „Hm! În viața mea nu mi-am studiat amprentele la lupă, scăpă el. Ce rînduială de linii! . . ."

— Acum compară ce-ai văzut, cu amprenta de pe hîrtie. E amprenta pe care am ridicat-o de pe sertarul unde erau banii. Cum ți se pare? Privește cînd la deget, cînd pe hîrtie. Sau . . . aici, dacă-ți vine mai ușor îi întinse și fotograma amprentei. Fotografia s-a făcut după hîrtie.

— Sînt la fel . . . Am căzut în laț! se convinse infractorul.

— Mai ușor ca regula de trei simplă, făcu aluzie căpitanul la identitatea amprentei pe care o stabilise Vlase prin studierea degetului său, a hîrtiei de foliu și a fotogramei. N-ai mai auzit de această regulă?

— Acum, da, că și văzui.

— Nu acum, la școală. N-ai învățat la matematică?

— Poate, dar nu mi-a plăcut matematica, nu mi-a plăcut cartea . . .

— Ar trebui s-o inveți, ar trebui să-nveți multe, dar pînă atunci o să ieși un timp în . . . *recreație*. Ce să-ți fac dacă ea ți-a plăcut mai mult . . .

Vă puteți explica, stimați „criminaliști", de ce amprenta luată de căpitanul Roman, pe fișă, de la Vlase, nu corespundea ca desen papilar cu cea din fotogramă, în sensul că centrul primeia era un laț cu coada în partea stîngă, iar centrul celei de-a doua era tot un laț, însă dispus invers, cu coada în partea dreaptă? În ce sens s-a grăbit ofițerul de la tehnico-științific cînd a executat fotograma amprentei ridicată de pe sertar și nu a dus treaba pînă la capăt?

INTUIȚIA . . . CALCULATĂ

Căpitanul Roman era invitat de un bun prieten al său la o mică aniversare familială. Prezența ofițerului acolo stîrni curiozitatea oaspeților. Toți auziseră de el și acum presupuneau în sinea lor că ofițerul nu fusese chemat întîmplător. În plus, cui nu-i plac istorioarele polițiste?

— Aveți o profesie interesantă și frumoasă, aprecie o tînără de vreo treizeci de ani, îmbrăcată cu o superbă rochie portocalie. Și cred că nu este deloc ușoară. Apoi, sacrificiile . . . Profesia dumneavoastră are, totuși, ceva aparte, aș zice chiar un farmec al ei, datorat, cred eu, tocmai luptei pe care o duceți cu necunoscutul, elementelor ei de mister. Urmăresc cu mult interes toate cazurile polițiste, deși eu n-am avut de lucru cu miliția decît atunci cînd mi-am scos buletinul. Ultima dată am fost la dumneavoastră acum doi ani. Cazurile au și mult suspens, trebuie să recunoașteți. Ele plac la toți cei de aici.

— Asta înseamnă că inclusiv mie! zîmbi ofițerul.

— Nu cred că mai încape vorbă, din moment ce îmbrăcați pe viu haina personajului numărul unu din orice afacere polițistă pe care o lămuriți. Dar nu vreți să ne spuneți și nouă care sînt secretele profesiunii dumneavoastră? îl privi ea foarte curioasă.

— Îmi pare rău, dar tocmai secretele! . . .

— Scuzați-mă, cred că nu m-am exprimat bine. Am vrut să vă întreb care sînt calitățile pe care trebuie să le întrunească un ofițer de miliție.

Ofițerul se gîndi puțin. Nu era chiar așa de ușor de enumerat, de vreme ce trebuia să le pomenească chiar el. Indi-

rect, ar fi însemnat și laudă, ceea ce nu era pe măsura firii lui.
— Ce personaj pozitiv v-a plăcut mai mult din cărțile polițiste pe care le-ați citit? ocoli el răspunsul.
— Comisarul Maigret! răspunse tînăra fără șovăire.
— Atunci, toate calitățile lui Maigret sînt cele pe care ar fi trebuit să vi le spun eu.
— Bine, dar în multe cărți l-am întîlnit posac, plictisit . . .
— Din moment ce eu nu sînt nici posac, nici plictisit, am să vă propun ca aceste două . . . calități să le tăiați de pe listă.
Femeia rîse.
— Sînteți nostim.
— Asta înseamnă că le-ați și tăiat de pe listă. O calitate a dumneavoastră . . .
— Știți ce mi-a plăcut, însă, la el? continuă tînăra zîmbind. Puterea de intuiție. Spre exemplu, mi-aduc aminte că i-a pus unei doamne trei întrebări, după care i-a precizat vîrsta exactă. Ceea ce mi s-a părut, însă foarte curios a fost că întrebările sale n-au vizat date directe asupra unor ani din viața familiei.
— Interesant, spuse o doamnă brunetă care urmărea foarte atentă discuția. Ce-a întrebat-o?
— Dacă a fost căsătorită, dacă îi plac copiii și ce vîrstă ar vrea să aibă, dacă s-ar întoarce timpul înapoi?
— Dar de ce-a întrebat-o dacă „a fost" căsătorită și n-a întrebat-o dacă este? se miră doamna brunetă.
— Eu știu?! ridică din umeri povestitoarea. Dacă aș fi ghicit răspunsul la această întrebare, poate că găseam răspunsurile și la celelalte.
— Mie a treia întrebare mi se pare cea mai interesantă, interveni o doamnă mai în vîrstă, care, pînă atunci, își făcuse diverse calcule pe marginea datelor „problemei". Sînt curioasă să aflu ce i-a răspuns lui Maigret la această întrebare.
— Nu. Mai bine să ne spună răspunsurile, pe rînd, fu de părere doamna brunetă.
Căpitanul Roman asculta amuzat. Sesizase, de la început, o anumită nuanță de șiretlic la povestitoare.
— Bine, reluă tînăra. Ea a răspuns că n-a fost căsătorită niciodată, că iubește foarte mult copiii și că i-ar place să mai aibă optsprezece ani, dacă timpul s-ar întoarce înapoi.
— Înseamnă că avea cincizeci de ani! decise doamna mai în vîrstă. Este că am dreptate?

— Nu. Maigret i-a spus că are treizeci și unu de ani.
— Nu se poate! zise doamna care făcuse aprecierea. Numai de la cincizeci de ani încolo o femeie începe să-și spună că tare mult ar mai vrea să aibă optsprezece ani.
— Ba, nu. Cea în cauză i-a recunoscut comisarului că avea într-adevăr treizeci și unu de ani.
— Eu nu cred! Dumneavoastră ce părere aveți, tovarășe căpitan? speră doamna în vîrstă într-o eventuală „complicitate" a ofițerului.
— Ca să pot da, totuși, un răspuns, doamnă, mi-aș permite numai s-o întreb pe povestitoarea noastră de ce și-a ales tocmai acest exemplu pentru a demonstra puterea de intuiție a comisarului Maigret?
— Să fiu sinceră, spuse tînăra, am ales special acest exemplu, ca să verific puterea dumneavoastră de intuiție.
— De acord, însă nu văd finalitatea intenției dumneavoastră, din moment ce ați pronunțat deja vîrsta stabilită de comisarul Maigret.
— Nu. Este vorba de altceva. Dacă comisarul Maigret mi-ar fi pus mie cele trei întrebări, i-aș fi răspuns, fără să mint, la fel ca și doamna în cauză. Mă rog, o potrivire . . . Să admitem, acum, că dumneavoastră sînteți comisarul, iar eu doamna întrebată. Știind deci și răspunsurile mele la întrebări, spuneți-mi ce vîrstă am?
— Desigur că Maigret n-a purtat conversația respectivă anul acesta! zîmbi căpitanul. Ne aflăm în 1977 . . .
— După cîte-mi amintesc, acțiunea cărții se petrecea prin 1968, zise interlocutoarea. Dar nu cumva vreți să cîștigați timp de gîndire?
— Nu, nici vorbă, spuse sigur de el Roman. Din clipa cînd am auzit răspunsurile la întrebări, am știut și eu ce vîrstă aveți dumneavoastră.
— Cîți ani am? îl privi tînăra curioasă.
— Douăzeci și șase!
— Da, atîta am, privi ea uimită la cei din jur. Cum v-ați dat seama?
— Așa cum și-a dat seama și Maigret.
— Nu vă înțeleg! . . .
— Puterea de . . . intuiție!

Așadar, stimați cititori enigmiști, cum și-a dat seama, căpitanul Roman, de vîrsta interlocutoarei sale?

La miliţie, se primi un telefon. Pe strada Bocşa, în jurul orelor 22,00, o maşină Dacia—1300, de culoare verde, intrase în zidul unei clădiri. Şoferul fugise de la locul accidentului.

Acelaşi telefon zbîrnăi din nou. Alt eveniment...

— Tîlhărie! i se raportă şefului miliţiei. Femeile au fost lovite în cap şi li s-au luat banii!

— Anunţă, te rog, toţi oamenii să vină urgent la mine! Mai întîi, însă, să vină căpitanul Roman.

...Strada I. L. Caragiale. Două maşini ale miliţiei opresc în faţa unui bloc. Lume multă. În hol, două femei pline de sînge pe faţă: Elena Raicu, casieră la un magazin alimentar, şi Maria Vlad, însoţitoarea primei. Femeile fuseseră găsite în stare de leşin, pe scările blocului, între etajele doi şi trei, şi li se acordase primul ajutor de către cetăţeni.

— Venisem să depunem banii magazinului, vorbi rar şi cu voce scăzută casiera. Într-o sacoşă de vinilin, aveam 20 486 lei. Deoarece liftul nu mergea, am luat-o pe scări. Casieria colectoare este la etajul patru. Între etajul doi şi trei, ne-am întîlnit cu doi tineri. Coborau. În mînă ţineau cîte un obiect, aşa, de mărimea unei pompe de bicicletă, învelite în cîrpe. Cînd au ajuns în dreptul nostru, cel mai solid s-a repezit la mine, iar celălalt la doamna Vlad. Ne-au lovit în cap, cu obiectele acelea... Cînd ne-am trezit, sacoşa nu mai era.

— Cum arătau agresorii?

— Purtau părul lung şi n-aveau paltoane. Cel mai înalt era brunet, iar al doilea blond. Fiind semiîntuneric, n-am reţinut mai mult.

Însoţitoarea casierei n-a putut furniza nici ea mai multe amănunte.

Căpitanul Roman reţinu aspectul că indivizii n-aveau paltoane pe ei, deşi, în acea seară de decembrie, afară era chiciură şi un frig de te pătrundea la oase. Ca atare, se putea acredita supoziţia că agresorii erau din bloc sau din apropiere. Pe scările blocului, pînă la locul agresiunii, se găsiră mai multe pete de sînge. Deoarece atacul fusese fulgerător şi lipseau urmele de luptă între infractori şi femei, s-a tras concluzia că sîngele de pe scări aparţine numai victimelor. Cercetarea locului faptei continuă. La etajul trei, lîngă uşa liftului, erau mai multe mucuri de ţigări „Carpaţi“, expectoraţii şi coji de seminţe de dovleac, după aspect, recente. Aceste urme prezentau o valoare deosebită. Pe lîngă importanţa lor de ordin criminalistic, cu valenţe de identificare a făptuitorilor, ele, alături de celelalte aspecte desprinse din relatările victimelor, conturau, acum, o concluzie certă: tîlhăria fusese premeditată! Agresorii aşteptaseră victimele la etajul trei, fumînd ţigară după ţigară şi consumînd seminţe de dovleac. În acelaşi timp, aceste urme deschideau o pistă de prospectare pentru căpitanul Roman, ele prefigurînd, într-un fel, etica autorilor şi zona social-morală din care ei făceau parte.

...În timp ce femeile atacate erau transportate la spital, căpitanul Roman şi ofiţerii din echipa sa se deplasară în strada Bocşa, la accidentul de circulaţie. O maşină Dacia—1300, culoare verde, intrase puternic în zidul unei clădiri. Avariile: parbrizul spart, geamurile zdrobite, uşa şi aripa stîngă înfundate.

— Eram la colţul străzii, spuse un martor ocular. Mă plimbam cu cîinele. Tocmai intenţionam să traversez strada, cînd deodată văd o maşină care venea cu mare viteză. Avea farurile stinse. Noroc că am luat-o la fugă spre trotuar, că era gata să mă calce. Am tras o spaimă... Dar n-am făcut bine cîţiva paşi, că aud o bubuitură puternică. Şoferul pierduse direcţia şi intrase cu maşina în zid...

— Aţi venit spre locul accidentului?

— Sigur că da, voiam să-l ajut, nu ca el! Cînd m-am apropiat însă de maşină, au coborît din ea trei pletoşi, care au rupt-o la fugă. M-am mirat!...

Căpitanul Roman însă nu s-a mirat. Maşina fusese furată, cu cîteva zile în urmă, de pe strada Icoanei. „Hoţi de maşini, sau altceva?“ Se cercetează atent maşina accidentată: un pardesiu bărbătesc, pepit, o şapcă pepită, garnitură la pardesiu, o haină de damă, de piele, mucuri de ţigări „Carpaţi“, expectoraţii şi coji de seminţe de dovleac!

— Interesant! făcu legătura căpitanul Roman.

În buzunarul de la piept al pardesiului, se găseşte o invitaţie de nuntă, adresată unui oarecare Gheorghe Nenu. Nunta urma să aibă loc peste două zile, sîmbătă, la restaurantul „Union“ din Bucureşti. Coroborîndu-se datele obţinute de la cercetarea locului faptei acestui accident, cu cele de la tîlhăria asupra casierei şi însoţitoarei sale, s-a

făcut aprecierea că între cele două cazuri este o legătură. Dacia—1300 fusese accidentată la numai 7—10 minute de la comiterea tîlhăriei și la aproximativ 500 m de strada I. L. Caragiale. Experimentul făcut de căpitanul Roman în acest sens era edificator: acele ceasornicelor indicau același timp de parcurgere a distanței. Mucurile de țigări „Carpați", expectorațiile și cojile semințelor de dovleac „vorbeau" însă în calitate de elemente certe de identifate. Așadar, la această „operațiune" participaseră cel puțin trei persoane, una dintre ele așteptînd cu mașina furată în apropierea blocului. Tot în mașină au avut și paltoanele și pardesiile. Despre trei participanți, cei care de fapt au abandonat mașina accidentată, era sigur. Controverse erau însă în legătură cu haina de damă. Dacă în mașină ar fi fost și o femeie, nu ar fi fugit și ea odată cu ceilalți trei? Poate că ea a fost folosită numai la supravegherea „operațiunii" și o anumită împrejurare nu i-a mai permis să plece odată cu ceilalți?! Sau, poate, a coborît din mașină înainte de a se comite accidentul? Dar, atunci, de ce nu și-a luat haina? Indiferent dacă o femeie fusese implicată sau nu în această afacere, pardesiul bărbătesc, pepit, și în special invitația de nuntă găsită în el, gradau și mai mult optimismul căpitanului Roman în soluționarea cazurilor, verificările pornind, acum, de la un nume: Gheorghe Nenu! Invitația de nuntă conducea însă și la un raționament:

— Infractorii, sau cel puțin cel căruia îi aparține invitația, se pot întoarce la locul accidentului, spuse căpitanul Roman. Dîndu-și seama că hainele, și în mod deosebit invitația de nuntă, îi pot trăda, ei vor spera într-o recuperare a acestora, mizînd pe o singură carte: că noi n-am avut timp să facem legătura cu tîlhăria sau să ne dăm seama așa repede că mașina este furată.

— Ce propuneți?

— Să lăsăm mașina la locul accidentului și să le întindem o cursă. Deoarece nu este exclus ca infractorii să fie acum în „perimetru", din acest moment declanșăm rapid o acțiune filtru. Cei suspecți vor fi invitați la miliție și verificați.

...În ciuda gerului năprasnic, acțiunea milițienilor era în plină desfășurare.

Din nou str. Bocșa. E trecut de miezul nopții. Deodată, apare un taxi. Se oprește brusc lîngă mașina accidentată, apoi face o manevră de întoarcere. Milițienii apar ca din

pămînt și acționează... Tînărul solid, cu plete, de pe banacheta din spate, deschide portiera taxiului și o rupe la fugă. Este însă prins imediat și imobilizat.

— Nu-l cunosc pe tînăr, spuse șoferul taxiului. M-a oprit la Gara de Nord și mi-a cerut să-l duc spre Grădina Icoanei. M-a surprins și pe mine cînd mi-a spus, deodată, să opresc aici, lîngă mașina accidentată.

— Pe drum ați vorbit ceva?

— Nimic deosebit. Am observat însă că era foarte agitat.

Tînărul este condus la sediul miliției. Nu avea la el nici un act cu care să facă dovada identității sale.

— Unde mergeați cu taxiul? îl întrebă căpitanul Roman.

— Căutam adresa unei fete, pe care am cunoscut-o cu o seară în urmă. Mi s-a părut că recunoscusem casa și am cerut șoferului să oprească. Nu observasem mașina aceea, lovită. Cînd am văzut că apar milițienii și se îndreaptă spre taxi, am luat-o la fugă.

— De ce?

— De frică, nu de altceva!

— Și pe ce stradă locuiește prietena dumitale?

— Sincer să fiu, nu știu.

— Cum se poate una ca asta? În București, pe dreapta sau pe stînga?

Pletosul încercă să rîdă, dar mai mult se schimonosi. La percheziția corporală, alături de bani și cîteva obiecte, se găsiră și semințe de dovleac.

— Servește! îl invită ofițerul, arătîndu-i semințele de pe birou. Știu că-ți plac.

— Lăsați, am timp.

— Servește, te rog!

Mirat, tînărul ia o sămînță. După ce o sparse în gură, întinse mîna să pună coaja în scrumieră.

— Nu! îl opri ofițerul. Arunc-o jos, că așa ești obișnuit!

— Cum să...

— Ca și pe celelalte, de la etajul trei, unde ați așteptat femeile cu banii! Ca și pe cele din mașina furată!

Pletosul era uluit. Nu este lăsat însă să se dezmeticească.

— Ridică-te în picioare! îi comandă ofițerul. Îmbracă pardesiul acela, pepit, din cuier!

Tînărul se îndreptă spre cuier cu pași mărunți, nehotărîți.

— Mai repede! auzi glasul milițianului. Puneți și șapca!
Bănuitul se conformă. Se învinețise.

— Îți vine perfect, ca la ultima probă! Era păcat să pleci la nuntă fără pardesiu, pe un frig ca ăsta!

Instinctiv, pletosul duse mîna la buzunarul de la piept al pardesiului.

— Degeaba, zîmbi căpitanul, invitația de nuntă este la noi, domnule Nenu!

... Gheorghe Nenu, era unul dintre autorii tîlhăriei. Casiera l-a recunoscut în persoana pletosului solid care o lovise. Așa cum apreciase și căpitanul Roman, tîlhăria fusese premeditată. Infractorii acționaseră în număr te trei. Paul Ungureanu, „șeful" lor, un tip foarte periculos și trecut de mai multe ori prin „ciur", de profesie șofer, îi așteptase afară în stradă, cu motorul pornit. „Subalternii": Gheorghe Nenu, tapițer, însă fără serviciu, și Mircea Mihalache, un tînăr provenit dintr-o familie dezorganizată și exmatriculat din școala profesională. După accidentarea mașinii furate, se deplasaseră cu un taxi pînă în Strada Uranus, la locuința lui Mircea Mihalache, unde, în pivniță, la o lumînare, împărțiseră banii. „Șeful" luase partea leului. Apoi, Gheorghe Nenu se reîntorsese la locul accidentului ...

— Și haina de damă? îl întrebă Roman.

— Nu știu cum a ajuns în mașină, răspunse Nenu. Cred că nea Paul știe, el era cu „aranjamentele".

— Pe ceilalți doi unde i-ai lăsat?

— La „Nord Hotel". Am stabilit că, dacă nu mă întorc în trei sferturi de oră, ei o să dispară!

— Bun. Acum, pentru că nu mai poți ascunde nimic față de mine, răspunde-mi la două întrebări. Prima: ce slăbiciuni au fiecare? A doua: Unde se pot ascunde?

— La amîndoi le plac fustele, răspunse Nenu fără să se gîndească, numai că este o diferență mare între ei. Paul are experiență și le „jumulește" dacă sînt gîsculițe, însă le păstrează pe codoașe, ca să-l ascundă la nevoie. În ultimul timp vorbea de una Gina, de pe Gabroveni.

Căpitanul Roman tresări, o cunoștea.

— Nu ne-a spus adresa ei ca să nu-l dăm de gol dacă sîntem prinși. Acum, cred că la ea s-a dus, că e „împărat" după cîți bani are ...

— Și Mircea?

— E guguștiuc! Nu-l duce capu' la multe. Sînt sigur că-l găsiți acasă la el, pe Uranus. Dar, apropo, de Paul! N-o să fie chiar așa de ușor să puneți mîna pe el. E vulpoi mare, e maestru în arta travestiului. În plus, poartă cuțit și are pregătite treizeci de pastile de „Extraveral" pe care să le înghită dacă va fi în pericol.

— N-o să aibă timp ...

Mircea Mihalache, conform previziunilor lui Nenu, este găsit acasă, ascuns într-o magazie, și condus la miliție. La „Nord-Hotel" se despărțise de Paul Ungureanu fără ca „vulpoiul" să-i lase vreo adresă sau să-i dea întîlnire.

Venise, așadar, rîndul lui Paul Ungureanu. Cu toată „arta" lui, nu putea fi mai „vulpoi" decît căpitanul Roman ... Ofițerul era convins că nu întîmplător Ungureanu o alesese pe Gina ca „țiitoare", cum spun infractorii în argoul lor. Era o femeie foarte versată, gazdă de hoți, și știa să-și țină gura cînd avea de încasat o sumă convenabilă. Pe de altă parte, casa în care locuia și în care căpitanul făcuse mai multe descinderi, avea mai multe ieșiri, fiind amplasată foarte „avantajos" din acest punct de vedere.

— O descindere nu ne-ar favoriza, dacă ne gîndim la pastilele de „Extraveral", îi spuse căpitanul locotenentului Mușat. Trebuie să observăm casa.

— Și dacă Ungureanu nu e la Gina, ci la proprietara hainei de piele găsită în mașina accidentată sau, mă rog, la vreo femeie căreia urma să-i dea haina cadou? Să fi făcut el, totuși, greșeala să pomenească numele de Gina, chiar dacă nu le-a spus adresa? ...

— De ce nu? Toți infractorii greșesc cînd este vorba de femei. Dar, oricum, e bine să clarificăm mai întîi povestea cu haina de piele.

Noi verificări, noi investigații; cum și hoții au noroc de multe ori, de ce nu ar avea și milițienii?!

La miliție se prezentă un ospătar de la restaurantul „Perla". Adusese cu el un ceas de damă.

— Aparține unei fete, spuse ospătarul. Uitați, am notată, aici, adresa ei.

— În ce împrejurări a ajuns ceasul la dumneavoastră?

— Să vedeți. Joi, cînd eram de serviciu, pe la orele 17,00 au venit la restaurant doi inși și o fată. S-au așezat la o masă în raionul meu și au făcut o consumație de 170 lei. După un timp, am găsit fata singură la masă. Plîngea. Golanii o lăsaseră mască ... I-au luat și haina de piele de la garderobă. Neavînd cu ce să achite consumația, mi-a lăsat

ceasul și adresa ei. N-a mai trecut însă după ceas, cred că-i este rușine...

... Marieta Stoica ținea capul plecat înainte. N-avea curajul să-i privească pe ofițeri.

— Cu o zi înainte de a păți această rușine, spuse ea, am cunoscut un tînăr. Ne-am dat întîlnire a doua zi, și a venit cu un prieten, cu mașina, un tip mai în vîrstă.

— Ce fel de mașină? o întrebă Roman.

— O Dacie-1300, verde.

— Continuați.

— Am făcut o scurtă plimbare cu mașina, apoi m-au invitat la restaurantul „Perla". Am acceptat. Înainte de a ajunge la garderoba restaurantului, am auzit o discuție ciudată între ei. Tipul mai în vîrstă i-a spus lui Mircea, prietenul meu, cam așa: „Geană la calapod, spital lux, clift de șmotrul!" Mircea i-a răspuns în genul acesta: „Rapsodie, glicerină-n parlament!" I-am întrebat ce discută. Mi-au răspuns că este un joc amuzant, că o să mă-nvețe și pe mine. Am dat hainele la garderobă, toate fiind puse la un număr. Fișa a luat-o Mircea. În rest, știți, s-au scuzat pe rînd că merg pînă la toaletă ... Mai tîrziu mi-am dat seama că acele cuvinte însemnau de fapt aranjamentul ca să-mi fure haina din piele.

— Exact, confirmă căpitanul. Cuvintele sînt din argoul hoților, dar ia spuneți-mi, aceștia sînt? și îi întinse fotografiile lui Paul Ungureanu și Mircea Mihalache.

— Da, ei sînt! izbucni fata. Și haina?

— Este în cuier, priviți-o!

Așadar, misterul hainei de damă se lămurise... „Observatorul" se mută în apropierea casei Ginei. Din locul unde se aflau, căpitanul Roman și locotenentul Mușat vedeau perfect persoanele care intrau în locuință. Pînă la o oră din seară, casa fu liniștită. Apoi, începură deodată să sosească... oaspeți. Grupuri de cîte doi, trei, și singuratici.

— Probabil o mică petrecere, strecură Mușat.

— Probabil... confirmă și Roman privind atent la cei care intrau în casă, pentru a nu scăpa nici un amănunt.

Ultimii care sosiră erau un bărbat și o femeie foarte apropiați ca statură, probabil îndrăgostiți din moment ce se țineau strîns de braț, iar ea mergea cu capul culcat pe umărul lui. Căpitanul reținu că tipul era îmbrăcat într-un costum de culoare închisă, iar femeia într-un palton mov cu guler subțire de dihor și pantaloni evazați.

După circa trei ore, ofițerii îi văzură și plecînd pe „musafiri". Plecau pe rînd. Apărură și îndrăgostiții. Erau mai înlănțuiți de cum intraseră, însă ea nu mai stătea cu capul plecat pe umărul lui, deși poate ar fi dorit acest lucru.

— Hm! Maestru al travestiului...! zîmbi Roman, dîndu-și seama că „femeia" în palton mov nu era altcineva decît Paul Ungureanu.

Ofițerii acționează rapid. Locul bărbatului este luat de căpitanul Roman. Păreau tot un fel de îndrăgostiți, numai că-i înlănțuiau niște cătușe...

— Era cam cald în casă și ai ieșit la plimbare... Ai făcut bine, domnule Ungureanu, îl „dezmierdă" căpitanul. Imediat vei ajunge la „răcoare"...

Dumneavoastră, stimați cititori, puteți să spuneți cum a dedus căpitanul Roman că „femeia" care ieșise nu mai era cea care intrase și că de fapt, era infractorul căutat? Ce l-a trădat pe travestit?

FETIȚA CĂPITANULUI ROMAN

De cîteva săptămîni, căpitanul Roman cerceta un grup de infractori care îi dădeau mare bătaie de cap. Din acest motiv, majoritatea timpului și-l petrecea la birou și numai tîrziu, spre miezul nopții, se întorcea acasă.

Cînd ajungea acasă își săruta soția și fetița, fără să le trezească, apoi cădea frînt de oboseală. Dimineața cînd se trezea, abia reușea să schimbe cîteva vorbe cu soția, apoi ziua își continua pentru el același curs. Pe Isabela n-o putea trezi așa de dimineață... ea trebuia să doarmă, să se facă mare. Întotdeauna căuta să-i explice soției că meseria lui...

— Eu înțeleg, îi spuse soția într-o dimineață, dar Isabela, oricît i-aș explica, nu vrea să-nțeleagă. De două zile îmi spune întruna că vrea să discute cu tine ceva. Te vrea și iar te vrea...

— Bine, dar n-ai încercat să afli despre ce este vorba?

— Ba da. Am luat-o mai pe departe, mai direct, dar nu vrea să-mi spună. „Eu numai cu *căpitanul Roman* vreau să discut problema!“ îi trage întruna. „Acum să-l văd eu...“

— Cam ce-ar putea fi? rîse căpitanul.

— Nu-mi dau seama, zise Elena turnînd cafeaua în ceşti.

— Enigmă... zîmbi Roman.

— Enigmă, enigmă, dar se frămîntă, nu jucărie!

— Serios?

— Da... În plus, nu se desparte mai deloc de cărticica cu *Albă ca zăpada şi cei şapte pitici*. O tot răsfoieşte pe furiş, să n-o văd eu. E foarte misterioasă ... Cu toate astea, am surprins-o rîzînd singură de mai multe ori. „Să vezi ce-l încurc!“ zice şi rîde. „Să vezi ce-l încurc!...“

— Mă face curios de-a binelea... rîse iar căpitanul. Acum, scuză-mă, dar trebuie să plec.

— Şi ei ce să-i spun?

— Nu ştiu, am să-ţi dau telefon.

— Bine. Aaa... Stai! îşi aduse aminte Elena ceva. Ţi-a lăsat şi un bilet. Stai să ţi-l aduc. Elena aduse biletul. Mi-a zis să nu-l citesc.

Ofiţerul luă biletul, o sărută şi plecă.

După ce urcă în troleibuz, căpitanul deschise biletul fetiţei sale şi citi: „Dragă tăticule, căpitane Roman. Mîine vino mai devreme acasă, să te văd şi eu, că am o enigmă grozavă pentru tine. Să vezi ce mai enigmă... De data asta ai încurcat-o, tovarăşe căpitan. Dacă nu vii, o să pierzi mult, că n-o să ştii să prinzi hoţii cu ea. Te sărută cu dor, Isabela. Ce mai enigmă... Ai încurcat-o.“

Căpitanul zîmbi şi pînă la serviciu îşi petrecu gîndul numai la fiica sa. „Te miri că are stofă de poliţistă şi eu nu ştiu...“ vorbea de unul singur. „Dar, în fond, are cui să-i semene, nu?...“

Ajunse la birou. Furat de cercetarea care îl preocupa de atîtea zile, uită de Isabela. Pe la orele zece fără cîteva minute primi un telefon.

— Alo! Tăticu?... recunoscu în aparat vocea fetiţei sale.

— Eu. Te sărută tăticuţu! Te sărută dulce... De unde vorbeşti?

— De la şcoală, de la telefonul din hol. Sînt în pauză...

— Şi ce anume te-a determinat să-mi dai telefon?

— Enigma despre care ţi-am scris în bilet. Dar nu numai ea... şi copiii! Sînt toţi lîngă mine. Vor să ştie dacă tu poţi s-o dezlegi. Aşteaptă răspunsul...

Pentru moment Roman nu ştiu ce să spună. Zîmbea şi în acelaşi timp era emoţionat de acest telefon. Dar cine-a compus enigma? îi mirosi ceva ofiţerului.

— Fetiţa căpitanului Roman, bineînţeles! îl entuziasmă vocea „autoritară“ a Isabelei.

— Bine, fie... se învoi tatăl. Transmite-le colegilor tăi că mîine le voi da răspunsul.

— Uraa!... se auzeau voci de copii la celălalt capăt al firului şi telefonul se-nchise brusc fără să-şi ia măcar „La revedere!“ „Ce ţi-e şi cu copiii ăştia!...“ rămase mai multe clipe pe gînduri căpitanul. „Să ştii că fiică-mea are stofă de mare poliţistă şi eu n-am ştiut! Auzi, să compună ea o enigmă... Să compună ea o enigmă... Bine, dar în fond, are cui să-i semene, nu?...“

Ofiţerul îi relată şefului său toată povestioara şi îi arătă biletul.

— Drăguţ... zîmbi şeful. Fugi acasă, căci eu am obligaţia să mă îngrijesc de viitoarele noastre cadre. Te va înlocui locotenentul Muşat. Abia aştept să-mi spui mîine *enigma* fiicei căpitanului Roman...

Căpitanul se duse acasă.

— S-a-ntîmplat ceva? fu puţin surprinsă Elena de prezenţa soţului ei la o oră atît de neobişnuită.

— O enigmă... o sărută ofiţerul. Unde-i Isabela?

— Dincolo, îşi face lecţiile.

— Perfect.

— Ea e enigma?

— Da, încuviinţă Roman, Mîine, poimîine...

— Să nu cumva să spui că vrei s-o faci poliţistă, că...

— Stai dragă, nu te grăbi. De unde ştii tu ce aptitudini are omul în viaţă? Apoi, este o meserie frumoasă, e plină de suspense, îşi oferă multe satisfacţii...

— Daaa, şi timp liber cu caru'!...

— Stai dragă, de ce te grăbeşti. Încă nu i-am sondat aptitudinile. Urmează să vedem... şi intră în camera Isabelei.

Căpitanul şi fiica sa se sărutară, apoi se îmbrăţişară rămînînd aşa cîteva clipe.

— Ce bine că ai venit, tăticule, că te fac praf! intră imediat în subiect Isabela. Tu ia numai loc pe fotoliu şi

ascultă. Tăticul se conformă. Dar dacă n-o ghiceşti, ce să-ţi fac? nu ieşi fetiţa din rolul său de copil.

— Ce să-mi faci... Ce să-mi faci... mima căpitanul. A, da! Nu-mi faci nimic. Îţi fac eu ţie o invitaţie la cofetărie.

— De acord! se grăbi Isabela. Dar îi aducem şi mamei un carton de prăjituri, da?

— Bineînţeles. Bineînţeles... Acum dă-i drumul.

— Dar să fii atent, te rog, îi făcu fetiţa cu degetul.

— Numai ochi şi urechi.

— Şi ai grijă că nici un coleg din clasă n-a ghicit-o! îl mai atenţionă ea. Cînd le-am spus răspunsul, au rămas paf.

— Nu mai spune. Înseamnă că trebuie să fie foarte interesantă, intră Roman în jocul fiicei sale.

— Grozavă...

— Atunci, te rog nu mă mai face curios şi spune-mi-o mai repede.

— Bine, îşi adună gîndurile Isabela. Uite despre ce este vorba. Atenţie! Căpitanul se aşează şi mai bine în fotoliu. Un cetăţean locuia într-un apartament, la etajul zece al unui bloc. Dimineaţa, cînd pleca la serviciu, se urca în lift, de la etajul zece, bineînţeles şi cobora cu el pînă la parter. Apoi, îşi vedea de treburile lui. Cînd se reîntorcea de la serviciu...

— Se urca în lift... o întrerupse căpitanul.

— O ştii, hoţule, se întristă fetiţa.

— Nu, te rog să mă crezi, zise tăticul cu cea mai nevinovată mină posibilă, dar mi s-a părut ceva normal ca omul cînd venea de la serviciu să se urce tot în lift, doar nu urca pe jos zece etaje.

— Atunci te rog să taci şi să asculţi, să nu mă mai întrerupi, că nenea acela urca şi pe jos, ai să vezi.

— Nu mai scot o vorbă, îţi promit.

— Aşa... Deci, cînd se reîntorcea de la serviciu, el se urca în lift, dar nu mergea cu liftul decît pînă la etajul şase. Restul de patru etaje, pînă la zece, le parcurgea pe jos.

— Pe jos? se miră Roman.

— Da, adică urca scările, îi plăcu fetiţei naivitatea tatălui.

— Cum să urce pe jos patru etaje, cînd liftul mergea? nu-i veni să creadă căpitanului.

— Aşa bine, se bucură Isabela. Asta-i enigma! Tu trebuie să răspunzi de ce făcea el zilnic treaba asta. Acum să te vedem tovarăşe căpitan Roman! apăsă ea dulce.

Ofiţerul se frămîntă puţin, apoi medită cu voce tare.

— Doar nu era nebun!...

— Nu. Era foarte sănătos... Foarte sănătos... rîse prelung fetiţa.

— Şi zici că liftul mergea? căută Roman o altă portiţă.

— Mergea, tăticule... Nu ca al nostru, cînd ai rămas tu între etaje... Mergea strună.

— Măi, că a naibii e enigma asta, se scărpină căpitanul după ureche.

— De. Eu ţi-am zis şi-n bilet că ai încurcat-o, sări în sus Isabela. Te dai bătut?

— Nici vorbă, dădu Roman semnificativ din cap. Nu se poate să n-o dezleg.

— Vezi să nu păţeşti şi tu la fel ca şi colegii mei, îl „mîngîie" fetiţa.

— Nu, eu n-am să rămîn paf.

— Atunci, descurcă-te.

— Cred totuşi că restul de patru etaje le urca pe jos, fiindcă devenise un tabiet pentru el.

— Nici vorbă, tăticule... se-ntoarse cu spatele Isabela căutînd ceva în servietă.

— De unde ştii tu? Poate că omul urca scările, aşa, pentru că avea nevoie de mişcare. Şi poate că, de, aşa se obişnuise! Ce... e exclus? începu să se irite ofiţerul.

— Exclus, tăticule, fiindcă alta-i rezolvarea. Te dai bătut?

— Încă nu, să mai încerc.

— Încearcă, ăhă... îl călca fetiţa pe nervi.

— Dar nu te mai foi atîta prin casă, că nu pot să mă concentrez! căuta scuze căpitanul.

— Bine, stau pe scaun, dar asta o zici tu, aşa, ca să găseşti motive că n-o rezolvi. Dacă, într-adevăr, tu eşti căpitanul Roman, să te aud.

— Ştii bine că eu sînt, ridică uşor tonul căpitanul, dar asta nu înseamnă că pentru unul care vrea el aşa, să urce patru etaje pe jos, nu mai sînt eu...

— Lasă vorba, mai bine gîndeşte-te, tăticule.

— Gata, am găsit! se-mbujoră Roman la faţă. La etajul şase, pînă unde mergea el cu liftul, stătea probabil mama sau sora sa şi întotdeauna cînd venea de la serviciu trecea pe la ele să le viziteze.

— Bine, tăticule, dar de ce nu urca mai departe cu liftul cînd pleca de la ele?

— Mda... trebui să se lase învins căpitanul și de astă dată. Mare pacoste pe capul meu cu enigma asta!

— Te dai bătut? se așeză Isabela lîngă el.

— Să mai încerc o dată, te rog... mai insistă ofițerul.

— Bine, încearcă, îl luă fetița după umeri. Eu am timp să te aștept, și-l sărută o dată pe obraz.

— Măi, să fie... se tot frămînta Roman. Și zici că nici colegii tăi n-au ghicit-o?

— Nici.

— Ce chestie, domnule! Auzi... patru etaje pe jos, îl torturau datele problemei. Nu, nu pot să-i dau de capăt, trebui să recunoască.

— Deci te dai bătut, nu? se așeză Isabela pe piciorul lui.

— Mă dau, gata. Sînt învins.

Fetița îl sărută de cîteva ori, apoi îi explică soluția.

— Formidabil! Ce grozavă e!... Nu m-am așteptat... nu-i venea să creadă căpitanului. Pfuu! Și ce simplu era...

— Simplu, dar n-am ce să-ți fac dacă n-ai ghicit-o! îl compătimi Isabela.

— N-am ... gata, am pierdut. Mergem la cofetărie, o luă Roman în brațe.

În cameră intră Elena.

— Ce-i cu voi, dragă, de vă îmbrățișați așa?

— A pierdut, tăticu', a pierdut... era veselă fetița.

— Am pierdut, da, făcu Roman cu ochiul peste umărul Isabelei. Va fi o mare polițistă. Elena tăcu. Acum direcția cofetărie, o lăsă jos pe fetiță. Pornim cu același pas?

— Da, tăticule, ca la paradă.

Isabela se alătură căpitanului și-l cuprinse după șold, atît cît îi permitea înălțimea ei.

— Direcția cofetăriee, înaintee marș! Un, doi! Un, doi!...

Era o scenă superbă. Parcă făcuseră armata împreună...

În drum spre cofetărie, căpitanul îi strecură fetiței, așa, într-o doară:

— Și chiar tu ai compus enigma asta grozavă?

— Tu ce părere ai? îl privi Isabela ștrengărește.

Roman fu surprins de maturitatea fetiței.

— Eu cred că... tu, îi răspunse.

— Atunci află, tăticule, că n-am să le spun colegilor că n-ai rezolvat-o.

— Dar ce-ai să le spui? fu curios ofițerul.

— Am să le spun că ai rezolvat-o. Eu te iubesc și nu vreau să-mi dau tăticul de gol. Căpitanul vru să spună ceva, însă Isabela continuă: Dar nici tu să nu mă dai de gol!

— Cu ce? n-o înțelese el. Chiar era derutat.

— Cu enigma. N-am compus-o eu, am auzit-o la copiii din Colentina, cînd am fost cu mama la tanti Lulуța. Încă n-a ajuns la noi în cartier, și eu... lăsă ea capul în pămînt gata, gata să plîngă.

— Nu prea-i frumos, dacă-i așa, o dojeni tatăl. Niciodată nu trebuie să-ți atribui un merit pe care nu-l ai.

— Știu, scăpă fetița cîteva lacrimi, dar eu n-am făcut-o ca să mă laud.

— Atunci pentru ce? o mîngîie căpitanul, lăsîndu-se pe vine în fața ei.

— Am făcut-o pentru tine și pentru mine, își dădu ea la o parte șuvițele de păr care îi acopereau fața. Roman nu fu în stare să scoată un cuvînt. Ca să mai stai și tu cu mine și eu cu tine, își deschise ea chipul și se avîntă în brațele tatălui său.

Stătură așa încleștați cîteva clipe, după cum le era obiceiul.

— Tu vei ajunge o mare polițistă, zise căpitanul după o pauză apăsătoare pentru el.

— Nu știu, tăticule, îl apucă Isabela de mînă, să mai vedem ce zice și mama...

Lăsîndu-l pe căpitanul Roman cu necazurile și cu bucuriile lui, dumneavoastră știți, stimați cititori, care este răspunsul la enigma Isabelei? De ce acel cetățean, cînd venea de la serviciu, urca cu liftul pînă la etajul șase, iar, apoi, restul de patru etaje, pînă la zece, unde locuia, le parcurgea pe scări?

„BIROCRATUL"

— Unde este locotenentul Mușat? o întrebă căpitanul Roman pe secretară într-o dimineață.

— A plecat la un furt, îi răspunse femeia puțin grăbită.

— A plecat la... un furt? era bine dispus căpitanul.
Secretara zîmbi.
— Lăsați că și dumneavoastră le mai prescurtați cîteodată, se „apără“ ea. Graba, mai este și obișnuința...
— Bine, bine... dădu ofițerul din cap în semn de recunoaștere. Și la ce caz este plecat?
— Unui cetățean i s-a furat autoturismul acum o oră, iar tovarășul locotenent s-a dus să stabilească împrejurările.
— A plecat împreună cu reclamantul?
— Da. Omul numai că nu plîngea. A parcat mașina undeva pe la Piața Națiunii și, cînd s-a întors după circa o jumătate de oră, n-a mai găsit-o. Reclamația e la mine în mapă, că trebuie s-o înregistrez.
— Sînteți drăguță să mi-o dați puțin?
— Sigur că da. Poftiți! îi dădu ea hîrtia căpitanului. Ai naibii sînt hoții ăștia de mașini. Urmăresc, pîndesc momentul și pe-aici ție drumul. N-o fi careva dintre tinerii pe care i-ați cercetat dumneavoastră acum cîteva luni? Cei cu mașinile...
— Greu de răspuns la o asemenea întrebare avînd în față numai o hîrtie. S-o citesc și poate că reclamația îmi va „spune“ ceva.
— Mi-am permis să-mi exprim această bănuială, deoarece mi-am adus aminte că tinerii aceia procedau cam la fel. Așteptau ca mașina să fie parcată și după ce se asigurau că proprietarul a intrat undeva, de unde nu ieșea repede, treceau imediat la acțiune.
— Da, așa procedau ei, însă acum nu dispun de date ca să pot face totuși o legătură.
— Poate că le aduce tovarășul locotenent.
— Poate...
— A intrat bine în probleme, așa-i?
— Foarte bine, aprecie Roman. Va fi un foarte bun ofițer de judiciar.
— Se mai pripește el, dar...
— Tinerețea, pară căpitanul. Noi n-am fost tot așa?
— Tot... îl aprobă secretara. Oricum, el însă se bucură de un „profesor“ de renume.
— Chiar așa? se îmbufnă puțin Roman.
— Nu este numai părerea mea... „argumentă“ femeia. Dar astăzi îmi păreți foarte vesel, schimbă ea discuția. Ce „s-a-ntîmplat“, dacă, mă rog, nu-i secret?

— Cum să fie secret, din moment ce a primit și diplomă? zise ofițerul ca și cum secretara ar fi știut despre ce era vorba.
— Cine a luat diplomă?
— Isabela.
— Aa... Fiica dumneavoastră. Ce diplomă, că încă n-a terminat clasa I-a.
— Diplomă de „maturitate“.
— Vă rog...
— A luat o diplomă, premiul III, la concursul literar organizat de revista *Luminița*.
— Drăguț, dacă ne gîndim că abia a pătruns tainele literelor. Dar nu cumva ați ajutat-o dumneavoastră?
— Vai de mine! Cum s-o ajut să scrie tocmai despre mine! Titlul povestirii trimisă de ea este *Tăticul meu.*
— Dulce. Sărutați-o din partea mea. Vă iubește... De fapt, vă iubesc și oamenii mari, ca să nu mai spun de mai tinerii dumneavoastră colegi. Mușat, cel puțin, este foarte încîntat și primește cu multă considerație observațiile pe care i le faceți la „examenele“ pe care le dă în vederea diplomei lui de „maturitate“. Nu cumva și-acum îi pregătiți vreun „examen“ de ați luat reclamația?
— Nu. N-am această intenție, însă dacă se va ivi vreun subiect, nu trebuie scăpată ocazia. Din cele mai neînsemnate lucruri, trebuie să învățăm cîte ceva, dacă se poate.
Ofițerul se retrase în biroul său și citi reclamația.
„Subsemnatul... posesor al autoturismului Dacia—1300, cu nr. de circulație 10—B—3142... vă aduc la cunoștință următoarele: Astăzi... în jurul orelor 8,00, aflîndu-mă în Piața Națiunii, am parcat mașina în fața magazinului Unirea. Trebuia să cumpăr din magazin, pentru laboratorul unde lucrez, mai multe articole foto. Am zăbovit prin magazin circa o jumătate de oră, iar cînd am ieșit afară, mașina dispăruse...“
Căpitanul se ridică de pe scaun. Deschise fereastra biroului și privind pe platoul din curte își zise zîmbind: „Rapidă operațiune. Ăștia-s hoți cu acte-n regulă...“ Intră în biroul secretarei și-i ceru ca, atunci cînd vine, locotenentul să se prezinte la el. Pînă veni Mușat se apucă să-și rezolve din lucrările sale.
— 'Trăiți! intră locotenentul.
— Noroc! Ia loc, îl invită Roman. Care-i rezultatul?

— Slab. Chiar foarte slab, răspunse acesta nu prea vesel. Nici urmă de maşină.

— Indicii, ceva?

— Nimic. Nimeni n-a văzut . . .

— Mă mir. Sînt sigur că au văzut foarte mulţi.

— Posibil, aprobă locotenentul fără să ştie la ce se referea căpitanul. E bulevard, supermagazin, deci lume foarte multă şi cred că au văzut destui dar nu şi-au dat seama că la maşină umblau nişte hoţi.

— Cu asta sînt perfect de acord. Nimeni şi pentru nimic în lume nu şi-ar fi imaginat aşa ceva.

— Dar de ce vă folosiţi de astfel de termeni? sesiză Muşat.

— Fiindcă în momentul operaţiunii, nimeni şi pentru nimic în lume nu şi-ar fi imaginat că cei care umblau la maşină erau hoţi, îşi repetă Roman ideea. Nici tu şi nici chiar eu . . .

— Ce vă face să fiţi aşa de exclusivist? îl privi Muşat foarte nedumerit. Practica a demonstrat, în alte cazuri, că au fost destule persoane care s-au sesizat despre astfel de „operaţiuni".

— *În alte cazuri,* da, sublinia căpitanul, dar în cazul acesta, nu.

— Mă uimiţi!

— Păstrează-ţi asemenea cuvinte, pentru că nu ştiu ce-o să zici cînd vei afla că eu ţi-am rezolvat cazul din birou. Locotenentul nu ştia ce să mai spună. Spre exemplu, ce ţi-ai zis cînd ai văzut locul unde a fost parcată maşina?

— Că hoţii pot fi „profesionişti", din moment ce s-au orientat spre o maşină care era parcată într-un loc nepermis. Chiar acolo era un semn: „Oprirea interzisă", însă reclamantul susţine că nu l-a văzut. De fapt, este proaspăt conducător auto. N-are nici două luni.

— Ai judecat bine pînă la un moment, deoarece în acest sens operaţiunea trebuia executată rapid, fiind o zonă foarte intens circulată. Ce ţi-a lipsit mai departe, a fost viziunea reversului medaliei.

— Nu vă înţeleg.

— Este vorba despre o „viziune" pe care eu am intuit-o din birou, cînd am citit reclamaţia şi, „birocrat" cum mă ştii, nu mi-au trebuit prea mulţi paşi ca să am şi confirmarea.

— Şi unde-i confirmarea?

— În „bucătărie", cum zicem noi.

Ce era, de fapt, „bucătăria" şi ce se-ntîmplase cu maşina?

LA „PLIMBARE" CU MAŞINA

Căpitanul Roman şi locotenentul Muşat plecară în acţiune prin oraş. Scopul: combaterea actelor de parazitism social, plus . . . ce mai cădea în plasă!

. . . Un mare şi ultramodern magazin.

„Hopa! Un client!" zise Roman trăgîndu-l deoparte pe Muşat. Un coate goale, cam „colorat" la faţă, împrăştia în public nişte bilete, pe care era dactilografiat ceva. Reprimea biletele după ce erau citite şi, odată cu ele, pumnii întinşi i se umpleau de bani. Locotenentul luă şi el un bilet. Îi citi căpitanului: „Dragi tovarăşi. Eu sînt surdo-mut din naştere şi am patru fraţi orfani de părinţi. Tata a murit de cancer şi mama de ulcer. Vă rog să mă ajutaţi cu bani, haine sau alimente, ca să-i pot întreţine. Sufăr de boala epilepsiei şi nu pot munci. Vă mulţumesc frumos de ajutorul ce mi-l daţi."

Ofiţerii priviră la cerşetor. Mimica feţei şi gesturile lui îi impresiona puternic pe cei din jur.

— Un amărît, vai de capu' lui! zise o femeie care-i pusese în palmă o bancnotă de cinci lei.

Îl urmăriră atenţi. Cineva îi spuse să plece din magazin. Cerşetorul se îndreptă cîţiva paşi spre ieşire, apoi se opri şi gesticulă neajutorat.

— Lasă-l în pace! interveni altcineva. Nu vezi că-i vai şi amar de el? Citeşte şi matale ce scrie pe bilet.

Surdo-mutul reacţionă pe loc, confirmînd din cap spusele celui care îl apărase.

— Îl demascăm? zîmbi Muşat.

— De acord.

Locotenentul se apropie de cerşetor.

— Psst! Miliția!... arătă spre căpitan. Închide ușa după tine!
Dezorientat, „surdo-mutul", se întoarse repede și întinse mîna să închidă ușa, dar ... căpitanul Roman se apropie, zburlindu-se la el.
— Lasă-mă, dom'comisar, că vorbesc! se gheboși cerșetorul, apărîndu-se cu mîinile ca de un mare pericol.
— La mașină!
Numai în zece minute „amărîtu'" adunase treizeci de lei. Și îi mergea cam „zlab", după cum mărturisi.
— Fraieri, cu caru', dom' comisar! rîdea el acum de cei care mai înainte îi umpluseră pumnii cu bani.
... Pe bulevard un tînăr se legă de-o fată și îi vorbi urît. Chiar o înjură. Căpitanul Roman interveni. Se legitimă.
— Nu-nghite băiatu', ce-mi arătați mie cartonașul ăsta roșu!
— N-ai văzut la fotbal? se-nființă Mușat lîngă el, gata să-l scoată în afara terenului de „joc". Buletinul!
— Sanchi! De unde atîtea buletine? N-are Gogu buletinu', e bine! Și nu puneți mîna pe mine că țip și vă dau în spectacol!
Locotenentul nu mai așteptă alt cuvînt și-l prinse „voinicește". Dacă a țipat? Nu... Procedeul sambo pe care i l-a aplicat tînărul ofițer, îl făcuse să uite de „gălăgie" și să se preocupe mai mult de vîrful picioarelor, fiindcă mergea ca pe sîrmă ...
— Unde-l duce? îl întrebă pe Roman un cetățean care savura „spectacolul".
— La mașină! O scurtă „plimbare" de aerisire...
... Doi tineri se apropie de un magazin „SHOP".
— Baftă, Antoane! șopti cel mai înalt.
— Baftă, Dumitre! răspunse celălalt.
Anton intră primul în magazin. Se îndreptă de spate și scoase mult pieptul înainte.
— „Skyton"! „Skyton"! rosti el arătînd vînzătoarei un radiocasetofon.
Vînzătoarea îl întrebă în engleză dacă vrea să-l cumpere.
— Nein, nein! „Skyton"! „Skyton"! ridică glasul Anton, gesticulînd din mîini în semn că vrea să-l cumpere.
Vînzătoarea îl privi o clipă nedumerită, apoi îi dădu din raft un radiocasetofon marca „Skyton".
— Ja, ja! mîngîie aparatul Anton. „Kent, Kent!"

Femeia îl înțelese și îi aduse și un cartuș cu țigări „Kent".
— Nein, nein! Ja, ja! repetă Anton transpirat, căutîndu-și banii în buzunare. Avea de plătit 320 mărci vest-germane. Scoase dintr-un buzunar suma exactă și o dădu vînzătoarei. Apoi luă aparatul și țigările și se îndreptă spre ieșire unde-l aștepta Dumitru. Dar... îi așteptau și doi civili.
— Ți-e cald, nu jucărie! spuse căpitanul Roman privind la fața plină de sudoare a lui Anton. Dar, apropo, de unde ai jucăria asta? și arătă spre radiocasetofon.
— De la un magazin!
— De jucării?...
— Hî, hî, hî! rîse scurt Anton. Lasă-te, bre, d'astea. Mă cunoști de undeva?
— Nu, dar să facem prezentările!
Făcură prezentările...
— N-am avut baftă! se lamentă Anton. Degeaba l-am luat pe Dumitru cu mine, că nu s-a orientat.
— Nu-i nimic. Vă „orientăm" noi!
— Unde?...
— Deocamdată...
— La mașină! îi plăcu să pronunțe lui Mușat.
... Într-un gang, lîngă cinematograful „București".
— Bibicu' e cu mizilicu'! arunca încet, șmecherește, un tînăr cu păr mare... coafat. Joacă *Revanșa*, neamule! Pistoale, gagici, turnătorii... film de milioane!
— Cîte bilete ai? îl întrebă Mușat cu mîinile în buzunare și cu țigara în colțul buzelor.
— Depinde cîte vrei.
— Zece!
— Are bibicu', că el e cu mizilicu'!... își rotea ochi-n jur să vadă dacă nu apare vreun polițist. Ieși c-o albăstrică!
În gang apăru căpitanul Roman.
— Bibicu' e... cu mizilicu', îl imobiliză repede Mușat pe bișnițar.
— Și noi?
— Noi cu... trotineta!... glumi locotenentul.
... La un colț de stradă.
„Bomboane agricole! Balenee!... Bomboane agricole! Balenee!..."
— Chiar că... balenă! îi făcu Roman cu ochiul lui Mușat, ca o aluzie la femeia ce-și striga marfa.
Se apropiară de ea.

— Bomboane agricole! Balenee!... Ce-ți dorește inima, conașule?
— Pot s-aleg?
— După poftă, că dau ieftin.
— Atunci eu am poftă să te-aleg pe dumneata!
— Aoliu! Presarii! Leșin... se prefăcu femeia.
— Repede, să nu moară...! aruncă Roman.
— Unde mă duceți?..., pițigăie „muribunda“.
— Să te „salvăm“ de „boală“!
— Cu ce?...
— Cu... „Salvarea“!...
...Restaurantul „Delta“. Se mănîncă delicioase preparate din pește, se bea vin, se dansează. La o masă, o tînără drăguță. Singură. Soarbe adînc din pahar și fumează mult. Ochii săi verzi scormonesc privirile bărbaților, „corespondează“ cu ei discret, ademenitor. În continuare se întîmplă o scenă surprinzătoare. Aurelia, fata cu ochii verzi, se ridică în picioare și-i trage o palmă ospătarei.
Ofițerii intervin.
— Salutăm poliția de uscat! își îndreptă Aurelia coafura, privind cu ură la cea pe care o lovise.
— E o bagaboantă, o parașută! spuse ospătara cu mîna la falcă. Cu două seri în urmă a venit aici cu un tip cam abțiguit. Au mîncat și au băut pe săturate. În final, cetățeanul s-a îmbătat zdravăn, iar parașuta, dîndu-și seama că fraierul nu mai are bani, s-a scuzat că se duce pînă la toaletă și dusă a fost... Îl uscase de bani, așa că omul n-a mai avut cu ce plăti consumația. În seara asta, cînd am întîlnit-o, i-am cerut banii. Ați văzut...
— Nu-i datorez eu grăunțele! sări Aurelia. Gagiu' era cu scrumbiile (bancnote de 100 lei)! Mă împrietenisem cu el la restaurantul „Modern“. Era afumat. M-a invitat apoi aici și am acceptat. Nenorocirea este că a băut mult și s-a făcut clește. Ce era să mai aleg din el în halul ăla? L-am lăsat ca pe-o orfelină la masă și am plecat. N-am știut că nu mai are scrumbii, că plăteam eu!
— Minte! interveni ospătara.
— Știu, făcu Roman. Apoi către Aurelia: Deci nu te-ai cumințit... Ce-am vorbit noi?
Tînăra lăsă capul în jos, dar își aduse aminte de ospătară.
— Nu admit să mă calce pe toc una ca asta! zvîcni ea. Și-a pus și ea un halat alb, că mai curat n-are nimic pe

ea, și se dă patroană. A uitat că pînă mai ieri învîrtea făcălețu' la țară și confunda marmelada cu ruju' de buze...
— Ajunge, o opri căpitanul. Cred că știi ce te-așteaptă, nu?
— Pușcăria! Aha, pușcăria! se descărcă ospătara pe un ton apăsat.
Aurelia vru să sară din nou la ea, dar ofițerii o opriră.
— Și numai pe mine mă vedeți, nu?... zise Aurelia nervoasă.
— Noi „vedem“ tot, îi dădu replica Roman.
— Și pe „Laleaua neagră“?
Căpitanul nu știa ce să-i răspundă. Nu mai auzise o asemenea poreclă printre „păsări“.
— Vedeți...îi reproșă Aurelia. Lucrați slab, după ureche...
— Serios? Și cine e?...
— E una venită de la Timișoara. Umblă cu o sfrijită după ea și, bineînțeles, cu peștele. La „Nord Hotel“ e terenul ei și ne cam încurcă treburile pe acolo. Merită să fie scoasă din „ring“.
— O voi scoate chiar în seara asta, îi promise Roman. Vezi ce bine se lucrează după ureche?...
— Seniorita, „taxiul albastru“ vă așteaptă! o invită Mușat, aplecîndu-se ușor înainte.
...„Nord Hotel“. Restaurantul era arhiplin. Zăriră totuși două locuri la o masă. Cerură permisiunea celor două femei să se așeze. Una mirosea puternic a parfum și era îmbrăcată în negru...
— Așteptăm pe cineva! le aruncă sec „Laleaua neagră“, privindu-i bombastic peste umăr.
Ofițerii se-ndepărtară.
— N-au față de morocani (străini)! auziră în urma lor.
Doi tineri fură refuzați și ei pe același ton.
— Ia te uită, bă, Nicule, zise unul dintre ei. S-au pus și ele un pic la țol și se dau grandi!
— Pocnitori! aruncă celălalt. Nu vezi ce șalupe (pantofi) au în picioare? Mai bine aruncă-ți geana la blondele alea, de colo...
La masa respectivă își făcură apariția doi bărbați cu șaluri de mătase la gît. Cerură permisiunea să ia loc, în italiană. Femeile fură încîntate, ba chiar „sfrijita“ se și ridică în picioare, invitîndu-i să se așeze. În scurt timp se împrieteniră.

Urmară fripturi, băuturi scumpe, alune, cafele, dans și ... nota de plată. În timp ce străinii achitau consumația, femeile își dădeau coate discret și se filau cu un tip mustăcios de la altă masă.
Străinii ieșiră afară și le invitară la mașina lor.
— Ba nu, sînt invitate la ... mașina noastră! interveni căpitanul Roman. Are și bec albastru pe ... deasupra, ca să nu ne rătăcim, că și așa „fetițele“ sînt destul de „rătăcite“ ... Sperăm că acum n-o să mai fim refuzați! o țintui el pe „Laleaua neagră“.
— Vai, dar cum puteți crede că ... Noi ... se rătăci „Laleaua Neagră“.
— Ce-aveți cu ea? E prietena mea! răsări ca din pămînt un tip mustăcios care nu-și dăduse seama ce se-ntîmpla.
— Aha! Peștele! ... îi zise Roman lui Mușat. Du-l la mașină, c-o să-l facem noi să-i piară pofta de ... pește!
— Da' nu e prietenul meu, se apără „Laleaua Neagră“, nici nu-l cunosc. Străinii se îndepărtară. Sînt în relații de căsătorie cu Săndel Coriolan, din strada Libertății 18. Am și viză de flotant, dacă vă interesează! simula ea că umblă la buletin.
Căpitanul Roman tresări. Îl cunoștea perfect pe tipul pomenit de „Laleaua Neagră“. Era un bișnițar și un proxenet grosolan cu „relații“ în mai multe orașe din țară și pe care îl arestase cu două zile în urmă. El se afla încă în cercetări.
— Am și cheia de la apartamentul lui! vru femeia să pară mai convingătoare.
— Cînd ai dormit la el ultima dată?
— Aseară! răspunse „Laleaua Neagră“ fără șovăire.
— Ați dormit împreună? fu „indiscret“ căpitanul.
— Lăsați, știu că vreți să mă prindeți pe picior greșit ..., făcu femeia. Am dormit singură, fiindcă îl iubesc și îl voi aștepta pînă ce o să-i dați drumul.
— Nu cred că ai dormit acolo ..., zîmbi Roman cu subînțeles. Poate numai dacă se comitea un ... viol ... o violare ...
— „Violare“ ...?! intră „Laleaua Neagră“ în dilemă.
— Absolut!
Ofițerul „limpezi“ repede dilema, apoi zise cu un aer sarcastic:
— Nu-i nimic ... Dacă ați avut ghinionul și nu v-ați întîlnit aseară, o să vă-ntîlniți acum sigur, dar pe altă stradă a „libertății“ ...

— Și-acum, pe „cai“! le deschise Mușat portiera mașinii.

Întrebările la care trebuie să răspundeți de această dată, stimați cititori, sînt două: 1) Care a fost „secretul“ ușii ce i-a creat imediat „surdo-mutului“ o stare de șoc, dîndu-și seama că e demascat? 2) Ce n-a știut „Laleaua Neagră“? Despre ce „violare ...“. era vorba?

CARACATIȚA

Într-o dimineață, căpitanul Roman fu anunțat de ofițerul de serviciu că se prezentase un cetățean care reclama spargerea unui magazin de încălțăminte.
— Condu-l te rog, la mine!
— Am înțeles!
Cetățeanul respectiv fu invitat în biroul ofițerului.
— Să trăiți! salută acesta.
— Bună ziua! răspunse Roman, deslușind pe chipul răvășit al omului o paloare nefirească. Luați loc, vă rog.
— Mulțumesc.
— Vă ascult.
— Eu sînt responsabilul magazinului de încălțăminte „Antilopa“, începu el. Acum un sfert de ceas, venind la serviciu, am constatat că s-a produs o înscenare de furt la magazin.
Căpitanul tăcu, deși nu putu să nu se mire în sinea lui: „Înscenare? ...“
— Am deschis ușa magazinului de față cu vînzătoarele, căci așa avem noi consemnul, pentru a nu ne suspiciona unii pe alții, și am intrat înăuntru. N-am făcut însă decît cîțiva pași și parcă cerul m-a invitat să mă uit în sus. Doamne! O gaură, cît se poate introduce un om! ... Numai Mița, fosta mea nevastă, mi-a făcut-o ...
— Ați pătruns mai departe în magazin?
— Am pătruns, dar fără să stric urmele din dreptul găurii și am să vă explic eu de ce. Am pătruns cu grijă, ca să

văd ce s-a furat din magazin. Hoțul a luat banii proveniți din vînzările de ieri și circa douăzeci de perechi de mergători. A, vă rog să mă scuzați! sesiză el un semn de întrebare pe chipul căpitanului. Așa le zic eu la pantofi.
— Și pe unde a ieșit hoțul?
— Prin spatele magazinului, am uitat să vă spun, a forțat ușa de serviciu.
— Mai departe, vă rog.
— Mai departe, ce? era destul de împrăștiat gestionarul.
— Parcă ați zis c-o să-mi spuneți de ce n-ați stricat urmele din dreptul găurii din plafon.
— A, da! își aduse omul aminte. Nu le-am stricat, pentru că nu sînt! ... privi cumva ciudat la căpitan. De-aia este înscenarea Miței, fir-ar blestemată ziua cînd am făcut pe doctorul, că-și scrîntise un deget de la o mînă. Cine-și ia o nevastă mai tînără decît el, e beleaua dracului, dom'le, vă spun eu, că nu mai eu știu ce-am pățit și cum m-a preumblat la portofel ...
Pe Roman îl încercă rîsul, dar se abținu.
— Și totuși, nu văd legătura între fosta dumneavoastră soție și ce s-a-ntîmplat în magazin, zise el.
— Cum nu vedeți? holbă ochii gestionarul. Numai ea este în stare de asemenea înscenări, din moment ce nu sînt urme de moloz pe podea. N-o cunoașteți! Dac-ați ști ce-a înscenat la proces ca să pună mîna, să-l vîndă și pe „Gogoșel“, un buflei de rasă, proprietatea și odorul răposatei? ... Vă plac animalele?
— Îmi plac, trebui să răspundă căpitanul.
— Mănîncă bufleiul ăsta la gogoși, de m-a speriat, domnule! deviase bine interlocutorul. Și numai d'alea calde, al dracului! ...
— Dumneavoastră ați venit la miliție să-mi relatați despre spargerea magazinului sau îmi povestiți despre gogoși? trebui să-l stopeze ofițerul.
— Vă rog să mă scuzați, se rușină gestionarul. Îmi trec cam repede gîndurile prin față, fiindcă sînt multe ...
Căpitanul se stăpîni din nou să nu rîdă. Bănui ceva și dori să se convingă.
— Îmi dau seama că divorțul, fosta soție mai tînără, v-au creat multe probleme în ultimul timp și v-au pus nervii la grea încercare.
— Așa-i, dom'le, mizerabila! Voia și bijuteriile răposatei, pe care le avea de la mama soacră, răposată și ea, săraca.

— V-au pus nervii la grea încercare, înțeleg ... își continuă Roman jocul. Poate că și eu, dacă eram în situația ...
— Cum, și dumneavoastră aveți o nevastă mai tînără cu douăzeci de ani? ... se înălță pe scaun Valențiu Pompei. Acesta era numele gestionarului.
— Nu ... Eu ...
— Bine că v-a ferit sfîntu'! i-o luă înainte Pompei. Vă băga-n mormînt, dom'le. Vă spun eu, care cu ea n-am fost mișel, dar care știu ce m-a lucrat la portofel.
— De fapt, am vrut să spun că eu în locul dumneavoastră, după atîtea șocuri, m-aș fi dus o perioadă de timp undeva, unde să am numai liniște. Aș fi luat și ceva medicamente, dacă era cazul. M-aș fi dus chiar și la un neurolog să mă tratez.
— Păi, medicamente iau și eu, că toată noaptea visez blestemul Miței deasupra capului meu, dar la ... nu mă duc. Ăștia, cum te duci la ei, imediat te categorisesc ca nebun.
— N-aveți dreptate, renunță ofițerul la alte explicații, dar despre ce blestem este vorba?
— Blestemul caracatiței. Pompei se cripsă deodată la față și-ncepu să miște din brațe: Vine în fiecare noapte la capul meu, în chip de caracatiță, și-mi rînjește: „Am să-ți fac cel mai mare rău, că mi-ai oprit și rochia pe care-am avut-o de la mama! Am să-ți fac cel mai mare rău ...“ Și drept dovadă, uite, a înscenat spargerea magazinului, bătîndu-și joc de mine și-n scris! ...
— Cum adică, și-n scris? îl privi atent Roman.
— Păi, nu v-am spus? se miră gestionarul.
— Nu.
— Ha, ha, caracatița! avea el o privire sticloasă. Mi-a lăsat și-un bilet, uite, dovada! scoase un petic de hîrtie din portofel. Ea a înscenat spargerea, ca să-mi ia banii, să-mi facă rău, dar sînt banii magazinului, nu sînt ai mei. Caracatița! Ha, ha ... Mă răzbună miliția, sărise calul Pompei fără să-și dea seama.
Căpitanul Roman luă biletul și-l citi: „Amintire de la Mițișor“. Era un scris cu litere decupate din ziar.
— Unde l-ați găsit?
— În locul unde erau banii. Vă rog să mă răzbunați. Să mă răzbunați! își încleștă el pumnii și începu să plîngă ca un copil.
— Noi ne vom „răzbuna“ pe autor, zise Roman, dar nu cred că-i Mița.

— Ba nu, ea e: caracatița! C-o văd și ziua trecînd prin fața mea. Ea crede că n-o observ . . .

— Dacă-i așa, trebuie să vă ajut să scăpați neapărat de ea. Măcar în somn . . .

— Da! aprobă grav Pompei. Măcar în somn, că prea mă chinuie în fiecare noapte.

— . . . Apoi, vom vedea noi ce-om face cu ea.

— S-o arestați! Să nu mai vadă lumina, ca să nu se mai preumble nici ziua prin fața mea.

— Nici ziua . . . sigur că da, îl „aprobă" căpitanul.

— Și să-i tăiați tentaculele! Tentaculele . . . începu el să plîngă din nou.

— Ți-am spus că te ajut, se apropie Roman de Pompei și-l mîngîie ușor pe cap. Ofițerul cunoștea foarte bine reacțiile bolii acestuia și proceda în consecință, după cum învățase la psihiatrie.

— Să nu mă lăsați! se opri bolnavul din plîns, cînd simți mîna ocrotitoare. Îi prinse mîna căpitanului cu destulă putere și o ținu la pieptul său cîteva secunde.

— Nu te las, îl mai mîngîie ofițerul. De fapt, salvatorul meu, va fi și salvatorul tău.

— Cine e? ciuli urechile Pompei.

— Fratele meu, care este medic. El m-a scăpat de „Anaconda". Ce m-a mai chinuit și pe mine, blestematul ăla de șarpe . . . Și numai noaptea!

— Piuu! se stîrmbă bolnavul, răsfirîndu-și degetele. Te-ncolăcea. Pac! Pac! Pe mine încă nu mă încolăcește . . . coborî mult tonul.

— Da, dar pe mine mă și strîngea . . . simulă căpitanul cu mîinile la gît.

— Și nu te-a omorît? îl fixă Pompei.

— Nu, că m-a salvat fratele meu.

— Medicul?

— Da . . . E psihiatru și cunoaște toate tainele animalelor astea fioroase. A făcut studiile la Sorbona, la Londra, la Neapole.

— Zău? se minună bolnavul. Și știe și despre caracatițe?

— Păi, dacă m-a vindecat pe mine de „Anaconda", dar . . .

— Gata! Du-mă la el!

— Ai putea să mă rogi, totuși, recurse ofițerul la un truc, ca să-i sondeze stabilitatea reacției.

— Vă rog. Vă rog . . . se mai limpezise chipul lui Pompei.

— Bine. Uite îi dau acum un telefon, dar o să mergem mîine, că azi avem treabă la magazin.

— Da . . . da, aprobă bolnavul.

Căpitanul formă numărul de telefon al „fratelui" său.

— Auziți, îl mai chinuia pe Pompei o „idee". Dar vă aveți bine cu fratele dumneavoastră? Acu, nu vă supărați, dar întreb și eu așa, ca să știu dacă-mi face o lucrare de calitate.

— Cum să nu mă am bine cu el, dacă sîntem din aceeași mamă . . . Auzi! îi veni să rîdă și ofițerului de răspunsul pe care-l formulase.

— A, e clar, bătu cu palma Pompei. Deci nu sînteți vitregi, după tată, fu el mulțumit.

— Alo! Romanică? În aparat se auzi un alt răspuns. Ce faci, măi frățioare? Pompei era numai ochi și urechi. Romanel la telefon! Medicul vru să-nchidă telefonul, crezînd că are de-a face cu un pacient de-al său, Romanel! Căpitanul Roman! grăbi ofițerul. Doctorul își dădu seama cu cine discuta. Îl salută. Aveau, de fapt, și-o convenție. O frază. Dacă ea era pomenită de ofițer, însemna că acesta se afla în prezența unui bolnav. Da, așa convin uneori prietenii . . . Și căpitanul rosti fraza: Dragul meu, după Sorbona, Londra și Neapole, unde urmează să mai pleci acum? Unde? La Tokio? Zău! Măi, tu ai ajuns celebru . . . Ce zici? Să susții un referat. Cum? Mai zi-i o dată. Animalele marine în psihondroma universală. Interesant.

— Ia-ntrebați, intră și caracatița? îl dădu un ghiont Pompei.

— Romanică, frățioare dragă, intră și caracatița în referat? Că am un prieten lîngă mine, care-i în mare dramă cu o caracatiță. Intră, zău! Și intră și „Anaconda" mea? Zău! Bine, dragă, mă bucur că ai reușit să vindeci toate cazurile și-acum te-arunci peste ocean. Dar, te rog, fă un efort și primește-l în clinica ta și pe prietenul meu.

— Zi-i că dau o masă la „Ghiocelul".

— Auzi, omu' are obrazul subțire și ține neapărat să ne ofere niște ghiocei.

— Nu . . . îl trase de mînă pe căpitan.

— Lasă că știe el, se scutură fin Roman. Deci, îl primești, da? Și-i rezervi un pat curat? Cel mai curat! Bravo, ești un frate de aur. Știam eu că n-ai să mă refuzi. Bine, mîine venim la tine. La revedere! și închise telefonul. Gata, s-a aranjat! respiră ușurat.

— Am văzut, are devlă... Dacă o să mă simt bine, pot să stau mai mult la el, acolo?

— Acum şi dumneata, gata, vrei să şi profiţi! se „îmbufnă" puţin Roman.

— Nu, dar ziceam şi eu aşa...

— Bine, bine, zîmbi Roman şi-l bătu uşor cu palma peste umăr. Ai mare noroc că amîndoi sîntem băieţi buni. Vorbesc eu cu el mîine să te ţină mai mult. Acum, hai la magazin.

— Hai! arăta altfel Pompei.

La magazin, Roman fu însoţit de locotenentul Muşat, pe care îl puse în temă cu cele întîmplate. Ofiţerii începură cercetarea la faţa locului. Hoţul făcuse, într-adevăr, o spărtură în plafon, pe unde intrase în magazin. În dreptul spărturii respective, pe podea, nu se afla nici un pic de moloz, ci numai puţină tencuială.

— Vedeţi? Caracatiţa!... A luat molozul cu ea, să nu lase urme, să fie o înscenare perfectă! zise tare Pompei.

Roman îl trase mai de o parte.

— Ce-am vorbit noi? De ce vrei să te dai în vileag şi să afle subalternii de aranjamentul nostru? Nu poţi să taci din gură? Să răspunzi numai la ce te-ntreb eu.

— Gata, tac, duse el mîna la gură.

— Să te văd.

Ofiţerii cercetară magazinul. Lipseau banii reclamaţi de gestionar şi douăzeci şi patru de perechi de pantofi bărbăteşti.

— Cînd aţi primit marfă? o întrebă ofiţerul pe o vînzătoare mai în vîrstă. Părea să fie o femeie de treabă.

— Acum două zile, răspunse ea.

— Şi cît costă o pereche de pantofi? Mă refer la cei furaţi, bineînţeles.

— 360 lei. Este o marfă deosebită.

— Bănuiţi pe cineva?

Femeia se codi puţin.

— Dar îmi garantaţi că nu ştiţi de la mine?

— Numai în măsura în care nu sînt nevoit să vă iau declaraţie.

Vînzătoarea se mai gîndi puţin, apoi zise:

— Fie. Eu o bănuiesc pe tînăra blondă, de la raionul din colţ. E venită numai de două săptămîni la noi, însă este căutată zilnic de tot felul de tineri dubioşi. Apoi am auzit că timpul liber şi-l petrece numai pe la baruri şi pierde nopţile la chefuri, că mai toată ziua moţăie în magazin.

— Acum urmează o întrebare de maximă sinceritate, o avertiză Roman.

— Eu cred că sînt foarte sinceră, spuse ea. Totuşi căuta să-şi ascundă unele emoţii.

— Asta rămîne să constat. Spuneţi-mi, şi vă întreb pe dumneavoastră fiindcă sînteţi cea mai în vîrstă de aici, de ce nu i-aţi anunţat pe cei în drept că şeful de unitate este foarte bolnav?

Vînzătoarea se-nroşi puţin.

— Dar numai de o săptămînă a început să-i tragă cu caracatiţa. Pînă acum nici vorbă să aibe asemenea manifestări, dădu ea un răspuns neconvingător.

— Nu se poate, o contrazise căpitanul. Obsesia lui, pînă a deveni manifestă, presupune o fază preliminară de durată, în care el şi-a trădat boala psihică de atunci, prin exteriorizarea unor acte ciudate de comportament. Este imposibil ca dumneavoastră, colectivul de aici, să nu le fi observat.

— Am observat noi cîte ceva, este adevărat, trebui să recunoască femeia, însă el spunea că n-are de gînd să se ducă la medic, că doar nu-i nebun.

— Şi datoria dumneavoastră civică unde este?

Vînzătoarea lăsă capul în pămînt. Spuse după o pauză apăsătoare:

— M-am consultat cu fetele şi am zis că poate o să-i treacă după ce va termina divorţul şi se va mai linişti. Apoi... nu ne-ar fi convenit să plece, că este un om bun şi ne-am gîndit că va fi rău dacă va veni unul al dracului. Ca meseriaş, să ştiţi, jos pălăria.

— Vedeţi, aici e hiba V-aţi gîndit la voi, dar la el nu. Nu-i frumos ce-aţi făcut. Femeia tăcu. În fine, zise dezgustat Roman, şi cîţi bani s-au furat?

— În jur de 50 000 lei, observă căpitanul acelaşi trac, acelaşi efort de a-şi ascunde unele emoţii.

Celelalte vînzătoare se adunaseră în mijlocul magazinului, în dreptul spărturii şi comentau cum a fost posibil să nu cadă nici un pic de moloz pe podea.

— Foarte simplu. Tot molozul se află în pod, le satisfăcu Roman curiozitatea.

— În pod?! Dar cum l-a urcat, că hoţul n-a mai ieşit prin pod? întrebă tînăra blondă.

— Poate o să aflăm după ce ne urcăm în pod, se prefăcu ofiţerul că nu ştie.

— Zău că-s curioasă. De-așa ceva n-am mai auzit în viața mea.

Roman și Mușat se urcară în pod. Molozul era lîngă spărtură.

— „Profesionist“! strecură locotenentul.

— Și eu bănuiesc, deși figura nu-i nouă. Oricum, el este soțul sau prietenul unei vînzătoare din magazin. Cunoscînd delirul lui Pompei cu caracatița, a lăsat biletul pentru a ne induce în eroare, ca să ne îndreptăm cercetările în direcția fostei sale soții.

— Cap de pisică!

— Nu. Cap de femeie! fu părerea căpitanului. Ea a organizat lovitura, alegînd momentul cînd s-au aflat foarte mulți bani în magazin. Apoi tot o femeie se gîndește în asemenea condiții... la o altă femeie. Auzi, discută... făcu el semn cu mîna în jos.

Făcură liniște. Tînăra blondă se întreținea, în dreptul spărturii, cu o altă colegă de seama ei, o roșcovană.

— Tu cum îți explici, dragă, că molozul a rămas în pod? îi ceru ea părerea celeilalte.

— Așa cum au rămas și banii în magazin, fără să fie predați... fu destul de caustică roșcovana.

— Adică? nu înțelese blonda.

— Adică șefu' în loc să predea banii, a plecat acasă.

— Bine, știu, dar ce legătură are cu molozul din pod?

— Are, fiindcă și una și alta... e murdărie!

— Zău? Știi ceva concret?

— Concret, nu, dar bănuiesc eu ceva. Nu vreau, însă, să-i spun căpitanului, deși pare simpatic. Locotenentul are însă niște ochi... dar nici lui nu pot să-i spun.

— De ce? Fiindcă, dacă nu se confirmă, adio zile bune pentru mine în magazin.

— Nu mă mai face curioasă. Te rog să-mi spui și, uite, diseară îți promit că o să-i vorbesc lui Doru despre tine. Știi care, tipul de la televiziune.

— Bine, îți spun, dar rămîne între noi.

— Mai încape vorbă...

— Aseară, doamna Sanda l-a trimis pe șefu' acasă, făcîndu-i capu' mare cu caracatița, că poate i-a spart casa. Am auzit discuția lor, fără să vreau. Eu mă duceam la magazie, după pantofi, iar ușa de la biroul șefului nu era bine închisă. Cînd a auzit șefu', ce să-i mai ardă să se ducă cu ba-

nii. I-a închis în dulap și-a zbughit-o probabil drept acasă. Și păcat, că e om bun, e larg la suflet, l-a jupuit aia...

— Bine, dragă, dar ea nu putea să facă una ca asta.

— Ea nu, dar poate tipul ăla cu mustață, cu care s-a-ncurcat de vreo săptămînă. Ea crede că noi sîntem proaste, dar nu știe că am văzut-o cu el la braț, în oraș.

— Ce vrei, dragă, e și ea văduvă.

— Da, dar tipu' e mult mai tînăr decît ea și cred c-o stoarce ca o caracatiță! Nu-i pățit, șefu'?

Căpitanul Roman se ridică în picioare.

— Ce mai vrei? îi zise lui Mușat. Roșcovana merită sărutată... Locotenentul Mușat zîmbi. Măi, dar tu ai ochi frumoși, nu glumă... Pentru asta, ia mașina și fugi! schimbă el „claviatura“. Tipul cu mustață! Banii poate că i-au ascuns, însă tu fii foarte atent la obiectul cu care a „ridicat“ molozul în pod. Dacă-l găsești ești o forță, căci banii îi scoatem noi pe urmă de la ei. Ai grijă, orientează-te, căci *obiectul* trebuie să fie destul de murdar de moloz și de tencuială.

— Știu! făcu Mușat. Mai ales în interior...

— Eu rămîn aici, ca să nu poată lua legătura.

— Am fugit. Să trăiți!

— Succes!

Roman coborî din pod.

— Unde este tovarășul locotenent? întrebă roșcovana.

— A plecat după „caracatiță“. Să sperăm că o va găsi.

— Zău! Deci fosta soție a șefului e hoața? se miră blonda.

— Nu, e altcineva, o să vedeți.

— Abia aștept.

— Și eu...

— Auziți, dar de ce hoțul a fost interesat să urce molozul în pod?

— Explicația este simplă, le privi căpitanul. Fetele deveniră foarte atente. Pentru a evita zgomotul care s-ar fi produs prin căderea lui pe podea și care ar fi alarmat pe cineva dacă-l auzea. Oprirea molozului a făcut-o din pod, pe măsură ce găurea tavanul.

— Aaa... Deci asta este explicația, se minună blonda.

„Doamna Sanda“, vînzătoarea mai în vîrstă, își făcea de lucru prin apropiere și, deși părea dezinteresată de ce se discuta, în realitate căuta să nu-i scape nici virgula, dacă se putea.

— Şi cum a reuşit să oprească molozul dacă el era în pod?
— Cu ajutorul unui obiect misterios, ridică Roman din sprîncene.
— Care? se şi grăbi blonda cu întrebarea.
— Un obiect... un obiect care intră în garderoba personală a fiecăruia, îi dădu ofiţerul un amănunt.
„Doamna Sanda" tresări, în timp ce fetele încercau să identifice acel obiect.
... În magazin îşi făcu apariţia locotenentul Muşat. Era vesel, iar în mînă ţinea *obiectul* misterios la care tinerele vînzătoare nu se gîndiseră. „Nemaipomenit!" „Ce i-a dat prin cap?" se auzeau vocile lor. „Doamna Sanda", în schimb, amuţise. Veni şi responsabilul din biroul său. Înţelese după privirile celorlalţi că hoţul fusese prins.
— Caracatiţa, aşa-i? zise el repede, iritat.
Căpitanul Roman tăcu. Făcu un semn discret „Doamnei Sanda" să-l însoţească pe locotenent.
— Ce v-am spus eu, caracatiţa! Caracatiţa! Ea e obiectu' misterios! Caracatiţa!...

Dumneavoastră ştiţi, stimaţi cititori, ce era, de fapt, obiectul misterios? Desigur că, „ghicindu-l", va fi foarte uşor să vă explicaţi cum a reuşit infractorul să oprească, din pod, căderea molozului pe podea.

O SPARGERE... CU SIFON

La două ceasuri după miezul nopţii, căpitanul Roman fu trezit din somn de un telefon.
— Alo! ridică el somnoros receptorul.
— Să trăiţi! Locotenentul Muşat vă deranjează. Mă scuzaţi că vă trezesc la o asemenea oră.
— Nu-i nimic, că şi aşa mă sculasem să-mi beau cafeaua... găsi Roman resurse să facă o glumă. Tu de cîte

ori eşti de serviciu n-ai somn şi mă scoli pe mine să mai purtăm o conversaţie...!
— N-am somn nu din vina mea... Iar conversaţia este ordonată.
— Ştiu, ştiu, îndulci vorba căpitanul. Hai, zi-i, care-i baiul, că vreau să mai prind cîteva ore de somn pînă dimineaţă.
— Nu ştiu dacă o să mai aveţi timp să dormiţi.
— Nuuu? Atunci e limpede. Spune-mi la ce oră vine maşina să mă ia.
— Maşina este în drum spre dumneavoastră. Aşa că...
— Zău că nu prea-i bună operativitatea asta cîteodată... mormăi Roman, frecîndu-se la ochi. Şi despre ce-i vorba?
— Despre o spargere la un magazin de sifoane.
— ...La un magazin de sifoane? se trezi căpitanul din amorţeală. N-am mai auzit de aşa ceva pînă acum. „Sifoane?!..."
— Nici noi n-am mai auzit, dar se pare că trebuie să fie ceva necurat acolo.
— Poate că tipul o fi fost beat şi l-o fi apucat setea aia, ca după somnul al doilea! Se drege bine cu sifon...
— Nu ştiu.
— Aţi trimis după gestionar?
— Am trimis o maşină acum zece minute.
— Bine. În două minute sînt şi eu jos.
— Vă urez succes, dar... fără sifon, rîse scurt locotenentul.
— Mersi. Am să-ţi telefonez eu dacă se precipită lucrurile. La revedere!
— Să trăiţi!
Ofiţerul coborî şi ajunse în faţa blocului odată cu maşina de serviciu.
— Asta-i semn bun, îi deschise portiera Floricel, un şofer şugubăţ. Braţ la braţ cu bucurie şi hoţul la colivie...
— Să te audă Al de Sus.. se instală Roman pe scaunul din faţă, că am o sete... de lucru...
— Se vede după faţa de pernă, mai aruncă una Floricel şi maşina demară.
Căpitanul ajunse la sifonărie cu necaz. În faţa prăvăliei îl aşteptau doi subofiţeri. După ce se salutară, ofiţerul îi întrebă:
— Voi aţi mai auzit pînă acum de spargerea vreunei sifonării? Aţi mai întîlnit vreun caz?

— Nici, unul, ridicară din umeri subofițerii. Ne-am întrebat și noi, ce naiba l-a tentat aici pe hoț? Sifon?!...

— O spargere... cu sifon, nu-i lipsi umorul căpitanului. Deocamdată, cu greu poți presupune ceva. Poate că va lămuri gestionarul unității, cînd va sosi.

— Gestionara! preciză unul dintre subofițeri. Scrie numele ei și telefonul aici, în vitrină.

— Da, da, aprobă Roman, însă privirea îi fugi la spărtura din vitrină. Era o spărtură destul de mare, liniară, în forma unui dreptunghi, cu baza mică în jos. Ridică cu atenție o bucată de geam și îi examină linia de „fractură". Diamant! exclamă ofițerul. Deci, omul nostru e „meseriaș"... Subofițerii îl mai făcură atent asupra a încă unui element care pleda pentru un hoț de profesie.

— Da, da... pentru a amortiza zgomotul produs de căderea cioburilor de geam. Sigur că da, fu căpitanul întru totul de acord cu ei. Hmm... Dar cine să fie „meșterul"?... lăsă el ușor capul pe spate și închise ochii, forțîndu-se să-și amintească „clienții" cu o asemenea „semnătură". Deci, Bănuță... Coroiu... Florescu!

— Mitu Coroiu? interveni un subofițer.

— Da, el, confirmă Roman.

— De cîteva nopți îl văd mereu închizînd restaurantul „Pui de urs". M-am întrebat de unde are bani, deoarece încă nu și-a luat servici. Este în atenția noastră. De fapt, am depus și un raport în acest sens.

— Foarte bine ai procedat. Dar, i-a spune-mi, a fost și aseară la „Pui de urs"?

— Nu, aseară la ora închiderii nu l-am văzut. Poate să fi fost și să fi plecat mai înainte.

— Am să văd eu...

Lîngă trotuar scîrțîiră roțile unui autoturism al miliției. Din el coborî o femeie puțin cam înaltă și îmbrăcată foarte îngrijit. Milițienii o salutară, apoi o invitară să intre în sifonărie și să le spună ce lipsește.

— Haina mea de nurcă este acolo? se-ngălbeni femeia pînă să ajungă în fața vitrinei.

— Nu este nici o haină înăuntru, spuse Roman.

Gestionara se opri, își duse deodată mîna la ochi și începu să plîngă.

— Vai de mine, ce prostie am putut să fac... Cum am putut eu să las haina în magazin, la vedere... 30 000 lei!...

Pentru milițieni, era clar acum care fusese mobilul spargerii unei sifonării!...

Căpitanul Roman hotărî să-i facă lui Coroiu o vizită de „curtoazie", la primele ore ale dimineții. Sună la ușă.

— Cine e? auzi vocea lui Coroiu de partea cealaltă a ușii.

— Pune-ți vizor și vei vedea, își subție puțin glasul căpitanul.

— Cine e? Dacă nu spui cine ești nu deschid.

— Lăptăreasa...

— Ce lăptăreasă? Eu nu beau lapte, domnule!

— Știu că nu bei lapte, „Pui de urs", dar tot așa m-am prezentat și data trecută la ultima „vizită", după spargerea alimentarei din strada Baicului.

— Aaa... 'Trăiți, dom' comisar! auzi Roman. Ce onoare... Numai puțin să-mi trag pantalonii pe mine.

Ofițerul își lipi urechea de ușă. Auzi pași rapizi prin casă, „mișcare" în toată regula, precum și zgomotul produs de o carte căzută de undeva, dintr-un raft. Se retrase, apoi la un metru de ușă. Mitu Coroiu deschise ușa.

— Ce onoare... zîmbi el larg cu brațele deschise. Ce onoare...

— Să fie, oare, chiar așa? îi șterse căpitanul o privire.

— Mare onoare... Mare onoare...

— Spune-mi, de ce ești nedormit, de ce-ai făcut o noapte albă, și apoi vom discuta... despre onoare, îl luă Roman.

— Nu sînt numai nedormit, sînt și emoționat... îl invită Coroiu să ia loc. Dar dacă vă spun de ce sînt emoționat și de ce m-am culcat abia spre dimineață, cred c-o să fiți încîntat... zîmbi el cu nonșalanță, întinzînd mîna ofițerului. Felicitări!

Nedumerit, chiar puțin derutat, căpitanul răspunse gestului întinzînd o mînă moale.

— Felicitări pentru cartea dumneavoastră *Enigmele căpitanului Roman!* îl lămuri Coroiu, arătînd spre un volum de pe noptieră.

— A, mersi! își observă cartea căpitanul.

— E tare cartea, dom' Roman, mai ales că scrie despre șuți, bișnițari, amazoane, despre... viața de jos, ce mai încolo! Am umblat după ea multă vreme, dar pînă aseară n-a fost chip să-i dau de urmă. Acum cred că vă imaginați

de ce n-am putut dormi pînă dimineață... De aceea m-am bucurat cînd v-am văzut, de onoarea, de marea onoare pe care mi-ați făcut-o... Ce-mi pare rău este că n-am reușit încă s-o termin. Abia așteptam să mă scol. Da' cum naiba faceți enigmele astea, dom, comisar?

— Pînă unde ai ajuns cu cititul? nu-i răspunse Roman la întrebare.

— Pînă... Stați că vă spun exact, luă Coroiu volumul de pe noptieră și începu să-l răsfoiască. Uitați, pînă aici la... *Înscenarea.*

— Mda... luă cartea autorul ei. Păi nu mai aveai decît cincisprezece pagini pînă la sfîrșit! o răsfoi el.

— Da, dar mi se-nchideau ochii. Am zis ca restul de pagini să le savurez cînd mă scol.

— Mă bucură pasiunea ta pentru citit și ocazia de a te întîlni cu mine nu în calitate de... oficial, ci pe unda literelor. Cum ți s-a părut, spre exemplu, ultima povestire pe care ai citit-o spre dimineață, *Martorii muți?*

— Bună. Buună... Chiar am adormit cu gîndul la ea.

— Și n-ai observat o greșeală care... trebuia tăiată?

— Nu! se miră Coroiu.

— Atunci înseamnă că n-ai citit povestirea.

— Am citit-o, să mor! se bătu el cu palma peste piept.

— Poți să dai în scris?

— Dau, cum să nu, dacă am citit-o...

— Bine. Scrie aici o declarație și mare atenție la ora de cînd ai început să citești cartea, îl tulbură și mai mult ofițerul. Dar fără... sifon, te rog.

Coroiu scrise declarația și o semnă, frămîntîndu-se continuu care era greșeala. I-o arătă căpitanul Roman în carte. Ea domeonstra că infractorul nu citise ultima povestire de care pomenise.

— Ai văzut, nu-i greșeala mea! anexă căpitanul cartea la declarație. Aceștia (cartea și declarația) sînt „martorii muți“ care ți-au răsturnat alibiul înscenat de tine, că noaptea ai fost acasă și-ai citit. Ce să-ți fac domnule Coroiu, nu prea te bucuri de numele pe care-l moștenești!

— Știu, ăla a fost un hoț mare, nu un prost ca mine, își mușcă buza infractorul. Nu știu dacă pe el l-ați fi prins așa de ușor ca pe mine.

— L-aș fi prins, fii sigur că și el era la fel de „citit“ ca tine. De, așa se fac enigmele, domnule Coroiu! Enigma ta am s-o bag într-o altă carte, pe care o să ai timp s-o citești la penitenciar. Poate că așa o să devii... citit!

Cum și-a dat seama căpitanul Romn că ultima povestire indicată de Coroiu, *Martorii muți,* nu fusese citită?

„SECRETUL PROFESIONAL“

Într-o noapte se comisese o spargere la un restaurant. O spargere „din topor“ cum o denumise locotenentul Mușat.

Autorul forțase toate ușile pe care le întîlnise în cale și un fișet metalic din biroul responsabilului. Mușcase dintr-o bucată de salam, desfăcuse lozurile în plic, răsturnase sticle cu băuturi și răscolise peste tot. Dintr-un sertar de la bar, luase mărunțișul din metal, iar din fișet o mare sumă de bani. Își abandonase salopeta în biroul responsabilului.

— A spart totul orbește pînă a dat de banii din fișet, comentă jalnic responsabilul localului, un tip înalt și bine legat. Și ieri făcusem cea mai mare vînzare...

— „Bucurii“... nu-l deranjă căpitanul Roman cu întrebările. Mirosise el ceva.

— Chiar că... „bucurii“! se-nroși acesta de nervi.

— Așa sînt hoții...

— Avari pîn' la Dumnezeu, tovarășe căpitan! Nu iartă nimic!...

— Cam așa se înțelege, din moment ce-a luat și mărunțișul, a luat ultimul cinci bani. Înainte de ora închiderii, ați sesizat vreo persoană suspectă în restaurant?

— Nu. N-am bănuit că... M-aș fi uitat mai atent, lua-l-ar mama naibii! Dar, ia stați! tresări el, deodată. Nu cumva o fi tînărul acela din parc pe care mi l-a arătat paznicul?

— Care tînăr?

— După ce-am închis localul, paznicul de-aici, din zonă, m-a făcut atent că în parcul din fața complexului este un tînăr beat care dă tîrcoale restaurantului. M-am dus cu el pînă acolo, dar nu se prea putea sta de vorbă cu tînărul. Se „făcuse" bine...

— Cum era îmbrăcat tînărul?

— Parcă cu salopetă. Dar nu... nu sînt sigur. Paznicul vă poate da mai multe relații, că el a mai rămas cu tînărul.

— Avea cumva cizme în picioare?

Responsabilul avu o scurtă ezitare, apoi zise pe un ton ambiguu:

— Nu... nu sînt sigur, v-am spus.

Căpitanul Roman ridică mai multe urme digitale de pe o sticlă cu vin de un litru, cu etichetă „Cotești". De fapt era singura sticlă pe care găsi amprente ce nu corespundeau cu ale femeii de la bar.

— Noi de o săptămînă n-am mai avut „Cotești" în restaurant! se miră barmana.

— Înseamnă că a adus-o hoțul! prespuse șeful localului căutînd o confirmare în privirea căpitanului.

Roman încuviință din cap și apoi examină urmele dentare de pe bucata de salam. Păcat, erau nedefinite...

Infractorul se comportase foarte curios în cîmpul infracțiunii.

— Cred că este vorba despre un minor, spuse locotenentul Mușat căpitanului.

— Argumentele?

— Patru la număr.

— Sînt gata să te ascult.

— 1) „Foamea" pentru lozuri în plic și abandonarea celor necîștigătoare. 2) Pofta după tot ce-i văd ochii..., mă refer la bucata de salam din care a mușcat numai o singură dată. 3) Sustragerea mărunțișului de la bar și păstrarea lui, deși ulterior a găsit bani în fișet cît nu se aștepta. 4) Multiplele lovituri aplicate „obstacolelor" întîlnite, ceea ce denotă o forță fizică slabă.

— Astfel de „stil" poate aparține și unui individ adult care s-a aflat în stare de ebrietate, puse Roman argumentele în balanță. Ce zici?

— Mda, ar exista „argumente". Sticla de vin... medită locotenentul.

— Cu toate acestea mie îmi place mai mult versiunea cu înscenarea!

— „Îmi place mai mult...?!"

Pentru un ofițer de judiciar care se luptă cu necunoscutul, expresia: „îmi place mult" degajă ceva din izul și fleru! său profesional. Ea este o rezultantă verbală a duelului minții sale și care nu exclude și un alt raționament probabil. Dacă, în final, are cîștig de cauză raționamentul probabil, într-un alt caz el va fi poate un raționament mai puțin probabil, gradînd valoarea celuilalt care „... îmi place mai mult". Aici este o cotă a unei experiențe profesionale care capătă profunzime.

— Nu mai trebuie cine știe cît și o s-ajungi și tu la această „maturitate", îi zîmbi Roman colegial, după ce îi explică ceea ce „îi plăcuse mai mult".

Fu chemat la miliție paznicul din zona complexului respectiv.

— După ora douăsprezece noaptea, începu paznicul, am văzut în parc un băiețandru. M-am dus să văd ce-i cu el. Era băut bine, iar în mînă avea o sticlă cu vin. A vrut să mă servească și pe mine, dar am refuzat. L-am întrebat ce face în parc la ora aceea. Mi-a răspuns că e foarte supărat, că are de plătit o amendă și nu știe cum să facă rost de bani.

— Ce fel de amendă, nu l-ați întrebat?

— Nu, că se vedea pe fața lui că avea necazuri. Mi-a oferit spre vînzare un costum de haine ce-l avea într-o plasă. Zicea că-i cel mai bun costum al lui și că-l dă ieftin, cu cinci sute de lei. Nu l-am cumpărat, bineînțeles.

— Dar el cum era îmbrăcat?

— Cu o salopetă slinoasă, murdară rău de tot.

— În picioare?

— N-am remarcat.

— Avea cizme — știu eu! zise Roman, însă m-ar fi interesat să aflu dacă erau din cauciuc sau din alt material.

— Da' de unde știți că purta cizme, din moment ce dumneavoastră nu l-ați văzut? se miră paznicul.

— „Secret profesional", privi căpitanul spre scaunul unde se afla întinsă salopeta găsită în magazin. O recunoașteți?

— Da, cred că este cea pe care o purta tînărul. Dar cum v-ați dat seama că el avea cizme, că pantalonul, uitați, e larg pentru pantof! îl obseda pe paznic problema.

— „Secret profesional", făcu ștrengărește și Mușat, spre și mai marea nedumerire a omului.

„Secretul profesional“ era chiar în fața paznicului...

— Cum arăta tînărul?

— Nu prea voinic și rotund la față! trase el cu coada ochiului la salopetă.

— Altceva?

— Atît... ridică el din umeri. Ba nu, stați că mi-a spus și cum îl cheamă. Îi înjura pe ceferiști de mama focului. A zis că-l cheamă... că-l cheamă... Nu, nu-mi amintesc, se tot uita el la pantaloni.

— Și dacă-ți dezvălui „secretul profesional“ îți vei aminti cum îl cheamă? zîmbi Roman, venind în întîmpinarea obsesiei paznicului.

— Să mai încerc. A zis că se numește... se concentră el mult mai ușor, că se numește... Emil... Emil Rontea! Gata, Emil Rontea! răsună satisfăcut.

— Cum ți-ai amintit?

— Păi, făcusem eu o legătură... Rontea, Ronțea... ronțăit...

— Da, da... Merge... Acum să-ți spun și eu figura cu cizmele. Paznicul ciuli urechile. Privește ce simplă este deducția! îi arătă căpitanul la solopetă marele „secret“. Ce zici?

— Că am orbul găinilor, zise paznicul nu prea vesel. M-ați făcut curios fiindcă în meseria mea trebuie să fiu foarte atent la figuri de soiul ăsta. Numai așa pot fi de folos meseriei mele și, bineînțeles, dumneavoastră.

— Nouă ne-ai fost de mare folos, îi strînse mîna căpitanul. Îți mulțumim din inimă!

Paznicul plecă mulțumit, punîndu-și totuși în gînd să se „șteargă“ mai bine la ochi cînd va da peste indivizi din aceștia, care te miri cum urzesc cîte-o spargere sau altceva.

Ofițerii nu îmbrățișau, însă, ideea paznicului că tînărul cu cizme era și autorul spargerii. El cumpărase sticla de vin „Cotești“ de la Alimentara, dovadă că n-avusese bani să intre în restaurant. Apoi era un paradox rar întîlnit de a pune mîna pe tot ce întîlnise la fața locului, lăsînd urme numai pe sticla de vin ce-o adusese de „afară“, și asta cu atît mai mult, cu cît în „interior“ îl așteptau băuturi mai scumpe și mai bune. Plus figura cu costumul, cu salopeta...

Lîngă banca pe care stătuse tînărul, căpitanul Roman găsi o bucată de hîrtie: era monetarul responsabilului restaurantului, din seara comiterii spargerii.

— Da, da, acum îmi amintesc, zise acesta. Banii i-am împăturit în monetar...

Căpitanul Roman și locotenentul Mușat intrară în „cursă“ pe o singură pistă, care păruse și cea mai „solidă“: identificarea lui Emil Rontea care, cel mai probabil, fusese sancționat contravențional cu amendă pe C.F.R. Verificări și iar verificări...

Este identificat un oarecare Emil Ronțea, care contestase o amendă primită pentru o călătorie frauduloasă pe C.F.R. și nu se prezentase la proces. Nu corespundea însă ca vîrstă cu cel căutat. Fu audiat. Înclina mereu din cap și vorbea rar, incoerent.

— Dacă... dacă îmi da... îmi dați bo... bomboane, spun la lu... la lume tot... tot ce vreți!

Nu mai încăpea îndoială că avea tulburări psihice. Consultarea fișei sale medicale îl excluse definitiv din cauză...

...În biroul căpitanului Roman.

— L-ai găsit? intră Roman întrebîndu-l pe locotenent. Era bucuros.

— Nu...

— Foarte bine. L-am găsit eu!

— Unde este?

— În camera de alături: Nu prea voinic, rotund la față, îmbrăcat cu un costum nou... și cu cizme de cauciuc!

— Costumul lui, nu?

— Evident. Mi-a plăcut mult versiunea cu înscenarea...

— Știu, îl felicită Mușat din priviri. Și unde l-ați găsit?

— La gară! Întrucît tu ai plecat la Consiliul Popular, la secția financiară, eu m-am dus la Casieria centrală a gării, unde se plătesc amenzile date pe C.F.R. Avea și el o amendă, cum am presupus. Trebuia să vină să și-o plătească!

— De ce, trebuia?

— Fiindcă avea bani, fiindcă salopeta i-o cumpărase responsabilul restaurantului. O salopetă care a costat bani „grei“, nu glumă...

— Nu numai bani, dar și ani... mai înțelese să adauge locotenentul.

Așa s-a încheiat un caz care mie, ofițer de judiciar, „mi-a plăcut mult...“

Știți cum și-a dat seama căpitanul Roman că Emil Rontea purta cisme?

PUNGILE CU... OXIGEN

Căpitanul Roman şi locotenentul Muşat se aflau la locul unei spargeri.

— A lucrat destul de „curat" in interior, privi Roman în jurul său.

— În interior, dar nu şi în exterior, ţinu să precizeze locotenentul.

— Mda ... Hai afară.

În curte se evidenţiau mai multe urme proaspete de încălţăminte.

— Nu au caracteristici de identificare prea grozave, aprecie căpitanul.

— Încălţămintea e uzată.

— Da, asta este explicaţia, aprobă el din cap. Hai să vedem pînă unde duc urmele.

Merseră după urme mai bine de doi kilometri, pînă la şosea, la o staţie de autobuz.

— N-a pierdut nimic pe drum, n-a lăsat alte urme, se aşeză Muşat pe banca din staţie.

— A lăsat destule, se aşeză şi Roman.

— Urme de încălţăminte?

— Da. Nu ţi se pare că sînt foarte multe?

— Sînt, nimic de zis, însă dumneavoastră sînteţi mulţumit cu aceste urme?

— Sînt foarte mulţumit, îşi scoase căpitanul pachetul de ţigări. Locotenentul îl privi puţin nedumerit. Da, sînt foarte mulţumit, vorbesc sincer, îşi aprinse Roman o ţigară.

— Adică, dacă găseam şi alte urme, n-ar fi fost mai bine pentru noi?

— Poate că da, poate că nu. Depinde de urme. Spre exemplu, pe traseul acesta, ce fel de urme ţi-ar fi plăcut să găseşti?

Muşat fu puţin încurcat de această întrebare neaşteptată. Se gîndi, apoi răspunse:

— Vreun obiect al autorului, de pildă. Vreun obiect care să ne conducă la posesorul lui cît mai urgent.

— Sper că nu te gîndeşti la buletinul lui de identitate? glumi Roman.

— Nici poveste, rîse locotenentul. Ar fi fost prea frumos.

Mă gîndesc la o batistă, la un pieptene, mă rog, ceva de felul acesta.

— Tot nu ne-ar fi ajutat prea mult, cum ne vor ajuta urmele lui de încălţăminte. Batistele sînt acum STAS, pieptenii la fel, şi atunci unde sînt elementele de individualizare în care sperai?

— Dacă-i aşa, atunci în ce măsură ne vor ajuta urmele de încălţăminte, din moment ce nici ele nu au caracteristici de identificare prea grozave? simţi Muşat că şeful său urmărea ceva prin această discuţie.

— Mă mir că spui asta, cînd urmele de încălţăminte au încorporate în ele cele mai grozave, cele mai teribile şi inegalabile elemente de identificare ale omului care le-a lăsat.

— Dar încălţămintea e uzată, spuse încet locotenentul, ca un şcolar nesigur de răspuns.

— Cu toate astea, urmele de încălţăminte reprezintă cel mai vital „oxigen" pentru noi, dacă te gîndeşti bine. De fapt, nu chiar în primul rînd pentru noi... zîmbi Roman.

Muşat îşi freca mîinile stîngaci, neputîndu-şi imagina unde „ţintea" căpitanul. Aşa era şeful său, enigmatic, cînd era vorba să-l înveţe să desprindă singur unele taine ale meseriei, să-l lase pe el să vină cu iniţiative.

— Rămîne valabil ce-am discutat pe drum, pînă aici? Mă refer la faptul că hoţul locuieşte într-un sat sau într-o comună din jur, începu Roman să-l ajute, fiindcă problema nu era totuşi chiar aşa de simplă.

— Absolut, confirmă imediat locotenentul. Avem o sumedenie de indicii în acest sens. Un infractor străin de aceste meleaguri nu s-ar fi descurcat cum a făcut-o omul nostru. El a cunoscut locul faptei ca-n palmă, ceea ce presupune că nu o dată a intrat cu treburi în magazin. El a ştiut perfect şi locul unde gestionarul obişnuia să „ascundă" banii, dovadă că s-a dus direct la raftul cu stofe şi n-a căutat în tejghea sau în sertarul biroului, unde era de presupus că îi va găsi. Apoi sînt şi altele.

— Care? insistă căpitanul. Le vreau pe cele despre care n-am discutat.

— Păi, un alt indiciu „zdrobitor" este însăşi încălţămintea lui. Studiind bine urmele, mi-am dat seama că încălţămintea are talpă din cauciuc.

— Îmi place că ai sesizat acest lucru.

— Am sesizat chiar ceva mai mult.

— S-auzim ...

— Uitîndu-mă la oamenii de aici, am observat că mulţi dintre ei poartă încălţăminte confecţionată în întregime din cauciuc, gumari. Este probabil foarte uşoară şi comodă.
— Este, într-adevăr.
— Comparînd acest amănunt cu caracteristicile urmelor lăsate de hoţul nostru, am ajuns la concluzia că el poartă tot gumari.
— Cum ai ajuns la această concluzie? îl „ispiti" Roman.
— Relativ simplu. Acolo unde încălţămintea s-a afundat bine în pămînt, a rămas un mulaj perfect al ei. „Citind" mulajul, n-am observat talpa şi tocul caracteristic pantofului, ci numai o singură masă de cauciuc în toată forma încălţămintei.
— Bravo! îl felicită căpitanul. Aşa este. Altceva?
— Altceva . . . direcţia!
— Perfect. Începi să te-apropii.
Muşat zîmbi, apoi îşi continuă reflecţiile.
— Faptul că urmele de încălţăminte duc pînă la această staţie, la şosea, înseamnă că hoţul a luat de aici autobuzul spre Cîmpineanca.
— Cîmpineanca fiind capăt de linie, completă Roman.
— Exact, dar noi n-avem de unde să ştim dacă a mers pînă la capăt sau nu.
— Fără îndoială, însă vom afla pînă unde a mers.
Locotenentul îşi privi şeful puţin mirat. „Cum vom afla?" se întreba el. Căpitanul nu-i dădu răspunsul mult aşteptat, ci îl întrebă:
— Cîte staţii sînt pînă la Cîmpineanca?
— Muşat se concentră puţin, apoi începu să le numere pe degete.
— 13, inclusiv staţia Cîmpineanca, calculă el.
— Număr cu ghinion, spuse Roman în glumă.
— Da . . . aprobă şi locotenentul.
— Sperăm să fie pentru hoţ, nu pentru amicul nostru. De fapt, amicul nostru dacă o să aibe suficient „oxigen" n-o să fie „sufocat" de superstiţii şi o să treacă cu bine prin „vidul" care ne desparte de hoţ. Apoi, poate că nici n-ajunge la 13 . . .
„Amicul nostru? Despre cine-o fi vorba?" se frămînta Muşat. *„Oxigen"* . . .
— Gata, ştiu! E vorba de „Ringo"! se-nveseli el. Pentru el e „oxigenul". Grozavă idee! Acum îmi dau seama de ce aţi spus că sînteţi foarte mulţumit că avem atîtea urme de

încălţăminte ale autorului. Ele sînt proaspete, încărcate de „oxigen", deoarece au fost create cel mult cu două ore în urmă.
— Păi, vezi . . . se „declară" căpitanul satisfăcut. Fă rost de treisprezece pungi de plastic şi umple-le pe fiecare cu „oxigen". Recoltează-l pe cît se poate din urmele de încălţăminte rămase în pămîntul cel mai afînat. Pînă atunci eu vin cu „Ringo". Noroc!
— Să trăiţi!
Nu mult după această discuţie, căpitanul Roman se întoarse în staţia de autobuz însoţit de un bun prieten al său, un executant model al misiunilor încredinţate: „Ringo", faimosul cîine de urmărire al miliţiei. La picioarele animalului erau înşirate treisprezece pungi cu „oxigen".

Eu întrerup aici firul povestirii, sitmaţi cititori, spunîndu-vă că „Ringo" şi-a îndeplinit şi de această dată nobila sa misiune. El a reuşit, după mai multe încercări în care a consumat „oxigenul" din tot atîtea pungi, să-i conducă pe miliţieni pînă la locuinţa hoţului, deşi acesta se urcase în autobuz şi i se pierduse urma. Infractorul locuia în zona pe care au presupus-o ofiţerii. Întrerupînd povestirea, desigur că vă aşteptaţi la o întrebare din partea căpitanului Roman. Da, aţi intuit perfect. Odată ajuns împreună cu „Ringo" în staţia de autobuz unde s-au pierdut urmele hoţului, ofiţerul vă cedează dumneavoastră locul său. Înainte, însă, de a vă lăsa în compania lui „Ringo", vă întreabă cum veţi proceda pentru a exploata beneficiul colaborării cu un cîine poliţist? Cum îl veţi ajuta pentru ca el să găsească urma hoţului? Sper că perspectiva colaborării cu faimosul cîine poliţist să vă facă multă plăcere. „Dacă muşcă?" Nu, „Ringo" nu vă muşcă. Este prieten cu toţi care respectă legea şi dacă v-a „mirosit" bunele intenţii, el acceptă cu plăcere subordonarea. Depinde însă de dumneavoastră cum îl veţi dirija ca să ajungeţi la ţelul propus. Nu vă trebuie decît puţină imaginaţie, căci, în ceea ce-l priveşte pe „Ringo", el are suficientă „hrană" asigurată la pungă, iar dacă va găsi urma de miros căutată nu-l va despărţi nici un fel de barieră de hoţ. Aşadar, care este răspunsul, cum veţi proceda?

Afară ploua cu găleata, însă misiunea îl purta pe căpitanul Roman spre locul unde se petrecuse un omor.

— Cum să faci o cercetare a locului faptei pe un timp ca ăsta, zi-i și dumneata? se adresă el șoferului.

— De, șefule, de ce nu te-ai făcut șofer, că stăteai în mașină, nu-i lipsea niciodată umorul lui Floricel.

— Ești sigur?

— Ca pasărea cerului.

— Ești sigur că tu o să stai în mașină și n-ai să mă ajuți? își continuă Roman ideea în replică.

— Aoleu! se strîmbă șoferul. Mă botezați chiar acu', pe potopul lui Noe? Am să vă reclam la mama, că vreți să-mi schimbați numele pe care ea mi la dat, cînd m-a băgat în scăldătoare. Că numele meu atît de frumos pe lume, Floricel, va fi schimbat în „Fleașcă". Ce-o să zică ea?

— Nu știu. Dar ce-o să zică șeful nostru cînd va auzi c-ai stat în mașină, iar eu . . .

— N-o să zică nimic, că dumneavoastră sînteți băiat fin și n-o să-i spuneți. O să vă gîndiți la costumul meu cu fermoare, pe care l-am cumpărat numai de două zile cu „sprijinul" material și moral în materie de gusturi al nevestii-mi.

— Zău? Dar n-ai pelerină?

— Am, dar de ce s-o supunem la un asemenea . . . pelerinaj. Dacă intră la apă, ca äia de la confecții . . . Le-a ajuns apa pîn' la gît, după cîte-am auzit.

— Bine, tu ai să rămîi în mașină, se „înduplecă" Roman.

— Dacă-mi dați și-un ton . . . vă pomenesc și la Ăl de Sus.

— Ce vrei să spui? se prefăcu ofițerul că nu înțelege.

— Adică ordin, șefule. Tocmai matale, capelmaistrul „capelmaiștrilor", să nu cunoști „dicția" de la radio-programul 4?

— Uite, termenul ăsta nu l-am cunoscut, îi rîdea „mustața" căpitanului. Îți dau ordin să rămîi în mașină, în fermoare.

— Nu ține, șefule, că „ruginesc" înaintea fermoarelor, să te văd la treabă, iar eu să mă știu în mașină fără să fac nimic. Unu-i Floricel, șoferul judiciarului! își scoase ușor pieptul înainte și apăsă pe accelerator. Dacă vreți pun și sirena în funcțiune.

— Nu-i cazul.

— Nu-i cazu' cu macazu', se amuză singur. Da' îmi place al dracului cum le schimbi matale „macazul" la șuți și-i bagi pe linia aia moartă, de-i zic ei „pangaliță". Cunoașteți melodia?

— . . . O cunosc.

— Am fost odată la o nuntă. Era o orchestră de balaoacheși, trei coceni. E, dar cînd zicea guristul „La pangali-ța . . .", eu eram pe jos, că mă gîndeam la matale cîți ai „spovedit" și mulți, așa, ca la melodie, din două figuri și trei mișcări, nu ca la damen-tango, de mă căuta nevastă-mea să mă ia la dans și abia m-a găsit după gura unei sticle. Am dus-o greu la nunta aia, șefule . . . Cînd le-am povestit la „frați" despre peripețiile noastre, țiganilor li s-a făcut părul măciucă și băga întruna un refren: „Să trăim cu toți, frăția, trăiască și meli . . . ția".

Căpitanul rîse.

— Și la nunți ești pus pe șotii, zise.

— Vîrsta a început să mă dea înapoi, șefule, dar în rest: „Tot înainte! Fie verde, fie albastru, nu mă tem nici de cadastru, dar la roșu, hopa, hop, stai tăticule că-i stop!" Vă place, este? Nu vă plictisiți cu Floricel și cu zambila lui care v-a purtat la zeci și zeci de cazuri fără ca să rămînă-n pană niciodată, rețineți. Apoi cum ați fi putut crede dumneavoastră că eu aș fi în stare să vă las tocmai în pană de colegialitate. S-a-ntîmplat asta vreodată?

— Nu, trebui să recunoască Roman. Ești cel mai bun șofer dintre cei pe care i-am cunoscut, cel mai sufletist și cu o minte ageră, care nu o dată ne-a ajutat să ieșim din „șanț".

Floricel tăcu. N-avu puterea să reacționeze, cu atît mai mult pe lungimile de undă ale „radio-programului 4".

— Dar tovarășul locotenent Mușat unde este? întreabă el după un timp.

— În concediu.

— Era necesar, după cît l-ați cărat zile și nopți după dumneavoastră.

— Dar pentru mine crezi că nu-i necesar?

— Două concedii! zise tare Floricel. Mă și mir uneori de unde aveți atîta rezistență, zău.

— Trebuie . . .

La locul faptei, în marginea unui drum, ofițerul era așteptat de șeful de post și doi săteni. Se salutară.

— A naibii ploaie. De trei ceasuri o ține așa, tovarășe căpitan, zise șeful de post care era ud leoarcă.

— Potop... Și dînșii cine sînt? întrebă ofițerul.

— Cel tînăr a însoțit victima pînă în momentul cînd a fost atacată, deci poate da relații amănunțite asupra modului cum s-au întîmplat lucrurile, iar cel în vîrstă este omul de serviciu de la Consiliul Popular, pe care l-am trimis să vă dea telefon.

Căpitanul îi făcu semn tînărului să se apropie. Îl rugă să-i explice ce se întîmplase.

— Dar cu lux de amănunte, interveni Floricel care stătea în dreapta căpitanului.

— Da, voi spune totul, n-am de ce să ascund nimic, îl privi tînărul. Avea însă ochii roșii de la băutură. Mie-mi zice Petrică, iar mortului Săndel. Am fost colegi de echipă la șantierul de construcții din apropiere. Azi, după ce-am terminat lucrul, ne-am hotărît să mergem la bufetul din comună pentru a consuma și noi ceva. La bufet am băut mai mult decît ne făcusem noi socoteala și Săndel a devenit recalcitrant, luîndu-se la harță cu mai mulți muncitori din șantier care se aflau și ei în local.

— Îi cunoașteți? interveni căpitanul.

— Numai așa, din vedere. Șantierul este nou și sînt oameni veniți din toate colțurile țării. Săndel s-a luat chiar la bătaie cu unii dintre ei și au început să se amenințe reciproc. Ca să aplanez scandalul, mai ales că începuseră să-și arate lamele cuțitelor, l-am scos cu chiu cu vai din bufet și l-am determinat să mergem la dormitor. El a spus că merge numai dacă mai luăm ceva de băut pe drum. Am luat o sticlă de lichior și am plecat. La ieșire din comună, cînd să intrăm pe drumul acesta de țară, ca să scurtăm, a început ploaia. I-am zis să ne adăpostim undeva, însă el n-a vrut. Zicea că cine merge prin ploaie crește, mai ales dacă are „combustibil". Făcea aluzie la sticla de lichior. M-am luat după el și am plecat la braț prin ploaie, consumînd din sticlă pe rînd. Pînă am terminat lichiorul, ploaia ne făcuse ciuciulete, dar noi nu ne dădeam seama. Ajungînd în acest loc, ne-a ieșit în față un tip cu un cuțit în mînă. Ne pîndise. „Voiai bătaie, nu?" s-a repezit direct la Săndel. „Las' că te lecuiesc eu, acu'!" Surprins, Săndel s-a apărat cu mîna de lama cuțitului, apoi a luat-o la fugă peste drum. Degeaba, că tipul l-a ajuns și cînd Săndel s-a întors cu fața la el, acesta l-a înjunghiat în stomac și a fugit.

— Deci n-ați putut interveni în nici un fel, îngînă Roman, în timp ce Floricel se duse să vadă cadavrul.

— Nu. Totul a fost fulgerător și trebuie să recunosc că abia mă țineam pe picioare. Ploaia ce m-a mai trezit...

— Agresorul era dintre cei cu care Săndel se certase în local?

— Nu. N-a fost în local și nici nu l-am văzut vreodată pînă atunci. Cred că era prietenul vreunuia dintre ei, care l-a angajat să-l răzbune.

Floricel dezveli cadavrul și-l privi. Apoi, cu destul sînge rece, îl întoarse într-o parte.

— Ce faci? strigă la el căpitanul. Nu-i voie. Vino înapoi!

Șoferul lasă cadavrul în poziția inițială, cu fața-n sus și veni la căpitan.

— Mîine vom face cercetarea, nu vezi că plouă și se înserează, îi zise Roman pe un ton rece.

— Ahă, pînă atunci Petrică intră la „pangaliță" și ne ciripește. Este, fratele meu *alb?* îl apucă pe tînăr de bărbie.

Petrică tremura, iar căpitanul Roman era realmente impresionat. Abia acum intuise ofițerul „manevra" lui Floricel.

— Ești dendi! zise căpitanul o vorbă care-i plăcea șoferului. Încălcînd un principiu criminalistic, pentru care trebuie să te iert, m-ai scutit de o noapte albă..." Fratele tău *alb*" ne va spune imediat cum și-a omorît colegul și unde a aruncat cuțitul. Uite, îți permit să te duci cu el la cadavru și să-i arăți cum s-a demascat, dar ai grijă să nu-i fugă pămîntul de sub picioare...

Care a fost „manevra" lui Floricel în urma căreia a rezultat demascarea lui Petrică?

LA PIAȚĂ... CU LADY MERY

Căpitanul Roman fu chemat în birou, la șeful său.

— Cît timp vă mai trebuie să puneți mîna pe escroaca aceea? era nervos colonelul Chiriac. Noi ne jucăm de-a „hoții și vardiștii", iar ea continuă nestingherită să-și facă de cap.

— Vă raportez că de șase zile o caut împreună cu locotenentul Mușat, dar încă n-am reușit să descoperim vreun fir. Este foarte versată.

— Cît de versată? Pînă la Dumnezeu? Și oare nu dumneata ești „Dumnezeul" hoților și al escrocilor?! Ai un element de identificare foarte bun: dantura. De ce nu vă folosiți de el?

— Ne folosim, dar în limita posibilului...

— Atunci forțează și limita imposibilului, dar să nu mai aud de ea! În anticameră se află a treia persoană care mi-a bătut la ușă pentru ea, plus cei care au deschis ușa biroului dumitale.

— Am înțeles! Știu ce-am de făcut. Permiteți să plec?

— Da. Și succes! mai îndulci vorba șeful.

— Să trăiți!

Căpitanul intră în biroul său cu femeia care fusese în audiență la comandant. Era cătrănit rău, ceea ce-l determină pe locotenentul Mușat să nu-l întrebe de ce fusese chemat la șef.

Roman o invită pe femeie să ia loc pe scaun. Era o femeie grasă și îmbrăcată ca la țară: o precupeață.

— Mulțumesc! Am fost la tovarășul comandant, fiindcă așa am crezut io că e mai bine, observă ea că ofițerul nu prea era în apele lui.

— Nu face nimic, noi toți de-aici reprezentăm aceeași instituție. Vă ascult.

— Io sînt din Ilfov, tovarășe căpitan, din Ciorogîrla, și mă ocup de cultivarea zarzavaturilor. Am autorizație! Poftiți! scoase repede certificatul de producător.

— Mulțumesc! Mulțumesc! refuză Roman să citească hîrtia.

— Azi-dimineață, am venit cu zarzavaturi în piață, la „Matache — măcelaru'". Mi-am vîndut marfa repede, c-a mers bine treaba, și-n timp ce-mi număram suticile a venit la mine o femeie cam de statura doamnei secretare de la tovarășul comandant. Numai că era mai ascuțită la față și cînd zîmbea, doamne...! M-a întrebat dacă nu sînt amatoare să cumpăr ceva extra, adus din străinătate. „Cam ce adică?" m-a făcut curioasă. Atunci a scos din geantă trei bucăți de material. O mătase chinezească care-ți lua ochii nu altceva... Pfu! Și ce nuanțe... «Îți place, ai?» m-a ghicit ea. „Grozav!" i-am răspuns. „Da' cum o dai?" „Stai un pic să vezi și asta..." mi-a zis ea și a scos o blană de nurcă de-ți întorcea privirea de dos. „Frumoase, dar cît ceri, că aici e cuiul!" „Mătasea se vinde cu o sută cincizeci de lei metru', iar blana cu o mie de lei bucata!" „Haoleu ce chilipir!" mi-am pus mîna la gură, că de, mă mai pricep și io în alde treburi d'astea. „Da de ce zici că se vinde? am întrebat-o io. Nu matale le vinzi?" „Nu, le vinde o prietenă de-a mea, mi-a răspuns. Astea sînt numai mostre. Dacă-ți convine prețul, te duc acolo și s-a aranjat treaba". „Gata, merg!" m-am grăbit să nu scap ocazia. Dracu' știa ce-o să pățesc? În fine, m-am dus cu ea și în tramvai m-a întrebat cam ce vreau să cumpăr. Mi-am făcut un calcul, că aveam și alți bani la mine, și i-am zis că vreau să iau trei blănuri și trei metri de mătase albă.

— De ce așa de multe? întrebă Roman cu intenția de a stăvili „candoarea" femeii, ce te călca pe nervi.

— Păi, trei blănuri, că sîntem mai multe neamuri și aici era chilipirul mai mare, iar mătasea era pentru rochia de mireasă a fiică-mi. E o fată... E-n pragul măritișului... zîmbi precupeața ca și cum uitase de ce venise la miliție.

Abia acum începuse să-nțeleagă căpitanul de ce fusese nervos șeful său.

— Înțeleg... zise el mai mult decît formal. Cunoștea ce se-ntîmplase în continuare. Îl interesa numai locul unde o dusese infractoarea și semnalmentele ei. Trebuia, însă, să suporte „chinul" povestirii pînă la capăt.

— Așa... Unde-am rămas? privi precupeața la căpitan, înnodîndu-și basmaua de două ori.

— Păi, pe mine mă-ntrebați?...

— Aveți dreptate, că n-ați fost acolo, bătu-v-ar norocu'! vîntură ea scurt din mînă. Eram în tramvai, nu?

— Eram!...

Ce era să mai zică Roman?

— Și cum eram noi în tramvai, adică după ce ne-am coborît, reluă femeia cu același „aer", șmechira mi-a spus

că prietena ei are teamă de miliție și că e mai bine să nu cad nici eu pe bec.

— Dumneavoastră nu vă era teamă? vru căpitanul să obțină un portret mai desăvîrșit al interlocutoarei sale.

— Mie, de ce? zvîcni ea pe scaun. Păi, nu erau bani munciți, fir-ar ea a dracului!..

Ofițerul lăsă privirea în jos, încleștînd din dinți. Abia își strunea nervii.

— Ahă... pe urmă mi-a fost teamă, o auzi pe precupeață, cînd mi-a zis că se confiscă și banii! „Și cum facem bre?“ am întrebat-o. Mi-a zis să-i dau ei banii, că urcă la etaj unde stătea aia, și-mi aduce blănurile și mătasea. M-am sucit, m-am învîrtit și pînă la urmă i-am dat banii. „Dar io stau în fața blocului! i-am zis. Să nu care cumva să...“ „Vai, mamy! și-a pus ea mîna pe piept. Stai chiar aici, stai jos!“ că era o bancă în fața blocului. „Da' nu te grăbi, matale, că nu merge chiar așa“, am luat-o io cînd a vrut să plece cu banii. „Dă-mi o garanție, dă-mi ceva!“ „Vai, mamy! și-a pus ea din nou mîna pe piept. Îți las biroul populației...“ și a scos buletinul din poșetă și mi l-a băgat în buzunarul de la șorț. „Ține-l acolo pînă mă întorc. Acum vin!“ Ee, dacă mi-a lăsat și buletinul, e treabă serioasă... m-am calculat io și m-am așezat pe bancă. Și-am așteptat, și-am așteptat... Și-am așteptat așa vreo trei ore.

Mușat izbucni în rîs.

— De ce rîdeți? privi ea nedumerită la locotenent. Am aștepteptat chiar mai mult. Vreo trei ore și ceva! Da' alta-i figura mai albastră, să vedeți, reveni ea cu fața la căpitan. Trecîndu-mă căldurile că nu mai venea, bag mîna la șorț și-i scot buletinul. Cînd îl deschid și-l citesc, c-am făcut și io un pic de școală, m-a trăsnit fulgerul. Era bolentinu' meu!...

Căpitanul Roman nu mai rezistă și izbucni și el în rîs. Desigur că șeful său n-avusese parte de aceste „perle“...

Precupeața holbă ochii cînd la căpitan, cînd la locotenent.

— De ce rîdeți, ai? se citea pe chipul ei un mare semn de întrebare. Ziceți-mi și mie, ca să rîd și io.

— Să lăsăm asta, făcu Roman. Spuneți-mi la ce bloc v-a dus „șmechira“ și cum arăta ea.

— La un bloc, de la „Buzești“ puțin mai sus. Cunosc p'acolo, c-am și întrebat-o de ce n-am venit pe jos că era aproape, și ne-am canonit o stație în aglomerația aia din tramvai.

— Și ce v-a răspuns?

— Mi-a zis că a vrut s-ajungem mai devrem să nu care cumva să plece prietena ei de-acasă.

Realitatea era însă alta. Escroaca o purtase pe precupeață prin aglomerația din tramvai ca să-i poată sustrage buletinul de identitate ce se vedea probabil în buzunarul de la șorț. Dichisită treabă!

— Așa, și cum arăta?

— Ca dracu'! se strîmbă femeia. Dacă-i vedeai dinții, nu-ți mai trebuia să te uiți cum mai arăta în rest. Zău dacă am văzut pînă atunci așa ceva! Urît arată omu' care are toți dinții îmbrăcați în metal... Parcă-i o altă bîzdîganie!

— Dar niște deprinderi deosebite, n-ați observat la ea?

— ...Nu prea. Doar că clipea mai des decît fieștecare. Încolo... părea ea subțire, că m-a tratat și cu ciocolată, dar putea să mănînce pînă se băteau turcii la gura ei, că tot urîtă rămînea cu dinții ăia. Și are copii mici, că a oprit pentru ei poleiala de la ciocolată. Zicea că-s gemeni, că o duce rău cu bărbatu', povești d'astea d'ale noastre.

— V-a spus cum o cheamă?

— Da. Mery.

— Cum era îmbrăcată?

— Bine, fir-ar mă-sa a dracului! Că-i dă mîna, dacă fraierește femei muncite ca alde mine și le duce la biocuri cu două ieșiri. Avea un balonseid cu guler maro, iar în rest galben ca lumînările de la biserica „Sfîntu' Anton“, iar păru' era negru cum e ciinili în ceru' gurii.

— Dac-o vedeți, o recunoașteți?

— Aoleou, o recunosc și la televizor de-oi întîlni-o! Să-i scot io dinții cu cleștele, fir-ar mă-sa a dracului, de m-a făcut ea pe mine să plîng cu lacrimi cît semnu' ăla, din cocoloșul de mămăligă, din geamu' mașinii lui gineri-miu.

— Bine, acum mergeți acasă și cînd o vom prinde o să vă anunțăm noi.

— Eu nu plec acasă. Mie să-mi dați banii! zise precupeața arțăgoasă. Sînt bănișorii mei pe care i-am muncit cu pălmușoarele astea!

— Noi nu vă putem restitui nici un ban pînă n-o găsim pe „șmechiră“. Este datoria ei... Noi nu sîntem o instituție de binefacere sau... bancă.

— Atunci duceți-mă la bancă! gesticulă ea revoltată. Vă descurcați pe urmă cu ea.

„Poate la banca din fața blocului acela!“ ar fi vrut să-i spună căpitanul. Îi dădu însă o replică usturătoare, o replică meritată și, odată cu ea, parada insolenței și a unei anumite „morale“ luă sfîrșit.

— Groaznic! zise Mușat după ce plecă precupeața ca după un duș rece.

— Groaznic, dar adevărat, își trecu Roman mîna prin păr. A meritat ce i-am zis.

— Absolut. Ați fost încă prea fin. Pe măsură ce-o ascultam, simțeam că-mi ies din pantofi, nu altceva.

— Dar eu care am fost și la tovarășul colonel Chiriac... Lăsînd însă totul la o parte, trebuie să ne facem autocritica, tovarășe Mușat. Ne-am cam jucat de-a „hoții și vardiștii“ și, uite, „Mery“ ne rîde-n nas!

— ... O să vină vremea cînd o să-i rîdem și noi.

— Cînd? După ce va strînge bani pentru o Dacie—1300, ca să ne „plimbe“ atunci cu mașina?

— Nuu, dar tot o să punem mîna pe ea.

— Cînd? repetă Roman. N-am fost suficient de organizați în căutarea ei, asta e. Am mizat mai mult pe flerul nostru, pe investigații personale. Sînt bune și ele, nimic de zis, dar uite că acum nu sînt suficiente.

— V-aș ruga, însă, să țineți cont și de dificultatea ce-o prezintă identificarea ei. Este o escroacă rutinată, iar astăzi, după cum ați auzit, am aflat că se pricepe să bage și mîna în buzunare la aglomerație. Sarcina noastră nu-i, totuși, chiar așa de simplă.

— Știu, fu de acord căpitanul, însă trebuie s-o prindem cît mai repede, pentru a nu mai face victime. E drept că mai dă și peste cîte-o „personalitate“ de genul precupeței de acum zece minute, ceea ce-i ușurează „munca“ foarte mult, dar eu știu un lucru, că escrocii, oricît s-ar dovedi de ingenioși, cad repede cînd au intrat în contact cu autoritatea noastră. Efectul psihologic... Rămîne numai să stabilim „contactul“.

— Exact ce e mai dificil! ținu să remarce Mușat.

— Exact, neexact, să trecem hotărît la treabă, nu reuși Roman s-aducă în fața locotenentului cele mai mobilizatoare argumente. Știa foarte bine și el că stabilirea „contactului“ era treaba cea mai grea. Mai departe, poate că s-ar fi descurcat și alt ofițer care nu lucra neapărat la judiciar. Uite care este planul meu, zise deschizînd fereastra ca să intre aer proaspăt de afară. Mîine este sîmbătă.

— Da.

— Și tot mîine, piețele au activitate de vîrf, deoarece oamenii se aprovizionează și pentru duminică. Nu vom mai lucra pe cont propriu, ci vom face apel la administratorii principalelor piețe din oraș, la grupele de sprijin ale miliției pe care le avem în aceste locuri. Iar dacă se poate, la orice cetățean care ne poate ajuta. Administratorii și oamenii lor să instruiască toți vînzătorii particulari, fie cînd le dau cîntare, fie cînd le percep taxa de tarabă, asupra posibilei apariții a femeii care ne interesează. De fapt, toți cei care, sub o formă sau alta, sînt cu treburi în piață, să cunoască despre această problemă. Sediul nostru va fi în piața „Amzei“.

— Și de ce tocmai în piața „Amzei“? nu bănui Mușat.

— Fiindcă e singura din piețele centrale pe care „Mery“ n-a „călcat-o“ pînă acum. O va tenta, fii sigur.

— Pe ce mizați?

— Pe teama ce-o are orice răufăcător de a nu fi recunoscut dacă bătătorește același drum. Ea știe că victimele o caută și mai bine-ar prefera să se predea la miliție, decît să cadă pe mîna vreuneia dintre ele. E tot o treabă de psihologie. Acum, să-i dăm zor prin piețe.

Cei doi ofițeri plecară, fără ca locotenentul Mușat să observe că șeful său era mai îngîndurat ca altă dată, cînd se confruntase cu situații poate mai grele decît cea de față. Căpitanul avea unele bănuieli personale în legătură cu „Mery“, era într-o dilemă în privința celei mai evidente particularități ale fizionomiei ei: dantura. Părea ciudat, cel puțin pentru Roman, ca o femeie de o „finețe“ delictuală deosebită, să-și permită astfel de atacuri „frontale“ cu un asemenea handicap. Ar fi fost mult mai rentabil pentru ea să rămînă la sectorul „buzunare“, unde, de asemenea, avea predilecție și unde avea mai multe șanse să rămînă necunoscută. „Se baza ea totuși pe ceva? Se folosea de ceva?“ se întreba ofițerul fără să reușească să găsească un răspuns.

... Piața „Amzei“. Îmbrăcați civil și cu cîte-o plasă în mînă, ofițerii își făceau de lucru printre tarabe. „Dacă apare, am luat-o pe sus!“ le făceau piețarii cu ochiul.

— Oamenii sînt bine instruiți, constă cu satisfacție căpitanul Roman. Toți sînt dornici să ne sprijine.

— Ajutorul oamenilor muncii. Lucrăm organizat, strecură voios locotenentul. Numai de-ar apare odată, că tare mi-e

teamă c-a renunțat la piețe și racolează victimele din altă parte.

— Nu renunță ea așa de ușor la „piață“, din moment ce-i convinsă că-i aduce cele mai mari „beneficii“. Are nevoie de creduli care să aibe bani pe moment și nu s-o amîne de pe o zi pe alta, riscînd să fie prinsă. Obișnuința-i a doua natură, tinere, așa că tot va veni să facă „piața“.

Cineva îl apucă pe Roman de mînă.

— Tovarășe căpitan! Tovarășe căpitan! Era încasatorul de serviciu din piață. Femeia care vinde miere mi-a făcut semn să vă chem. Se tîrguiește discret c-o clientă. Cucoana aia brunetă, cu balonseid maro, de lîngă ea. A servit-o și cu ciocolată. Nu m-am apropiat prea mult, ca să nu se prindă. Ea o fi escroaca?

— Nu știu, să-i vedem dantura.

— Am văzut-o eu. Nici vorbă de... Are niște dinți albi... ca laptele!

— Tu ce zici, Mușate?

— Nu prea știu ce să zic, ridică locotenentul din sprincene. Dacă tocmai dantura nu se potrivește!...

— Să mergem totuși pînă acolo.

Ofițerii merseră la taraba cu miere în chip de cumpărători. Pe căpitan îl frapă de la început balonseidul cucoanei: maro cu guler galben! „Dacă are două fețe, pe partea cealaltă e galben cu guler maro!“ presupune el imediat.

— Cu se vă servim? le zîmbi vînzătoarea.

— Cu ce-ați servit și dumneavoastră, glumi Roman arătînd spre hîrtia poleită de pe tarabă în care fusese ciocolată.

— Ne pare rău, dar s-a terminat, luă cucoana hîrtia și o împături. Cu altă ocazie, apucă ea să spună, că începu să se-ngălbenească cînd văzu că se apropie de taraba lor un căpitan de miliție în uniformă. Emoționată și clipind mărunt, introduse repede hîrtia în poșetă.

În acel moment, căpitanul Roman detectase secretul „cucoanei“ din fața sa.

— Noroc, bătrîne! Ce faci, măi băiatule? îl îmbrățișă căpitanul în uniformă. Era un fost coleg din școala de ofițeri de miliție.

— Bună, Dorule! Măi, de cînd nu te-am văzut! se bucură Roman. Arăți bine, îmi place. Pe unde mai ești?

— La Hunedoara, acolo-i patria mea. Dar tu?

— Tot aici, unde știi.

— Aha. Și, la piață! La piață! îi văzu Doru plasa din mînă.

— La „piață“, da, arătă spre femeia din fața sa. La „piață“ cu „Lady-Mery“.

— Înțeleg... făcu Doru din cap. Atunci te las. Aștept un telefon!

— O.K.!

Doru se îndepărtă.

— Dar ce vreți să insinuați în privința mea? fu revoltată „cucoana“.

— Lasă-te! i-o scurtă Roman. Mai bine dă-ți fața la-ntors, ca și balonseidul.

Femeia nu mai avu replică, nu mai făcea pe mirata.

— Adică pune-ți dantura de „lucru“, c-arăți prea frumos așa, zău! Dacă te-ai jucat ca copiii și i-ai dus pe toți de nas, ai impresia că și noi sîntem copii? Figura e veche, antică, și de demult, „Lady Mery“... Pentru ea m-a dat afară de la grădiniță, c-am vrut să-mi sperii educatoarea. Așa că... lasă-te!

— A zis că o prietenă de-a ei are verighete de vînzare! spuse femeia care fusese servită cu ciocolată.

— Ce-are, fa?... auzi căpitanul în spate o voce cunoscută.

Se-ntoarse: precupeața din Ciorogîrla!

— A, să trăiți, tovarășe căpitan, îl salută ea. Cu ce treburi p'aici?

— La „piață“. Dumneata?

— Umblu cu gineri-miu, cu mașina, s-o găsim pe șmechira aia.

— Și-ați găsit-o?

— Nu! zise ea, deși era față-n față cu „șmechira“. Am ajuns să mă uit la toate femeili-n gură. Doamne, ce de dinți am mai văzut!...

— Nu te mai căzni, că dacă mai faci un pas te-mpiedici de ea.

Precupeața făcu ochii mari.

— Nu-i asta, bre! pricepu ea despre ce era vorba. Aia avea niște dinți de te-apuca frigurili, nu v-am spus.

Escroaca se-nverzise de frică. Era suficient ca ofițerul să arunce încă o vorbă și precupeața ar fi fost de gîtul ei. „Nu mă lăsați, vă rog!“ îi șopti ea căpitanului, strîngîndu-l tare de braț. „Recunosc tot... Nu mă lăsați!“ „Nu cred că pot... Tu, care cunoști atîtea lucruri despre victime și infractori, iar noi nu știm nimic...?“ îi lansă Roman o nadă.

„Nu mă lăsați, vă rog! Vi-i dau în mînă pe toți șuții care-i cunosc! Vă dau adrese, vă dau locurile unde-au *marfa*... Vă dau tot!“ „Ee, așa mai merge. Cu ce-ncepem?“ „Cu acvariul“, se grăbea ea să scape mai repede de precupeața solidă. („Acvariul“ era lacto-barul din pasajul subteran, de la Universitate.)

— Atunci, să mergem, c-avem multă treabă! își făcu loc căpitanul și plecă la „braț“ cu „cucoana“, care mai trăgea speriată cu coada ochiului înapoi.

— Unde pleacă? Cine-i asta, bre, de merge cu ea la braț? întrebă precupeața cu mîinile-n șold.

— De ce sînteți așa de curioasă, îi răspunse Mușat care auzise discuția dintre căpitan și escroacă. Nu mai umblați după „Mery“ și veniți luni la miliție să vă recuperați banii.

— De ce luni? Vin acuma!

— Acum nu se poate.

— De ce?

— Fiindcă tovarășul căpitan a plecat.

— Unde?...

— La „piață“... cu „Lady-Mery!...“

De această dată, întrebarea la care trebuie să răspundeți, stimați „polițiști“, este următoarea: Care era „secretul“ pe care-l ascundea „Lady Mery“ în legătură cu realizarea danturii sale de „lucru“?

BRICEAGUL... NĂZDRĂVAN

Se spune că și hoții filozofează. Este adevărat. Dovada... maxima lui Plaut: „Insperata accidunt magis saepe, quam quae speres“[1], al cărei tîlc, după cum se va vedea, și-a demonstrat pe deplin valabilitatea și în întîmplarea polițistă ce urmează.

[1] Lucrurile neașteptate se întîmplă mai des decît cele în care se speră.

... Orașul era îmbrăcat în întuneric. Un tînăr cu păr bogat și cu gulerul hainei ridicat șmecherește peste ceafă, intră într-o „bombă“: în Bufetul Pieții. „Hai, că e vad serios aici!“ își zise el privind la „atmosfera“ încărcată cu mult fum de țigară, băutură berechet și discuții zgomotoase la tot pasul. Fixă un consumator care i se păru pe măsura intențiilor sale și se așeză la masa lui.

— Dar cine servește în raionul acesta? întrebă tînărul.

— Uite aia, bibicule! îi arătă comeseanul o ospătară care făcea nota de plată la un consumator. E femeie subțire, te servește la mare artă! M-am și bătut odată cu unu' care a jignit-o. Ajunsesem cu el la cuțite!...

— La... cuțite? îngînă tînărul. „Hai că n-am dat greș, e mardeiaș, neamule!“ se bucură în sinea sa. Da' de ce pînă la cuțite, tăticu?

— Păi, am pus mîna pe cîte un cuțit de pe masă. Era gata să-l...! și mimă o lovitură de cuțit la plex. Noroc că ne-au despărțit oamenii...

— Bine, da' n-aveai șuriu' dumitale? Că astea de la restaurant știi bine că nu prea taie, îl ațîță „tăticu“ aprobîndu-i mișcările.

— N-aveam! ridică interlocutorul din umeri. Dar trebuia să mă apăr, nu?

— Foarte rău.

— Că m-am apărat? se miră omul.

— Nu, tăticu, n-ai înțeles... E rău cînd n-ai șundreaua ta, asta am vrut să spun. Dacă ți se întîmplă o chestie d'asta pe stradă, cum te mai aperi fără cosor?

— Dau cu pumnul! schiță comeseanul o directă de dreaptă. Hă! Hă!... Habar n-ai tu cîți am culcat cu ăsta, bibicule! își frecă el pumnul drept.

— Lasă-te, nu te mai da mare, se strîmbă tînărul. Și dacă ăla are cuțit?...

— Mda... e cam ușchită treaba, aprobă omul după un moment de gîndire.

— Păi vezi! Trebuie să ai șuriu' dumitale, asta e!

Sosi ospătara. Tînărul comandă un rachiu alb.

— De ce bei albitură, n-ai bani? îl întrebă comeseanul foarte curios.

— Nu prea am, așa e, răspunse tînărul, și trebuie să ajung și cu trenu' la Ploiești.

— E nasol. Da' brișcă ai, că prea mi-ai făcut teoria chibritului?

— Pfu! . . . Sculă a-ntîia!
— Sanchi!
— Brici, nu altceva! Să mor . . .
— Hai că te *bărbierești*, nu crezu comeseanul.
— Are trei limbi, tăticu, și deschidere automată. Cînd nu-l bagi în „pîine“, îl poți folosi ca lingură, furculiță, deschizător de conserve, foarfecă etc. E universal, tăticu! Comandă specială . . .
— Cum vine asta, cu deschidere automată?
— Da' ești ageamiu, tăticu, îl muștrului tînărul. Hop! zise apoi scurt și, apăru un briceag cu lama deschisă. Te tăiam, tăticu, dacă . . .
— Aaa . . . deci e cu buton. Hai că-i lux! spuse omul studiind briceagul. Mă tăiai, da . . . Se vede că e o comandă specială, că nu seamănă cu alea din comerț. Ăsta-i mult mai mare și are deschidere automată, vorba matale.
— Păi, ce ți-am spus eu?
— Așa-i, dar nu-l vinzi?
— Hm! Costă cam scump, tăticu.
— Cît?
— Două sutare!
— O, e mult, bibicule . . . Și n-ai nici bani să te-ntorci la Ploiești, îți dai seama?
— Ce vorbești, tăticu. Ai pus mîna pe sculă să vezi ce ușor se mînuiește?
— Îmi dau seama, da' totuși e scump. Eu, de fapt, nici n-am mai mult de vreo douăzeci și cinci de lei la mine.
— Bine, da' nu poți să te duci să iei de-acasă, că mai las din preț, hai. Sau împrumută de la cineva de pe aici.
— N-am de unde, bibicule. E drept că-mi place șuriu', da' nu pot să-l cumpăr chiar dacă l-ai lăsa la preț de un *Bălcescu*.
— Îmi pare rău, tăticu, că l-aș fi lăsat și la prețu' ăsta. Auzi, da' n-ai vreun cunoscut care e amator? Că trebuie să fac rost neapărat de lovele.
— Bă, bibicule, îl cunosc pe gestionar și cred că l-ar tenta scula. Ăștia au marafeți gîrlă. Ia să-l chem.
Și comeseanul trimise pe ospătară să-l cheme pe șef.
— Ce-i, Mitică? Nu cumva ești pus pe scandal? sosi responsabilul.
— Stai jos, „Faraoane“, îi trase Mitică un scaun. Am ceva „marfă“ a-ntîia de vițel pentru matale.
— Bă . . .

— Nu, „Faraoane“, e dovedită treaba. Ia arată-i, bibicule, cosoru'!
„Bibicu“ se conformă și scoase briceagul din buzunar. Responsabilul privi la una dintre plăsele și tresări brusc.
— Ți-am zis eu c-o să-l tenteze șmecheria, îi făcu Mitică cu ochiul tînărului. Am și eu un coniac d'aici!
— Interesant obiect . . ., se așeză responsabilul pe scaun, încercînd să-și ascundă emoțiile. Se-nroșise, totuși, la față.
— Și cît ceri pe el? îi spuse tînărului, apăsînd pe butonul briceagului.
— Două cente! răspunse cel întrebat.
— Cît?! . . .
— Îl lasă la o centă, „Faraoane“, interveni Mitică. Apoi către tînăr: Ai, bă, bibicule, ce dracu', noi discutarăm una și acuma . . .
— Fie, încuviință tînărul din cap.
— Nu . . . Nu face nici atît, gesticulă responsabilul. Nici măcar nu-i nou. Uite, aici, lipsește o bucată din plăsea. Apoi, eu nu-l cumpăr pentru că se deschide așa țac — pac, că am cuțite destule, slavă domnului, ci pentru angarele astea: lingură, furculiță, forfecuță . . . 70 de lei, atîta dau!
Tînărul se codi puțin, apoi zise nemulțumit:
— Bine, „Faraoane“, să fie-n oftica mea!
— Atunci să mă duc să-ți aduc banii.
Responsabilul dădu imediat telefon la miliție din biroul său. Sosi foarte repede căpitanul Roman.
— Acum două săptămîni, noaptea, relată acesta ofițerului, hoții mi-au spart mașina și mi-au furat un radiocasetofon „Blaupunkt“, două ventilatoare micuțe, care erau conectate la acumulatorul mașinii și le puneam pe parbriz ca două ventuze, o pereche de ochelari de soare și . . . briceagul acesta cu plăsele albastre! Reclamația se află la tovarășul locotenent Mușat, de la judiciar.
— Da, acum îmi amintesc.
Mai departe, păgubașul îl puse în temă cu întîmplarea din local.
— Nostim, zîmbi Roman. N-am mai întîlnit încă un caz în care hoțul să vîndă obiectul furat tocmai . . . păgubașului!
Merseră la masa cu pricina.
— Și unde zici că stai în Ploiești, „norocosule“? se așeză căpitanul la masa tînărului, punîndu-i legitimația în față.
— „Noroccs“?! . . . se prefăcu el, mascîndu-și emoțiile.

— Da, pentru că și eu sînt din Ploiești... concepu Roman o stratagemă.

— Zău! Deci... consăteni cum s-ar zice, zîmbi el fals. Eu stau în Vest.

— Pe ce stradă? ciuli urechile ofițerul.

— Pe Apusului.

— Aa, colț cu Tabacului!

— Exact mușcă „nada" băiatul.

— Și la ce număr?

— La numărul 14, pe partea stîngă de la lăptărie.

— Mi se pare că nu mai e lăptărie în capul străzii, ci un centru de pîine.

— Da, aveți dreptate, o-ntoarse tînărul, însă în fața magazinului se vinde și lapte.

— Văd că știi bine locurile, mă mir că nu te cunosc.

— Și eu...

— A treia casă de tine, spre fundul străzii și tot pe stînga, locuia la numărul 20 un fotbalist care-mi era prieten. Mușat îl cheamă, un tip blond...

— Da, da, da... Îl cunosc.

— Nu cred, schimbă tonul căpitanul.

— ... Poate că fac o confuzie, se fîstîci tînărul.

— Între orașe! îl privi sever ofițerul.

— ... Poate...

— Nici un „poate". Zi-i repede de unde ești și cum ai „întors" briceagul. Da' nu ca la Ploiești...

Tînărul trebui să spună de unde este. Era din Reghin. Briceagul?

— Briceagul l-am primit cadou de la o rudă.

— Aha... De la dînsul! îl arătă pe responsabilul localului care-și încleștase pumnii de furie. „Cadou"...

— Cadou...! nu știu el ce să priceapă.

Păgubașul vru să-i sară în gît. Noroc că Roman îl opri la timp. Începură explicațiile...

Cînd tînărul află de ce era învinuit, strînse tare din dinți și înjură în gînd. „Ce chiflă, bă, tăticule!... Hm! Mă rîd și «Șoimii patriei»!"

— Recunosc că am furat briceagul, se decise el, dar numai atît... briceagul!

— Iar vrei să-ajungem la Ploiești?...

— Nu-i poantă, tovarășe căpitan. Vă rog să mă credeți. Ascultați-mă numai puțin și-o să vă convingeți. Acum două ore, fiind în gară, în sala de așteptare, s-a așezat lîngă mine

un scaraifas, mort de beat. Abia clipea din ochi. A intrat în vorbă cu mine, însă după cîteva minute a adormit. Avea la el o borsetă. Profitînd că dormea ca lemnu', am deschis fermoarul la borsetă, cu gîndul că-i fac o bucurie cînd s-o trezi. N-avea nimic de prăduit decît briceagul acesta. „Bun și atît!" mi-am zis din moment ce n-aveam nici un chior și voiam să merg cu nașu'. Apoi, am venit aici la bufet ca să-l vînd...

— De ce minți? îl privi Roman neîncrezător.

— Nu mint, zău! apleacă tînărul din cap. Cred că mortu' doarme și-acuma acolo, ca o valiză-n gară.

— Și dacă minți?

— Nu mint, tovarășe căpitan. N-ar avea rost să ascund adevărul din moment ce tot mă aveți la mînă cu briceagul. Știu ce înseamnă un corp delict. Am „experiență"... Sper că n-o să iau mult pentru gherla asta de briceag, așa-i?...

... Gara C.F.R. Sala de așteptare clasa a II-a. Tipul cu borseta fu trezit din somn.

— Ce-i? întrebă el buimac. Ce s-a-ntîmplat? Razie?...

Fu condus la miliție.

— De unde ai briceagul?

— L-am găsit acu' vreo patru ore, pe bulevardul 6 Martie, de era să mă bat cu ăla..., se frecă el la ochi.

— Ce vorbești, domnule?

— Pă cinstea mea, zău! se bătu cu palma în piept. Poate să confirme și tovarășul plutonier de la dumneavoastră, care ne-a despărțit. Cred că i-a căzut bolovanului ăla din buzunar...

Pentru un moment, căpitanul nu mai puse nici o întrebare. Totul părea paradoxal... Briceagul se „plimbase" de la păgubaș prin alte două mîini, și-acum apăruse a treia... Care era „mîna" hoțului?... Trimise după agentul de ordine din zona bulevardului „6 Martie". Subofițerul se prezentă la căpitan.

Raportă:

— În jurul orelor 18,00, în dreptul cinematografului „Timpuri Noi", am văzut la un moment dat doi bețivi care se ciorovăiau. Mergînd pe două cărări și venind din sensuri opuse, intraseră unul într-altul. O scenă amuzantă... Unul dintre ei este cel din camera de alături. Am intervenit și am aplanat conflictul ce se putea isca.

— I-ați legitimat?

— Nu. N-am apreciat că era cazul. În fond, am prevenit producerea unui eventual scandal.

— Cum arăta celălalt bețiv?

— Era un cetățean la vreo 40 — 45 de ani, brunet, potrivit de statură și îmbrăcat cu un fîș maro. Avea și-o umbrelă neagră.

— Ați observat dacă tipul din camera de alături a ridicat ceva de pe jos, eventual un briceag?

— Cît am fost eu de față: nu! Poate pînă să intervin...

— Bine. Vă mulțumesc.

Așadar, firul pe urmele briceagului se rupsese aici. „Dacă aș identifica și a treia „mînă“ — bărbatul cu umbrela —, oare acest „joc“ ar mai continua?...“ își trecu mîna prin păr căpitanul Roman.

Mircea Lazăr, omul cu borseta și Gabriel Frîncu, ultimul „proprietar“ al briceagului, fură introduși în birou.

— E, v-ați convins, dom' șef? dădu din cap Lazăr.

— Așază-te și scrie o reclamație, nu-i răspunse căpitanul la întrebare.

— Re... clamație?

— Păi, n-a furat el briceagul din borseta ta? arătă Roman la Frîncu.

— Da... însă eu nu pot depune reclamație, fiindcă n-am dreptul. Briceagul nu este al meu, doar v-am spus că l-am găsit... Apoi, nu vă mai uitați și la oameni, tovarășe căpitan? E un amărît. N-are nici pantofi în picioare!...

Ofițerul privi la pantofii lui Frîncu. Erau uzați și rupți. Se uită și la pantofii lui Lazăr: aproape noi, bej, cu o liră lată la mijloc... „Bej, cu o liră la mijloc!...“ își aminti Roman pasajul din declarația unui martor care adusese la miliție un asemenea pantof, numărul 28. „Poate că tocmai în pantof e cuiul!... se-mbujoră căpitanul. Să-ncercăm...“

— Tu ce număr porți la pantofi? îl întrebă pe Lazăr.

— Eu! se miră Lazăr. 28, după cum se numerotează acum. Dar de ce mă întrebați?

— Fiindcă vreau să fac o probă.

— Ce probă?

— *Proba sincerității!*

— Nu înțeleg...

— Ai să înțelegi imediat, deschise fișetul căpitanul și scoase un pantof bej, cu o liră lată la mijloc.

— E la fel ca pantofii lui! remarcă Frîncu care pînă atunci nu scosese o vorbă. Hopa! Se-ntoarce roata...

— Ce roată, mă... neam de furculiță! îl repezi Lazăr.

— Roata norocului, tăticu! îl privi Frîncu cu un aer de bulevard. Nu știi cîntecu' ăla: „... Roata morii se-nvîrtește, zum, zum, zum! Tifla ți se-ngălbenește, zdup, zdup, zdup!...“

— Terminați! interveni Roman. Probează pantoful!

— Dar ce legătură are...

— Probează și pe urmă discutăm.

Lazăr se supuse. Pantoful i se potrivea perfect.

— Recunoști acest pantof? îl întrebă sever căpitanul.

— Nu... se strîmbă Lazăr. Văd doar că este la fel cu cei pe care-i port.

— Cînd i-ai cumpărat?

— Acum o săptămînă.

— Dar perechea cealaltă?

— Care?!...

— Cea de la care îți lipsește acest pantof, pe care l-ai pierdut cînd ai sărit de la balcon.

— Ce pantof, ce balcon? Nu recunosc nimic! se schimbă Frîncu la față.

— Atunci vei fi recunoscut!

— De cine?

— De cetățeanul căruia era să-i sari în cap.

— Care cetățean, care... Cu un pantof scos din fișet, dumneavoastră vreți să mă faceți să recunosc ce n-am făcut!...

— Nu-i vorba numai despre pantof, ci și despre o probă...

— Care probă?

— A „sincerității piciorului“ tău, tămîiosule! interveni Frîncu, tălmăcind lucrurile în felul lui. A intrat la fix în pantof, deci a intrat în *probă*!...

Nu era vorba despre proba „sincerității piciorului“, cum o denumise Frîncu, ci despre proba recunoașterii lui Lazăr de către martorul Francisc Uțiu. Cu două săptămîni în urmă, un hoț intrase în apartamentul unui cetățean la etajul doi și, fiind surprins de proprietar, sărise în stradă de la balcon. Neștiind cine trecea pe trotuar, era gata să sară în capul martorului Francisc Uțiu. Impactul cu asfaltul fusese grav și hoțul rămăsese lat. Martorul crezuse că a murit, însă, apropiindu-se, și-a dat seama că respiră. L-a zgîlțîit puternic pentru a-și reveni. Și, într-adevăr, după cîteva secunde, hoțul își reveni, dar, spre mirarea martorului ocular, el o rupse

la fugă într-un pantof. „Era încă în stare de şoc, declarase Francisc Uţiu, deoarece fugea în zigzag şi chiar în cerc. Am crezut că este un accident şi nu mi-am putut închipui că omul era un hoţ“.

Pînă la sosirea martorului, căpitanul Roman făcu investigaţii în jurul lui Mircea Lazăr. Lucra ca electrician de întreţinere la Intreprinderea de reţele electrice, avînd în primire o maşină, de fapt, un atelier mobil de reparaţii.

Sosi şi Francisc Uţiu. Cum intră în birou, îl recunoscu pe Lazăr imediat.

— Ce mai faci, „El fugitivo“? întinse el mîna. Îţi mai aduci aminte de mine?

Lazăr îl privi foarte ciudat.

— Îmi pare rău, dar vă văd pentru prima dată, domnule! răspunse el. Nu cumva mi se întinde o cursă? . . . se uită la căpitan.

— Ce interes aş avea? zîmbi martorul. Bine că nu mi-ai spart capul, restul . . . după cum văd, te descurci cu miliţia!

— V-am spus şi vă repet: nu vă cunosc. Aşa că . . . n-am ce să descurc.

Era posibil ca Lazăr să nu-l fi recunoscut pe martor datorită stării de şoc în care se aflase atunci. Dar chiar dacă l-ar fi recunoscut, tot ar fi negat. „Că nu sînt eu chiar aşa de lovit în lampă, ca să mă dau singur de gol! îşi spunea el. Ei au briceagul, au pantoful, dar astea nu sînt dovezi suficiente cu care să mă poată acuza. Sînt obligaţi să-mi verifice apărarea şi, în acest caz, eu am cel mai bun martor . . . un miliţian! Se vor împotmoli, fiindcă i-am băgat pe o linie moartă . . .“

Percheziţie la domiciliul lui Lazăr: nici un rezultat.

— Să controlăm şi la locul lui de muncă, zise căpitanul Roman celorlalţi ofiţeri. Poate că acolo . . .

Controlară dulapul lui Lazăr: iarăşi nici un rezultat.

— Să controlăm şi în maşina-atelier, veni Roman cu altă idee. Poate că acolo . . .

În maşină nu găsiră nimic. Mai rămăsese doar cabina. „Poate că acolo . . .“ Dar ea era curată şi aranjată frumos. Căpitanul Roman ridică pernele din locurile destinate şoferului şi celui din dreapta. În interior: tot felul de scule, cîlţi, vaselină, bujii etc.

„Dar pernele? . . . se gîndi Roman. Parcă asta din dreapta e prea tare!“

Descusu cu grijă îmbrăcămintea din vinilin şi . . .

— Radiocasetofonul meu! izbucni păgubaşul de bucurie. Şi ochelarii, şi ventuzele . . .

. . . Şi, bineînţeles, briceagul cu plăsele albastre!

Aici se termină povestea adevărată a unui briceag „năzdrăvan“ şi a doi hoţi care poate filozofează şi acum, convinşi că „lucrurile neaşteptate se întîmplă mai des decît cele în care se speră . . .“

Care a fost „cheia“ construită de căpitanul Roman prin care l-a dat de gol pe Gabriel Frîncu că nu stătea în Ploieşti, la adresa ce-o indicase el?

O ENIGMĂ . . . UMORISTICĂ

Căpitanul Roman a fost întrebat, odată dacă în enigmele poliţiste nu există şi puţin umor.

— Cum să nu, a zîmbit ofiţerul. Unele au chiar mult umor . . .

— Mă faceţi curios, a zis interlocutorul. Nu vreţi să-mi spuneţi una? Dar, aşa . . . mai celebră?

— Ba, da, am să vă spun una, dar nu ştiu dacă-i celebră. Personajele, însă, da. Este vorba de Antoniu şi Cleopatra.

— Hm, începe de pe-acum să devină interesantă. Vă ascult.

— Antoniu şi Cleopatra se aflau odată într-o luxoasă cameră a unui palat din Egipt. Pe masă, printre alte obiecte, îşi făcea sălaşul şi un superb vas transparent cu apă. La un moment dat, intră în cameră un servitor. El aducea un platou cu prăjituri calde. Îl pune pe masă, apoi pleacă.

La scurt timp după plecarea servitorului, Antoniu dispăru din cameră în împrejurări cu totul şi cu totul misterioase. La sosirea unui ostaş din garda împărătească, Cleopatra se ghemui speriată într-un colţ. Nu se putea lua de la ea nici un fel de relaţie asupra celor ce se întîmplaseră în cameră. Ostaşul îl căută pe Antoniu prin toată încăperea, dar nici un rezultat. Se întîmplase ceva foarte ciudat. Vasul care fu-

sese pe masă, cu apă, zăcea spart în mijlocul camerei, pe mozaic. Apa din el se prelinsese pînă la ușă, iar din platoul de pe masă, adus de servitor, lipsea o prăjitură. Aceasta este enigma. Vă rog să vă gîndiți și apoi să răspundeți la întrebarea: cum a dispărut Antoniu?

— Foarte simplu, a ieșit după servitor!

— Nu. Ostașii care erau de gardă la ușă au spus că Antoniu nu putuse ieși din încăpere... L-ar fi văzut...

— Atunci, a dispărut pe fereastră!

— Exclus, fereastra era închisă și fusese mereu vegheată de alți ostași.

— Poate că a existat vreun chepeng, pe undeva!

— Nu exista așa ceva, s-a controlat bine. Camera era un fel de sufragerie, nu avea nici o destinație strategică.

— Atunci?

— Gîndiți-vă. Că și eu m-am gîndit la ea, de alaltăieri, de cînd s-a întîmplat, și pînă acum am reușit s-o dezleg! a încheiat Roman.

— Hai, că aveți umor! a zîmbit interlocutorul.

— Ca și enigma!...

Dumneavoastră știți, stimați cititori, cine era Cleopatra și cum a dispărut Antoniu?

BOLIDUL VERDE

Doi automobiliști, unul blond și unul brunet, se prezentară la miliție dorind să relateze o întîmplare zguduitoare la care fuseseră martori oculari. Fură primiți de căpitanul Roman care era de serviciu.

— Numai în filme am mai văzut așa ceva, tovarășe căpitan! exclamă brunetul cuprins de uimire. Cascadoria e nimic!...

— A avut zile, altfel nu scăpa! Mai știi, Dumnezeu... desenă blondul în aer semnul crucii.

Obișnuit cu astfel de „introduceri", de fapt cu relatări emoționale de tot felul, ofițerul își aprinse liniștit o țigară și continuă să-și privească și să-și asculte musafirii.

— Incredibil să scapi totuși cu viață dintr-un astfel de accident! se așeză brunetul pe scaun. Ai de înfruntat, în primul rînd, presiunea apei care este foarte mare. Apa pătrunde peste tine în jeturi puternice, te amețește. E o bătălie groaznică cu secundele, cu moartea...

— Da... încuviință blondul. M-a uimit cîtă prezență de spirit a avut.

— ... Și forță!

— E un atlet, un tip clădit la școala curajului, altfel nu-mi explic.

— Dacă scena ar fi fost văzută de regizorul Sergiu Nicolaescu, cu siguranță că ar fi umblat tot Bucureștiul numai să-l găsească.

— Poate că eu o să am șansa să-l găsesc înaintea regizorului, zîmbi Roman, intervenind în discuție, și dacă tipul va face „obiectul", îi voi telefona regizorul și-i voi da adresa lui.

— Da, cred c-o să-l găsiți, de-asta am și venit, zise blondul.

— Am impresia că ne-am cam luat cu vorba, și nu prea am spus ce trebuia, scuzați-ne, „tălmăci" brunetul intervenția căpitanului. Și eu și colegul sîntem uluiți de ce-am văzut, de aceea am început să vă povestim mai întîi impresiile și nu am luat firul de la capăt. Scuzați-ne!

— Nu aveți pentru ce... Poate că și eu în locul dumneavoastră...

— V-ar fi impresionat mult, sînt sigur, adăugă blondul. Știu că dumneavoastră vedeți multe, însă un asemenea „spectacol" cred că poate fi întîlnit o dată la o sută de ani.

— Chiar așa? mimă fin Roman. Nici măcar în filme?

— În filme, da... cu ajutorul trucajelor, însă pe viu, nu.

— Mai bine lasă-mă pe mine să relatez ce am văzut, îi luă vorba brunetul, începînd să povestească întîmplarea. Acum patruzeci-cincizeci de minute, mă aflam cu mașina pe autostrada Ploiești—București, pe raza comunei Gorgota. Veneam de la Ploiești și mă aflam în dreptul lacului care poartă același nume ca și comuna. Din sens opus, cam la 100 m venea dînsul, arătă spre automobilistul blond. Are o Dacie—1100. În spatele dumnealui, am văzut un bolid verde, care venea în mare viteză. Avea peste 160 km/h. „Doar n-o fi

nebun să încerce să depăşească, şi tocmai aici unde e şi curbă!" mi-am zis eu observînd că şoferul bolidului aprinsese farurile. Ceea ce am bănuit într-o clipă s-a adeverit în următoarea, căci bolidul s-a angajat cu toate „pînzele" în depăşirea Daciei—1100, care şi aceasta avea destulă viteză.

— Cam 70 km/h, confirmă blondul. Eram în afara localităţii.

— „E nebun de-a binelea!" am strigat eu la volan şi am apăsat pe pedala frînei pînă la refuz pentru a evita tamponarea cu el. Fiatul meu s-a răsucit ca un colac, dar cu puţin noroc s-a redresat, lipindu-se de parapetul şoselei, în aceeaşi direcţie în care mergeam. „Doamne sfinte!!" am răsuflat pentru moment, privind cu groază la bolidul verde care se afla la numai cîţiva metri în faţa mea şi paralel cu Dacia—1100.

— Frînasem şi eu, interveni blondul cu faţa crispată. Am crezut că mă nenorocesc, deoarece parapetul de pe partea mea era la un metru de şosea.

— Cunosc locul, încuviinţă Roman din cap. Şoseaua e îngustă şi parapetul e foarte aproape. Atît în dreapta cît şi în stînga e lacul Gorgota.

— Exact, reluă brunetul. Bolidul verde a avut loc numai să se strecoare printre noi. Am pus mîna la ochi îngrozit! Cînd am luat-o, bolidul trecuse prin „culoar", însă avînd viteză maximă şi fiind curbă, nu s-a mai putut redresa, „tăind" parapetul din dreapta direcţiei sale de mers şi zburînd în apă.

— A fost ceva nemaivăzut! Saltul peste parapet a fost de cel puţin 15 m.

— Da, uluitor! Uluitor, şi groaznic! ..

— Şi... Şi ce-a urmat? îl privi Roman pe brunet cu răsuflarea întretăiată.

— Ne-am dat jos din maşini şi ne-am uitat uluiţi în apă. În dreptul unde bolidul intrase în apă, ieşeau la suprafaţă bule mari de aer, apoi mai mici şi tot mai mici, pînă au dispărut complet. M-am privit îngrozit cu colegul meu şi ne-am făcut cruce... Nici unul dintre noi nu putea scoate o vorbă. Amîndoi parcă paralizasem...

— Într-unul din momentele cînd rămăsesem amîndoi ca două stane de piatră şi nu puteam crede că fusese adevărat ceea ce văzusem, auzim din nou apa bolborosind. Ne-am uitat imediat în apă şi, incredibil, l-am văzut înotînd pe şoferul maşinii scufundate. Îmi venea să mă şterg la ochi, ca

şi cum ceea ce vedeam ar fi fost un miraj... Am început să strig: „Încearcă să te menţii la suprafaţă, că venim să te salvăm! Venim să te salvăm!"... Colegul meu începuse deja să se dezbrace, însă tipul ne-a făcut semn că nu are nevoie de ajutor. „Ştiu să înot!" a strigat el cu o voce stinsă, începînd să înoate spre mijlocul lacului. „Ăsta nu-i zdravăn, e nebun!" mi-a strecurat colegul. „În loc să vină spre noi, se depărtează, se duce aiurea..."

— O fi avut poftă să facă o baie ca lumea, zîmbi Roman edificat de atitudinea supravieţuitorului.

— Pe naiba! E ceva necurat la mijloc...

— Este, într-adevăr, îşi aprinse o nouă ţigară ofiţerul. Pentru oricine apare ca un paradox că supravieţuitorul acestei întîmplări, în loc să se apropie de cei care s-au oferit să-l ajute, a dispărut în larg, neiniţiind nici o măsură de a-şi recupera autoturismul scufundat. Şi, totuşi, anumite explicaţii, supoziţii mai bine zis, există... Interlocutorii căpitanului deveniră şi mai atenţi. El a dispărut în larg, ca să nu fie văzut de aproape de dumneavoastră sau, mai exact, ca să nu poată fi recunoscut. Era de presupus că veţi anunţa miliţia în legătură cu cele întîmplate şi, în consecinţă, se va declanşa o anchetă care, după cît se pare, nu-i este favorabilă. Probabil că în autoturism se află ceva compromiţător sau maşina nu-i aparţine, putînd fi furată. Martorii oculari se foiră pe scaune. Ce marcă avea bolidul?

— B.M.W.! B.M.W. ultimul tip! zise brunetul!

— Avea număr străin?

— Nu. Purta iniţiala „B". Bucureşti...

— Aţi reţinut cumva şi numărul?

— Ultimele două cifre! se grăbi să răspundă blondul. Celălalt automobilist ridică din umeri. Ultimele două cifre erau... 24.

— Aţi reţinut destul de mult, îi măguli căpitanul. Vreau să verific B.M.W-urile dispărute pînă ca bolidul verde să fie scos din apă şi să-i văd numărul.

— Nu-i uşor...

— Nu este, însă presupun că nu sînt prea mulţi proprietari de astfel de maşini. Apoi, dacă mi l-aţi descrie cît de cît şi pe „supravieţuitor", şansele rezolvării acestui caz ar creşte considerabil.

Cei doi automobilişti se priviră pentru o clipă, apoi începu brunetul:

— Avea părul blond, mai blond decît al colegului meu și părea destul de tînăr: în orice caz sub 25 ani. Eu, cam atît...

— Și avea o cămașă portocalie, adăugă al doilea interlocutor. În plus, înota perfect...

— E suficient, îngînă Roman din sprîncene, cu un aer recunoscător. Sper să dezleg cît mai repede misterul enigmei care-l învăluie pe acest „supraviețuitor". Vă mulțumesc pentru toate datele pe care mi le-ați oferit și v-aș ruga, dacă nu vă rețin, ca tot ce mi-ați povestit să așterneți pe cîte o coală de hîrtie.

— De acord, zise brunetul, dar cu o singură condiție.

— Care? fu ușor surprins căpitanul.

— Ca să ne spuneți și nouă, în final, care a fost misterul „supraviețuitorului".

— De acord, se însenină Roman. Unde să vă telefonez?

— Fie la mine la birou, fiindcă amîndoi sîntem colegi de instituție și ne-am cunoscut mai bine cu ocazia acestei întîmplări, fie acasă, cum doriți. Amîndoi avem telefon...

Ofițerul își notă toate telefoanele de rigoare și, după ce mai mulțumi încă o dată, dispăru...

Anunță mai întîi, prin stație, un echipaj de la circulație care să asigure paza în zona accidentului și luă legătura cu factorii de resort care trebuiau să concure la scoaterea din apă a bolidului scufundat. Ofițerul știa că această operațiune nu era deloc ușoară... Ea implica specialiști, scafandri și era de durată, ceea ce nu-i pe placul unui ofițer de judiciar care vrea să rezolve cazul în cel mai scurt timp posibil, chiar și în zece minute dacă se poate. Cu cît acele ceasornicului se îndepărtează mai mult de ora producerii evenimentului, cu atît „tensiunea" milițienilor este mai mare, iar făptașului i se acordă șanse să șteargă urmele infracțiunii, să-și perfecteze alibiuri sau să inventeze te miri ce-i mai trece prin minte.

Căpitanul Roman știa toate aceste lucruri din practică și se grăbi să-și pună planul său în acțiune. Îl chemă la el pe locotenentul Mușat și, după ce-i explică ce se întîmplase, îi spuse:

— Cred că știi cam cu ce se ocupă blondul, unde trebuie să-l cauți.

— E cascador, fără îndoială. Îi iau urma de la studioul cinematografic Buftea, de la Sahia, mă descurc eu... La nevoie îl voi aborda și pe regizorul Sergiu Nicolaescu.

— Mă rog, trebuie să te descurci. Eu între timp caut să aflu de unde a dispărut mașina și cine este proprietarul ei. Mergem pe două piste ca să ajungem la „supraviețuitor". Dacă vei afla ceva sau dacă îi vei „mirosi" culcușul, să mă anunți imediat. E un caz mai particular, în care apa a șters toate urmele și trebuie să acționăm cu multă prudență.

— Îmi dau seama. Într-un fel e o premieră.

— Poate chiar... cinematografică, dacă ne reușește „scenariul", îi făcu Roman cu ochiul. Și-acum... la rame!

— Am înțeles. Să trăiți!

Ofițerii plecară. Trecură mai multe ore de investigații intense și primul care ajunse la una dintre piste fu căpitanul Roman. Mașina aparținea unui sportiv de renume, ale cărui economii purtau trei inițiale: „B.M.W.". Ea fusese furată din fața casei proprietarului aflat de mai multe zile într-un cantonament. Un puști de pe stradă, care visa această mașină și cu ochii deschiși, îl văzuse pe „nenea șoferu' blond" și urmărise cu tristețe dispariția idolului său mecanic. „Nenea avea și cămașă portocalie", demnă de toată invidia, așa cum văzuse el la un raliu, la un șofer de curse de formula I...

Pentru căpitanul Roman pista cu „șoferul de formula I" se încheie însă aici, fiindcă nu mai obținu nici un fel de date care să-i permită să progreseze cu cercetările. Speranțele sale se îndreptau tot mai mult către inimosul locotenent Mușat...

Ofițerul ceru legătura telefonică cu baza de cantonament unde se afla sportivul, în ideea că proprietarul mașinii putea bănui pe cineva sau îi putea furniza un cerc de bănuiți. Centralista îi comunică însă căpitanului că locotenentul Mușat insistă să-i dea legătura.

— Dați-mi-l întîi pe Mușat, o rugă Roman.

Avu legătura. După primele acorduri ale vocii locotenentului, Roman înțelese că succesul le dădea tîrcoale. Se bucură în sinea sa pentru tot ce investise în Mușat.

— Stă pe strada Gladiolelor nr. 10, continuă să raporteze tînărul ofițer. E un tip cam neserios și le-a creat probleme celor de aici, lipsind de la unele filmări. Se intenționează să se renunțe la serviciile sale.

— Anturajul?

— Are un prieten, un aventurier ca și el, care a fost șters de pe lista figuranților pentru consum de alcool și diverse potlogării.

— Cine e?

— Surpriză!
— Fără...
— Nelu Prisacă, cunoscutul hoţ de maşini!
— Cum ai stabilit că-i el?
— Simplu. Vizionînd o probă de film.
— Bravo! Bravo!... fu entuziasmat căpitanul. Era mîndru că Muşat se descurca din ce în ce mai bine. „Cred că el îmi va fi succesorul..." îl străbătu un gînd.
— Alo! Alo! Tovarăşe căpitan! fu derutat locotenentul de această pauză.
— Te ascult.
— Să nu faceţi „rocada" pînă nu vin şi eu. Vă rog.
— Nu, dragă Muşat. Te aştept. Pînă vii tu, fac numai cîteva mişcări tactice.
— Vă mulţumesc. Am decolat. Să trăiţi!
Căpitanul trimise în oraş doi subalterni. Unul pe strada lui Gimy, cascadorul, iar altul pe strada lui Prisacă. Misiunea: supravegherea discretă a locuinţelor şi reţinerea celor doi în cazul cînd vor intenţiona să plece de acasă. La scurt timp după plecarea subalternilor, unul dintre ei îi raportă căpitanului la telefon că Gimy e la domiciliul lui Prisacă şi amîndoi spală în curte, la cişmea, o pereche de blugi şi o cămaşă portocalie.
— Drăguţ... îngînă Roman, vor să şteargă orice urmă dar se înşeală amarnic. Du-te repede peste ei şi opreşte-i să mai spele blugii şi cămaşa. Confiscă-le! îi ordonă căpitanul. Îţi trimit imediat o maşină şi doi oameni ca să-i aduceţi la miliţie.
— Am înţeles. Să trăiţi.
Roman nu puse bine receptorul în furcă şi telefonul zbîrnii din nou. Subalternul trimis pe strada lui Gimy îi raportă că un tip cu un B.M.W. ramolit oprise în faţa casei cascadorului. Sunase la uşă, dar nefiind nimeni acasă, se aşezase în curte pe o bancă.
— Ca să nu mai aştepte degeaba şi să-i facilităm întîlnirea cu Gimy, invită-l, te rog, la miliţie. Veniţi cu B.M.W.-ul.
— Am înţeles. Să trăiţi!
„Prea multe telefoane, prea multe pe ziua de azi", se amuză căpitanul, bucuros că totul îi mergea strună. „De-ar fi mereu aşa..."
Pînă să-i vină „musafirii", ofiţerul se urcă într-o maşină şi se duse la locul accidentului. Lîngă el, pe banchetă, se ciocneau fin mai multe sticle şi borcane goale.

— Sînteţi în criză mare de lovele, dom'şef, se vede... aruncă Floricel, şoferul judiciarului, în „stilul" său caracteristic. La ce centru de achiziţii ne oprim ca să vindem sticlele şi borcanele?
— La „Gorgota", era vesel căpitanul. Pentru că eşti drăguţ şi ai să taci, am să te cinstesc. Am să-ţi dau şi ţie o gură...
— Zău? îşi dădu seama Floricel că intrase la „mijloc". Nu ştia însă despre ce era vorba ca să poată „riposta". O fi ceva pe bază de zeamă de varză...
— Dulce...
Maşina miliţiei ajunse la locul accidentului. Sosiseră specialiştii, scafandrii, o macara-turn şi se făceau pregătiri pentru operaţiunea de scoatere la suprafaţă a bolidului scufundat.
După ce făcu cunoştinţă cu cei prezenţi, căpitanul Roman îl rugă pe un scafandru să-l ajute în realizarea intenţiei sale. Scafandrul se arătă foarte amabil şi în zece minute fu gata de scufundare. Roman luă sticlele şi borcanele, le puse dopurile şi capacele, apoi le înmînă scafandrului într-o plasă pescărească ce se strîngea la gură.
— Te rog nu uita: ...chiar din locul acela, din interior, îi mai aminti căpitanul.
— Da, da... spuse scafandrul, apoi dispăru în apă.
Scafandrul reveni la suprafaţă după circa un sfert de oră.
— Gata, s-a aranjat, spuse el dîndu-i plasa căpitanului. Plasa era grea acum. Bolidul s-a înfipt adînc în mîl. Vom avea ceva de furcă...
— N-ai observat vreun obiect străin, ceva?
— Nu, apa e cam tulbure.
Căpitanul Roman îi mulţumi scafandrului, apoi îi spuse lui Floricel care se uita cu mirare la sticlele şi borcanele din plasă:
— Bea şi tu o gură sau, mă rog, pînă te... saturi, doar ţi-am promis! Oricum, cînd termini, să aduci plasa la maşină că plecăm imediat.
Floricel tăcu chitic, fiindcă muşcase din „acadea", cum zicea el, şi cără plasa la maşină.
Ajuns la miliţie, ofiţerul duse plasa direct la laboratorul criminalistic şi solicită să se examineze conţinutul sticlelor şi borcanelor. Aduse, apoi, în acelaşi scop, blugii şi cămaşa pe care Gimy şi prietenul său începuseră să le spele la fîntînă.

— Bine că n-au apucat să folosească săpunul, zîmbi ofițerul criminalist, întorcînd pe dos, deasupra unei coli albe, buzunarele blugilor și ale cămășii.
— Tot n-ar fi reușit să înlăture urmele pe care noi le căutăm, zise Roman. Nu le-ar fi dat prin cap...
— Aveți dreptate. Vă admir meticulozitatea...
— Îți mulțumesc, însă încearcă să-mi dai rezultatul repede de tot. Te rog.
— Gata, am și trecut la treabă, aprinse criminalistul lumina de la microscopul electronic.
...Intrînd în biroul său, căpitanul Roman îl găsi pe Mușat și pe cetățeanul cu B.M.W.-ul ramolit. Locotenentul intrase deja în „datele“ problemei și aflase că cetățeanul era preocupat de procurarea unui motor nou de B.M.W., precum și a altor piese. Nelu Prisacă se oferise că știe pe cineva care posedă un motor și piese de B.M.W. ultimul tip și-i dăduse adresa lui Gimy. Pentru căpitan și pentru locotenent era clar acum că Prisacă și Gimy puseseră la cale furtul mașinii cu intenția de a o dezmembra. În caz de nereușită, Prisacă urma să fie martorul apărării „alibiul“ lui Gimy.
În birou fură introduși Gimy și Prisacă. Cu tupeul său caracteristic de hoț versat, Prisacă infirmă discuția avută cu proprietarul B.M.W.-ului uzat, afirmînd că nu-l cunoaște, că nu l-a văzut niciodată în viața lui. Gimy afirmă că toată ziua a fost în compania lui Prisacă, la domiciliul acestuia, consumînd băuturi străine, iar blugii și cămașa a încercat să le spele fiindcă a doua zi avea prima întîlnire cu o nouă cucerire în materia sexului frumos.
— Mda... Un alibi bine calculat, bine ticluit, rosti încet Roman.
Ochii infractorilor străluceau ascuns.
— Dar prea slab pentru mine! întoarse, deodată, tonul la o sută optzeci de grade. Fazanilor! se amuză căpitanul c-o vorbă șmecherească împrumutată de pe „limba“ lui Prisacă.
— Noi... dom' șef? silabisi Prisacă.
— Gura! Tot te trimit în judecată pentru tăinuire sau pentru complicitate la furtul B.M.W.-ului.
— Pe mine!... Ha! Ha!... începu infractorul să-și dea arama pe față. Nu se *lovește*.
În cameră intră radios ofițerul criminalist, aducînd o planșă. Roman înțelese că biruise și-i făcu semn ofițerului să tacă.

— De ce nu se *lovește*, Prisacă? continuă dialogul cu infractorul.
— Uite așa! fiindcă chiar dac-aș admite că aș fi avut vreo discuție cu tipul ăsta, proprietar de fier vechi, n-aveți nici o probă că sînt tăinuitor sau complice la furt. La care furt de B.M.W.? Care-i autorul? Gimy a stat cu mine toată ziua, iar rufele le-a spălat ca s-arate salon, că are întîlnire c-o amazoană, o balerină. Atunci?... Nu se *lovește* nimic!
— Tu ce zici, „supraviețuitorule“?
— Eu nu știu nimic, se prefăcu cascadorul înroșindu-se cînd auzi cuvîntul „supraviețuitor“.
— Ai scăpat de moarte, ai scăpat de apă, dar ai luat în buzunare probele infracțiunii.
— Nu vă înțeleg... Nu știu ce...
— Probele care se *lovesc* și de care eu am avut nevoie! zise Roman răspicat.
Prisacă începu să se schimbe la față, bănuind că Gimy uitase ceva copromițător în buzunare. Căpitanul observă acest lucru și-i întinse un „cîrlig“.
— Tu ce zici, Nelule? Poți concepe la „experiența“ ta să nu meargă dosarul „șnur“ cînd găsesc dovezile chiar în buzunarul hoțului?
Prisacă bătu mărunt podeaua cu vîrful pantofului, se gîndi puțin, apoi răspunse nervos:
— Dacă-i bou, să și-o tragă!
— Da, dar te „înhamă“ și pe tine la „jug“.
— Să văd dovezile! intră Prisacă singur în „chingă“.
— De acord. Ce crezi c-a uitat Gimy în buzunare?
— Ceva scris, acte de la mașină furată... C-am pe-aici...
— Nu. Află că n-a uitat nimic, că nu-i „bou“. Dovezile s-au strecurat singure în buzunare...
Prisacă privi timp la căpitan. Știa că ofițerul, cînd era stăpîn pe situație, își fierbea „clienții“ în foi de viță, dar acum ridiculizarea parcă depășea „șanțul“ în care-i trimitea de obicei. Aruncă o nouă privire căpitanului: rîdea ca un diavol. Prisacă vru să îngîne, să-ntrebe ceva, dar maxilarele i se-ncleștaseră și-n lipsa vorbelor deveni și mai ridicol...
Căpitanul îl ținti și pe cascador. Acesta era mult mai derutat și mai palid decît Prisacă. Frămîntarea care-l cuprinsese în „găsirea“ dovezilor trădătoare îl amețise și-i întunecase mintea de-a binelea, zărind citeva pete albe numai printre zăbrele...

— Nu vă mai chinuiți, n-are sens, se ridică Roman în picioare punînd mîna pe umărul „supraviețuitorului". Privește! ii întinse planșa criminalistică.

Cascadorul cercetă planșa uluit și după ce citi explicațiile care-i demonstrau vinovăția, simți nevoia să se așeze pe un scaun. Era definitiv învins . . .

— Privește și tu, i-o întinse căpitanul și lui Prisacă. N-ai văzut în viața ta atîtea probe acuzatoare . . .

Care erau probele acuzatoare?

SODA CAUSTICĂ

În ușa biroului căpitanului Roman se auziră cîteva bătăi.

— Intră! zise căpitanul.

În prag apăru un tînăr zvelt, blond și cu ochi zglobii. O figură cunoscută lui Roman. Puțin surprins peste cine dăduse, tînărul își închise haina cu o mișcare rapidă și în cameră răsună un „Să trăiți!" milităresc.

— Mă iertați, se scuză tînărul. Îl căutam pe colegul meu de clasă, de pluton, pe locotenentul Mușat.

— A! . . . Acum știu de unde te cunosc, zîmbi căpitanul, invitîndu-l să ia loc.

— Sînt locotenentul . . .

Roman îi făcu semn să tacă, apoi, după o scurtă pauză, exclamă:

— Codreanu! Clasa 2 A, rîndul din mijloc, penultima bancă. Am dreptate? îl privi șăgalnic pe tînărul ofițer.

— Perfectă, îi plăcu locotenentului. Aveți o memorie formidabilă.

— . . . Nu chiar așa, se simți Roman flatat.

— Eu totuși cred că da, înclină din cap locotenentul. Am în vedere faptul că, la școala de ofițeri de miliție, nu ați venit în clasa noastră decît o singură dată. Apoi știu o seamă de lucruri despre dumneavoastră de la Mușat.

— Mă rog, bombăni căpitanul, dar află că nu i-am putut reține pe toți elevii, nici nu mi-a fost în gînd. Pe dumneata, însă, te-am reținut fiindcă mi-au plăcut răspunsurile la spețele practice pe care le-am dezbătut, mi-a plăcut o anumită logică. Codreanu privea în jos, puțin stînjenit. Mi se pare că ți-am recomandat cu cea mai mare căldură să urmezi judiciarul.

— L-am și urmat! zise mîndru Codreanu.

— Foarte bine. „Ștofa" pentru această meserie nu se poate cumpăra din magazin.

— Eu aș fi vrut . . . aș fi vrut să lucrez cu dumneavoastră, îndrăzni locotenentul, dar Mușat mi-a luat-o înainte.

— Nu-i nimic, și acolo unde ești este foarte mare nevoie de tine. Esențialul este să muncești cu pasiune.

— Adevărat, dar te mai și încurci din cînd în cînd . . . se foi Codreanu ușor pe scaun.

— E! Așa e în viață peste tot, dar pînă la urmă tot învingem greutățile.

— Mda, dar e totuși greu! zise locotenentul ca un școlar. Roman rîse.

— Îl cauți pe Mușat în vreo problemă de serviciu?

— Oarecum, strecură interlocutorul cu o privire șireată.

— E în concediu, îl urmări atent căpitanul. Eu nu ți-aș putea fi de folos?

— Cum să nu! se grăbi să răspundă Codreanu. Apoi pe un ton mai scăzut; Dar timpul dumneavoastră este prea prețios . . .

— Prețios sau nu, eu totuși te ascult, se lăsă Roman mai comod pe spătarul scaunului.

— Da, dar n-aș dori să afle șeful meu, mă înțelegeți . . . strecură el sfios.

— Nu va afla, îi promise căpitanul. În același timp se gîndi că dacă Mușat i-ar fi făcut o figură asemănătoare, nu s-ar fi simțit bine deloc. „Da, dar tinerii sînt prieteni, și, în fond, Codreanu a venit la Mușat. Întîmplarea . . ." găsi Roman argumentele „pro", demne de maturitatea unui ofițer cu experiența sa. Nu va afla, repetă din nou. Cum să-l dau de gol tocmai pe cel care a vrut să-mi fie subaltern? îi făcu cu ochiul lui Codreanu. Asta-i ținută de „profesor" . . . Apoi, dacă chiar nu ne convin toate aceste motive, trecem totul în contul schimbului de experiență pe care, și așa, noi ofițerii de judiciar sîntem obligați să-l facem. Mulțumit? arcui din sprîncene.

— Ultra! răspunse locotenentul cu o mină care l-ar fi trădat în fața oricărui alt coleg că lucrează la judiciar. Uitați despre ce este vorba... (Scoase un dosar din mapă și-l puse pe masă). Pînă acum mi-a mers destul de bine, ca să zic așa, în sensul că fie mai repede, fie mai încet, am rezolvat toate cazurile care mi s-au repartizat. Cu cazul acesta sînt însă la încurcătură și de aceea am dorit să mă consult cu Mușat. Am făcut noi o înțelegere, zîmbi Codreanu.

— Șmecherilor! nu rezistă Roman. Numai șefii să nu știe...

Locotenentul înghiți în sec. După ce prinse curaj, spuse:

— În fond o facem în scopul muncii, ca să ieșim cu rezultate bune în fața șefilor, nu cu eșecuri.

— Bine. Hai, zi-i, lăsă Roman să se-nțeleagă că acceptă totuși ideea.

— De cîtva timp mă ocup cu un caz de tentativă de furt din locuință. Un caz ceva mai complicat, deschise dosarul Codreanu. Un cetățean, Mihai Apostoliu îl cheamă, a fost invitat într-o sîmbătă seara, cu soția, la o nuntă. La plecare, și-a încuiat bine locuința, însă a uitat acasă tocmai portofelul cu bani de care avea nevoie în acea seară. Acest lucru l-a constatat tîrziu, abia după ce începuse să se strige darul. Ca să nu se facă de rușine, s-a urcat repede într-un taxi și s-a dus glonț acasă. Ajungînd la poartă i-a spus șoferului să aștepte. Intrînd în curte a observat că lumina de la sufragerie era aprinsă. Nu și-a imaginat nimic rău, crezînd că așa a uitat-o la plecare. A introdus cheia în broască, a deschis ușa și după ce-a făcut cîțiva pași s-a trezit deodată în fața unui tip mascat care l-a amenințat cu cuțitul. „Trei pași la dreapta! Altfel s-a zis cu tine!“ Îngrozit, proprietarul a executat comanda fără să fie în stare să scoată un cuvînt. Hoțul a ieșit pe ușă și dus a fost. N-a luat nimic din casă, abandonînd o pungă de nailon ce-i aparținea și în care pusese caseta cu bijuterii a proprietarului.

— Atunci nu-i hoț, interveni Roman sigur de ceea ce spunea.

— Cum... nu-i...? se bîlbîi locotenentul.

— Nu-i. E tîlhar. Pronunțînd cuvîntul tîlhar, ofițerul scoase din sertar un cod penal. Să ne verificăm. Uite! Citi cu voce tare articolul care insera fapte de tîlhărie: „Furtul săvîrșit prin întrebuințare de violențe sau amenințări, ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuințarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii, ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani“

— Nu cred că aveți dreptate, textul de lege sună destul de clar, îl contrazise tînărul ofițer. Tîlhăria are loc în condițiile citate numai dacă furtul a fost săvîrșit, ori în cazul nostru infractorul a abandonat caseta cu bijuterii. E tentativă de furt, combinată cu amenințare.

— Vezi că-i bine să mai întrebi și șefii? zise căpitanul, însă, în fond, ataca pe alt flanc.

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți, ridică ușor din umeri locotenentul.

— Că hoțul nostru e tîlhar, iar fapta lui se numește tîlhărie.

Codreanu nu știu ce să mai spună. Îl urmări pe căpitan scoțînd din fișet o carte. Reuși dintr-o privire să-i deslușească titlul: „Decizii ale Plenului Tribunalului Suprem“.

— Aici se spun multe lucruri despre hoți și despre tîlhari, fu puțin ironic căpitanul, păcat că nu se spune și cine sînt, ca să-i prindem mai repede.

Locotenentul roși. Se aștepta la o surpriză. Și avu întradevăr parte de ea. Într-o astfel de decizie se statua ca jurisprudență pentru toate organele judiciare și instanțele judecătorești că fapta de tîlhărie se consideră consumată și în situația cînd infractorul numai a mutat de la locul lui, cu scopul de a și-l însuși, obiectul ce urma să-l fure. Închizîndu-se copertile cărții, în cameră se așternu liniștea.

— Actul 2! îl bătu Roman pe umăr pe locotenent, apoi îi spuse cu o voce blajină: Nu te supăra pe mine, dar mai avem foarte multe lucruri de învățat din cărți.

— Aveți dreptate... aprobă Codreanu cu capul ușor plecat. Îl ridică apoi bărbătește și nu se sfii să spună: Mai am multe taine juridice de descifrat deși abia am terminat Dreptul. De mîine mă voi abona la toate publicațiile juridice care au contingență cu meseria noastră. Știu care sînt. V-aș ruga doar...

— Bine. Îți voi face o listă cu toate numerele din urmă, intui Roman. Acum, actul 2!

— ...Primind spre rezolvare acest caz, de fapt am pornit chiar de la sesizare, m-am deplasat la fața locului. Hoțul... Pardon, tîlharul, se corectă imediat locotenentul, n-a lăsat nici o urmă.

— A lucrat cu mănuşi, mi-am închipuit.

— Aşa a fost. Totuşi, cum ştim foarte bine că nu există infracţiune perfectă, a făcut şi el o greşeală. Ieşind pe poartă şi văzînd un taxi, i-a făcut repede cu mîna, neobservînd că indicatorul „Liber“ era blocat. Taxiul cu pricina era tocmai cel cu care venise reclamantul, iar manevra se datora faptului că şoferul dorise să întoarcă maşina. Tîlharul, care, evident, nu mai avea nici un fel de mască pe faţă, a deschis portiera şi s-a grăbit să urce. Cînd şoferul i-a spus pe cine aşteaptă, că taxiul este ocupat, a luat-o la fugă, însă degeaba dintr-un anumit punct de vedere: fusese văzut bine la faţă.

— Dacă tîlharul nu a fost o persoană din „apropierea“ reclamantului, deci care să fi ştiut că în sîmbăta aceea casa îi rămînea goală, cred că ai luat-o invers cu investigaţiile, de la miri, de la naşi ş.a.m.d., îi plăcu căpitanului să intre direct în detaliile profesionale ale cazului.

— E drept, dar eu n-am procedat totuşi chiar aşa... apăru un surîs în colţul buzelor locotenentului.

Roman, „vulpoi“ bătrîn, îl „traduse“ imediat drept surîsul triumfului, survenit în urma unei lovituri în plin.

— Atunci ai plecat pe urme de la tipografie, de-acolo unde s-au tipărit invitaţiile la nuntă, raţionă repede, privindu-l fix pe locotenent. Aştepta confirmarea.

— Cunoaşteţi cazul, ce mai...

Pe undeva în glasul lui Codreanu se desluşea o undă de regret că cel puţin teoretic, în faţa faimosului căpitan, n-avusese măcar un pas înainte. V-a povestit Muşat, sînt sigur, doar împreună am verificat varianta.

— Aha, deci de-asta m-a „plimbat“ Muşat vreo două zile că are un pont tare, că dacă-i iese pasenţa se va adeveri ce se spune, că tineretul care are iniţiativă...

Locotenentul rîse fin, dar n-avu curajul să-l privească pe căpitan.

— Dacă nu vă ieşea pasienţa, v-arătam eu vouă cum devine chestia cu iniţiativa, fără să ştie şeful. V-arătam eu vouă...

— Dar ne-a ieşit, arboră Codreanu nişte pectorali numai vînă.

— Sînt de acord, zise Roman, însă, dacă greşeaţi, nu tot la şefi ajungeaţi pînă la urmă? În meseria noastră anumite greşeli pot cauza pierderi irecuperabile. Trebuie să înveţi bine lucrul acesta. Dacă, spre exemplu, un infractor „greu“

simte că se „scormoneşte“ în jurul lui, caută să distrugă toate probele în acuzare şi să-şi construiască alibiuri dintre cele mai ingenioase. Şi-atunci... Adio nopţi cu vise pentru noi. Am luat leapşa! Scuză-mă, îşi dădu seama căpitanul că folosise involuntar o expresie din argoul „lumii a treia“.

— Vă înţeleg, nu ne-am gîndit, îşi făcu „mea culpa“ locotenentul. Era pătruns de adevărul spus de căpitan. Dacă vă consultam de la început, poate că n-ajungeam acum în impas.

— Nu se ştie, avem o meserie grea, descătuşă Roman noi muguri de speranţă pe chipul locotenentului. „Fain căpitan“, gîndi în ardeleneşte Codreanu. Continuă, te rog.

— Luînd în „obiectiv“ tipografia unde s-au tipărit invitaţiile la nuntă, am selectat mai întîi muncitorii cu anumite „apucături“. Aşa ne-a apărut un oarecare Sergiu Floroiu, muncitor necalificat, despre care formaţiunea cazier judiciar ne-a comunicat că a avut, totuşi, anumite „calificări“.

Căpitanul se gîndi cîteva clipe la numele pronunţat de locotenent, însă nu-i amintea nimic.

— Bun, îl întrerupse pe Codreanu. L-a recunoscut şoferul de taxi, atunci unde-i hiba?

Locotenentul ezită să răspundă imediat.

— E chiar atît de greu de spus?... Codreanu simţi că este privit, că Roman intuise încurcătura lor. Ştiu că nu v-au mers toate ca pe roate, îndulci vorba căpitanul. Îmi dau seama că aţi făcut o greşeală şi că vă vine greu acum... Nu uita însă că şi eu am fost locotenent, că şi eu am greşit... În munca noastră sînt şi greşeli scuzabile, mai ales cînd infractorul şi-a construit un alibi dibaci. Important este să nu-i lezăm pe oamenii cinstiţi.

— Nici vorbă! se grăbi locotenentul. Sergiu Floroiu e tîlharul căutat. Are un alibi meschin, dar e destul de tare. Îmi dau seama că trebuia să ne consultăm şefii de la început, că dumneavoastră aţi avut dreptate în tot ce-aţi spus mai înainte.

— Eu nu te cert, îmblînzi Roman şi mai mult atmosfera, dar acest caz să-ţi fie de învăţătură. Hai, zi-i, care-i alibiul lui Floroiu?

— Meschin.

— Mă rog, ai mai spus.

— Mi-a prezentat un bilet de tren cu care se „apără“ că, în timpul cînd s-a comis tîlhăria, el se afla în tren spre Curtea de Argeş. Afirmă că-i ahtiat după pescuit.

— Are scule de pescuit acasă?

— Are. Mi-a prezentat o gamă foarte variată de undiţe şi de lansete.

— Biletul de tren e compostat?

— Este. Uitaţi-l! Îl am aici în dosar.

Căpitanul examină biletul. Se uită atent la dată, la timpul călătoriei, la numărul vagonului, numărul locului, la triunghiul lăsat de cleştele conductorului care îl compostase etc.

— Ai stat de vorbă şi cu conductorul?

— Am stat. Nu-şi poate aminti. Spune că a întîlnit mai mulţi călători cu truse de pescuit.

— Dar . . . alţi pescari ai identificat?

— Nu. Vă imaginaţi că este foarte greu.

— Este, îl aprobă căpitanul. Dar ştii ce peşte se află acolo?

— M-am interesat: crap! Şi tot crap a pregătit soţia lui Floroiu a doua zi. Au avut o rudă în vizită, un cumnat din partea soţiei, care afirmă că-i place foarte mult crapul prăjit.

— Interesant. „Miroase“ a dublură de alibi.

— . . . Ca peştele prăjit!

— De la gară s-a întors cu autobuzul sau cu taxiul?

— Cu autobuzul, e şi normal.

— L-a văzut cineva?

— El nu-şi aminteşte, fiindcă era „obosit“.

— Dar cei din autobuz?

— Din păcate . . . nici ei.

— Floroiu are permis de pescuit?

— Are, şi e la zi cu toate vizele.

— Cizmele?

— ?!

— Erau murdadre de noroi? la asta m-am referit.

— Nu. Soţia lui care este o „gospodină“ veritabilă, afirmă că nu-i place nimic murdar prin casă şi le-a spălat imediat. „Întotdeauna le spăl cu sodă caustică!“ mi-a repetat ea de cîteva ori.

— De ce nu cu „Dero“ sau cu „Alba-Lux“? se gîndi Roman la detergenţii pe care-i văzuse la soţia sa.

— „Soda caustică nu numai că spală, dar rade orice microb!“

Căpitanul parcă înghiţi în sec cînd auzi aceste cuvinte. Codreanu îi sesiză o oarecare nelinişte.

— Cumnatul lui Floroiu lucrează la C.F.R.? întrebă Roman repezit. Chipul său trăda multă nerăbdare în aflarea răspunsului.

— N-am verificat, de ce să mint . . . Are vreo importanţă?

— Arată-mi o poză a lui Floroiu, nu-şi dezlipi căpitanul ochii de la dosar. Fremăta să vadă mai repede acea poză. Ai sau n-ai? îşi mută privirea pătrunzătoare la tînărul ofiţer.

— Am . . .

Codreanu scoase poza. Roman îi aruncă o singură privire şi rîse scurt.

— Ha, ha, ha . . . L-ai văzut tînăr, ca şi mine, şi ai încercat acelaşi vechi alibi. Frumos, domnule Sergiu Robert. Frumos . . .

Tînărul ofiţer înţelese pe loc despre ce era vorba.

— Care e alibiul? ardea el de nerăbdare.

— E cumnatul. E controlor de bilete pe C.F.R.

— Nu . . . nu-mi dau seama . . .

— Nici eu nu mi-am dat seama atunci, cînd l-a folosit cu mine. A fost primul meu caz în care m-am împotmolit.

— Bine dar biletul e valabil, am verificat, iar controlorul de bilete care a răspuns de vagonul respectiv nu e cumnatul lui.

— Biletul e valabil, dar controlorul nu, îl încurcă şi mai mult căpitanul.

— Tovarăşe căpitan . . . vă rog . . .

— Răspunsul la această enigmă îl vei găsi într-un „triunghi“, mai mult n-am ce să-ţi spun.

Codreanu se gîndi imediat la triunghiul „Sergiu-soţia-cumnatul“, dar nu găsi nimic pe moment. Mai „răscoli“ şi deodată exclamă:

— Ce simplu e! Ce simplu . . . Toţi trei sînt prinşi în „cleşte“. Cum de nu m-am gîndit? Dacă aş fi bănuit, puteam să verific pe loc, cînd am stat de vorbă cu conductorul. Hm, versat infractor . . .

— Infractori! apăsă Roman.

— Da, pentru că şi cumnatu-său intră acum la „apă“ pentru complicitate.

În cameră se făcu linişte.

— De ce mă priveşti aşa? sesiză căpitanul.

— Mă gîndeam la discuția noastră de la începutul conversației, îl admira tînărul ofițer. Am avut dreptate cînd am spus că aveți o memorie formidabilă. Vedeți, v-ați amintit perfect, după atîția ani, conversația pe care ați avut-o cu soția lui Sergiu, frapîndu-vă că „soda caustică... nu numai că spală, dar rade orice microb!“

— Fleacuri, eschivă Roman. Și tu ai să-ți amintești la fel, indiferent dacă infractorii își vor schimba sau nu numele. Acum fugi la treabă, se uită la ceas. Timpul meu e prețios...

Locotenentul Codreanu se ridică și, după ce mulțumi de cîteva ori, plecă. Purta în suflet o amintire cum nu se poate de plăcută. Lăsase în urmă un „meseriaș“ de invidiat, un căpitan care grăbise finalul numai ca să nu fie flatat, dar care, rămas singur, medita zîmbind pe sub mustață: „... Cînd tinerii au inițiativă, uite că apar și roadele...“

Cum a fost dovedit Sergiu că alibiul său era fals? De ce cumnatul său, a intrat la „apă“ pentru complicitate?

GIPSY

Căpitanul Roman și toată miliția se aflau în plină „efervescență“ profesională. O misiune ceva mai dificilă: razie! În oraș se petrecuse un fapt deosebit, iar făptașul reușise să scape. Despre ce era vorba? Un hoț pătrunsese prin spargere într-o locuință și, fiind surprins de proprietarul apartamentului, recursese la crimă, ca să poată scăpa. Luase cu el și o importantă sumă de bani. Nimeni nu putuse da vreo informație care să-i ajute pe milițieni, astfel că toate variantele cu privire la persoana autorului erau deschise. Întrucît criminalul n-avusese timp să părăsească orașul, șansa imediată de a fi identificat se întrezărea într-o acțiune milițienească de amploare, într-o razie. Dar, în ce-i privește pe milițieni, lucrurile nu erau deloc simple la această acțiune. Ei doreau să-l descopere cît mai repede pe asasin,

dar nu aveau nici un reper concret, nici măcar cele mai vagi semnalmente care să constituie un așa-zis criteriu de selecție vizuală a persoanelor întîlnite. Și-atunci?... Ei se aflau în fața unei misiuni foarte dificile și de mare răspundere, în care o breșă cît de mică îi putea costa, apoi, zile și nopți de eforturi și de nesomn. Șansa infractorului de a scăpa putea spori de asemenea în raport de abilitatea sa, de modul cum știa să joace teatru, de alibiurile prezentate, de ocaziile ivite pentru a se face nevăzut, de multe și multe altele.

„Armele“ cu care milițienii luptau erau flerul, experiența profesională și talentul în meseria de apărător al dreptății. Ele trebuiau să-i ajute să „cearnă“ și iar să „cearnă“ pînă va rămîne „negara“. Și „lupta“ aici se va da, în „negară“. O „luptă“ plină la tot pasul de mistere, în care zeița dreptății nu schițează nici un gest, așteptînd să i se ridice vălul de cel care ajunge primul la ea, nepăsîndu-i cine are această misiune, fie el chiar și căpitanul Roman.

...Milițienii erau împărțiți în diverse dispozitive, fiind dirijați de căpitanul Roman căruia îi revenea și o altă sarcină, poate cea mai grea, aceea de a tria „negara“ ce i se aducea pentru a găsi omul căutat sau măcar o informație, un fir de ață care să le indice drumul spre el. Prin fața ofițerului începură să se perinde „cunoștințe“ vechi, de tot soiul, precum și nume noi. „Protipendada“ orașului trăia într-o panică cumplită, fiindcă nu auzise despre crimă și, prin urmare, nu cunoștea ce anume îl interesa pe ofițer. Unii infractori își simțeau sfîrșitul, în timp ce alții, ca să scape de blestem, se ofereau să-l ajute. Pentru ei, *„Dumnezeu“* a se citi căpitanul Roman, parcă pogorîse din cer cu „îngerii“ lui ca să se răzbune!...

Aflat în fața diferitelor „sorturi“ de „negară“ ofițerul era necruțător. Deși el avea un scop, nu scăpa ocazia să împartă rapid dreptate în privința „clienților“ căzuți pe neașteptate în plasă.

— Ce-o fi cu „Marele șarpe“ de e așa pornit? strecură „colegului“ său un bișnițar prins cu trei cartușe de țigări „Kent“ și care-și aștepta verdictul.

— E furtună mare în *rai!* așa bănuiesc.

— Împotriva noastră?

— Nu-mi dau seama. Văd că „strînge“ tot: șuți, magraoni, osari (barbugii), *parașute* de-o noapte dulce, luftangii...

— Vin vremuri grele pentru noi, coane Fănică!...

— Ai dreptate. Te dezbracă pînă la piele și controlează tot, la milimetru.
— Cred că caută valută.
— Nu știu ce să cred. Pe Viky l-a găsit cu 500 dolari în șosete și, deși l-a trimis la „spovedanie“, ai văzut că are și procurorul lîngă el, nu pare mulțumit. Cred că-i altă miză-n joc.
— Ce dracu de miză, din moment ce ne „blagoslovește“ pe toți?
— Greu de bănuit. E foarte atent la tot ce-i „cade“. Ia uite cum îi privește pe noii sosiți! Parcă-i „soarbe“.
— Ai dreptate. E *chiftea* mare la mijloc. Pe toți îi examinează atent la îmbrăcăminte. Ce-o fi?
— Bă, o fi *mortăciune!* ... tresări bișnițarul care părea mai isteț. Caută pete de sînge, asta cred.
— Te pomenești că ai dreptate... murmură cu îngrijorare vecinul său.
— Știi vreun pont? îl fixă Fănică bănuitor.
— Dracu știe! Am stat cu unu' la masă, care voia „Kent“ și mi s-a părut ceva ciudat la el.
— Ce?
— Era zgîriat la mînă. Avea o rană care sîngera și pe care o tot pansa cu batista.
— A căzut și el în „laț“?
— Nu știu, dar cînd a intrat miliția în local el a zbughit-o la toaletă.
Căpitanul Roman își aținți privirea spre cei doi bișnițari.
— Ce tot șușotiți acolo? îi întrebă el.
— Avem un pont fin pentru dumneavoastră, zîmbi fals bișnițarul mai isteț. Bănuim că, printre altele, vă interesează și petele de sînge.
Ofițerul tresări, apoi zise pe un ton mai blînd:
— S-aud.
I se povesti istorioara.
— Să mor, dacă știu cine e tipul! conchise bișnițarul.
— Dar cu verighetele alea din aur „veritabil“, cum e? schimbă dintr-o dată placa ofițerul, ca și cum nici nu-l interesase ce i se povestise. Cît îi dai lui „Apă dulce“ ca să-ți facă rost de bronz? Unde ai matrița? Dar zi-i scurt, repede! se zburli Roman la el. „Mamă, știe și de asta! Trebuie să-l dau în gît și pe «Caltaboș», că altfel mă *rade* comisaru'“.
— Eu n-am nici o matriță, dom' șef, știu că pentru asta pedeapsa e mare... „Caltaboș“ are așa ceva, o ține în pivniță. Acolo face toate *lucrările,* inclusiv „certificatu'“ de 14 carate. Eu numai am asistat, iar „Apă dulce“ plasează la fraieri cu două mii bucata. Eu numai una singură am „licitat-o“. Am luat doar șapte foi pe ea și m-au pus să joc șotronu' că n-am devlă de geambaș.
— Aha, îl privi roman tăios. Vedem noi... Treci la „vorbitor“ să te-audă și procurorul Păun, iar dacă-l vezi pe aici pe tipul din restaurant să mi-l arăți imediat.
— Eu sînt prea sincer, dom' comisar, căuta clemență bișnițarul. Ați văzut ce ușor v-așezați pe craca mea. Vorbiți cu dom' procuror s-o lase mai moale, vă rog.
— S-aud prețul! știa căpitanul ce urma.
— Hai că m-am ginit că vă interesează petele de sînge. Eu sînt băiat de graniță, ne-am putea înțe...
— Prețul! Altfel am plecat, se-ntoarse Roman cu spatele.
— Stați, nu plecați! ce naiba, dom' comisar... știți că nu fac talente. Tipul zgîriat la mînă mai era la masă cu Lia „japoneza“ și cu un *Arhanghel* necunoscut, un zdrahon, cred că ea și-a făcut lipitura. E-n pană mare de albăstrele. Stați, nu plecați! Dom' comisar!... Degeaba, Roman plecase spre o altă „țintă“.
— Escrocule! zise celălalt bișnițar care fusese martor la discuție. Și mie mi-ai vîndut floricele, că numai tipul zgîriat era la masă.
— Ce știi tu, bă, coțofane. Ia lecții cum se vînd ponturile la poliție, își aranjă cravata cu emfază „învățatul“. Dacă aș fi bunghit și mai multă carte... ăhă...
— Fugi, bă, combină muzicală, doar ai spus tu singur că ți-au dat frații să te joci cu cercul.
La „triere“ sosiră noi „oaspeți“. Văzînd că trebuie să se dezbrace complet, un hoț de buzunare se apropie de căpitan. Îi șopti la ureche:
— Știu pe cine căutați. Pe șpringaru' care a dat tunu' aseară, la complexul „Central“.
— Da... îi confirmă Roman în surdină. Cine-i?...
— „Fanfan“, strecură hoțul și mai în șoaptă. Are tot „tainul“ acasă, dar lăsați-mă să *virez* și eu la stînga.
— Nu se poate... zise Roman încet, cu o voce ca de fantomă. Scoate întîi portofelele din chiloți...
— Atunci să știți că v-am trombonit, îi păru rău hoțului că vînduse un asemenea pont.
— Eu nu... se auzi aceeași voce stinsă, drăcească.

Într-un colț, un tip cu păr demn pentru muzeul „Antipa“, dădea semne de nervozitate. Era murdar de ceva roșu pe mîini. „Te pomenești că sînge...“ își zice căpitanul și se apropie de el.

— Ce-ai pe mîini?

— Lac de unghii.

— Zău? Deschide geanta!

În geantă se aflau, într-adevăr, sticluțe cu lac de unghii, provenite din contrabandă. Una se vărsase. „Nu pentru lacul de unghii se «consumă» dumnealui“, bănui Roman. „La mijloc e altceva“.

— Scoate totul din geantă! Tipul execută ordinul, însă mîna îi tremura.

Roman se uită în interior și nu văzu nimic. Introduse mîna și apucă de fundul genții, trăgînd puternic în afară. Se auzi un pîrîit prelung. Întoarse geanta și din ascunzătoarea dublă curse pe masă o grămadă de bijuterii din aur.

— Să nu mi-l confiscați, e toată averea mea: un kilogram! căzu tipul în genunchi.

Căpitanul nu mai avu timp să-i asculte rugăciunile că privirea îi fu atrasă de o „doamnă“ care intrase pe ușă și care nu putea lipsi la „chermeza“ organizată de ofițer. Era Lia „Japoneza“.

— Păcat că nu l-am cunoscut mai înainte! îi luceau ochii la aurul de pe masă.

— Ai cunoscut alții: doi!

— În după-amiază asta? se uita ea în jur după un scaun. Pardon, monșer!

— Îți arăt eu ție „pardon“! îi arătă Roman cu degetul în jos, acolo unde se afla un loc pe care ea îl cunoștea foarte bine. Acolo e mult mai convenabil, că sînt paturi, nu scaune. Nu-mi trebuie mai mult de o jumătate de oră ca să termin dosarul tău. Să vină dactilografa! ordonă unui subofițer.

— Stai, iubițel, de ce ești rău? se-ndulci repede „Japoneza“. Observase cam tîrziu că Roman era nervos și știa că nu-i putea sta nimeni în cale în situația asta.

— „Iubițel, pupițel, țonțonel, lonțonel“ sînt alții, nu eu. Obraznico! Voi descrie atitudinea ta în caracterizarea pentru instanță și ai să vezi cît te va costa acest „iubițel“.

— Am fost cu unul Toni, un tip scund, care e numai de trei zile în orașul nostru.

— Știu, e zgîriat la o mînă, merse la sigur căpitanul. Celălalt!

— Pe celălalt mi l-a prezentat tot Toni. A zis că-l cheamă Nestor. Au venit amîndoi după *paradeală*.

— Cît ți-au dat?

Lia își schimbă centrul de greutate de pe un picior pe altul. Trecea printr-un moment cînd se gîndea să ascundă adevărul.

— Te previn că dacă ascunzi măcar o literă din ceea ce știi, poți intra pentru complicitate la omor.

— Vai! se sprijini ea cu o mînă de birou, iar pe cealaltă o duse la piept. Nu mi-a dat nimic! Are mulți bani la el, i-am văzut. Urma să-mi dea.

— Sper că nu pentru... dragoste, intui Roman.

— Nu. Doar ca să-l ascund. Nu mi-am închipuit că-i criminal, vă rog să mă credeți... Aoleu, acum fac eu legătura! se cutremură Lia deodată.

— Ce legătură?

— Avea cîțiva stropi de sînge pe pantaloni și pe cămașă. Mi-a spus că s-a bătut cu un tip pentru o cadînă. Vă rog să mă credeți, nu mi-am închipuit că-i criminal...

— Te cred. Unde l-ai ascuns?

— La o prietenă.

— La Jeni „Siameza“?

— Văd că-mi cunoașteți bine prietenele. Da, la ea...

— E periculos?

— Abia acum, cînd am aflat cine este, îmi dau seama că da. Cred că poartă cuțit pe mîneca stîngă, fiindcă e mai umflată în jurul antebrațului.

— Ai stabilit vreun consemn cu „Siameza“?

— Da. Să fredonez melodia *Rîurile Babilonului* a formației Boney-M.

— E-n regulă. Ai s-o fredonezi.

— Nu! Mi-e teamă. Dacă pățesc ceva?

— Nu vei păți nimic, că voi fi lîngă tine și ar fi prima dată cînd te bucuri de *protecția* mea.

După ce procurorul Păun și căpitanul Roman avură ocazia să asculte melodia *Rîurile Babilonului* într-o interpretare inedită, prinderea lui Nestor decurse fără nici un incident datorită rapidității acțiunii. El era autorul crimei, el era omul pentru care oamenii legii se lansaseră într-o căutare de asemenea anvergură. Asupra lui se găsiră banii furați de la victimă, precum și un cuțit ascuns în mîneca hainei, murdar încă de sînge. Mai rămînea nelimpezită problema lui Toni. Zgîrieturile... Deși Nestor declarase că săvîrșise sin-

gur crima, nu era exclus ca Toni să fi fost complice. Oricum, trebuia verificat, fiindcă intră în „uzanța“ unor infractori să-și lase complicii „afară“, să nu-i denunțe, pentru ca aceștia să aibă grijă de ei și să le trimită pachete cu alimente și țigări pe durata executării pedepsei.

Toate forțele disponibile sînt canalizate pentru găsirea lui Toni și rezultatul nu se lasă prea mult așteptat. Este surprins dînd tîrcoale unui chioșc alimentar, pe care intenționa să-l jefuiască. Asupra sa avea un levier. Este adus în fața căpitanului Roman care întocmea un proces-verbal împreună cu procurorul Păun.

— Să trăiți! Dacă vă deranjez, am timp să aștept, zise Toni intenționînd să iasă din birou.

— Nu ne deranjezi, drăguțule, zise Roman. În privința... timpului, știu că o să mai ai de „așteptat“ vreo 20 de ani, își construi el pe loc planul de bătaie.

— 20 de ani? Pentru ce?

— Pentru complicitate la crimă! veni procurorul în „întimpinarea“ căpitanului.

— Nu mai ai nici o șansă. Nestor a recunoscut cum ați comis omorul. Știu tot.

Toni se-nverzi, se-nnegri, dar își reveni repede și ripostă:

— Nu cunosc nimic despre vreo crimă, dar îmi dau seama abia acum că pentru el a fost „furtuna“ asta în oraș. Muhaiaua dracului! Eu n-am nici un amestec, puteți verifica.

— Cum? din moment ce el declară că ați fost împreună, iar tu ascunzi sub bandajul de pe mînă niște zgîrieturi.

— Foarte simplu, nu se arătă Toni impresionat de acuzare, mergînd cu mine la locuința acelui cetățean pe care am vrut s-o sparg și unde m-am julit la mînă. Am fost văzut de un puști, probabil fiul proprietarului, care a rîs de mine cu gura pînă la urechi.

— Ar fi, într-adevăr, „foarte simplu“, cum spui tu, numai dacă l-ai putea combate pe Toni, mai puse Roman iar pe foc.

— Sînt sigur că-l combat, fiindcă am convingerea că a comis crima în același timp cu mine.

— Îmi pare bine că te-ai hotărît să recunoști, va fi în favoarea ta, „tălmăci“ procurorul Păun cuvintele lui Toni.

— Nu, dom'procuror, vai de mine! E o confuzie în exprimare. Am vrut să spun că în timpul cît el și-a murdărit mîinile cu sînge, reptila dracului! eu eram la polul opus, adică în curtea cetățeanului, unde m-am împiedicat și mi-am julit mîna în sîrmă ghimpată.

— Zău?... De unde știi tu ora și locul unde s-a comis crima, dacă n-ai fost acolo? interveni căpitanul.

— Nu le știu, dar le presupun.

— Zău? Le-ai auzit la radio?

— Nu, dom' comisar, am argumente.

— Să le-auzim.

— Azi, pe la ora zece, ne-am întîlnit în parc, la statuie, și ne-am sfătuit încotro să mergem să ne luăm „chenzina“. El a spus că are un pont pe Bulevardul Traian, la un bloc cărămiziu, la un cetățean înstărit, care locuiește pe la etajul doi și care dimineața nu-i acasă. Procurorul Păun și căpitanul Roman tresăriră: locul indicat de hoț era tocmai blocul în cauză. Mi-a spus și numele omului, îl citise pe ușă, continuă Toni. Stați puțin să-mi amintesc... Manu, Marcu, Mecu... cam așa. Acolo a comis crima? se uită el grav la căpitan.

— Sper că noi întrebăm, ocoli Roman răspunsul.

— Jegardeaua dracului! Hahalera! era convins Toni că acolo săvîrșise Nestor fapta lui mizerabilă. Și eu am fost prins în casă de păgubaș, dar n-am ridicat măcar un deget, tovarășe căpitan. Am fost prins... gata! Asta-i soarta *șutului*. Ia-i omului țoalele, lovelele, ia-i pantofii de la ușă, dar nu-i lua viața, că nimeni nu poate să i-o mai dea înapoi. Am urît întotdeauna de moarte pe *ocnași*. Sînt cele mai hidoase vietăți ale penitenciarelor, pe care toți ceilalți infractori îi înjură și i-ar pune la zid. Dați-l pe mîna mea pe Nestor și dacă nu vă place...

— Lasă asta. Reia povestirea de la discuția în parc, îi zise Roman pe un ton ceva mai blînd, apoi privi la Păun. Înțelese că-i plăcuse și procurorului optica lui Toni.

— Da... Am refuzat să merg, spunîndu-i că eu, cît voi mai „băga“ mîna, n-am să intru într-un apartament la bloc, că de-aici mi se trag ultimele două treceri în „rezervă“ și că era gata-gata să fiu linșat de cetățeni. La bloc e risc mare, se circulă în permanență, vecinii sînt unul lîngă altul, „retragerea“ e dificilă... I-am propus să meargă cu mine în cartierul de la gară. Știam o vilă arătoasă și nu era rău să încercăm. N-a vrut. A zis că el se duce la „pontul“ lui. „Bine, atunci eu mă duc la al meu!“ i-am zis. Ne-am uitat la ceas: era unsprezece fără un sfert. Am hotărît să ne vedem la barul „Majestic“, după cum terminăm „treaba“ fie-

care. Care ajunge primul aşteaptă, asta-i regula. „Mie mai mult de un ceas nu-mi ia toată tărăşenia“, s-a exprimat el. „La mine şi mai puţin“, am vrut să-l atrag din nou la „pontul“ meu, dar era de neînduplecat. La unsprezece am părăsit parcul şi am plecat fiecare după „norocul“ lui. El a luat autobuzul într-un sens, iar eu invers.

Toni făcu o pauză.

— De ce te-ai oprit?

— Fiindcă nu ştiu ce să vă povestesc mai departe: păţania mea sau cum ne-am reîntîlnit.

— Dacă-i la... alegere, ia-o cu reîntîlnirea, zîmbi căpitanul.

— Bine... După ce am luat *chifla* cu cîinele, cred că a fost o mahală de cîine, şi nu mi-am adunat picioarele pînă la staţia de autobuz, la douăsprezece fără un sfert am fost la „Majestic“. Am comandat o cafea şi am aşteptat. Nestor a sosit cam la o jumătate de oră după mine, fiind într-un hal de agitaţie cum rar am văzut un *şut*. Nu-i vorbă, că şi eu mai înainte... mamă, mamă! Parcă alergasem la Mondiale, la 5000 m garduri... Am observat că are sînge pe cămaşă şi l-am întrebat: „Cine ţi-a vărsat «sosul» pe faţa de masă, moş Tîrlici?“ „Da'ţie?“ observase că-mi curge sînge de la mînă. I-am povestit păţania cu „Colţ alb“ şi că voi da acatiste la biserică, de bucurie c-am scăpat teafăr. „La fel şi eu!“ mi-a zis el. „Ai avut dreptate că nu-i bine să-ţi arunci geana la apartamente. Era să mă prindă, iar în timp ce fugeam, unu' mi-a dat borşu'. N-am apucat să *pîrlesc* nimic, dar bine că *am dat cu sasu* la timp!“ Ne-am despărţit şi ne-am văzut peste două ceasuri, cînd ne-a căzut la „trenă“ o bambină cu ochii ca de japoneză. Mamă, ce *trestie!* Am pigulit-o...

— ...Mai departe ştim. S-auzim acum păţania ta.

— N-aş dori nici unui şuţ, zău, dom' comisar! îşi făcu Toni semnul crucii. După lătrat, cred că era cît un viţel de mare, iar colţii ca două *şişuri*.

— Scurtează-o.

— M-am benoclat vreo cinci minute în jurul vilei şi, neobservînd nici un „străjer“, am intrat. „Pînă aici e bine“, mi-am zis. Eram încîntat că nici pe poartă nu întîlnisem „Cîine rău“. Cîinele e cel mai temut duşman al nostru, dom'şef, nu ştiţi dumneavoastră. Blestemul iadului! Aşa... Am întins puţin *coarda* prin curte şi n-am observat nimic. Peste tot linişte şi pace. O linişte totuşi ciudată, care-ţi

provoacă fiori pe şira spinării, şi care nu prea-mi prevestea a bine. Am încercat să mă consolez, şoptindu-mi la ureche că toţi *manglitorii* au asemenea emoţii, că eu trebuie să fiu *dendi* după „ştiinţa“ pe care am acumulat-o în atîtea „universităţi“ şi m-am apropiat de sonerie ca să verific dacă e cineva acasă. Am apăsat pe buton. Mamă! Mămiculee! Cînd am auzit cum lătra namila, mi-a înţepenit mîna pe sonerie. Cred c-am făcut pe mine... La uşă a apărut un ţînc şi a început să strige: „Pe el, Gipsy! Pe el!...“ Nu ştiu cum am decolat, dar aveam mai mult decît un supersonic cînd m-am trezit călare pe gard. Nu mai văzusem poarta... M-am împiedicat în firul acela de sîrmă ghimpată de deasupra şi m-am julit zdravăn la mînă şi la genunchi.

— Te-ai mai uitat înapoi? rîdea cu poftă auditoriul.

— Zexe s-a mai uitat! L-am auzit numai pe puşti cum rîdea cu gura pînă la urechi. Dacă-l prind...

Procurorul şi ofiţerul ajunseră la concluzia că Toni era sincer, că furnizase foarte multe elemente de probaţiune împotriva lui Nestor. Totuşi, se impunea să se verifice dacă întîmplarea cu „Gipsy“ nu constituia cumva un alibi.

— Mă duc numai eu, îi zise Roman lui Păun. Tu ai de luat interogatoriul, de întocmit ordonanţele...

Aflat într-o maşină a miliţiei, Toni arătă cu mîna locul consumării „tragediei“.

— Eu nu cobor, să fiu al dracului! zise el. Mai bine mai iau un an în plus de puşcărie, decît să mă întîlnesc cu „Gipsy“.

Căpitanul coborî singur din maşină. Se apropie de gard şi-l examină centimetru cu centimetru. Observă cîteva pete de sînge pe trotuar. Ele aveau corespondenţă pe verticală, atît pe gard, cît şi pe o porţiune de sîrmă ghimpată puţin curbată. Toni nu minţise.

Intră în curte, uitîndu-se prudent în jurul său, ca nu cumva „Gipsy“ să fie liber. Nu era. Se apropie de uşă şi sună la sonerie. „Mamă, Mămiculee!!“ îi veni în minte expresiile lui Toni cînd auzi lătratul gros şi fioros al cîinelui de după uşă. Trebuie să fi fost un cîine foarte mare.

— Sînt de la miliţie! zise tare Roman.

Dincolo de uşă nu se mai auzi nimic. Ba nu, se auziră cîţiva paşi firavi! „E şiret, Gipsy“, gîndi căpitanul. „Bun cîine“. Uşa se deschise larg şi în prag apăru un puşti de-o şchioapă, cu părul vîlvoi, care sugea o acadea, à la „Kojak“.

— Sînt de la miliție, repetă căpitanul, neavînd nici un sens să se legitimeze în fața unui copil care tot n-ar fi înțeles nimic.

— Ce vorbești, nene?... nu era impresionat deloc țîncul. Oi fi ca nenea ăla de azi, care era să ne rupă gardul. Ia să te vedem! se înălță el în vîrful picioarelor și apăsă pe sonerie. Imediat „Gipsy“ începu să latre furios din casă, în timp ce țîncul striga cît îl ținea gura; Tatăă... Gipsy... Șio pă el! Pă el, Gipsy!...

Cîinele lătra din ce în ce mai tare și mai furios, semn că se apropia. „Hopa, buldog!“ Fără a mai avea de ales, Roman luă aceeași decizie ca și Toni, căci nu era de glumă cu un puști de teapa D-lui Goe. „Ia uite ce-am ajuns!“ îi sfîrîiau călcîile căpitanului. „Eu fug după criminali și pe mine m-aleargă un cîine!...“ Din trei mișcări fu la poartă și o închise repede, gata să cadă, gîndindu-se că „Gipsy“ ar mai fi avut numai puțin ca să-l înșface de gleznă.

— Blestemul iadului! ce v-am zis, deschisese Toni portiera mașinii și rîdea. Ia uitați-vă la Țîcă, a leșinat de rîs.

Roman se uită furios peste poartă. Lătratul cîinelui încetase, în schimb puștiul se prăpădea de rîs.

— Ai văzut că nu ești de la miliție, rîdea „Țîcă“ cu lacrimi. Să mai vii și mîine, nene...

„Dacă-l prind...“ scrîșni Roman din dinți. Se uită, apoi după Gipsy, dar cîinele nu era în curte. „Ce dracu...! Cînd a avut timp s-o întindă?“

Pe trotuar, în fața porții, își făcu apariția un bărbat. Vru să intre în curte.

— Un moment. Cine sînteți? îl opri căpitanul.

— Cum... cine sînt? se miră omul. Sînt proprietarul acetei locuințe. Aici stau!

— Și puștiul?

Cînd „Țîcă“ își văzu tatăl, o zbughi în casă.

— E fiul meu, dar ce s-a întîmplat?

Roman îi povesti totul.

— Vai, v-a păcălit și pe dumneavoastră! își duse omul mîna la gură. Căpitanul făcu fețe-fețe.

— Cum adică... m-a păcălit?

— Foarte bine, așa cum l-a păcălit și pe hoțul de care mi-ați povestit mai înainte, așa cum mi-a păcălit toate rudele și toți prietenii. E ștrengar mare, l-am și bătut, dar tot degeaba. Îi place „jucăria“ cu Gipsy. În fond numai eu sînt de vină...

— Nu vă înțeleg...

— Este o noutate de ultimă oră.

— „Noutate?“ se miră ofițerul. Vreți să insinuați că n-aveți cîine?

— Cum să n-am. Îl am pe „Gipsy“, zîmbi bărbatul pe sub mustață, apoi rîse fin.

— Așaa... Acum înțeleg. Bravo! îl felicită Roman, uitînd de pățania sa. Supărarea îi dispăruse, ba din contră, era foarte încîntat. Îmi place cînd întîlnesc oameni receptivi la propaganda pe care noi o facem pentru pregătirea antiinfracțională a populației. Încă o dată: Bravo!

— Vă mulțumesc.

„Drăguț. Foarte drăguț...“ se îndreptă căpitanul spre mașină.

— Să știți că „Gipsy“ va rămîne un mister pentru toți hoții, zise el înainte de a închide portiera. Este cea mai frumoasă surpriză pe care am avut-o astăzi după o zi extrem de agitată. Felicitări pentru „Gipsy“!

Dumneavoastră știți, stimați cititori, cine era „Gipsy“, care era misterul lui?

„CADOUL“

— Ce s-a-ntîmplat? întrebă căpitanul Roman.

— Este vorba despre un caz care vă interesează, răspunse cetățeanul tulburat.

— Luați loc, vă rog.

— Nu pot sta jos pînă nu vă povestesc tot despre taina care-mi zguduie sufletul. Vă rog să mă înțelegeți.

— Vă înțeleg... observă Roman că cetățeanul era cuprins de un zbucium nefiresc. Tremurul buzelor sale parcă prevesteau descătușarea unui miracol.

— Of, doamne! Ce mișei sînt unii oameni pe pămîntul ăsta! continuă omul. Cum îi poate duce gîndul la așa ceva... Lucrez la fabrica de mobilă din oraș, reluă după o scurtă

pauză, sînt muncitor acolo. Cu trei zile în urmă, am fost chemat la poarta fabricii de o femeie în vîrstă, necunoscută. I-am dat bună ziua și-am întrebat-o ce treabă are cu mine. Mi-a spus că, de fapt, nu cu mine are treabă, ci cu soția mea. Aflase că soția mea este femeie de serviciu la căminul de copii. Dorea s-o cunoască pentru a o ruga să intervină la cămin, să-i primească un nepoțel. Deși i-am spus că noi n-avem asemenea posibilități, necunoscuta a insistat, afirmînd că altfel se rezolvă lucrurile cu „cei mici". I-am spus să se ducă la soția mea la cămin, dar a refuzat cerîndu-mi să-i dau adresa de acasă. „Altfel se discută acasă, între patru ochi!" zicea. Gîndindu-mă că este o femeie amărîtă, m-am înduplecat și i-am dat adresa.

Atent la relatare, Roman își aprinse în liniște o țigară.

— N-aveți cumva un pahar cu apă? rugă cetățeanul umezindu-și buzele cu limba.

— Cum să nu, imediat!

Oaspetele bău apa cu sete și continuă:

— Criminală, tovarășe căpitan! Criminală! ... Nu poate fi numită altfel. A venit în aceeași zi, după-amiază, acasă la noi și a stat de vorbă „între patru ochi" cu nevastă-mea. După ce a plecat femeia, am întrebat-o pe Maria care-i socoteala. „Chestia cu nepoțelul!" mi-a răspuns. Și poți tu s-o ajuți? „O vorbă bună nu strică, măi Vasile!". Crezînd că, într-adevăr, așa stau lucrurile, mi-am văzut de treburile mele, iar seara m-am culcat. Cînd m-am trezit dimineața, am constatat, însă, că soția mea nu închisese un ochi toată noaptea. Ceva se petrecuse cu ea. A mai trecut o zi, a mai trecut o noapte și soția mea iar n-a mai pus capul pe pernă. Frămîntarea ei se accentua. Ce-i cu tine, măi? Ce se-ntîmplă? am întrebat-o. Mi-a răspuns că o cam doare capul, însă e ceva trecător. Nu cumva femeia aceea ți-a dat durerile astea de cap? „Nu, ce naiba ..." a negat ea, crezînd că mă poate duce. O cunosc bine și mi-am dat seama imediat că-mi ascunde adevărul.

— Și pînă la urmă l-ați aflat? dori ofițerul să ajungă mai repede la obiect.

— L-am aflat ... încuviință Vasile cu o mișcare lentă. L-am aflat azi și tot de la ea. Am o soție de aur tovarășe căpitan. Nu este ea femeia care să accepte să ducă la îndeplinire o asemenea faptă murdară. Ea n-a făcut rău în viața ei la nimeni, nici măcar n-a tăiat o găină ...

— Vă ascult, n-avea Roman de ales. Trebuia să aibe răbdare.

— Criminala e foarte abilă, tovarășe căpitan. Îmi dau seama de asta acum, cînd am aflat adevărul. Cînd a venit prima dată la noi, n-am tălmăcit prea bine de ce a discutat cu nevastă-mea numai în curte, în aer liber, auzind-o cu urechile mele cînd a zis că „pereții au urechi". Chiar m-am mirat de ce ocolește să aud și eu discuția, dar mi-am zis că, de, așa sînt femeile, fac din orice nimic un secret. A crezut că Maria mea e o proastă, că o poate duce de nas, dar s-a înșelat cumplit: Maria mea a fost la înălțimea unui polițist!

— Cum vine asta? zîmbi Roman.

— Conform înțelegerii cu nevastă-mea, criminala a venit azi din nou la noi. Eu nu eram acasă, mă trimisese Maria la cumpărături. Lipsa mea de acasă i-a întărit convingerea criminalei că Maria e destul de descurcăreață în treburi de-astea. Au stat de vorbă în curte, pe iarbă, nevastă-mea luîndu-și lîngă ea și sacoșa neagră în care are andrelele și ghemurile de lînă pentru croșetat. Cît au stat de vorbă Maria a continuat să croșeteze la un pulovăr. În fine, au sporovăit ele cît au sporovăit și după un ceas criminala a plecat. După cum mi-a zis Maria, a plecat nemulțumită pentru că nora sa era încă în viață. „Îți mai dau termen încă trei zile. Omoar-o!" au fost ultimele ei cuvinte.

— Mda, acum încep să înțeleg, își stinse țigara căpitanul. Cum o cheamă pe „criminală" și cine-i nora sa?

— Aneta, atît a zis. N-a pomenit și numele. A spus că-i din Avrămești, prima comună de aici. „Dacă ai nevoie de mine, întrebi de mătușa Aneta și oricine te va îndruma la mine." Pe noră o cheamă Doina Bolocan și este educatoare la căminul de copii unde lucrează și nevastă-mea.

— Și cum voia să-și ucidă nora?

— Prin Maria, care să-i pună în mîncare două pastile. Am și uiat de ele. Uitați, astea sînt! scoase Vasile o sticluță din buzunar. Mîna îi tremura. Criminala! ...

— Ce fel de pastile sînt?

— Otravă, dar nu știu de care, ridică Vasile din umeri. I-a promis Mariei 5000 lei dacă reușește. E hotărîtă să-și ucidă nora. E groaznic ...

— Da ... E groaznic. Unde ete soția dumneavoastră acum?

— S-a dus la serviciu să se învoiască și ne întîlnim aici, la miliție, așa ne-am înțeles, da' mi-a dat mie dovada, accentuă Vasile cu o notă de mîndrie ultimele cuvinte. V-o fac cadou.

Roman îi urmări mișcările și pe masă apăru un pachețel dreptunghiular. Semăna ca formă cu pachetul lui de țigări, însă era mult mai subțire. Intui pe loc ce se afla în el și nu putu să n-o laude pe Maria:

— A „croșetat-o" fin pe „mătușa Aneta"...

Vasile rîse.

— Viața modernă a ajuns și-n casa noastră, zise el. Eu l-am cumpărat, însă mie nu mi-ar fi dat prin minte... Maria era bună de polițistă. Păcat că îmbătrînește și ea, săraca.

— De bătrînețe nu scapă nimeni. Păcat însă că unii, în loc să-și vadă de bătrînețea lor, vor să-i mai chinuie și pe alții.

— Da, așa este. Criminala...

Căpitanul Roman dădu la laborator cele două pastile din sticluță. Rezultatul: ele făceau parte din categoria otrăvurilor de stricnină sulfurică, un sfert dintr-o astfel de pastilă avînd efect ucigător asupra organismului uman.

Aflat în posesia acestui rezultat, ofițerul începu investigațiile pentru a găsi răspuns la două întrebări: Cine era femeia care voia să-și ucidă nora? De ce dorea ea cu orice preț moartea unui om?

„Criminala" se numea Aneta Contor și locuia în comuna Avrămești. De felul ei foarte vicleană, îi plăcuse toată viața să facă avere, fiind foarte avară. Știa numai să dea ordine și pretindea să fie ascultată orbește. Era răzbunătoare atunci cînd i se încălca cuvîntul. Avea un fiu, Grigor, electrician în oraș, căruia îi destrămase prima familie, umblînd cu tot felul de intrigi numai să intre în posesia banilor lui. Băiatul se recăsătorise la oraș și căuta să stea cît mai departe de intrigile mamei sale, care n-ar fi putut suferi decît o noră cu avere și bani mulți. Și cum Doina Bolocan nu făcea față unor asemenea pretenții și nu-i plăcea să se amestece părinții în treburile ei, devenise foarte repede dușmanul soacrei sale. Urînd-o de moarte și negăsindu-i alt cusur, Aneta Contor o învinuia de imoralitate, fiindcă avea un copil din prima căsătorie.

— În realitate, raportă căpitanul colonelului Chiriac, Doina Bolocan este o soție iubitoare și loială noului cămin pe care și l-a întemeiat. Atît ea cît și Grigor au un copil din

căsniciile anterioare. Copiii sînt de aceeași vîrstă, în aceeași clasă și se împacă minunat, ca și părinții. Aneta Contor nu vrea să-nțeleagă asta și nu-i convine că nu este ascultată de fiul ei. Are alte gînduri, să ia o văduvă din comună care este foarte înstărită. Nu contează că este mult mai în vîrstă decît băiatul...

— Urît „personaj", fu impresionat și șeful.

— Da... Și nu dă înapoi pînă nu-și pune în aplicare planul său meschin. A mai încercat odată, cu mercur...

— De unde a procurat stricnina?

— De la tehniciana veterinară din comună. I-a cerut două pastile de stricnină „pentru a otrăvi un cîine care-i mînca găinile". Veterinara le-a dat cu foarte mare ușurință, ignorînd dispozițiile privind regimul acestei substanțe, puternic toxică. În legătură cu fapta veterinarei am deschis o anchetă. Îmi pare rău de această fată, e tînără, dar n-am ce să fac.

— Absolut. Neglijența ei putea să bage în pămînt un om. Ai fost pe la procuratură?

— Da.

— Apropo! Ce-a zis procurorul Păun de „cadoul" femeii de serviciu?

— A rămas impresionat. „Cadoul" Mariei constituie o probă zdrobitoare prin care dovedim instigarea la omor. I-a plăcut mult istețimea acestei femei. A chemat-o și dînsul și a felicitat-o. Fără acest „cadou" probarea vinovăției Anetei Contor ar fi prezentat unele dificultăți.

— Consideră că-i suficientă această probă?

— Nu. Trebuie s-o coroborăm cu una de prindere în flagrant în timpul discuțiilor. Le vom fotografia.

— Nu-i rea ideea. După ce terminați toată treaba, s-o aduci pe „mătușa Aneta" să stau și eu de vorbă cu ea. Mă interesează din punct de vedere psihologic. E un caz aparte...

— Este, într-adevăr...

Procurorul Păun, căpitanul Roman și gazda așteptau nerăbdători privind din cînd în cînd la ceas.

— Vine! Vine! se auzi vocea agitată a Mariei.

Fiecare trecu la postul său. Roman își mai controlă o dată aparatul de fotografiat.

— Da' ce-ai bre, de ești așa speriată? privi „mătușa Aneta" în jur. Parcă ești înecată... Hai în curte, că știi care-i principiul meu. Da' ce-ai, zău, de ești așa?

— Da' pot să fiu altfel? Ce, e ușor să faci ce vrei matale?

— Cum, n-ai omorît-o? se așeză ea ca otrăvită pe iarbă. De ce n-ai omorît-o? De ce n-ai omorît-o? bătu cu pumnii în pămînt. Bagaboanta, fără casă, fără avere, fără bănișori! ... Ți-adusesem banii, uite aici, se bătu cu palma la încheietura sînilor. Cinci miișoare!

— N-am nevoie de banii dumitale! izbucni Maria. Sînt murdari, murdari ca și dumneata. Ucigașo!

— Tîmpito! sări „mătușa Aneta" să o ia de păr. N-avea de unde ști că „ochiul" unui aparat de fotografiat „vedea" tot. Dă-mi pastilele că o omor eu! O omor eu!

— Nu mai e nevoie, își reveni Maria. Le-a luat... zise cu un glas ce ascundea o anumită bucurie.

— De ce nu mi-ai spus așa de la început? De ce, prostuța mamei? interpretă „mătușa Aneta" cu totul altfel. Ia banii! o sărută bezmetică pe Maria.

— Le-a luat... miliția! se dădu Maria un pas înapoi.

— Mi... mi... mili...

În curte apărură doi bărbați dintre care unul în uniformă de miliție ce fotografia întruna. Ochii de vultur ai Anetei se dilatară tot mai mult. Era pierdută... Paradoxal, își reveni însă repede și se năpusti asupra femeii de serviciu.

— Arestați-o, face farmece! A vrut să-mi ia 5000 lei.

Căpitanul Roman interveni la timp.

— Nu mai spune, chiar așa? o privi cu dezgust procurorul Păun. „Cadoul" pe care ni l-a făcut Maria „vorbește" altfel. Apoi, am fotografiat toate scenele.

— Vedeți că vrea să vă mituiască, d'aia vă face cadouri Fiți atenți! îi dădea cu gura „mătușa Aneta". Este o femeie foarte periculoasă.

— Numai cu oameni mîrșavi ca tine! strigă Maria cu ură. M-ai crezut proastă, dar te-am jucat în foi de viță, așa cum meritai, urîțenie pămîntească. Privește „cadoul" pe care l-am făcut oamenilor legii! arătă spre mîna procurorului.

Păun îi prezentă „cadoul", aruncînd ironic: „Îi place să croșeteze, a fost ideea ei..." „Mătușa Aneta" nu mai avu putere să riposteze. Tăcea și se întuneca la chip.

— Din momentul cînd ai venit prima dată la mine și mi-ai spus ce urma să fac, eu n-am mai închis un ochi, continuă Maria. Gîndurile mă chinuiau, și nu pentru că mi-ar fi trecut prin minte să făptuiesc ce mi-ai cerut, ci pentru că nu știam cum să procedez ca să te dovedesc. Mi-am dat seama să ești o cutră periculoasă și că te pricepi s-o întorci, dacă

m-aș fi dus direct la miliție. De teama asta, nu i-am spus nici lui Vasile. Voiam cu orice chip să reușesc. Și cît ai fost tu de deșteaptă, de ai discutat numai în curte, tot am reușit...

Istețimea Mariei, cuvintele sale, impresionară din nou pe procuror și pe căpitan. Vasile o luă după gît și o sărută.

— Agent secret te fac de-acum încolo.

Despre ce fel de „cadou" era vorba?

VOCOGRAMA

Era pe la ora prînzului, cînd zbîrnîi telefonul de pe biroul șefului miliției.

— Alo! Tovarășul colonel Chiriac? se auzi în aparat vocea unei persoane.

— Cine întreabă? întîrzie ofițerul să-și decline calitatea.

— O cunoștință, răspunse vocea pe un ton nu prea convingător.

— Bine, dar cunoștința nu are nume? întrebă colonelul sesizînd o nuanță nefirească în glasul persoanei de la celălalt capăt al firului.

— Are, dar numai pentru tovarășul colonel Chiriac. Eventual!

„Eventual! Inseamnă, deci, că nu mă cunoaște personal, gîndi ofițerul. De fapt, dacă ar mai fi discutat cu mine la telefon, m-ar fi recunoscut și l-aș fi recunoscut și eu. Cine o fi?... Ce dorește acest personaj misterios, care, după voce, poate fi atît bărbat, cît și femeie?..."

Hotărî, totuși, să se convingă dacă „vocea" îl cunoștea, presupunînd în treacăt că ar putea fi vorba chiar și despre o farsă.

— Dacă, eventual, cunoștința are nume numai pentru tovarășul colonel Chiriac, accentuă el, atunci vă rog să așteptați puțin pînă mă duc să-l chem la telefon.

— Vă rog... desluşi că se vorbea prin batistă.

Ofiţerul lăsă receptorul jos şi continuă să mediteze pe marginea identităţii acelei voci.

„E clar, că n-a fost niciodată în biroul meu, din moment ce nu ştie că acest telefon se află numai pe masa şefului miliţiei şi nu are derivaţie la secretariat! De unde o fi aflat, totuşi, telefonul? De ce îşi maschează vocea şi vorbeşte prin batistă? Cine o fi persoana?..."

Apăsă pe clapa de înregistrare a magnetofonului care era cuplat cu telefonul, apoi ridică receptorul şi spuse cu o voce puţin grăbită:

— Da, vă rog, colonelul Chiriac la telefon! cu cine am onoarea?

— Să trăiţi, tovarăşe colonel! nu sesiză persoana că avea de-a face cu aceeaşi voce. Sînt un om paşnic, care niciodată n-am avut probleme cu organele de miliţie. Aş dori să vă sesizez despre un fapt ieşit din comun, despre pregătirea unui atac banditesc asupra unei personalităţi notabile din oraş.

— Cine sînteţi dumneavoastră? Mi s-a spus că v-aţi recomandat drept o cunoştinţă de-a mea.

Cîteva momente vocea tăcu.

— Vă rog să mă iertaţi! se auzi din nou. M-am folosit de acest pretext, ca să fiu sigur că pot vorbi cu dumneavoastră. Ştiţi, problema este delicată şi alta este să vorbeşti cu şeful miliţiei în persoană. Altele sînt garanţiile, mă înţelegeţi... În realitate, eu nu vă cunosc şi nu v-am văzut niciodată. Nu-mi pot permite să vă spun numele, din anumite considerente pe care sper să le înţelegeţi mai tîrziu. Esenţial este că mi-am făcut datoria de cetăţean şi să vă aduc la cunoştinţă că judecătorul Oreste Dorneanu urmează să fie atacat la drumul mare de nişte brute! Vor să-i scoată un ochi! Mai mult nu pot să vă spun, că nici eu nu ştiu. Vă mulţumesc că m-aţi ascultat. La revedere!...

— Alo! Alo!...

Debeaga, anonimul închisese telefonul.

Colonelul Chiriac rămase cîteva clipe cu telefonul la ureche. Era aproape incredibil ceea ce auzise... lăsă încet receptorul în furcă şi apoi sună secretara.

*

Cîteva minute după convorbirea cu personajul misterios, în biroul colonelului îşi făcură apariţia căpitanul Roman şi locotenentul Muşat.

— Luaţi loc! îi invită şeful gînditor. Îşi aprinse o ţigară, şi trase adînc din ea în timp ce privirea îi fugea undeva pe fereastră.

Subalternii îl studiau curioşi, bănuind fiecare că urma să discute o problemă delicată.

— Acum cinci minute, începu Chiriac, am primit un telefon de la un anonim prin care m-a sesizat că se pregăteşte un atac asupra lui Oreste Dorneanu. Agresorii vor să-i scoată un ochi! Vă spune ceva acest nume?

„Oreste Dorneanu, Oreste Dorneanu!" repetară ofiţerii pentru ei.

— Nu, răspunse Roman. Momentan nu-mi aduc aminte despre nici o persoană cu acest nume.

— Este vorba despre tovarăşul judecător... nu-i mai lăsă şeful să se frămînte.

— Preşedintele tribunalului? se miră Muşat.

— Da, confirmă şeful miliţiei cu o anumită nuanţă de nelinişte în glas.

— Bine, dar dînsul şi aşa are un necaz cu ochiul drept! zise grav Roman. O schijă de la o grenadă, de cînd umbla în munţi după bandiţi...

— Ştiu, încuviinţă colonelul Chiriac. Dacă agresorii vor să-i scoată un ochi, asta ar însemna să-l lase orb! E cumplit ce-am putut să aud la telefon!...

— Nu ştiu, însă, în ce măsură am putea acorda credit acestui telefon, se îndoi Muşat.

— Nici eu nu ştiu..., făcu Chiriac puţin agitat. Tocmai de-asta v-am chemat. Să discutăm, să analizăm...

Timp de mai bine de un ceas, cei trei ofiţeri au discutat aprins şi au schimbat păreri în spinoasa problemă pe care le-o crease un simplu telefon. Trebuia, totuşi, să se acorde credit acelui telefon? era întrebarea pe care se broda întregul fond al discuţiilor. „Trebuie!" acesta a fost răspunsul unanim al ofiţerilor. Motivaţiile au fost mai multe, însă două s-au desprins, mai clar, decît celelalte. Prima se axa pe considerente din viaţa practică a miliţienilor, cînd nu o dată s-au confirmat a fi întemeiate astfel de sesizări anonime, iar a doua s-a născut în urma comentariilor la reversul acestei situaţii: cu ce ochi ar fi privită miliţia dacă n-ar acorda nici o atenţie informaţiei şi, totuşi, preşedintele tri-

bunalului va fi, într-adevăr, victima unei agresiuni? Se impunea, ca atare, ca sesizarea să fie verificată cît mai urgent, mai ales că o eventulă reuşită a agresorilor ar fi însemnat un afront fără precedent faţă de toţi acei care sînt chemaţi să înfăpt'iască justiţia.

O problemă la fel de sensibilă era aceea dacă Oreste Dorneanu trebuia avizat despre telefonul anonim primit de şeful miliţiei. Ofiţerii au căzut de acord că preşedintele tribunalului nu trebuia înştiinţat, deoarece nu aveau încă nici o certitudine că sesizarea s-ar putea confirma. O astfel de alarmă i-ar fi adus judecătorului, cu siguranţă, multe zile negre şi nopţi de coşmaruri...

— Treceţi imediat la treabă, le spuse celor doi ofiţeri colonelul Chiriac. Efetuaţi verificările cu maximum de discreţie, pentru a nu declanşa o eventuală alarmă falsă. Vă daţi seama ce s-ar întîmpla... A, era să uit! derulă şeful banda de magnetofon, şi i-o dădu lui Roman. „Anonimul" de la telefon este o femeie. Ca să mă deruteze, a purtat discuţia numai la genul masculin şi a vorbit prin batistă. N-are cunoştinţe criminalistice, deci nu şi-a dat seama că ne face un serviciu în sensul că prin batistă vocea se filtrează perfect şi este mult mai clară decît dacă s-ar vorbi liber. Folosiţi-vă de banda de mangetofon şi căutaţi în „cercul magic" o femeie sinceră. E un reper bun.

— Am înţeles... dădu din cap căpitanul Roman. Totuşi nu va fi aşa de uşor, din moment ce nu prea ştim de unde să începem. Oreste Dorneanu a judecat multe cauze...

— Ştiu, făcu Chiriac, însă faptul că vor să-i scoată un ochi miroase a răzbunare înverşunată. Degajă o ură foarte puternică faţă de persoana judecătorului şi asta mă duce cu gîndul mai repede la un conflict mai vechi, la ceva care a mocnit de mai mult timp, iar acum vrea să iasă din matcă. Cred că aici trebuie bătut fierul!...

După cîteva zile de căutări, de verificări intense, cei doi ofiţeri erau din nou în biroul şefului lor.

— E ceva? îi întîmpină Chiriac curios.

Ofiţerii tăcură pentru un moment, nu se grăbiră cu răspunsul.

— Greu de spus, scoase Roman carneţelul său de notiţe. Să analizăm.

— Bine, vă ascult.

— Printre cauzele soluţionate de judecător, n-am găsit nimic care să ne trezească vreo suspiciune, mă refer la dorinţa cuiva de răzbunare. Îi cunoaşteţi probitatea profesională şi stima deosebită de care se bucură în branşă... Ne-am gîndit, însă, la vreun condamnat care n-ar fi întreg la minte şi care ar putea crede că pedeapsa primită ar fi opera exclusivă a judecătorului şi nu o consecinţă a faptei sale ilicite. Dar aşa cum v-am raportat, n-am găsit nimic... Am aflat, însă, ceva la ... cadre!

— La cadre!... se miră şeful miliţiei.

— Da. Am găsit cîteva reclamaţii foarte pătimaşe împotriva judecătorului!

— Interesant, îşi căută Chiriac locul mai bine pe scaun. Şi de cine sînt făcute, ce privesc?

— Sînt făcute... tot de către un judecător! zîmbi Roman. Actualmente, avocat la Feteşti.

— Cum îl cheamă?

— Tudor Mihăilescu. Este coleg de promoţie, la drept, cu Oreste Dorneanu şi au fost prieteni foarte, foarte buni...

— ...foarte, foarte buni...

— Da. Se pare că Dorneanu i-a fost de mare folos lui Mihăilescu ajutîndu-l să se mute cu serviciul la judecătoria noastră. Au fost apoi, colegi de muncă, însă Dorneanu a promovat din treaptă în treaptă pentru meritele sale profesionale. Această ascensiune l-a nemulţumit cumplit pe Tudor, care nu şi-a mai putut suferi colegul, a început să-l urască, dresîndu-i reclamaţii pe la foruri de toate nivelele.

— Ce cuprind reclamaţiile?

— Calomnii, eu aşa le socotesc, din moment ce nu s-a confirmat nimic.

— Cum a reacţionat Dorneanu?

— Cu mai nimic. A rămas la fel de bun şi de îngăduitor faţă de fostul lui coleg. Totuşi, lucrurile nu puteau merge, aşa, la infinit şi Tudor Mihăilescu a fost mutat disciplinar, ca avocat la Feteşti.

— Îi mai arde de calomnii?

— Vă raportez că avocatul tot nu conteneşte să-l ponegrească pe Dorneanu. Şi asta cu atît mai mult acum, după ce a fost mutat cu serviciul la Feteşti. Ceva ce mi s-a părut mie suspect este însă altceva. A fost văzut de cîteva ori în compania „celebrului" Aristide Pănoiu.

— „Celebrului...!" Da, îmi amintesc: L-ai trimis tu, ultima dată, în judecată pentru tîlhărie şi a fost liberat de curînd. E un tip foarte periculos şi violent.

— Da.

— Şi crezi că ar avea vreo legătură... necurată cu Mihăilescu?...

— Greu de spus, apărură cîteva cute pe chipul lui Roman. Să mai analizăm...

— Greu de analizat, îi împrumută vorba colonelul Chiriac. Totuşi, în condiţiile în care n-avem formată măcar o convingere, mie mi se pare exagerată promovarea unei bănuieli în relaţiile dintre Mihăilescu şi Pănoiu. Poate că Pănoiu vrea să-l angajeze pe avocat ca apărător pentru cineva sau poate că-i cere numai simple sfaturi juridice.

— N-ar fi exclus, şovăi şi Roman.

— Păi, vezi? E bine, totuşi, să fim precauţi: să mai verificăm. Oricum, nu-i scăpa din ochi. Altă pistă, altceva, ai mai găsit? îl mai întrebă şeful.

— Nimic.

— Dar despre persoana care mi-a dat telefon, aţi putut afla ceva?

Muşat se foi pe scaun.

— Eu mă ocup de această problemă. Deocamdată nimic.

— Bine, atunci la treabă în continuare, pe această pistă. Deocamdată, e singura pe care o avem. Şi multă prudenţă...

*

Era într-o marţi, după-amiază, cînd căpitanul Roman şi locotenentul Muşat îşi făceau de lucru pe la tribunal. Apariţia lor acolo nu era deloc întîmplătoare... Oreste Dorneanu avea zi de audienţe, pe care le termina, de regulă, cu mult după lăsarea întunericului.

Deodată, în liniştea serii, pe strada Naţiunii şi nu departe de curtea tribunalului, apăru un autoturism.

— Este autoturismul lui Mihăilescu! tresări Roman. Să fim atenţi.

Din autoturism coborîră trei bărbaţi. Unul era proprietarul maşinii.

— Hopa şi Pănoiu! desluşi locotenentul cea de-a doua persoană.

— Şi Viorel Beldeanu! îl recunoscu Roman pe cel din urmă.

— Viorel Beldeanu?! fu nedumerit Muşat.

— Da. Cel cu... problema din vară, cu autoservirea... Nu-ţi aduci aminte?...

— A, gata, mi-am amintit! Da, da... El e! Ce-o căuta şi el aici?

— Cine se aseamănă s-adună!... strecură căpitanul cu subînţeles.

— Să fim atenţi! grăbi vorba locotenentul. Uite, se-apropie!

Cei trei bărbaţi păşiră unul după altul în curtea tribunalului. Avocatul era în frunte. Se opriră la cîţiva metri de un geam luminat. Dincolo de geam, un bărbat bine legat şi cu ochelari fumurii ţinea audienţe...

Siluetele bolborosiră ceva lîngă geam, apoi se retraseră la maşină şi dispărură în direcţia de unde veniseră.

— Hai, repede, la sediu! îi zise Roman locotenentului lăsînd alt lucrător în preajma judecătorului.

Ajunşi la sediul miliţiei, ofiţerii raportară colonelului Chiriac despre scena văzută.

— E ceva putred în Danemarca! conchise Roman referindu-se la compania celor trei.

— Aşa s-ar părea acum, fu de acord şi şeful. Mimica sa trăda, însă, numeroase semne de întrebare. Problema este cît se poate de delicată, se ridică el în picioare şi începu să se plimbe neliniştit prin încăpere. Dacă, totuşi, la mijloc nu este nimic? V-au văzut cumva? întrebă deodată colonelul Chiriac.

— Nu, dar chiar dacă ne-ar fi văzut, le-ar fi fost imposibil să ne recunoască.

— Asta e bine, aprecie Chiriac. Totuşi, mă frămîntă gîndul că poate n-au intrat în curte cu intenţii murdare, dovadă că nu l-au aşteptat să iasă din clădire, nu l-au pîndit ca să-l atace. În aceeaşi clădire cu tribunalul, este şi judecătoria locală şi poate că au vrut să intre la judecătorie, dar văzînd la geam că Dorneanu ţine audienţe, au renunţat. Poate că Mihăilescu nu voia să dea ochii cu el... N-avem dreptul să neglijăm faptul că Tudor Mihăilescu este avocat, iar prezenţa sa la o judecătorie este un lucru mai mult decît firesc.

— Adevărat, înclină din cap Roman. Dar ce căuta cu ceilalţi doi?

— Clienţi! Da, chiar aşa cred că ne-ar explica Mihăilescu, dacă l-am interpela în această fază. E foarte greu să învinuieşti trei oameni de intenţia delictuoasă de a atenta la integritatea corporală a unui judecător, atunci cînd ea nu

s-a materializat în nimic concret, cînd n-ai nimic de ce să te legi cînd nu cunoști nici măcar persoana carte te-a sesizat.

— Știu, zise grav Roman.

— Ce deținem noi împotriva lor? continuă șeful. Aproape nimic, sau chiar nimic, căci un telefon anonim și cîteva indicii superficiale se pot compara, în materie de probațiune, cu... praful de pe tobă. Ba, dimpotrivă, acest praf ar fi mult mai gros pe „toba" lor, dacă i-am chema la miliție să-i avertizăm și, la urma urmei, ne-ar putea chiar învinui de calomnie. Unde s-a mai pomenit, ar putea trîmbița în stînga și-n dreapta, ca tocmai un om al legii, un avocat, să pună la cale o agresiune împotriva unui alt om al legii, un judecător! Mihăilescu, cu tupeul lui, s-ar pricepe bine să pledeze această cauză! Așadar, deocamdată, nu-i putem aborda sub nici o formă, vă dați seama. Trebuie, însă, să luăm niște măsuri speciale în privința președintelui tribunalului.

— Da, încuviințară ofițerii.

— Întoarce-te puțin într-o parte! zîmbi șeful, deodată, la căpitanul Roman.

Ofițerul se conformă, cu o nedumerire evidentă pe chip.

— ... Da, cum nu se poate mai potrivit! îl studie Chiriac ca un pictor. Semănați în multe privințe!... Nepotrivirile vor fi retușate prin machiaj și printr-o pereche de ochelari fumurii...

*

Tribunalul județean. Ca în fiecare marți, după-amiază, Oreste Dorneanu reveni la birou să țină audiențele. Cînd dădu peste tipul care-l aștepta, vru să se șteargă la ochi. Era, oare un bărbat sau o oglindă?... Era totuși, un bărbat care îi semăna ca o imagine dintr-o oglindă...

Mașina lui Mihăilescu fusese reperată în apropierea tribunalului și, deci, se impunea prudență...

... Afară se lăsase întunericul, cînd „Oreste Dorneanu" termină audiențele. Stinse lumina și ieși din birou. Pe hol, se întîlni cu femeia de serviciu, care pleca și ea acasă. Străbătură împreună curtea tribunalului. Bărbatul zări în întuneric două siluete. Pentru mai multă siguranță, băgă mîna în buzunar, apoi își continuă drumul alături de femeie pînă la poartă.

— Bună seara, tovarășe președinte! își luă femeia rămas bun.

— Bună seara! îi răspunse și ieși în stradă.

Se uită înapoi și constată că siluetele se-apropiau grăbite. În apropiere simți răsuflarea întretăiată a altor siluete, ascunse printre arbori. Cunoștea prezența acestora și le auzea, parcă, bătăile inimilor. Sau inima lui bătea așa de tare?...

Pipăi din nou formele bucății de metal din buzunar și încetini mersul, în așteptarea chinuitoare a clipei în care trebuia să riposteze.

... Colonelul Chiriac, cu riscul de a rata toată acțiunea, n-a așteptat, însă, să se producă această clipă. Și-a zis că cine știe ce i se poate întîmpla căpitanului... (Roman avea și el familie, avea o Isabelă dulce care îl aștepta acasă să o ajute la lecții, avea o mamă...) A considerat că încercarea de agresiune nu trebuia să aibă loc, chiar dacă în locul președintelui era ... cine era. Și a acționat cu cîteva secunde mai devreme.

În clinchetul armării pistoalelor, sub impresia somațiilor neașteptate, cele două siluete au devenit pe loc două statui...

Trei! căci s-a adăugat, apoi, și avocatul Tudor Mihăilescu, care aștepta cu mașina, ceva mai încolo, ca să-i recupereze pe cei doi agresori și să fugă cu toții cît mai departe de locul acela, unde un om urma să sufere o lovitură în urma căreia n-ar mai fi văzut niciodată lumina zilei.

Obișnuit cu fel și fel de „hățișuri" aflate în atîția ani în spatele unor dosare judiciare, cinicul avocat nu recunoștea ce pusese la cale. Se baza pe „talia" celor doi complici cu care se înțelesese să nu recunoască nimic, orice s-ar întîmpla.

— Am să vă reclam pînă la cele mai înalte foruri, amenința el pentru a-i timora pe ofițeri. Cunosc legile la perfecție și cu mine nu vă jucați. Acuzarea dumneavoastră trebuie susținută de probe. N-aveți nimic cu ce să mă învinuiți. Colegul și prietenul meu Oreste n-a fost atacat de nimeni, iar eu mă aflam întîmplător cu mașina pe acolo. Așteptam o damă, aveam o întîlnire amoroasă.

— Cu cine? întrebă colonelul Chiriac.

— Nu sînt obligat să vă spun. E căsătorită cu o persoană importantă, iar dezvăluirea numelui ei ar aduce alte prejudicii, vă dați seama.

— Observ că ești destul de bine „pregătit", îl ironiză colonelul. Cred că negi chiar și legăturile pe care le ai cu Pănoiu și cu Beldeanu.

— Nu neg că îi cunosc, dar n-am legături de genul celor pe care le insinuaţi dumneavoastră. Sînt avocat şi mi-au cerut consultaţii juridice. Legea nu mă opreşte să le dau, ci chiar îmi cere concursul. Nu cred că e cazul să vă amintesc şi textele de lege care reglementează acest lucru.

— Nu-i nevoie, ştiu că le cunoşti. Mai greu îţi va fi să-ţi aperi propria-ţi cauză.

— Aştept acuzările şi mai întîi de toate... probele! îşi puse Mihăilescu picior peste picior, aruncînd priviri sfidătoare.

Colonelul Chiriac se cufundă şi mai lejer în fotoliu, fără a i se putea citi mai nimic pe chip. „Poate o anumită siguranţă", îl studie cu coada ochiului avocatul. În sinea sa, colonelul era îngrijorat fiindcă probele erau destul de subţiri, iar Mihăilescu le contracara foarte dibaci. „Dacă agresiunea ar fi avut loc, acest avocat perfid ar fi fost pus acum cu botul pe labe! medita Chiriac. Dar nu, n-a trebuit să aibe loc... Ar fi fost suficientă o singură greşeală, care de cele mai multe ori se datorează emoţiei, stării de şoc, inhibiţiei şi Roman al meu putea rămîne fără un ochi. Sau putea fi şi mai grav, mai ştii... Cu cît i-o fi plătit această *hienă* pe cei doi tîlhari?...!"

— Aştept probele, bătea aerul cu piciorul avocatul.

— Aşteaptă... că ai timp... îi spuse colonelul cu un calm revoltător. Ştia că Roman era în anchetă cu cei doi tîlhari şi spera într-o „fisură". Dar, spre surprinderea lui, cum numai în filmele poliţiste se întîmplă aşa ceva, în birou dădu buzna locotenentul Muşat. „Piciul", cum îi spunea şeful, se dezlănţui cu un entuziasm euforic:

— Am bomba! L-am terminat pe avocat! L-am terminat!...

În mînă avea un raport de expertiză criminalistică, pe care îl aşeză imediat în faţa colonelului. Întoarse capul şi abia atunci observă că în cameră se afla şi „cel în cauză". O lăsă mai moale.

— Eşti în mîna justiţiei, domnule Mihăilescu!

Avocatul se congestionă la faţă, însă găsi suficiente resurse să riposteze:

— Astea sînt trucuri. La mine nu *ţine*. Sînt „blindat" în materie de *şolticării!*

— Vorbeşti mai înjositor decît „clienţii" noştri de ultimă speţă, îl compătimi colonelul răsfoind raportul. Chipul i se îmbujoră.

— N-aş crede. Vă cunosc bine metodele, modul de a culege informaţiile...

— Serios?... Ce ştii, spre exemplu, despre modul cum am „cules" informaţia în legătură cu intenţia dumitale?

Mihăilescu tresări, însă se menţinu pe „poziţie".

— În primul rînd n-am avut nici un fel de intenţie delictuoasă în legătură cu învinuirea pe care mi-o aduceţi, iar în al doilea rînd, în lipsa intenţiei, n-avea cine să vă sesizeze.

— Şi, tutoşi, cineva ne-a sesizat, fiindcă nouă nu ne parvine nici o ştire din eter.

— Probabil, v-aţi sesizat din oficiu, după cum vă place să spuneţi ca să mascaţi termenul „bănuială".

— Te înşeli. Cum bănuiala nu vine niciodată singură, află că cineva din anturajul dumitale ne-a făcut acest „oficiu".

— N-avea cine, se foi avocatul pe scaun.

— Eu, totuşi, susţin că da. Am proba! îi arătă Chiriac raportul de expertiză criminalistică.

— Ce probă? începu să şovăie Mihăilescu.

— Vocograma!

— ?! *Iordane,* n-am auzit de aşa ceva...

— Ai goluri mari în pregătirea profesională, domnule Mihăilescu. Vocograma este una dintre ultimele „iordane" ale ştiinţei criminalistice cu care noi trimitem infractorii în boxa acuzaţilor. Sincer să fiu, îmi pare rău că tocmai dumneata, ca „jurist", te-ai bucurat de-o asemenea „plăcere"...

— Daţi-mi să văd.

— Poftim!

Avocatul luă raportul de expertiză criminalistică şi începu să-l citească. Cînd ajunse la numele persoanei despre care se făcea referire în expertiză, amuţi.

— Ne va confirma şi în scris, n-are încotro, sesiză colonelul deruta în care se afla Mihăilescu. E cazul să trimit chiar acum după ea?

— E o femeie cinstită, deşi a vrut să-şi ascundă identitatea. Toată stima pentru ea.

— E o *jegardea!* O *jegardea*...

— La arest cu el! ordonă colonelul, sătul de prezenţa insolită a unui asemenea gen de infractor. Să i se creeze condiţii de a „pleda" singur între patru pereţi.

— Protestez! Sînt un om al legii! se mai auzi vocea „avocatului" în timp ce era înşfăcat de locotenent.

— Al legii marţiale! scăpă nervos Chiriac. Vei fi judecat exemplar!

Muşat reveni în biroul colonelului. Îl aştepta o cafea şi un pepsi.

— Cheamă-l şi pe „preşedintele tribunalului", mai era pregătită o cafea. A trecut prin emoţii destule. Nu s-a destăinuit, dar i-ai văzut chipul . . .

— Da . . . Aş fi fost curios să aflu la ce se gîndea în acele clipe. Oricum, cred că se gîndea la ceva îngrozitor . . .

— Absolut. Se gîndea la ce s-ar fi întîmplat dacă greşea . . . Se gîndea la Isabela, se gîndea . . . Dar mai bine să lăsăm asta, să n-o mai aducem în discuţie. Cheamă-l.

Roman veni imediat. Pe chipul său se putea citi lesne că nu ajunsese încă la un rezultat. Dar, în acelaşi timp, se mai putea citi şi o anumită crispare, semn că încă nu-i dispăruse efectul emoţiei prin care trecuse.

Colonelul Chiriac îl puse-n temă cu „noutăţile" apoi spuse:

— Merită să-l ascultăm pe „pici".

„Piciul" nu se lăsă aşteptat şi începu să povestească.

— În cadrul investigaţiilor, mi-a apărut un nume, Nina Petrescu, o profesoară de liceu. Avocatul e despărţit de soţie şi, în ultimul timp, o curta foarte intens pe profesoară. A cerut-o în căsătorie. La drept vorbind, nici ei nu i-ar fi displăcut această căsătorie, însă avea unele bănuieli în legătură cu caracterul viitorului soţ. Cred că a vrut să-l verifice, căci din ziua în care dumneavoastră aţi primit telefonul anonim, a evitat orice întîlnire cu avocatul. E o femeie foarte corectă şi cinstită. Astă-seară a ţinut o conferinţă la Casa de cultură pe tema despre adevăr şi educaţie, însă eu, fiind în acţiunea despre care ştim cu toţii, l-am rugat pe prietenul meu, pe locotenentul Olteanu, să meargă la conferinţă. L-am rugat să ia şi *scula* cu el. Cam asta a fost tot . . . înălţă din umeri tînărul ofiţer, privind stîngaci la colonelul Chiriac.

Căpitanul Roman se ridică din fotoliu şi îl sărută pe locotenent.

— Bravo! strecură el plin de emoţii. Nu mai putea spune altceva. Pe obraz alerga o lacrimă care se făcea tot mai nevăzută . . .

Ce este vocograma? Ce fel de expertiză criminalistică?

Undeva, într-un cartier dintr-un oraş, un apartament fusese jefuit în plină zi. Hoţii nu se „complicaseră" prea mult, în sensul că furaseră numai bani şi obiecte de valoare cu volum mic. Păreau a fi „meseriaşi". Totuşi, căpitanul Roman nu-şi putea explica un „nonsens" . . .

— Mă frapează această contradicţie, comenta cazul ofiţerul cu şeful său. Nu-i găsesc un punct de sprijin raţional.

— Este, într-adevăr, ceva ciudat în datele acestei probleme . . . rămase gînditor colonelul Chiriac. Ce să fie?

În birou intră secretara, aducînd pe o tavă două cafele.

— Aţi sosit la momentul cel mai potrivit, tovarăşă Eugenia, se descreţi fruntea şefului. Poate că tocmai cafeaua ne va veni în ajutor.

Femeia zîmbi tăcută, înţelegînd ca-ntotdeauna genul de frămîntări ale celor doi ofiţeri şi le aşeză ceştile în faţă cu simţ gospodăresc.

— Dacă nu vom dezlega enigma, la urmă vom ghici în cafea, continuă colonelul cu un aer jovial.

— Sînt convinsă că veţi găsi rezolvarea, le strecură secretara ridicînd tava. La noi nu sînt enigme . . . zîmbi ea galeş şi ieşi.

Ofiţerii îşi aprinseră ţigările.

— Ei, ce zici? mişcă şeful din cap spre direcţia uşii.

— Că . . . nu sînt enigme, rîse fin Roman.

— Atunci, te-ascult.

— Doar să încerc să recapitulez, n-avu căpitanul alte idei.

— Fie şi aşa, e o metodă, încuviinţă colonelul. Prin recapitulare ne fixăm mai bine datele şi ne apropiem „muza" mai repede.

Roman sorbi o gură de cafea şi, după ce se concentră puţin, spuse privind în carneţelul său:

— Forţarea uşii apartamentului s-a făcut, deci, într-un mod grosolan, în timp ce, în interior, autorul a demonstrat cu totul alte „maniere", ştergînd toate urmele care l-ar fi putut trăda.

Colonelul respiră adînc şi duse mîna la frunte. Se concentra. Căpitanul continuă:

— Toată operaţiunea a durat puţin timp, de ordinul minutelor, hoţul riscînd foarte mult, deoarece, înainte de a

„intra“ în apartament, fusese văzut de doi vecini ai locatarului. Nu punem la îndoială că și-a dat seama perfect că poate fi surprins în minutele următoare de acești vecini. El totuși a riscat.

— De ce? se întreba șeful.

— Foarte greu de răspuns... Colonelul tăcu și Roman mai dădu o filă din carnețel. N-a sunat la sonerie nici chiar atunci cînd vecinii locatarului l-au surprins în fața ușii. În această situație, se impunea din partea spărgătorului cel puțin o atitudine de „complezență“ imediată, de a suna la ușă, așa cum procedează majoritatea hoților, care au pregătită și o istorioară pentru cazul cînd va deschide locatarul.

— Mda... murmură Chiriac. Fie că inventează numele unei persoane aiurea pe care o caută, și în acest caz... au greșit apartamentul și chiar blocul, fie că-și dau calități mincinoase, sau, mă rog, îndrugă ei ceva... Dar de ce omul nostru n-a sunat?

— Pentru că a bătut la ușă! veni răspunsul pe care șeful îl uitase.

— Da, ai dreptate. A bătut chiar destul de tare, de față fiind și cei doi vecini care se întorceau din oraș. Și-a împrumutat mimica cea mai „degajată“ cînd cei doi vecini au trecut pe lîngă el, le-a strecurat zîmbind: „Soneria e defectă!“ Vecinii păgubașului, nebănuind nimic, au ridicat din umeri crezînd că, într-adevăr, așa stau lucrurile. Analizînd din nou lucrurile acum, ceea ce mă frapează e faptul că a bătut destul de tare în ușă. Aici e ceva necurat...

— Și eu sînt de aceeași părere, iar flerul meu mă face să bănuiesc că elementul necurat care „transpiră“ aici este că infractorul știa că păgubașul nu este acasă.

— Ca presupunere... de acord, e drăguță, însă în afară de flerul tău te mai poți baza pe ceva?

— Cred că da, pe un raționament de ordin logic.

— Să le-auzim.

— Dacă spărgătorul ar fi mers la un risc, pe care să-l denumesc obișnuit, avînd pregătită, evident, a poveste dacă va da ochii cu locatarul, ar fi fost mult mai comod pentru el să sune la sonerie, decît să bată la ușă. În privința soneriei, după cum știm, ea funcționa perfect, avînd o sonorizare care o deosebea de ale celorlalți locatari de pe palier și care o auzeau mai întotdeauna din apartamentele lor.

— Nu-i rău raționamentul. De aici se poate înțelege că omul nu voia „zgomot“ și asta cu atît mai mult cu cît el nu „testase“ calitățile soneriei. Curios lucru... Dar, ia stai! Dacă el a sunat la sonerie înainte de a sosi cei doi vecini din oraș?

— Ar fi intrat de atunci în apartament, căci ceva l-a „îmboldit“ acolo, iar dacă presupunem că n-a avut timp datorită apariției neașteptate a celor doi vecini, nu văd de ce n-a sunat din nou la sonerie atîta timp cît se convinsese inițial că păgubașul nu este acasă. Ar fi sunat „de mască“, cum vorbesc ei în argou, dar el a preferat să încadreze chenarul ușii.

— Da, așa este, uitase colonelul să mai soarbă din cafea. Pe Roman îl frămînta o altă idee. Te gîndești cumva că forțase ușa înainte de apariția celor doi vecini și i-a încadrat chenarul ca să nu i se vadă isprava?

— Nu, fiindcă atunci n-ar mai fi bătut puternic în ușă, riscînd să se deschidă, ci ar fi sunat la sonerie. Apoi, cei doi martori — vecinii — precizează în declarații că au auzit o bufnitură după ce au intrat în apartamentele lor.

— Atunci la ce te gîndești?

— La aceeași întrebare: „De ce a acoperit el chenarul ușii cînd a fost surprins de cei doi vecini?!“ Nu cumva a acoperit ceva care îl trăda?

Șeful mai sorbi o gură de cafea și, gîndindu-se la ideea lui Roman, își spuse punctul de vedere:

— N-avea ce să-l trădeze din moment ce s-a expus fizic celor doi martori, iar după asta a cutezat să dea lovitura. Admit ceva care să-l trădeze numai în ipoteza cînd acel „ceva“ n-avea legătură cu corpul lui, cu vreun obiect de-al său. E bizar, e abstract, fiindcă în acest sens nu găsesc locul acelui „ceva“ decît pe ușă...

La auzul raționamentului abstract al șefului său, Roman sări din fotoliu gata să verse ceașca cu cafea.

— Sînteți formidabil! Fenomenal! Aici e dezlegarea enigmei!

Colonelul îl privi mirat și, raționînd fulgerător, exclamă plin de bucurie:

— Bravo, Romane! Logica inversă!

— Da, logica inversă! era căpitanul numai zîmbet. Ideea vă aparține și-mi permit să vă felicit pentru ea. Sînteți formidabil!

— Meritul este comun, fiindcă tu ai inversat raționamentul. Numai așa se putea ajunge la rezolvare, deoarece nimănui nu i-ar fi trecut prin minte că acel ceva de pe ușă

îl trăda, de fapt, pe păgubaș, iar hoțul, surprins de cei doi vecini, n-a făcut altceva decît a acoperit cu corpul neglijența locatarului. Această crasă neglijență l-a determinat pe spărgător să pătrundă în locuință, indiferent de faptul că fusese văzut la chip de doi martori.

— Da... Tentația era prea mare și n-a renunțat la lovitură fiindcă era prea sigur că, probabil cîteva ore sau chiar toată ziua, nu avea probleme cu păgubașul. Verba volant, scripta manent!

— La problema asta cu „scripta manent" trebuie să ne gîndim mai serios și să facem din ea, alături de altele asemănătoare, obiectul unor dezbateri, cu cetățenii pentru a-i pregăti din punct de vedere antiinfracțional. Te rog să te gîndești la un plan și să mi-l prezinți. Caută să cuprinzi, în primul rînd, toate asociațiile de locatari. E nevoie, e absolut nevoie...

— Și eu sînt convins de acest lucru. Am să mă străduiesc să cuprind cît mai multe probleme de acest gen și cum să ne împărțim efectivele, după un grafic stabilit, ca să cuprindem cît mai mulți cetățeni. De fapt, aș putea să vă mărturisesc chiar acum că planul l-am făcut mai de mult, iar la carte mai am de lucrat foarte puțin.

— Ce carte? se miră Chiriac. Tot ceva cu „Enigme...", „Dileme..." etc.

— Nu. Este vorba de primul volum dintr-un ciclu de cărțulii destinate pregătirii antiinfracționale a populației.

— „Cărțulii?"

— Da. Le-am spus așa, fiindcă ele vor apare într-o colecție de buzunar, respectiv în colecția „Caleidoscop" a Editurii Ceres.

— Interesant și totodată lăudabil. De ce nu mi-ai spus despre aceste intenții pînă acum?

— Am vrut să vă fac o surpriză. Problema găsirii unei căi de comunicație cu marele public pentru pregătirea lui din punct de vedere antiinfracțional mă preocupă de multă vreme și lucrez intens.

— Felicitări. Aștept cu multă nerăbdare primul volum. Apropo! Cum l-ai intitulat?

— „Feriți-vă singuri de pericol! Miliția vă sfătuiește".

— Captivant titlu, chiar reprezentativ. Sînt foarte curios să-l văd. Ce tratezi în acest prim volum?

— Securitatea locuinței. Încep cu un capitol despre formarea unor deprinderi pentru protecția împotriva infractorilor, apoi tratez măsurile care trebuiesc luate pentru securitatea locuinței și în care am prevăzut toată gama de neglijențe, inclusiv de genul celei întîlnite în acest caz, și închei cu un capitol intitulat: „Sfaturi și vești pentru infractori".

Colonelul Chiriac începu să rîdă.

— Cu alte cuvinte, le dăm și hoților sfaturi.

— Absolut. Bănuiți de care...

— Sigur, sigur. Nostimă idee.

În birou intră secretara, probabil să ia ceștile de cafea fiindcă în mînă ținea o tavă. Intenția ei era însă cu totul alta. Îi studie dintr-o privire pe ofițeri și, observînd că nu fusese băută toată cafeaua, întrebă ușor nedumerită:

— Ce s-a-ntîmplat de n-ați băut cafeaua? Nu v-a plăcut?

— Oo... A fost excelentă. Vă mulțumim.

— Atunci?... Ofițerii ocoliră adevărul, le era jenă să spună că uitaseră de ea. Enigma asta vă dă serios de furcă din moment ce n-ați ajuns nici la zaț ca să puteți ghici în cafea... zîmbi șireată femeia. Îmi pare rău că n-ați băut cafeaua, pentru că la noi nu sînt enigme, v-am spus. Cazul, cred că a și fost rezolvat...

„Pezevenghiul! Aici e mîna lui Mușat", intui Roman. „El a montat-o".

— Serios? făcut colonelul. Cine l-a revolzat dacă nu noi?

— Da, „noi", îi plăcu calamburul secretarei. Și el face parte tot dintre... noi. Cît ați stat dumneavoastră în birou, el a alergat de i-a ieșit sufletul și a venit cu hoțul. Excelent băiat!

— Cine-i? întrebă șeful foarte curios.

— Locotenentul Mușat, îi făcu femeia cu ochiul căpitanului. E în anticameră, n-a avut curaj să vă deranjeze.

— Să intre, îl privi colonelul pe Roman cu o mimică ștearsă. Pe undeva, pentru o clipă, într-un ungher foarte mic din subconștient, își făcuse loc părerea de rău că, deși ei găsiseră o rezolvare a cazului din birou, cineva le-o luase înainte. Vezi căpitane...: tot practica ne omoară! uită repede șeful și începu să rîdă.

Locotenentul intră în birou și salută regulamentar.

— Felicitări! îi strînse mîna Chiriac. Sper că ai găsit în buzunarul hoțului și „înștiințarea" păgubașului pe care a lăsat-o în ușă.

— Daa... fu surprins tînărul ofițer. De unde știți?...

— Din teorie, zîmbi șeful la căpitan. Teoria se îmbină perfect cu practica...

— Am să-ți explic eu mai tîrziu, îl prinse Roman ușor după umeri pe Mușat. Esențialul este că tu cu *practica* l-ai prins pe spărgător. Te-ai gîndit de la început la posibilitatea unei „înștiințări“ care să fi existat în ușă? Te întreb acest lucru, fiindcă știu că n-ai reușit încă să discuți cu păgubașul. Mai e puțin și se face seară, iar el încă n-a venit acasă.

— Mîine vine, e plecat la țară.

— În ce localitate?

— Nu știu, că n-a „spus“. În privința „înștiințării“, am aflat de ea de la un vecin, un tînăr inginer mecanic.

— Aha, deci nu-i unul din cei doi vecini care s-au întîlnit cu hoțul în fața ușii păgubașului.

— Nu, e unul din vecinii care stă în fundul palierului și care, într-un fel, și el l-a văzut pe spărgător. De fapt, de la el am cumpărat „pontul“.

— Interesant, ascultă cu multă atenție colonelul Chiriac. povestește mai departe că-mi place.

— Acest vecin a plecat în oraș foarte aproape de timpul cînd s-a comis spargerea. Trecînd prin fața ușii păgubașului, a observat fără să vrea „înștiințarea“ și a citit-o nu cu intenția de a fi indiscret, ci din pură curiozitate. De fapt, dacă mă gîndesc bine, tocmai acestei „curiozități“ a lui îi datorez succesul deplin. Ca să pot să-l „agăț“ pe spărgător, am căutat să găsesc la el, în primul rînd „înștiințarea“ care constituia cea mai valoroasă probă de vinovăție. Restul era chestie de anchetă, indiferent cît de „curat“ ar fi lucrat și unde ar fi ascuns banii și obiectele furate.

Auzindu-l pe locotenent cum judeca lucrurile, cum le aprecia, pe căpitanul Roman îl încerca un sentiment de mare mîndrie. Doar el îl „crescuse“, nu? Același sentiment se putea citi și pe chipul colonelului: La judiciar, avea „meseriași“, nu glumă...

— Dar să revin... continuă Mușat. După ce a citit „înștiințarea“, inginerul mecanic a coborît scările, întîlnindu-se la parter cu un tip c-am de-o seamă cu el și a cărui figură i s-a părut cunoscută. Ieșind din bloc, s-a întîlnit la colțul străzii și cu cei doi vecini de apartament care veneau împreună din oraș. Aflînd despre acest lucru și mizînd pe faptul că inginerul nu s-a mai întîlnit și cu alți locatari din bloc, am presupus că hoțul putea fi tînărul pe care l-a văzut la parter. Acesta a urcat scările și a studiat ușile pînă a găsit apartamentul convenabil, însă înainte de a da lovitura au ajuns pe palier și cei doi vecini. Restul... e cunoscut. L-am rugat pe inginer să-și aducă aminte unde-l mai văzuse pe tip. A trebuit să beau și-un coniac cu el pînă să-și aducă aminte că tipul fusese un an student la mecanică, însă în anul doi îl exmatriculaseră pentru că săvîrșise mai multe furturi de la colegi. Ce-a urmat... nu mai este nevoie să povestesc. Poate doar faptul că a îngropat toată „marfa“ în spatele curții unui vecin, însă în zadar, căci „înștiințarea“ pe care i-am găsit-o în buzunar îl acuza singură.

— Felicitări! îi mai strînse mîna încă o dată colonelul Chiriac. Dacă n-ar fi fost această „înștiințare“, lucrurile nu erau atît de simple pentru noi. Dar mai bine să nu fi fost, se gîndi imediat șeful la păgubaș, că nici cazul n-ar mai fi existat...

Ce reprezenta, de fapt, „înștiințarea“, stimați cititori?

RASPUNSURI

O SINUCIDERE IMPOSIBILĂ

„Simplu": urcîndu-se pe cîteva blocuri de gheață care s-au topit datorită apei din garsoniera inundată.

EXPERIMENTUL

Deoarece suferea de daltonism.

MATERIA CENUȘIE

Amprentele urechilor!

CU OCHI... ȘI CU SPRÎNCENE

Sprîncenele avocatului erau pîrlite!

INJECȚIA

Prin injectarea de novocaină local, în zona pretins dureroasă, fără ca poștașul să cunoască conținutul injecției. El a fost demascat în momentul cînd a continuat să acuze dureri și după administrarea injecției, cînd, în mod indubitabil, prin anestezie, nu mai avea „dreptul" la ele.

O „AVERE" PENTRU CĂPITANUL ROMAN

Sîngele victimei (Cazul e real).

FURTUL DIN GARA DE NORD

Ultimul dintre suspecți. El a afirmat că a venit de la Suceava, cu rapidul 55 „Ștefan cel Mare". Ofițerul l-a bănuit imediat, știind că toate trenurile care pleacă din București

poartă numere fără soț, iar cele care se întorc, numere cu soț.

„PAPILLON"

Căpitanul Roman a luat de pe biroul lui Marian sugativa de care se folosise escrocul după ce scrisese cu cerneală roșie biletul cu materialele necesare și pe care se imprimase în întregime scrisul acestuia (inversat) și, implicit, conținutul biletului.

O PREMIERĂ ABSOLUTĂ

Intersecția respectivă era asigurată cu o cameră de luat vederi în scopul supravegherii traficului rutier, astfel că ofițerul a avut norocul să fie un „martor ocular" al crimei, văzînd scena la televizorul de control instalat la dispeceratul miliției.

CACEALMAUA

Gicu a vorbit la telefon cu căpitanul Roman, biletul „citit" locotenenților fiind o coală albă de hîrtie.

O MICĂ ISTORIE... ROMANȚATĂ

Căpitanul Roman, examinînd bețele de chibrit, n-a găsit, așa cum era normal, corespondentul lor, respectiv celelalte jumătăți (cu gămălie) arse, de unde și greșeala administratorului muzeului care, înscenînd spargerea, adusese bețele arse de acasă.

AMĂNUNTUL ESENȚIAL

Cianura este o otravă foarte puternică și ucide instantaneu. În acest caz, prezumtivul sinucigaș nu putea ingera otrava și apoi să pună ceașca pe masă și să meargă în camera alăturată, pentru a se întinde pe pat.

MANNIX

Mizînd pe emoțiile pe care Gelu le avea în acele momente și sesizînd că era concentrat pentru a se comporta cît mai

„natural", ca un om de-al casei, căpitanul Roman i-a barat cu spatele accesul privirii către butoanele liftului și i-a întins cursa întrebîndu-l dacă merge mai sus de etajul șapte. Pripit, Gelu a răspuns afirmativ, motiv pentru care a luat „leapșa", căci blocul n-avea decît șase etaje!

VRĂBIILE MĂLAI VISEAZĂ...

Din necunoștință de cauză, Popic a făcut o gafă cînd a afirmat că Sache a cumpărat casetofonul de la un cetățean care a fost cazat la hotelul „Dorobanți", etajul patru, camera 16. La hoteluri, prima cifră din compunerea numărului unei camere este a etajului la care ea se află. Bunăoară, cetățeanul imaginar ar fi trebuit să locuiască nu la camera 16, ci 416.

ULTIMA STAȚIE

Dumitru Simion s-a trădat că nu călătorise cu trenul pretins, atunci cînd a afirmat că a mers cu un vagon de clasa I-a. El nu putea ocupa locul 98, deoarece ultimul loc la clasa I-a este 96. Afirmația lui rămînea valabilă dacă pretindea că a călătorit la clasa II-a, unde așa cum a spus el, ultimul loc este, într-adevăr, 108.

O „HOAȚĂ"... SILUETĂ

Cu ajutorul unei pisici pe care o avea în sacoșă. El îi legase de zgardă o bucată lungă de sfoară, înfășurată după mînă. „Ochind" lucrurile de la ferestre, desfășura sfoara în raport de distanță și arunca pisica asupra lor. Animalul, din instinct de conservare, se prindea cu ghearele de ele, iar cînd era tras în jos, cădea odată cu lucrurile în care își înfipsese ghearele. (Cazul e real.)

PRAGUL CEL MARE

După numărul camerei, tinerii îndrăgostiți ar fi trebuit să stea la etajul treisprezece al hotelului. Ei n-au știut, însă, că, în numerotarea interioară a caturilor hotelului „Intercontinental" etajul treispreceze este omis (dintr-o superstiție a constructorului), sărindu-se de la doisprezece la paisprezece, deși în realitate el există...

„JUCĂRIA" ANTI-FURT

Cînd s-a sprijinit cu corpul de capota autoturismului, ofițerul a sărit ca ars, fiindcă aceasta era încinsă de la motorul mașinii care funcționase destul de mult în ziua aceea.

URMA DE FRÎNARE

Concluzia expertului tehnic-auto că șoferul a circulat cu o viteză de 62 km/oră a fost întemeiată pe calculele în care s-a luat ca bază suma lungimilor celor două urme de frînare: de 24 m, respectiv 7 m, adică 31 m. Totalizînd cele două urme de frînare, complet distincte, situate la o distanță de 8 m una de alta, el n-a sesizat faptul că în acest fel s-a mărit în mod artificial viteza. În realitate, doar cea de a doua urmă de frînare, în lungime de 7 m, trebuia avută în vedere la efectuarea calculelor. Punînd în formulă viteza de 30 km/oră pretinsă de șofer, vă veți convinge că acesta a avut dreptate și, deci, nu el a fost cel care a greșit.

URGENȚE PENTRU VIRGIL ȘI ROBI

Pilitură de fier — în manșeta pantalonilor — provenită de la lacăt.

QUOD ERAT DEMONSTRANDUM

Căpitanul Roman a arătat pe cadavru leziunea produsă în urma impactului cu autobuzul și care era amplasată la nivelul antebrațului drept. Această împrejurare demonstra că victima, în momentul producerii accidentului, traversa strada, dar nu în sensul indicat de conducătorul auto, ci invers.

NATURA INUMANĂ

Ea nu reprezenta altceva decît tot un milițian, dar... manechin! (Miliția obișnuiește să folosească acest procedeu care dă rezultate bune în prevenirea unor abateri de la legea circulației, de unde încă o confirmare a proverbului popular că „Frica păzește pepenii!...")

SALATA DE VINETE

La autopsie, în baza datelor obținute din examinarea conținutului stomacal al cadavrului, s-a stabilit în mod cert data cînd a survenit decesul victimei, respectiv în seara zilei de 23 octombrie, deci sîmbătă, și la circa două ore după servirea mesei. Soțul victimei s-a demascat cînd a afirmat că a vorbit la telefon cu soția sa duminică seara. Așa ceva nu se putea din moment ce ea era decedată de o zi.

MAI ÎNTÎI ... COMPLICELE

Paznicul a afirmat că, dînd colțul străzii, l-a văzut pe celălalt infractor cînd arunca un sac în portbagajul mașinii, la spate. Or, autoturismul fiind un „Renault 10" ... aici a fost inadvertența. Acest tip de autoturism are portbagajul în față și motorul în spate!

VARIANTA NR. 2

Deoarece țigările erau „ascunse" de întuneric, becul fiind ars.

... CEI 40 DE HOȚI

Era surdo-mut!

AMPRENTA

Deoarece amprenta de pe fotogramă era ceea ce în criminalistică se numește o *amprentă inversă*. Ofițerul de la tehnico-științific, grăbit se plece în concediu, a fotografiat amprenta așa cum ea fusese ridicată pe hîrtia de foliu (imagine inversă), uitînd, însă, să procedeze și la inversarea ei fotografică.

INTUIȚIA ... CALCULATĂ

După fizionomie, interlocutoarea avea sub treizeci de ani. Ea a afirmat că nu fusese la miliție decît atunci cînd își scosese buletinul, ultima dată fiind cu doi ani înainte, deci în anul 1975. Buletinul de identitate se preschimbă din zece

în zece ani, deci, în anul 1965, cînd primise actul, ea împlinise paisprezece ani, iar în anul 1975 și-l preschimbase. Așadar, în anul 1975 avea douăzeci și patru de ani, plus doi ani pînă în anul 1977 — cînd avea loc discuția, în total douăzeci și șase de ani!

TRAVESTI

Hoțul, travestit, era mai înalt decît femeia în palton mov care intrase în locuință. L-au trădat, deci, tocurile pantofilor.

FETIȚA CĂPITANULUI ROMAN

Fiindcă era pitic! Cînd cobora cu liftul ajungea la butonul care indica parterul, însă cînd urca, mîna lui nu putea depăși butonul cu cifra „6", astfel că restul de patru etaje era nevoit să le parcurgă pe jos.

„BIROCRATUL"

„Bucătăria" nu însemna altceva decît curtea (platoul) din spatele clădirii miliției. Mașina fiind parcată într-un loc nepermis și împiedicînd circulația în acea zonă de trafic foarte intens, fusese ridicată de organele de miliție cu camionul-macara și transportată în „bucătărie" pînă la identificarea proprietarului ei.

LA „PLIMBARE" CU MAȘINA

1) Ușa nu se manevra cu mîna, ci funcționa pe principiul culisării automate, pe bază de celulă fotoelectrică. 2) „Laleaua Neagră" n-a știut că ușa apartamentului fusese sigilată de miliție cu două zile în urmă, odată cu arestarea lui Săndel Coriolan. Ca să pătrundă în interior, ea trebuia să comită mai întîi o ... violare de sigiliu, faptă care este incriminată de Codul Penal.

CARACATIȚA

O umbrelă! Infractorul a introdus-o printr-un orificiu pe care l-a creat, a deschis-o, apoi a lărgit mereu acest orificiu, molozul rezultat căzînd în umbrelă.

O SPARGERE... CU SIFON

Două dintre filele cărții, la povestirea respectivă, nu fuseseră tăiate (greșeală de mașină) la un colț.

„SECRETUL PROFESIONAL"

Aici căpitanul Roman lasă „enigma" enigmă pînă la capăt.

PUNGILE CU... OXIGEN

„Ringo" va fi pus să caute urma de miros a hoțului pe traseul parcurs de autobuz. Numai că „firul" nu va fi căutat la întîmplare, ci în fiecare stație de pe traseu, unde infractorul putea coborî (13). Pentru a-l putea găsi, cîinele va fi „alimentat" la fiecare stație cu „oxigenul" din cîte o pungă, care nu reprezintă altceva decît mirosul conservat al urmei infractorului.

FLORICEL

Ascultînd relatarea lui Petrică din care rezulta că omorul se săvîrșise pe ploaie, șoferul judiciarului, vrînd să verifice afirmația, a întors victima într-o parte, constatînd că locul de sub cadavru era uscat.

LA PIAȚĂ... CU LADY MERY

Dantura de „lucru" era realizată prin acoperirea dinților cu poleială de la ciocolată.

BRICEAGUL... NĂZDRĂVAN

Ca să verifice dacă Gabriel Frîncu locuia în Ploiești la adresa indicată de el, căpitanul Roman a inventat în mod deliberat istorioara cu prietenul său fotbalistul, a cărui casă a plasat-o cu trei numere mai încolo de cea a lui Frîncu, spre fundul străzii și tot pe stînga, respectiv la nr. 20. Aceasta a fost „cheia" prin care l-a demascat pe Frîncu că mințise, deoarece este știut că la numerotarea clădirilor unei străzi, cele de pe partea dreaptă poartă numai numere cu soț, iar cele de pe stînga, fără soț.

O ENIGMĂ... UMORISTICĂ

L-a mîncat... Cleopatra! De fapt, „Antoniu" era porecla unui pește, iar „Cleopatra" a unei pisici.

BOLIDUL VERDE

Probele acuzatoare erau urmele de plancton găsite în buzunarele blugilor și ale cămășii lui Gimy, vietățile microscopice (plante și animale) fiind identice cu cele găsite în apa recoltată de scafandru din lacul „Gorgota", respectiv din interiorul bolidului scufundat.

SODA CAUSTICĂ

Biletul cumpărat de infractor nu fusese compostat de conductorul vagonului respectiv, ci de cumnatul său, al cărui clește avea particularitatea de a perfora în formă de triunghi.

GIPSY

„Gipsy" era un cîine electronic, destinat îndepărtării intrușilor! Soneria locuinței era cuplată la un magnetofon pe a cărui bandă era înregistrat lătratul tot mai fioros al unui buldog. Odată ce se apăsa pe butonul soneriei, magnetofonul se cupla, derulînd banda care-l punea pe „Gipsy" în „funcțiune".

„CADOUL"

Despre o casetă cu înregistrarea discuțiilor dintre Maria și „mătușa Aneta". Maria ascunsese casetofonul în sacoșă, printre ghemurile de lînă.

VOCOGRAMA

Vocograma este expertiza criminalistică a urmelor sonore lăsate de vocea unei persoane. Prin compararea urmelor sonore ale vocii înregistrate de colonelul Chiriac, cu ale vocii Ninei Petrescu, care a fost înregistrată la conferința pe care a susținut-o, s-a ajuns la stabilirea, științific, a identității uneia și aceleiași persoane. A fost o probă de netăgăduit... (Această invenție a fost elaborată de colonelul dr. Ion Anghelescu, șeful Institutului de criminalistică, din cadrul Inspectoratului general al miliției).

„Înștiințarea" reprezenta un bilet pus în ușă de locatar prin care îi anunța pe cei care-l căutau că e plecat la țară și revine a doua zi. „Înștiințarea" n-a fost altceva decît o neglijență crasă a păgubașului, o invitație la furt de care infractorul a căutat să profite din plin.

CUPRINS

Lector: MIRCEA OPRIȚA
Tehnoredactor: A. MOLNAR

Apărut: 1982. Bun de tipar: 27.[illegible].1982. Comanda nr. 2265.
Coli de tipar: 19. Hîrtia: semivelină de 63 g/m². Format: 16/54×84.

Tiparul executat sub comanda nr. 476/1982
la Intreprinderea poligrafică Cluj, Municipiul Cluj-Napoca
B-dul Lenin nr. 146
Republica Socialistă România

